001 ༄༣༣། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྱས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མི་མཇེད་ཞིང་གི་དབང་ཕྱུག་བཅོམ་ལྡན་འདས། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་

མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ལ། །ཀུས་པས་བཀུད་ནས་ཟབ་མོ་ལྟ་བ་དང་། །རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་

རིམ་པ་ལ། །བདེ་བླག་ཉིད་དུ་འཇུག་ཕྱིར་སྒར་ཡང་ནི། །མདོར་བསྡུས་ཚུལ་གྱིས་འདིར་ནི་བཤད་པར་བྱ། །འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་

སྒྲུབ་

དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་འབྱོར་བའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་ལྡང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་

@002A ཀཽཾ། །པར་བསྡུས་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྱིད་པའི་ཚུལ་ནི་གང་ཞཱད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་དཔལ་བི་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལའི་མཚན་པ་

རྣམས་ནི། ཆོས་རྟོམ་པ་པོའི་ཆ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆ་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་ཞཱད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་དུ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྱིད་ལ་བཞི། ཆོས་ཁྱེད་ནས་བཙུན་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆ་བསྟན་པ་དང་། གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆ་བསྟན་པ་དང་། ཆ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་ཞཱད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། གདམས་པ་

དངོས་ཀྱིས་སྨྲོབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་མཛད་པ་པོ་ནི། གདམས་ངག་འདི་སྨྲོར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་འདིའི་གཞུང་ནི་

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒོམ་མ་ཡིན་པས་དེ་མཪད་ཚ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཪད་པ་པོའོ། །དེ་ཡང་སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དྷི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་མཚན་གཞན་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་བ་ལ་

@002B གསུམ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཪད་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་སྟ་བའི་བསྟོད་པ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་ཟ་ཧོར་ཡུལ་མཆོག

ན། །དེ་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཡོད། །ཁི་ཀྲ་མ་ནི་པུ་ར་ཡིན། །དེ་ཡི་དབུས་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། །ཕོ་བྲང་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཡོད། །གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ། །ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་ནི། །རྒྱ་ནག་སྟོང་ཁྲན་རྒྱལ་པོ་འདྲ། །

ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དག་བའི་དཔལ། །བཙུན་མོ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅེར་ཅན། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་མངའ། །པདྨའི་སྐྱིང་དང་རྒྱ་བའི་སྐྱིང་། །དཔལ་གྱི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་བུ་པདྨའི་སྐྱིང་པོ་ལ། །བཙུན་མོ་ལྷ་ཡོད་

སྒས་ནི་དགུ། །སྒས་ཀྱི་ཐུབ་བོ་བསོད་ནམ་དཔལ། །དཔལ་ལྡན་དུས་ན་མཁས་པ་ཆེ། །རྟོན་ཎྜི་ཞེས་བྱ་ར་གཅས། །ཆུང་བ་དཔལ་གྱི་སྐྱིང་པོ་ནི། །དགེ་སློང་བིར་ྀ་ཙ་ཎ་ཡིན། །འཕྲིང་པོ་ཟླ་བའི་སྐྱིང་པོ་ནི། །དལ་ལྡ་བློ་མ་རྟེ་བཙུན་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་

བ་ལྡར་རོ། །ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ། ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་ཉེར་གཅིག་ཚུན་ལ་ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་རིག

པའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་སྒྲ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ། བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་བཞི་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ། །ཁྱད་པར་དུ་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཚེ་རིགས་ཐིགས་ཚར་གཅིག་གསན་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག

@003A ྀ། །གེ་པ་མཁས་པར་གྱུགས་པ་གཅིག་དང་བརྩད་དེ་དེ་ཕམ་པར་མཛད་པས། སྐན་པའི་གྲགས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱོ་ལྔང་པ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ། །དེ་ནས་རི་ནག་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་

ཀྱི་རོ་རྗེའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་རོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་བྷ་མ་རྣ་ཏུ་ལ་གྱུར་ལ་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞུས་ཤིང་། གསང་མཚན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བར་བཀའ་ཉ། དགུང་ལོ་ཉིར་དགུ་ཚུན་ལ་

དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་བྷ་ག་ལ་སྦྱིན་སྔར་རོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སྦྱངས་པས་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། གསང་སྔགས་ལ་ང་ཉིད་མཁས་སོ་སྐྱམ་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་བ་ན། ཕྲ་ཀི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་ཀྱི་བློ་ཡིས་

བམ་སྔར་མཐོང་མ་མྱོང་བ་མང་པོ་མནལ་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་ཐུགས་རྗེ་བཅག་གོ །དེ་ནས་བྷ་མ་དང་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་དང་རྨི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བསྟུལ་བ་

ལ་བརྟེན་ནས། ཕལ་ཆེན་སྤྲེ་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཏ་ཞེས་བྱ་བསྟོར་བའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པ་ཅིག་ལ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་

སྟེ་མཚན་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡི་ཤེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་གི་བར་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་རིག་པའི་སྟེ་སྣོད་གོང་འོག་རྣམས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱི་བྷག་ཏུ་བཞད་པ་ཆེན་

@003B པོ་ལ་བྷ་མ་རྟྀ་རཀྟི་ཏའི་སྦྱིན་སྲིད་ཙོ་ཏ་ཀ་པུ་རིར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསན་ནོ། །རྩ་བའི་སྟེ་བཞིའི་གཞུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སྟེ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་བྱང་དོར་གྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་

མཁྱེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིང་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་བས། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་

དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བསྟུགས་པས་ན། ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་དགོས་

སོ་ཞ་ དེ་ལ་གསུམ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ནི། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མཐོས་ནས་རྟ་རྩིད་ལ་ཆགས་པའི་གཡག་གིས། རྟ་མ་ཉག་མ་རེ་རེ་ཤིང་ལ་ཐོགས་པ་ན་རྩོན་པས་སྲོག་དང་འཕྲལ་བར་མཐོང་

ཡང་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་ཇ་མ་མི་གཅོད་པར་བསྲུང་བ་ལྟར། ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲ་མོ་རེ་རེ་ཡང་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་བསྲུངས་པས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་

ཏོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་གདམས་པ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསེར་གྲིང་པ་བསྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། འཇམ་

@004A ཨཱཿ། །དབྱངས་ནས་ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྟ་ལས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་པས། བདག་པོས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་ལ་འཁྱངས་ཤིང་། སྨོན་པའི་སེམས་དེས་

དྲངས་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཆེ་བ་ལ་སློབ་པར་ཁས་བླངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སློབ་པའི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་མཛད་

དོ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ལྟར་གཟིགས་པའི་བསྒྲེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་རྗེགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཅས་

མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བར་མཛད་དོ། །སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཙམ་མིན་པར་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཅས་པའི་མཚམས་

ལས་མི་འདའ་བར་བསྲུང་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་རྩང་ཟད་འདས་ནའང་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཚོགས་དག་པར་མཛད་དོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ལས་

སུ་རུང་བ་བརྟེས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བསྒྲིད་པའི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མངའ་སྟེ། དེ་ཡང་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལོངས་གམ་གསུམ་དུ་མཛད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་ལྷག

@004B རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེས་ཤིང་། ཐུན་མང་མ་ཡིན་པ་ནི། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེས་པའོ། །བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་

ལོ། །ཀདང་པོ་ནི། རྗེ་རྗེའི་གདན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕོ་ཕྲང་དུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྨྲ་བ་ངན་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཚོས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟུང་ཞིང་། རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག

པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་ངན་པ་རྣམས་བསལ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པས། སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་རིས་མེད་བར་གཅུག་གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏོ། །བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། ལྷ་བླ་མ་ཁུ་དབོན་གྱིས་ལོ་ཙྪ་བ་རྒྱ་བརྩེན་

སེང་དང་ནག་ཆོ་ཚྭལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་བརྩངས་ཏེ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱན་འདྲེན་བཏང་བས། བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་རིང་ལ་སྦྱན་འདྲོངས་ཏེ་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ཕེབས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བསྟན་པའི་དགེ་ཏིར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་བའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་

རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་མངའ་རིས་སུ་ལོ་གསུམ། སྐྱི་ཐང་དུ་ལོ་དགུ། དབུས་གཙང་གཞན་དུ་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་བསྟན་ནས་བསྟན་

@005A ཞེས། །པའི་སྤྲོལ་ནུབ་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས། སྤྲོལ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་མཛད། ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་སྤྲུགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་

པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་རྩོམ་པ་ལ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་

པའི་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ། དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་ནས་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་པའོ། །འདི་

དག་རེ་རེས་ཀྱང་གཞུང་རྩོམ་པར་ནུས་ན་གསུམ་གཅོང་ནས་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི་གསུམ་གཅོམ་ཟད། །དེ་ལ་ཡི་དམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། དཔལ་ལྡན་དགྱེས་

པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། །དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དཔའ་བོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་། །ཇོ་མོ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སོགས། །ཞལ་གཟིགས་གནང་བ་ཐོབ་པས་ན། །རྫོ་ལམ་ནའམ་མཁའ་སུམ་དུ། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི།།

དམ་ཚོས་རྒྱ་ཀུ་གསན་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐུ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། དེ་ལ་ཨ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་། གསང་སྔགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་

@005B ལ་ལྟ་བའི་བརྒྱད་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་བརྒྱད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ནས་བརྒྱད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་གསུམ་མོ། །གསང་སྔགས་ལ་ཡང་བརྒྱད་པ་ལྷགས་ལྟ་དང་། གཞན་ཡང་བྱུབ་

མཐའི་བརྒྱད་པ་དང་། བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དང་། གདམས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་། དངོས་སུ་གསན་པའི་བླ་མ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། རྒྱ་ཀུ་བསྟེན་པའི་བླ་མ་ནི། ཎཱ་ཆྭ་

པ་དང་གསེར་གླིང་པ། །ཐྲ་དུ་བོ་དྷི་ཙཱ་ཧྲི། །དངོས་གྲུབ་ཞི་བ་མང་པོ་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ཀི་ཀྲ་སྒྲུབ་ནས། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡི། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། །གདམས་པ་ཁྱོད་ལ་མངའ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྷར་ཏེ་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པའི་བྷ་མ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་གཞན་ཡང་མང་དོ། །རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཨཱ་ཅཱརྻ་ཟེན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོབ་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་

སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒོབ་དཔོན་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེ་ཡྱོན་བཙན་པོ་བོད་རྣམས་ན་སྒོབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཅོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་ན་ཇོ་བོ་དང་མཁྱེན་པ་མཉམ་པའི་བརྟུ་ཏ་ཆེན་པོ་བི་ཀྲ་པ། ཆཚ་ཚ་ཀ་ར་མ་ཀི། དབུ་

མ་སེང་གེ །སའི་སྙིང་པོ་སྟེ་བཞི། ཁ་ཅིག་བཤེས་གཉེན་གསང་བ་དང་ལྡར་བྱེད་དོ། །མངའ་རིས་ནས་ལོ་སྟ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། ནག་ཆོ་ལོ་སྟ་བ། ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད། གཙང་ནས་འགར་

དགེ་བ་དང་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་

@006A ཀཱཾ། །བཅོས། ལྷོ་བྲག་ནས་ཆགས་པ་ཁྲི་མཆོག་དང་དགེ་བསྐྱོང་། ཁམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ། དགོན་པ་བ། ཤེས་རབ་རྩོ་རྗེ། ཕུག་དང་སྟོན་པ། དབུས་ནས་ཁྱུང་ཐོག་

འབྲོམ་གསུམ་བྱུང་ངོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་

བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་འཛིན་ཆེན་པོ་ནི། སྒོལ་མས་ལུང་བསྟན་པའི་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོ། །འདི་དག་ནི་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་མདོར་སྡུས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་ནི་རྣམ་ཐར་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་རྣམས་

སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ནི་གདམས་ངག་འདིའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའོ། །ཇི་བོས་མཛད་པའི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ལམ་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་གནད་

བསྡུས་ནས་སྟོན་པས་བརྗེད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཅོ་བོར་བྱས་པས་ལག་ཏུ་བླང་བའི་བྱ་བ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་ཁས་པའི་བླ་མ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱན་པས་

ལུགས་གཉན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཞུང་དེའི་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད། འདིར་གང་ཟག

གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏེ་རིགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ནི་འཇིགས་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་

@006B བྱ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་གཅེས་སུ་འཛིན་('DGO)ས་པས་དེ་དག་གི་ལམ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡན་པར་རྟེ་བཙུན་བྱམས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རི། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྣོད་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་པ་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་མ་གཏོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་ཕྱོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རྣམ་རྫོགས་པ་མིན་གྱི། སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་

རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྒོམ་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པས་ན། ཐེག་པ་གཉན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱངས་རྩོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐེག

པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། སྐྱོན་སྤྲ་རེ་ཟད་པར་བྱེད་པའམ་ཡོན་ཏན་སྤྲ་རེ་བསྒྲུབ་པ་མིན་པའི་ཐུབ་པའི་གསུང་

མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པས་མི་སྐྱབ་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྟོ་རྩེ་ཐེག་པར་འཛུག་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ན། ཨར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་

@007A ཞེས། །ལྟར་སྨྲིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྣོད་པའི་ཚུལ་སྟགས་དང་མི་འདྲ་ཡང་། སྨྲོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྒྲེད་པ་དང་།སྨྲོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྣོད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་རགས་པ་ལ་འདྲ་

བས་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྩེ་མོ་ལས། འཚོ་བའི་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོ་མི་བྱ། ཞེས་དང་།ཞར་ལ་ཕྱིན་དྲུག་སྒོམ་པ་ནི། །ཤམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུང་ཞིང་།

གཞན་ཡང་སྟག་གི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་ཐ་མལ་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཁྲངས་ཐུབ་དུ་མར་ཡང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོམ་པ་གཉིས་གཉིས་བརྒྱང་དགོས་པར་གསུང་པའི་སྐབ་མ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྱུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྲེངས་ཤེས་པ་དའི་བློ་མ། ཞེས་གསུང་སྟེ་ཆོག་འདི་དཔྱད་གཞི་ཆ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམ་ངག

ཏུ་འཆར་བའི་ཆ་བ་ནི། གང་ཡང་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མེད་པའི་བཤད་ཚོས་སུ་བྱས་ཤིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྐྱེང་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་གོ་ནས། དམ་པའི་ཚོས་རང་ལ་

ཨཱཌ་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་ལོགས་ལགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། དེ་མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གུས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ནང་གི་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་

@007B ཙོམ་གཅོད་པའོ་ཞེས་བརྟས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་བའི་ཚོས་སྲོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མི་སྐུ་བའི་གདམས་པ་མཆོག་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་

ཉིད་བློ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་མི་ནུས་བས། དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མན་ངག་འཆོལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི།

གཟུང་རྣམས་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྣོང་པོ་མེད་ལ། མན་ངག་རྣམས་ནི་ནང་གི་དོན་སྟོན་པས་མཆོག་གོ་སྐམ་དུ་མི་བཟུང་ངོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། གདམས་ངག་ལ་ནང་བྱན་

ཚུད་པ་ནི། བེའུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཙམ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྣེད་པ་ལ་མི་གཟེར་གྱི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ལ་ཟེར་ཞེས་པ་དང་།ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྒོབ་མ་སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་བློ་མས་ཀྱང་། ཞ་ཏི་ཤཱའི་གདམས་

ངག་ལ་སྣོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྩལ་དུ་བ་རླབས་པས། དཀའ་ཞུང་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་མང་དུ་བསླབས་

ནས་ཆོས་བྱེད་ལུགས་གཞན་དུ་རྩད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཧོར་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། ཡུན་རིང་ཡོར་ཆོས་མང་དུ་བསླབས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཡེ་མི་ཤེས་པར་ཆོས་བྱེད་འདོད་བྱུང་བ་ན་རྩད་གཞན་ནས་གཅོད་དགོས་བ་རྣམས།

@008A ཞེས། །ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་སྟར་མ་གོ་བས་ཧོར་ཤ་ཏི། འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་

མེད་ལ། ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ལགས་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྣང་པ་བྱེད་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ན། ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕེབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་

སུ་འགྱོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་རྒྱུག་པ་ན་སྟོན་ལ་རྟ་ལ་དཀྱུས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་ཟིན་ནས་དེར་རྒྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དཀྱུས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱུག་ས་གཞན་དུ་བྱེད་ན་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་ཞིག

གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྣང་པ་ན་གཞན་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གা་ལ་རུང་། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས

བསྒོམ་པར་བྱའི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་དཀྱུས་ཀྱི་ས་བསྟན་ནས་རྒྱུག་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གདམས་པ་འདིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་པར་གསུང་རབ་དགོངས་

འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་བསྟན་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇོག་སྟོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་འཇོག་སྟོམ་བྱེད། དཔྱད་སྟོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་ཏེག་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་

@008B དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་དྲིལ་ནས་འཁྲིད་པས་ན། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་ནས་དེ་དག་ལ་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་རྣམས་གདམས་ངག་དངོས་མིན་པའི་ཚོས་རྒྱུ

ཪམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོད་པའི་ཆ་བནི། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆ་བ་རྣམས་གདམས་པའི་མཚོག

ཡིན་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྨྱངས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པས་ནི། དམ་བའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་རྟེད་ལ། རྟེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དུས་ཤེས་ཏུ་རིང་བ་དང་ཚོགས་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ལྟོས་

སོ་། །བླ་མའི་མན་ངག་འདི་དང་འདི་འདྲ་པ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགག་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ་ནི། པད་དཀར་པོ་དང་བདེན་པོའི་ལེའུ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བཀའ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མ་གོ་བར་འགག་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང་། འགག་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་གེགས་སུ་བརྩད་ནས་བཟང་ངན་དང་རིགས་མི་རིགས་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་

དུ་ཕྱེ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལ་སློབ་དགོས་ལ་འདི་ལ་སློབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དོར་བྱར་བརྩད་ན་ཆོས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་།ཆོས་སྤོང་གི་ལས་སྨིན་ནི་ཤེས་དཀའ་བའི་ཕྱ་བར་རྟམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་

@009A ཞེས། །བསྟན་པའི་མོད་ལས་གསུངས་སོ། །ཆོས་སྐངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་གིས་ཪསྨའི་གླིང་འདིར་ནི། །མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཤིག་བྱེད་པས། །གང་གིས་མདོ་

སྲེ་སྒོང་བྱེད་པའི། །སྲིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཁྲད་འཕགས། །གང་གིས་གང་གཏྲི་བྱེ་སྐེད་ཀྱི། །དབུ་བཅོམ་བསད་པར་གྱུར་པ་བས། །གང་གིས་མདོ་སྲེ་སྒོང་བྱེད་པའི། །སྲིག་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཁྲད་འཕགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིང་

ཆོས་སྒོང་འབྱུང་བ་ལ་སྒོམ་དུ་སྣང་ནའང་སྐབས་བསྟན་པའི་སྒོ་འདི་ཆེ་ཤོས་སུ་སྣང་བས་འབད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐབས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་པ་རྣེད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་བར་འགྱུར་བས་ཉེས་སྤྱོད་རང་འགྲུགས་སུ་

འགྲོ་བའོ། །ངེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་དང་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་མང་དུ་བལྟས་པ་ལས་བཙལ་བར་བྱ་ཞེང་། ཆོས་སྒོང་གི་སྐོ་གཞན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟུས་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་

ལ་གསུམ། ཉན་པའི་ཚུལ། བཤད་པའི་ཚུལ། མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་རིམ་གྲོ་བསྟེན་པ། ཉན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོས་

པའི་ཚོམས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྤྲིག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་། །ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ། ཅེས་པ་བཞིས། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་

@009B བཞིན་བློང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེ་ནས་དོན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་ནས། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་དང་།དེ་

ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པས། འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བཅད་ནས་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞེག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དང་གྱུར་ནས། །ལེགས་པར་དགའ་

ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤེས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོན་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྐྲོན་མེ་ཡིན། །རྒྱུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འཁྱེར་ཞོར་གྱི་མཆོག །ཀུན་ཏུ་རྣོངས་

པའི་དབྱ་འཇོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྦྱོན་པས་བྱོགས་ཀྱི་མཆོག །ཕོངས་པར་བྱུང་ཀུང་མི་འབྱུང་མཛའ་བོ་ཡིན། །གཞོད་པ་མེད་པ་སྐུ་ངན་ནད་ཀྱི་སྨན། །ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་འཇོམས་དཔུང་གི་

མཆོག །བྱགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀུང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་འབྱུར། ཞེས་དང་། ཐོས་པའི་རྟེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་

པའི་རྩོང་ལས་ཆོགས་ཆུང་ཐར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས།

@010A ཞེས། །གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཆོས་མཉན་གྱི། །དེ་ལ་འཕྲལ་ཞིང་སྐུར་བར་མི་བྱའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་

བར་བལྟས་ལ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྟི་དང་རྟེད་པས་མཆོད་དེ་མ་གུས་པ་སྤང་ཞིང་། བྱང་ས་ལས། ཁེངས་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་ཁྲད་དུ་གསོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་གུས་པར་བྱ་བར་

གསུངས་པ་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྤྱན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྒྲེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བལྟ། །ཆོག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན། །གུས་པ་བསྒྲེད་ཅིང་རྩེ་གཅིག

བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་དྲི་མེད་ཡིད། །ཤད་པས་སྨན་པའི་ཆོག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྒྲེད་དེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ། འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྟོང་ཁ་བྱབ་པ་དང་། ཁ་གྲིན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་། གཙང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞབས་བརྡོ་ལན་དེར་ལྷས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ནང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སོང་ཡང་མི་གཙང་བས་སྤྲགས་པས་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་

མི་འགྱུབ་པ་དང་། མི་གཙང་བས་མ་བསྟད་ཀྱང་ནང་དུ་མི་གནས་པར་ཟགས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་གྲར་བསྟད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྣ་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པ་དང་། གཏད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལོག་པར་བརྟུང་པའམ། ཀུན་སློང་

@010B སྐྱོན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱོན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་བརྟུང་བའི་ཚོག་དང་དོན་བརྗན་པར་མ་བྱས་པར་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་དང་བྲལ་

དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མདོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཤིག །ཅེས་ཚོག་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། བྱང་སེམས་ཀྱང་། ཀུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་པ་དང་རྣ་བ་བགྲངས་པ་དང་ཡིད་བཏུད་པ་

དང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ནས་ཉན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲུག །རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གཞན་པ། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གཞན་པ། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྒྲེད་

པ། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ཟིང་བ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་གཞག་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

ཐ་མ་ལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ཡང་། །སྨན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་ཀྱིས་རྟག་བཏབ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུན་རིང་པ་གསོ་དཀའ་བ་སྤྱག་བསྟལ་དག་པོ་བསྒྲེད་

པའི་ནད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་ན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། ཀཱརྱ་པའི་ཞལ་ནས། དོན་ལ་མི་ན་ན་དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱོ་སྟེ། དུག་གསུམ་གྱི་གཅོད་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་

@011A ཞེས། །ཁས་ནད་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྐོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུང་། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱང་མཁྱིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཚབས་པོ་ཆེས་བཏབ་པ་ན་སྨན་པ་མཁས་པ་འཚོལ། དེ་དང་ཕྲད་པ་ན་དགའ་

བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཞི་ཟེར་ཉན། གྲུས་པས་བསྟེན་བཀུར་བ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཆོལ་བ་དང་། རྣེད་ནས་ཁྱར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱུན་དུ་འཛིན་ཏེ་ཅི་གསུང་བསྒྲུབ་ཅིང་གྲུས་པས་བསྟེན་བཀུར་བར་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། ནད་པས་སྨན་པས་སྨྲར་བའི་སྨན་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་སྨྲ་བས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གལ་པོ་ཆེར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་མས་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་ཅིང་

བརྟེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཆུད་འཛད་བར་མི་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ནད་པས་སྨན་པས་སྨྲར་བའི་སྨན་མ་འཐུངས་ན་ནད་ཞི་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་འཐུང་བ་ལྟར། ཆོས་སྨྲ་བས་བསྟན་བའི་གདམས་པ་ཉམས་

སུ་མ་བླངས་ན་ཚགས་སོགས་གཞོམ་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི། ཉམས་ལེན་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཆོག་ལྷུང་མི་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་མཇོ་ཅན་ལག་པ་དང་ཤུང་

པ་ཆེད་པ་ལ་སྨན་ཐུན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འོ་སྐོལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ། གདམས་ངག་གི་དོན་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་

@011B ཉམས་སུ་བླངས་པས་མི་ཆོག་པས་ལམ་བྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་། ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབད་འཚལ་ཏེ། ཟཁགས་བསྟོད་ལས། དེར་ཡང་རྒྱུན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་རྟོངས་ལ། །ཡུན་རིང་

དུས་སུ་ནད་གཞི་སྟེན་བྱེད་ཅིང་། །མཐོ་ཅན་ཤད་པ་ལགཱ་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྨན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་མཆིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་

རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེ་ཚོགཙམ་དུ་སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་པའི་དོན་མི་བསྒྲུབ་པར་ཉན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྨན་པ་བཙལ་ནས་སྨན་མི་འཐུང་བར་སྨན་སྟོར་བ་ཁོ་ན་ལྟར་བླངས་ན་ནད་པ་ནད་ལས་

མི་ཐར་བ་དང་འབྲ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེར། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཚེས་བཞད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། །ཁད་པ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་

ནུས་བཞིན། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཚོགས་ཙམ་བརྩེད་པས་ཅི་ཞིག་འགྱུབ། །སྨན་དཔྱད་གླགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཁད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་

རམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནན་

ཏན་ལ་ནི་ནད་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ནན་ཏན་ནི། བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་པའི་བློང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེད་པ་ལ་

ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་

@012A ཞེས། །ཐོས་དགོས་པ་དང་ཐས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྣས་པ་དང་བསྟུན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

འཆི་བའི་ཚེ་སྨྲེབ་པ་མ་བྱས་པ་ལ་

འགྲོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱས་གདར་མཁན་གཞན་གྱི་ལང་མོ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་རམ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱར་ཤིང་ཙམ་ཟ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྒུལ་བ་ལས། བདག་ནི་སྒྲུབ་ཉམས་དེ་ཅི་ཅུ་ཞེས། །འཆི་བའི་དུས་ཆོ་བྱིས་

པ་སྐྱ་ངན་བྱེད། །གཏིང་རྟེད་མཐུང་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །སྣ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་དང་། གར་ལ་ལྷ་བའི་ཁྲོད་ན་འདུག་པ་ཞིག །དཔའ་བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་ནན་

ཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྣ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་དང་། བྱ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྐྱིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག །ཤུན་པ་ཟོས་པས་མིས་ནི་བྱ་རམ་རོ། །ཞེམ་པོ་རྣེད་

པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྣ་བ་སྟེ། །རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་མེམས་ཡིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྣ་ལ་དགའ་སྤོངས་ཏེ། །རྒྱུ་ཀུ་བག་ཡོད་བྱོས་ལ་དོན་སོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། ཆོས་

གསུང་བ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་དྲན་ནས་གྱས་པ་བསྒྲིད་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཇིག་ན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་

@012B འཆད་པའམ་ཉན་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལོག་ས་སུ་གཞག །ཆོས་ལོག་ས་འཁོད་པ་དེས་ཅི་བཞད་ཀྱང་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས། རང་གི་རྒྱུད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་ནག

ནོག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ཡོད་མེད་རྟོག་པར་འདོད་པ་ན། མེ་ལོང་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དྲི་མ་སེལ་བ་ལྟར། རང་གི་སྤྱོད་པ་སྐྱོན་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་འཆར་ལ། དེའི་ཚེ་བདག་གི

རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུར་སོང་ངོ། ཞེས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྤྱབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་

མེ་ལོང་གསལ་མཐོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་སུ་ཏ་སའི་བུས་རྒྱལ་སྲས་རྣམ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞུས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེའི་བསམ་པ་ཆོས་ཉན་པའི་སྣོད་

དུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པར་སྣང་བས། ཆོས་མཉན་

པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དུན་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་སིང་བ་བྱས་ནས་སྟོང་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྱོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་མཉན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། སྟོན་པ་དང་

@013A ཞེས། །ཆོས་ལ་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས་ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་

བཞེན་སྡོན། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམ་པར་གཏོང་བ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་

ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་སྤོན་པའི་ཀུན་སློང་དག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་སྔར་སྨོམ་པས་ཁོ་བོས་ནི་མི་རྟག་པ་ཐུན་རེ་སྟོན་དུ་མ་བསྒོམས་པར་ཆོས་བཞད་མ་སྐྱོང་གསུང་བ་ལྟར་སྟོན་དུ་ཀུན་སློང་

འཆོས་པ་གནད་ཆེའོ། །རྣེད་བཀུར་སོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྨིན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཉེ་ཤུ་པ་ཚན་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་ལྟག་བསམ་བསྒྲུབ་བ་ལས་གསུངས་ལ། དབུ་ཤུལ་ཅན་ལས་ཀྱང་། ཁྱིམ་པས་ཟང་ཟིང་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་པ་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ལྟག་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུང་བ་ན་སྡོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཤམ་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྟར།

ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིའང་བཀུར་བའི་ཞིང་ཡིན་པས་ཆོས་དང་། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་དྲན་ཏེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐྲོ་བློས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་

@013B གསུངས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བཞིག་སྟེ། རང་ལ་སྣང་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྣང་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་ནད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕེར་ལ་བྱམས་པ་

བསྒོམ། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་ཕྱག་དོག་དང་ཕྱི་ཤེལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་། ཡང་ཡང་འཆད་པས་ངལ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། བདག་ཉིད་སྒོགས་ཤིང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་གྲྭང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དལ་མཁྱུད་བྱེད་པ་དང་ཟས་གོས་ལ་

སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་ལྷ་བ་སྤྱངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོས་བྱས་ཤིང་གཙང་སྤྱད་དུན་པས་

གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་དང་སྟན་ལ་འཕོད་ནས། བདུད་ཚར་བཅད་པའི་སྐབས་ཁ་ཅོན་དུ་བཅོན་ན་དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཆུན་ཆད་དུ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་

རྣམས་མི་འོང་ལ། འོངས་ཀྱང་པར་ཆད་བྱ་མི་ནུས་པར་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་སྐབས་དེ་གདོན་ལ། བཞིན་གྱི་མདངས་རབ་ཏུ་གསལ་བས་དེས་པའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དང་ལུང་དང་ལྡན་པར་བཤད་

དོ། །བཞི་བ་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་མི་འཆད་ཅིང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ཡང་སྣོད་བརྒྱ་པ་དང་སྣོད་དུ་ཤེས་ན་མ་གསོལ་བར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་

@014A ཞེས། །བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་ལ། ཀུན་སྤྱོད་གཞན་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་མཉན་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམ་

པར་དག་པས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཉཊ་ཅིང་ཉན་ན་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་ཡང་ཇི་སྙད་གསུངས་པའི་ཞན་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཉན་ཉཊ་གནད་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་

མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་ཅིང་། གསར་དུ་གསོག་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་འཆད་པ་དང་ཉན་པའི་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བས་ཉཊ་པའི་གདམས་ངག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ཞན་ཐོགས་པར་

འབྱུང་བར་གཟིགས་ནས། སྒྲིར་ནི་དམ་པ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་གདམས་ངག་འདིའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ནན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་གདམས་ངག་ཆེན་པོར་སྣང་སྟེ། འདི་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོག་ཅིང་བློ་སྣམ་འགྱུར་

བས་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཅི་ཙམ་ཉཊ་ཀྱང་། ལྟ་བདུད་དུ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཆེས་མང་བར་སྣང་ངོ། །དེ་བས་ཆོས་གཅིག་ནས་འཕྲུགས་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཐུན་པ་

དང་བཤད་པ་ལམ་དུ་གཏོང་ཆུལ་འདི་ལ་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ནས་འཚང་པ་དང་ཉན་པ་བྱང་རེས་ཀྱིས་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྡོན་འགྲོའི་མཆོག་རི་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་

@014B གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་ནས་ཐོ་ཇེ་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་པ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་ཉང་ཟད་སྨོས་ཏེ་བཤད་པ། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྨོན་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱོན་སྣ་གཅིག་འགྲིབ་པ་ཡན་ཆད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་པའི་བཤེས་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེའི་བསྟེན་ཚུལ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་དྲུག །བསྟེན་བྱ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་

མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སྨོན་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་ཇེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲོས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ཐེག

པ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྱིད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཁྱིད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས།

བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་བརྩོན་བཅས་ལྷང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མ་ཁས་ལྡན། །རྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཆོས་བཞུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་

སློབ་མས་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་མ་དུལ་བས་གཞན་འདུལ་བ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས། གཞན་འདུལ་བའི་ཐུབ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་

@015A ཞེས། །སྐྱེམ་ན། གང་བྱུང་བྱུང་གི་སྐྱབས་པ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མིང་བཏགས་པ་རེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མི་ཕན་པས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་ཤིག་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་བསླབ་པར་ནི་

པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དུལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། རྒག་ཏུ་འབད་པས་བདག་ཉིད་བཟུང་བ་ཡི། །སེམས་རྟ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཞི་བར་བྱ་བ་ལ། །མཐུན་པའི་གཟེར་རྟོན་བརྒྱ་པ་

ཡི། །ཤེས་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟ་དམུ་རྐོད་འདུལ་སྤྲོང་མཁན་གྱིས་སྲབ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལྟར། དབང་པོ་ལོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟེན་སུ་འབྱང་བ་རྟ་དམུ་རྐོད་ལྟ་བུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་ན་ཚར་

གཅོད་ཅིང་། འབང་པ་དུ་མས་བྱ་བར་འོས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབས་པས་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཕྱིན་བར་བྱས་པའོ། །ཞི་བ་ནི་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱང་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་དྲན་པ་

དང་ཤེས་བཞིན་བསྟན་པས། སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་སྟེ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་

པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་བར་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཚམ་དང་ལྡན་པས་མི་ཚེགས་གི །ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་དགོས་པས་ལུང་གིས་ཕྱུག་ཅེས་པ་ནི། སྟེ་སྙོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་

@015B ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དགེ་བཤེས་སྣོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་བླ་མ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྱམས་ཀླས་པར་གོ་བ་སྐྱེད་ལ། ལག་ཏུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཕན་དང་། ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་

པ་ཞིག་དགོས་གསུང་དོ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའམ། ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཅོོ་བོར་གཟུང་སྟེ། དེ་མེད་ནའང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཀྱང་

འགྲུབ་ཅེས་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་དང་ལྡན་ཡང་སྒོོབ་མ་ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཚེགས་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚོོམས་ལས། དམན་ཞ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ཐང་

ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས། །གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཙོར་བྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་ལྡན་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་

བསྟེན་ན། །གཙོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཙོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུ་ཆུང་བས། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསན་ཙོན་དེ་ལ་ནི་ང་ཡར་ལྟ་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། མཐའ་བཞིའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ར་སྦྱིང་བའི་ཚད་པོ་དེ་རྣམས་ལ་མིག

རྟེན་བྱེད་གསུང་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ལ་མིག་ཡར་ལྟ་བ་ཞིག་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་གཞན་རྟེས་སུ་འཛིན་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཐུབ་རྣམས་སྲིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འགྲུ

@016A ྀ། །ཞིང་ཀྱི །འབྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་བྲོལ་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བ་བསྟན་ནས་རྟེས

སྡུ་འཛོམ་པ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིག་པ་ཆུས་འཁྲུ་བ་སོགས་བྱང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་བཞི་ལས། སྨྲ་མཁས་པ་ནི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་ཤིང་དོན་གདུལ་བྱའི་བློ་ལ་སྐྱེལ་བ་ལ་བཟོ་བའོ། །བརྩེ་བ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་སྟེ། ཡང་ཆོས་བཞི་ལས། སྙན་སྔ་བ་ལ་ལི་མོའི་བྱ་ཇི་ཙམ་པའི་ཆོས་བཤད་ཅིག་བྱས་ཏེ་ལེགས་སོ་ཞེག་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་མ་སྟོང་། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་

མིན་པ་མེད་གསུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གདའ། བརྩོན་བཅས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྤྲོ་བ་བརྟན་པའོ། །སྐྱོ་བ་སྤངས་པ་ནི་ཡང་ཡང་འཆད་པས་མི་ངལ་བ་སྟེ་འཆད་པའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །ཡོ་ཏེ་བའི་ཞལ་ནས། བསྐལ་

པ་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་སྣིང་བརྩེ་བ་དང་ལྡ་གཅོ་བོ་ཡིན། ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞང་བཙུན་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡང་མེད། སྐྱོ་བ་བཟོད་པ་ཡང་མེད་པས། ཀླའོ་དྲེན་དུ་གཅགས་པ་རེ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དེ། སྔ་མ་ལྟ་ཡོད་པས་

བྱང་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཕན་གཉན་སྟོན་ལ་སྣ་མཁས་པ་ཡི་མེད་ཡོན་ཏན་དེ་བྱེད་པ་ཡང་འདི་ཀུན་གྱིས་དར་རིས་མི་གོ་སྟམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་ལྷ་ཡོད་ཡོད་པས་སུ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གསུང་ངོ ། །དེ་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཚང་

@016B བ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣེད་དཀའ་ནའང་། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་བ་དང་སྐྱོན་ཡོན་ཆ་མཉམ་པ་ལ་མི་བཏེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བཏེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་བྱོལ་སྐྱབ་པའི་བླ་མ་ནི་གཏན་ཀྱི་མདུན་མའི་རྩ་བ་ཡིན་

པས། བླ་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཆོལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། སྐྱོབ་མ་བསྟེན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ། །གཉིས་

པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉིར་པ། །ཉན་པོ་སྟོང་ཅས་བྱ་བར་བཤད། །སྨྲ་པོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་དུ། །མི་འཇུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན། ཞེས་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཉན་པའི་སྟོང་དུ་རྟུང་བ་དང་དེ་གསུམ་

ཚང་ན་ཆོས་སྒྲ་བཏེའི་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་གི །སྐྱོན་དུ་མི་སྣང་ལ་དེར་མ་ཟད་ཉན་པ་ཏེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་གི་སྐྱོན་དུ་མི་སྣང་བར་གསུངས་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མ་ཚང་ན་ཆོས་སྒྲ་བ་

པོའི་བཤེས་གཉེན་ཆེས་ཡོངས་སུ་དགའ་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛུད་ལ། འཆད་པ་པོའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པར་འགྱེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ནི་ཕྱོགས་ལྔང་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ན་

དེས་བསྒྲིགས་ནས་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དོན་མི་རྟོག་དེ་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ཕྱོགས་སུ་ལྔང་བས་སེམས་གདུངས་པས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱོགས་ལྔང་ནི་རང་གི་

@017A ཞེས། །ལུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྡང་བའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་དོར་དགོས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྟན་ན་གཟུ་བོར་གནས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ལམ་ཡང་དག་དང་། ཉེས་བཤད་

ལམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་འབྲེལ་བའི་བློའི་མཐུ་མེད་ན་སྣོད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་གོ་བའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རི་མོའི་ཆོས་ཉན་ལྟར་སོང་ན་སྣོད་དུ་མི་རུང་བས་དོན་གཉེར་ཆེན་

པོ་དང་ལྡན་དགོས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་སྣ་ཚ་གྱས་པ་དང་ཡིད་གཏོད་པ་གཉིས་བསྟན་ཏེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ། ཉན་པའི་ཚེ་ཡིད་ལེགས་པར་གཏོད་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྣ་པ་ལ་

གྱས་པ་ཆེན་པོ་འཛོག་པ། ཉེས་ཉཁད་དོར་ནས་ལེགས་ཉཁད་འཛིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་པ་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ནི་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་འགལ་རྐྱེན་འདོར་བ་ནི་གཟུགོར་གནས་པའོ། །བློ་མས་དཀྲིས་རྩང་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཚང་མ་ཚང་

བརྟགས་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྒོམ། མཚང་ན་ཕྱི་མ་ཚུན་ཆད་དུ་ཚང་བའི་རྒྱུ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣོད་དང་ལྡན་པ་དེས་བློ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སྔར་བཞད་པ་ལྟ་ཁྲག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་

ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཅོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་མཉེས་པ་སྨྲི་དང་ཁྲད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདམས་ངག་གིས་བློ་ལེགས་པར་འཁྲིད་པའི་ཚེཝེས་གཉིན་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ། སྦྱོར་བས་

@017B བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣ་བ་དད་པ་སྣང་བ། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་གཟུངས་ལས། དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྡུང་ཞིང་འཕེལ་བར་

བྱེད། ཅེས་དད་པས་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་དང་ཏོང་ནས་ཏོང་དུ་སྤེལ་བར་གསུངས་ལ། ཆོས་བཟུང་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་འདྲེན་པ་དེས་འབྱུང་ལ། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་བློ་དང་ལྡན་

པའི་མིས། །དད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན། །མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་ཕོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚོག་པ་ལ། །སྡུག་བསྔལ་ཡོ་ཇེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྟོག་གི་སྒོ་ནས་དད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་

གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་ལ་དད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་བླ་མ་ལ་དད་པའོ། །དེ་ཡང་བླ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བ་ནི། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་སློབ་དཔོན་ལ་

སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དང་འདྲལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིན་

པར་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་རྟོག་གི་བློ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་བློ་འབྱུང་བ་ལྟར། བླ་མ་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་བློ་སྤྱོང་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་དེར། སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་

@018A ཞེས། །གཟུང་། །སྐྱོན་ནི་ནམ་ཡང་གཟུང་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་གཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །སྐྱོན་རྣམས་གཟུང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བླ་མ་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་དེའི་སྐྱོན་ཟུང་ཟད་ཡོད་

པའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་ཡང་སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་དད་པ་སྣང་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བློ་མ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཆེ་

ཆུང་ཅི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ངོས་ནས་རྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་སྡོང་སེམས་མང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་རྟོག་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་ནའང་བཤགས་བསྡམ་ལ་འབད་

པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་ན་སྐྱོན་ཐན་ཐུན་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་བློན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པས་དད་པ་ལ་གེགས་སུ་མི་འགྱོ་སྟེ། དཔེར་ན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བ་དབུ་མ་འཛིན་ཅིང་གསེར་གྱིང་པ་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་

འཛིན་པས་ལྟ་བའི་སྐོན་ནས་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣེད་པས་གསེར་གྱིང་པ་བློ་མ་རྣམས་ཀྱི་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

ཆོས་བཅུ་པ་ལས། བདག་ཡུན་རིང་དུ་འཚོར་བར་འཁྲུམས་པ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་པས་ཤིང་གཉིད་ལོག་པའི་སད་བྱེད་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་བའི་འབྱིན་བྱེད་དང་། ལམ་ངན་

@018B ཞར་ཞུགས་པ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང་། སྲིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང་། ཡུན་རིང་པོར་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྨན་པ་དང་། བདག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེས་ཀུན་ཏུ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆར་

སྨིན་གྲི་འདུ་ཤེས་བསྒྱིད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་བདག་གི་དགེ་བཤེས་ཆོས་སྨྲ་བ། །ཆོས་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། །ཡིན་ཅེས་

སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་སྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྷ་བུ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟུད་པས་མ་མ་འདུ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྨྱོད་བ་ཡིན། །དེག་བཤེས་འདི་དག་གནོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག །ཏུ་ཤི་ཐར་བྱེད་སྨན་

པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩིའི་ཚར་འབེབས་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་འདྲ། །ཟླ་ཤ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞེ་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དགྲ་དང་བྱོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འཁྲུགས་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་

སུ་སྐྱོང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །ད་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་ཟློ་སྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་ཉཻས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་

དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོབ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་དང་སྐྱབས་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབ་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དག་བ་ཉཻས་བསྟེན་བ་ཀུར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་

@019A ོ།། །།པ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ་སྟེ་ནོར་བཟང་ནི་རང་ལ་འདུན་པ་བསྒྲུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བླ་མ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། འདིར་མང་སློས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། །བླ་མ་དགྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་

མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག །དངོས་གྲུབ་སྒོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྗོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་རབ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བླ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

མདོར་བསྡུ་ན་མཉེས་པ་སྤྱད་པ་དང་མི་མཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །མཉེས་པ་སྤྱད་པ་ནི་སྤོ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དབུལ་བ་དང་ལུས་ངག་གིས་བསྐྱེན་བཀུར་བ་དང་བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པའོ། །དེ་ཡང་མདོར་སྡེའི་རྒྱུན་

ལས།ཿ བཀུར་སྟི་རྟེད་པ་དག་དང་རི་མ་བྱོ་དང་། །སྤྱད་པའི་སྤོ་ནས་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ལྷ་བཟུ་པ་ལས། རང་གི་དམ་ཚིག་སྒོབ་དཔོན་ནི། །སྟྲིན་མིན་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །རང་སྡེག་གིས་རྟག

བསྟེན་བྱ་ན། །ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བས་སྐྱོས་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕུལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་

པ་ལྷར་རོ། །གཞིས་པ་ནི་ཁྲོས་བསྐུ་མ་ཉེ་དྲིལ་ཕྱིས་དང་བསྟུན་གཡོག་སོགས་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་གདམས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས།

@019B ཞན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། བསྐོ་བའི་ཚིག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་རྒྱལ་བ་རྣམས་དབྱེས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་མི་ཕོངས་པ་དང་། ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བ་དང་ལས་ངན་

པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཇི་མཐོ་ཇི་མཐོར་འགྱུར་ཞིང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་གསུངས་

པ་དང་། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་བཀུར་བས་ནི་ངན་འགྲོ་རྒྱུ་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་མམ། རྫི་ལམ་དུ་རྒྱུ་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འདྲ་བས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དེས།

ཀུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་ཚ་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། ཁཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཆོ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་འཆོ་བ་དང་ཕྱི་མར་

ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བཅུ་པ་ལས། ནམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དཀྲུག་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྨོངས་པས་བྱས་བྱུང་ན། །དམྱལ་བར་ངེ་པར་འཆོད་པར་འགྱུར།

མནར་མེད་ལ་སོགས་འཇིགས་རུང་བའི། །དམྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སྨོད་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་བཞག། ཅེས་དང་། དབྱ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཚོགས་

@020A ཞེས། །བཅད་གཅིག་ཙམ་མཉན་པ་ལ། །གང་གིས་བློ་མར་མི་འཛིན་པ། །ཁྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱར་སྐྱེས་ནས། །སྨེ་ཤ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ལ། སྐྱེས་

པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགྲོ་ཞིང་། མི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྡིག་གྲོགས་བསྟེན་ནའང་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་ཅིང་སྐྱོན་འཕེལ་ནས་མི་འདོད་པ་སྐྱེས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་

ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐུན་ངེ་ཙམ་བྱིས་མི་ཆོག་ལ། སྣིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱེད་ན་ནི་མ་ནོར་བར་འབྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་ལ་

རྒྱུན་རིང་དུ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་འཆད་ཁ་བའི་ཞལ་ནས་བླ་མ་བསྟེན་བདེ་ཙ་ན་སྣང་ངོགས་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར། བསྟེན་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ནི་ཁེ་མེད་པར་བྱོང་འབྱུང་བས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚོས་སྐོར་འདི་རྣམས་གང་ལས་

ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཉན་གྱི་མདུན་མའི་རྩ་བར་སྣང་ངོ ། །འོ་སྐོལ་ཉོན་མོངས་རབས་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤེང་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ལ་ཚོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མང་པོ་འབྱུང་

ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཉལ་གས་པ་དང་སྲོམ་པ་སོགས་ཀྱི་བློ་འབྱུང་དཀའ་བས་སྡུར་ཉལ་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་བྱུང་བ་རྣམས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཉལ་གས་

@020B ཤིང་སྲོམ་སེམས་མང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིང་ཐོར་མི་ཐོགས་པར་རྒྱལ་སྲས་རྣག་ཏུ་དུ་དང་ཉཤེས་གཉེན་ཆོལ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོང་ཚུལ་དངོས། སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས་

ཀྱིས་བསྒྲུང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་ཐོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་ཐོ་ལ་གསུམ། སྟོན་བ། དངོས་གཞི། མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་ཐོ་ནི། སྟོན་བའི་

ཆོས་བྱུག་སྟེ། གསེར་གྲིང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགྲམ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་གཅོད་པ་མཛོས་པར་བཞམ། སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་དང་ཐོར་བསྡང་སྟེ། སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ངམ་

སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་ཕྱེད་དུ་ཡང་རྩང་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འཚོད་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འདྲེས་པས་ཅིག་བྱ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་

འཕགས་པ་ཉན་ཐང་བཀའ་སྩོད་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་བསམ་སྟེ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་སྤྲིན་པ་སྤྱོང་བ་གཉིས་མེད་ན་ལམ་ཤིན་ཏུ་

སྐྱེ་དཀའ་བས་བསགས་སྤྱང་གི་གནད་བསྟུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྤྱང་བ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ལ་སྤྲོ་གསུམ་བསྡོམས་པའི་ཕྱག་ནི། ཇི་སྙེད་སྡུ་དག་ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་

@021A ཞེས། །ཁམས་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་། དུས་རེ་རེའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་བཅུ་གཏད། དུས་གསུམ་གང་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤྲོ་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་འཚལ་བའོ།།

སྒོ་གསུམ་སོ་སོའི་ཕྱག་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་དམིགས་ལ། རང་གི་ལུས་རྫལ་ཕྱ་རབ་དང་

གྲངས་མཉམ་པར་སྣུལ་ཏེ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐང་སྟེའོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི། རྟུལ་གཅིག་སྟེང་ན་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཏེ་

རེའི་སྟེང་ན་ཡང་རྟུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མོས་པ་སྐྱེད་པའོ། །ངག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་བསྟོགས་བ་ཞེས་

སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟོགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། མགོ་བོ་རེ་རེ་ལའང་ལྕེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྣུལ་ནས་སྣུན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའོ།།

འདིར་དབྱངས་ནི་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ནི་རྒྱུ་སྦྱི་ལྷོའོ། །རྒྱུ་མཚོན་ནི་མང་པོའི་ཚོགས་གོ། །མཆོད་པ་ལ་བློ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། མེ་ཏོག་དམ་པ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་མེ་ཏོག

@021B རྣད་དུ་བྱང་བའི་སིལ་མ་རྣམས་སོ། །ཕྱིང་བ་ནི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་སྦྱིལ་ཏེ་བརྒྱས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའང་དངོས་དང་བཅོས་མ་ཐམས་ཅད་དོ། །སིལ་སྐུན་ནི་རོལ་མོ་རྒྱུད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའོ། །བྱུག་པ་ནི་སྤོས་ཞིམ་པོའི་ལྡེ་གུའོ། །གདུགས་

མཆོག་ནི་གདུགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གོ །མར་མེ་ནི་སྤོས་མར་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་ལ་འོད་གསལ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་འོད་གསལ་བ་འོ། །བདུག་པ་ནི་བདུག་སྤོས་སྨྲ་བ་དང་སྣ་གཅིག་པའོ། །ན་བཟའ་དམ་པ་ནི་གོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །དྲི་མཆོག

ནི། སྟོང་གསུམ་དུ་དྲི་དང་ལྡང་པའི་དྲིས་བསྟོས་པའི་ཆུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱེ་མ་ཕུར་མ་ནི། སྤོས་ཞིམ་པོའི་ཕྱེ་མ་གཏོར་ཞིང་བདུག་ཏུ་རུང་བ་ཐུམ་པོར་བྱས་པའམ། དཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་པའི་ཚོན་ཕྱེ་སྤྲེལ་བའི་རིམ་པ་རྒྱུ་དང་རྗམས་རི་རབ

དང་མཉམ་པའོ། །བཀོད་པ་ནི་གོང་མ་ཀུན་གྱི་མཐར་སྡུར་བ་སྟེ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་སྦྱས་པ་དང་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བྱའོ། །མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། མཆོད་པ་གང་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། བླ་ན་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་

པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྤྲུལ་པའོ། །ཚིག་ཤོང་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གོང་མ་དེ་གཉིས་མ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་ཏེ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྡོང་

དང་ཡུལ་སྟོན་པའོ། །སྔོག་པ་བཞཱག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱུ་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས། རང་བཞིན་ནི་བདག་གིས་བགྱིས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རང་གིས་

@022A ཞེས། །དངོས་སུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྨྲེ་བསྟུས་པ་ནི་ཅི་མཆིས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་སྡུ་མ་ལ་འགྱོད་

ཅིང་ཕྱི་མ་བསྟམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་བཞག་ནས་སྤང་བྱས་འཕེལ་བ་འཆད་ཅིང་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕྲོ་ཆད་དོ། །རྟེས་སུ་ཡི་རང་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། གང་ཟག་ལྟ་

པོ་དེའི་དགེ་བའི་ཕན་ཡོན་དུན་ནས་དགའ་བ་བསྟོམ་པའོ། །ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་ནི། གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་

མ་ཚགས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་བརྙེས་ནས་རང་དུ་མ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་ཚོས་སྟོན་པར་སྐྱལ་མ་གདབ་བོ། །གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སྐྱ་ངན་འདའ་སྟོན་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་

བཅུའི་ཞིང་དུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ཞིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པར་སྐྱ་ངན་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་འོ། །བསྟོ་

པའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱག་འཚལ་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། གོང་གི་ཡན་ལག་བྱུག་གི་དགེ་བས་མཆོད་ནས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འདུན་པ་དྲག

@022B པོས་བསྟོས་པས་ནམ་ཡང་མི་འཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་གོ་བར་བྱས་ལ་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་དལ་བུས་ཏེ་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་མཆོད་

པ། བསྐུལ་བ། གསོལ་གདབ། ཡི་རང་ལྟ་ནི་ཆོོགས་བསག་ཡིན་ལ། བཤགས་པ་ནི་སྤྱིབ་སྡོང་དང་། ཡི་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་གི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བསྟོོམ་པ་ནི་དགེ་བ་སྤྱིལ་བ་དང་། བསྟོོ་བས་ནི་བསགས་པ་དང་སྦྱངས་པ་དང་

སྤྱིལ་བའི་དགེ་བ་རྣམས་ཉུང་ཏུ་ཡང་མང་པོོར་པོོར་སྤྱིལ་བ་དང་། གཉས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་ཕྱུང་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྟུན་བསགས་པ། སྦྱང་བ། སྤྱིལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་མོ།། དེ་

ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་མཆུལ་ཕྱལ་ལ། བཞེས་གཉེན་ལ་མ་གྱས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སྣ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། བཞེས་གཉེན་ལ་གྱས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་སྣ་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།

ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཕྱིན་ཅིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཡན་མང་དུ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དེ་སྐྱོང་ཚུལ། སྐབས་འདིའི་སྤྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་

ལྟར་བྱི་ལམ་སྐྲོམ་པ་འདི་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་དམིགས་པ་ལ་བསྒྲུབས་ན་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དགེ་བའི་དམིགས་པ་བྱང་ནས་འདི་ཙམ་

@023A ཞེས། །དང་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་བཏང་སྙམ་ནས་བཏང་ཡང་འགྲོར་མི་ཉན་ཅིང་། དང་པོ་ནས་ལང་དུ་སོང་བས་ཆོ་ཏྲེལ་པོའི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱོའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་གང་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དང་གོ་རིམ་

ངེས་ངེས་བྱ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བཏང་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་ལ། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་དྲན་ཞེས་དང་ལྡན་པས་བསྒྲུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་

པོར་བསྟེན་པའི་ཚན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམ། དེ་ནས་བླ་མའི་སྐྱོན་རྟོག་པའི་བློ་ཡི་མ་ཤོར་བ་བྱ་སྙམ་པའི་སྡོམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཐོག་མར་

གིས་གང་རྟོགས་པ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སེམས་དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྟོམ། དེ་ནས་རང་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་སྤྱར་མདོ་སྡེ་དྲངས་པ་ལྟར་བསམས་ཏེ་སྐྱིང་

ཐག་པ་ནས་གྱས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བཟང་པོ་སྨོན་པ་དང་། སྨོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྨོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་བ་

དབག་པོས་བསྟོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་ཐོ་རངས། སྐད་དོ། ཕྱི་དོ། སོད་དེ་ཐུན་བཞི་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཡུན་རིངས་ན་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སྟ་ཞིང་། དེ་ལ་གོམས་ན་བློ་འཆོས་དཀའ་བས་ཐུན་ཆུང་ལ་བྱངས་མང་བར་

@023B བྱ། སྐོམ་འདོད་པའི་འཕྲོ་ལ་བཅད་ཀྱིན་བྱས་ན་ཕྱི་མ་རེས་ཀྱང་འཇུག་སྐིང་འདོད། གཞན་དུ་ན་མལ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྐྱུག་ལོག་ལོག་འོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། ཆུང་ཟད་བརྟན་དུ་སོང་བ་ན་ཐུན་བསྲིད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་ཉ་ཅང་།

དམ་དྲགས་པ་དང་ལྡོད་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བསྐྱང་སྟེ། དེས་ནི་གེགས་ཉུང་ཞིང་ཉ་ཅང་དུབ་པ་དང་བྱིང་རྒྱགས་སོགས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཕུག་དང་སྐོར་བ་དང་ཁ་ཏོན་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གཅོ་ཐོ་ནི།

ཐུན་བྱི་ངོ་བོ་ལ་འབད་ནས་ཐུན་བཉད་བའི་མཚམས་སུ་བསྐྱད་རྒྱུའི་དམིགས་རྣམ་ལ་དྲན་ཤེས་མ་བསྟེན་པར་རྒྱ་ཡན་དུ་བཉང་ན་སྐྱེད་ཤེན་ཏུ་ཆུང་བས་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་དེ་སྟོན་པའི་ཚོས་རྣམས་བལྟ་བ་དང་། ཡང་ཡང་དྲན་པར་

བྱ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་སྐོར་དུ་མ་ནས་གསོག་ཅིང་། འགལ་རྐྱེན་སྤྱིབ་པ་སྤྱོང་བ་ཡང་སྐོར་དུ་མ་ནས་བྱ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱོམ་སེམས་མང་དུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་དང་

ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་བཞི་ལ་བསླབ་སྟེ། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྐོར་སྟོམ་པ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་སྐྱེས་པའི་མཇུག་ཏུ། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དྲུག་དང་མི་འོང་

དྲུག་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྲུང་བའོ། །ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྲུང་བའི་

@024A ཞེས། །མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པ་ན་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་པའོ། །ཟས་ཀྱི་ཚོད་རེག་པ་ནི། ཟས་ཏ་ཅང་མང་ཉུང་དུ་ཟས་བ་སྤྲངས་ཏེ་དགེ་

བའི་བྱ་བ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཚོད་ཙམ་དུ་ཟ་བའོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཟས་ལ་སྲེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་ནས། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྨྲེ་པ་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྲིན་བུ་དལ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུས་ལ་མ་འོངས་

པ་ན་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུ་སྐམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་བ་སྐམ་པའི་བསམ་པས་བཟང་བར་གསུངས་པ་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ། །བཞེས་སྨྲིངས་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཟས་སྨན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་

མེད་པར་བསྟེན་བཀྱི་སྟེ། །རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་སྐེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །མཚག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནད་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བཞེས་

སྨྲིངས་ལས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། །མཚན་མོའང་ཐུན་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བཟློས་ནས་ནི། །མནལ་ཚོའང་འབྱས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དྲན་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མ་མནོལ། ཞེས་གསུངས་པས་ཉིན་མོ་ཟིལ་

པོ་དང་མཚན་མོའི་ཆ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བསྟན་པས་འཆག་པ་དང་། འདུག་ནས་སྒིབ་པ་ལྟ་ལས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་དོན་ལྡན་དུ་བྱའོ། །ཉལ་བའི་ཀུན་སྟོང་ནི། ཐུན་མཚམས་

@024B ཡིན་པས་དེ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་ངོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་ནི། མཚན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་བར་པའི་ཚེ། ཏློ་གཡས་པ་ཕབ་སྟེ་ཤང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་པའོ།།དྲན་པ་ནི་ཉིན་

པར་གང་ཟོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་དྲན་པ་གཉིད་དུ་མ་སོང་གི་བར་དུ་རྟེས་སུ་འབྱང་བར་བསྟེན་པའོ། །དེས་ནི་གཉིད་ལོག་པའི་ཚེ་ཡང་གཉིད་མ་ལོག་པ་དང་འདྲ་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྟོང་སྐྱོང་ནུས་སོ། །

ཤེས་བཞིན་ནི། དྲན་པ་བསྟེན་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་བྱུང་ན་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྟོང་བའོ། །སྟང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ན་ལྟང་བར་བྱའོ། སྣམ་པའི་འཕེན་པ་གཉེར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཞིའི་

སྐབས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་གཏེགས་པ་སྤྱོད་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཐུག་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཉུང་བ་རྣམས་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷག་མཐོང་གི་བར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གང་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་དེ་ན་ཡུལ་ཡི་ཤེས་འབྱུང་། ཞེས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བསམ་བྱུང་གི་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསྒོམས་བྱུང་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྐོམ་པའི་ལམ་ཉིད་

@025A ྀ།། །ལ། ཡིང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྐོམ་པའི་ལམ། ཞེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྐོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།

བསྒབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བས་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དན་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཏང་བ་དང་བསྡུང་བ་དང་། དག་པ་དང་སྦྱིལ་བ་ཅི་རིགས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་རེ་

རེ་ལ་བཏང་བསྡུང་དགེ་སྦྱིལ་བཞི་བཞི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྒོམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བའི་དཔྱད་སྒོམ་དང་། མི་དཔྱོད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་འཇོག་པའི་འཇོག་སྒོམ་

གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་ལམ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་ལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་འཇོག་སྒོམ་ཡིན་ཞེ་ན། བཞེས་གཉེན་ལ་དད་པ་སྒོམ་པ་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྣེད་དཀའ་བ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་བློ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བའི་ཡིད་འཕྲུལ་རྣམ་པ་ར་དགོས་ཏེ་དེ་མེད་ན་དེ་དག་གི་རྒྱུན་ཕྱོགས་མ་གྲུས་པ་སོགས་

འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བློ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའིར་ན་ཚགས་ཡུལ་ལ་སྤྱག་པའི་མཚན་མ་སྤོང་བཏགས་ནས་སྒོམ་པ་མངས་ན་འདོད་

@025B ཚགས་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་དང་།དགྲ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོངས་བའི་མཚན་མང་དུ་བསམས་ན་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་དེ་དག་སྒོམ་པ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་འདུ་ཡི་བྱོ་ཡི་འཛིན་སྤྲངས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་

རིང་པ་དགོས་པས་དཔྱད་སྒོམ་བྱའོ། །སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གནས་སུ་མི་བཏུབ་པ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ལས་རྩང་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཡང་ཡང་

དཔྱད་ན་སེམས་གནས་སྐྱེ་མི་ཉན་པས་དེ་ལ་ནི་འཇོག་སྒོམ་བྱ་དགོས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་མཁས་པ་ཡིན་ན་དཔྱད་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱ་ལ། ཀུ་ས་ལིས་ནི་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱའོ། ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་

བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཁས་པས་ཀྱང་ཞི་གནས་སོགས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། ཀུ་སུ་ལིས་ཀྱང་བཞེས་གཉེན་ལ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པ་སོགས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཞེས་རྟོགས་ཚད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱོད་པ་ནི་ཐོས་

བསམ་བྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱི་སྐབས་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་བ་ནི། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་བདེན་འཛིན་

བྱི་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ནོ། །གདམས་ངག་འདིར་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་

@026A ཞེས། །དགོས་ལ། སྐ་རོལ་ཏུ་དཔྱད་སྤོམ་མངས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་གསེར་དང་དངུལ་ནི་མཁར་བ་མ་ཁས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མེར་བསྲེགས་ཤིང་ཆུར་བཀྱོས་

ན་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཉེན་ཅིང་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ནས་རྐྱེན་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཆ་ཅི་འདོད་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ། སྟོན་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ནག

པོའི་ལས་འབྲས་དང་འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་སྐོམ་པ་སེམས་ཀྱུན་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར་བའམ། སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་

ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་མེར་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་ནག་ཕྱོགས་རྣམས་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དྲི་མ་དེ་དག་སྤྱོང་ལ། བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དཀར་པོའི་

ལས་འབྲས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སྐོམ་པ་སེམས་བརླན་པར་འགྱུར་བའམ། དད་པར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་

ཆུར་འཁྲུབ་ལྟར་དཀར་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཡིད་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་ནས། དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་བརླན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཞི་ལྷག་གང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ན་ཚོགས་མེད་པར་འགྱུབ་

@026B པས། དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱད་སྤྲོམ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དཔེར་ན་མགར་བཙམ་མགར་བའི་སྤོབ་མ་མ་ཁས་པ་ཞིག་གིས་གང་གི་ཚོ་གསེར་རམ་དངུལ་

ཞིག་དྲི་མ་དང་སྐྱིགས་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དུས་དུས་སུ་མེར་བསྲེགས་ཤིང་ཆུས་བཀྲུས་ན་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱ་བ་མཉེན་ཅིང་ལས་སུ་རུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མགར་བཙམ་མགར་བའི་

སྤོབ་མ་མ་ཁས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་ཤེས་པ་དེས་མགར་སྤུད་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདོད་པ་དེར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གང་གི་ཚོ་སེམས་དེ་བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་སྐྱིགས་མ་ལ་མི་ཕྱོགས་

པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོ་བར་བྱས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་དེ་ཞི་གནས་

ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དག་ལ་དེས་པར་སྤྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཡིན་ཏུ་ཉེ་བར་འབྱོར་པ་དང་ཡིན་ཏུ་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་མི་འགྱུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡང་

དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚགས་པར་གནས་པའི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ་བྱིང་བ་དང་རྩོད་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་

@027A ཞེས། །པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བློ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ན་བྱིང་པ་གཅོད་པར་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་ཐོབ་ཀྱགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ན་ཆོད་པ་གཅོད་པར་ཤེན་ཏུ་སྣ་སྟེ། ཆོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་གཡེང་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་སྐྱོ་ཤས་

བསྔགས་པར་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་པོ་ཐུབ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ་དང་། སྐྱེ་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་

བསམ་པ་དང་། རྣེད་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང་། འབྱོར་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུད་པ་ལས། ཁྱིམས་ཀྱིས་དྲུག་འགྲེའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྣེད། ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བའོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་པ་དང་། ཀློག་ལྟགས་དང་ཡན་ལག་དང་རྣ་བ་སོགས་མ་ཚང་བའི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཚེ་སྡུ་ཕྱི་

དང་ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞི་ནི་མིའི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྡོ་ཆོ་རིང་པོ་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་

@027B ཁོམ་པའོ། །ལྡོ་ཆོ་རིང་པོ་ནི། བཤེས་སྦྱིངས་འགྲེལ་བར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་བྱོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ།

ཕྱི་མ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེའོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་པའི་བྱ་བས་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདོད་ལྟ་ལྟ་ཆོ་རིང་པོར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་

ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། ཅས་པའོ། །དེ་ལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱུ་བ་ཡོད་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི་བླུན་ལྐུགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་མིག་རྣ་སོགས་ཚང་བའོ། །ལས་མཐའ་

མ་འོག་པ་ནི། མཚམས་མེད་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྡེ་སྣོད་

གསུམ་གཱ་ལ་བྱའོ། །ལྟ་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་ཤིང་ཆོས་སྣུབ་པའི་ཚ་རྒྱུན་ཡིན་པས་རང་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྐྱེ་

ནི་བརྩེ་བའོ། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའམ་འབྱུང་བ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་བསགས་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དམ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་

@028A ཞེས། །སྟོན་པའོ། །ཆོས་བསྟན་པ་གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་བར་དུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ མཉམས་པའོ། །ཆོས་གནས་པ་རྗེས་

སྤུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་རྗེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས། ཇི་ལྟར་རྗེགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །གཞན་ཀྱིས་ཕྱིར་སློང་བཙུ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྨྲེན་པ་པོ་

དང་སྨྲེན་བདག་གིས་ཆོས་གོས་སོགས་སྟེར་བའོ། །དེ་ལྟ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཚ་རྒྱན་ཡིན་པས་གཞན་འབྱོར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཀྱི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་རྣམ་དག་སྐྱབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མ་ཤི་ཚུན་ཀྱི་བདེ་

བ་སྐྱབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཙམ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་དང་འདྲ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སློབ་སྦྱིངས་ལས་ཀྱང་

བདེར་གཤེགས་ལམ་བརྒྱན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཚས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྣེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་ཀུ་ཡིས་རྣེད་མིན་ལྟ་མིན་དང་། །མ་ཁབ་ལྷོང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྷོ་འཕྲེས་མིན། ཞེས་

གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་མིའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྣུངས་པའི་བག་ཆགས་འཐུག་པོའི་འདོད་ལྟ་ཅིག་དང་པོར་བདེན་པ་མ་ཐོང་བའི་རྟེན་དུ་རྩད་ཡང་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་

@028B ཅིང་། འདོད་ལྟ་ཕལ་ཆེར་ཡང་སྐར་བཞད་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས་ལམ་དང་པོར་སྣུབ་བའི་རྟེན་ལ་མི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྣ་མི་སྐན་པ་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་གླིང་གསུམ་གྱི་

རྟེན་བསྟོགས་ལ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཛམ་བུ་གླིང་པ་བསྟོགས་སོ། །དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་བ་འདི་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མེད་བར་བྱ། འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ན་ནི་རང་གིས་རང་བསླུས་བ་དང་རྟོངས་ཚབས་འདི་ལས་

ཆེ་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད། ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཀྱི་འཕྲང་མང་པོ་ལ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་ནས་ལན་ཅིག་ཙམ་ཐར་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་བཏང་ན་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལོག་ནས་འགྲོ་ན་ནི་རིག་སྔགས་ཀྱིས་རྟོངས་པ་བཞིན་དུ་བདག

ནི་སེམས་མེད་པར་གྱུར་པའོ་སྙམ་ཞ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྡུག་འཕྲིག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྙེད་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་པ། །འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་རྨོངས་

པའང་གཞན་མེད་དོ། ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་ཞན་པའི་ས། །ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་རྣེད་གྱུར་ནས། །བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་དེར་ཁྲིད་ན། །སྡུག་ཀྱིས་རྨོངས་བར་བྱས་པ་བཞིན། །བདག་ལ་འདིར་

སེམས་མེད་དུ་ཟད། །ཅིས་རྨོངས་བདག་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། །བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བར་མ་ཟད་གནས་སྐབས་ལ་ལྷོས་ནས་

ཀྱང་མངོན་མཐོའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འཚོར་

@029A ྅། །ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྡིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་སོགས་རྟེན་འདིས་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱབ་རྒྱས་ལུགས་ཀྱང་བསམ་མོ། །དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་

མ་འབད་ན། རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ནས་ལག་སྟོང་དུ་

ལྷོག་པ་ལྷ་བྱར་སྣང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རྟུལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་

བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀ་ནས་རྟེད་དཀའོ། །དེ་ཙམ་དུ་རྟེད་དཀའ་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཕལ་མོ་ཆར་ནས་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཕལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་

འགྲོར་འགྲོ།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཕལ་ཆེར་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་མང་ལ་དེས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་མ་

རེ་རེས་ཀྱང་བསྐལ་པར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ན། སྐྱེ་བ་དུ་མར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་འབྲས་བུ་མ་ཕྱུང་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་བསྐལ་པ་དུ་མར་གནས་དགོས་པ་སྨོས་ཅི་དགོས་

དེ་ལྟ་ནའང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྡུར་བསགས་འདག་ངེས་སུ་སྨྱོང་ཞིང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱོ་སྡུམ་པར་བྱེད་ན་བདེ་འགྲོ་མི་དགོན་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡིན་ཏུ་ཡང་དགོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ། ངན་སོང་དུ་སོང་ན་དག་

@029B བ་མི་བྱེད་ལ་སྟོག་པ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བདེ་འགྲོའི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་པར་སྨྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །ཡོ་ཏ་བའི་ཞལ་ནས། འཕན་ཡུལ་ན་རྣའི་ཕྱོ་མཁར་བྱ་བ་གདོས་ཅན་ཅིག་ཡོད་པ་དབྱས་ཁྲོགས་ནས་ཡུན་རིང་

ཁ་ཉེན་པོར་སོང་བས། རྟག་པོ་གཅིག་མཁར་དེས་གདུངས་ཡོད་པ་ལ་ལན་ཅིག་མཁར་དེ་ཐོབ་ཟེར་བ་ཐོས་པས་འགྲོ་མི་རྣམས་བཞིན་དུ་མདུང་ཞིག་བཟུང་ནས་བཤལ་བྱད་བྱེད་ཅིང་རྣའི་ཕྱོ་མཁར་ཐོབ་པ་འདི་རྣོ་ལམ་མིན་ན་རྩང་སྟེ་ཟེར་བ་ལྟར།

དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་རྣེད་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བློ་དེ་ལྟ་བུ་རྣེད་རྣེད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཐོ་ལེན་འདོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་བཞི་བས་མ་

དགོས་སོ། །དེ་ལ་སྣུབ་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་བདེ་བ་སྣུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣུབ་ནུས་པ་ནི།

ཕྱི་འི་རྒྱུན་བཞེས་གཉེན་དང་ནང་གི་རྒྱུན་དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོ་འཕྲིན་སྣུབ་དགོས་པ་ནི། འདིར་མ་བསྣུབས་ན་སྐྱེ་བ་དུ་མར་དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྣུབ་དགོས་པ་ནི། ནམ་འཆི་ལ་

ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་པས་ནི་སྐྱེ་བ་རྒྱུད་མ་རྣམས་སུ་ཆོས་བྱའོ་སྙམ་ནས་འདོར་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་ལ། བཞི་པས་ནི་ཆོ་འཕྲིན་སྣུབ་དགོས་ཀྱང་ལོ་རྩྭ་བ་ཞག་སྟ་མ་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྣུབས་

@030A ཨཱཿ། །པས་ཆོག་སྙམ་ནས་མི་འཇུག་པའི་ལེ་ལོ་འགོག་པས། དེ་གཉིས་སྡུང་དུ་སྣུབ་པར་བསྟུས་ནས་གསུམ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་ན་འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་འདིར་ཡང་འབྱེལ་མོད། འོན་ཀྱང་ཚོག་ཆོགས་ཆེ

བས་འོག་ཏུ་ཨཱཌ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསམས་ན་བློའི་འཁྲུལ་ཆེ་བས་སྟར་ཨཱཌ་པ་ལྟར་བསམ། དེ་ཙམ་མི་རྟག་ན། དལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐོར་ནས་

དོན་ཆེ་ལུགས་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྐོར་ནས་རྣེད་དཀའ་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་སྟར་ཨཱཌ་པ་ནས་བླངས་ལ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་སྐོར་ནས་རྣེད་དཀའ་བ་ནི། སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་

ཁྱིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམ་དག་སྤྱ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཚང་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྱིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། སྒོམ་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་

མཚམས་སྦྱོར་བ་སོགས་དགེ་རྩ་མང་པོ་ཞེག་དགོས་ན། རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྲུབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་བས་དེ་ལ་དཔགས་ནས། འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྣེད་དཀའ་བར་སེམས་པའོ། །འབྲས་བུའི་སྐོ་

ནས་རྣེད་དཀའ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ངན་འགྲོ་རྣམས་ལ་བལྟོས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་སྲིད་མཐར་སྣང་ལ། རིགས་མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡང་དལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆེས་དཀོན་པར་སྣོམ་པའོ། །དགེ་བཤེས་

@030B དོལ་ཕས་འདི་ལ་ནན་ཆེར་མཛོད་པས་ཆོས་གཞན་ཀུན་དེས་སྣ་དྲངས་ནས་བྱང་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པ། དེ་ལ་སྐྱིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ཚུལ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐུགས་བསྟེད་

པ་དང་བར་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་དང་མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྨྲའ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་

བསྒྲབ་བྱ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་སོ། །དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དངོས་སམ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་སྐོར་

ངུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་པར་ཆོ་ཕྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་དོན་ངུ་གཉེར་ཞིང་། དེའི་རྒྱུ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། གང་ཞེག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས།།

འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་ངུ་གཉེར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མར་ཞེས། ཞེས་སོ། །དེས་ལེགས་ལ་གཉིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་ཀྱི་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་

@031A ཞེས། །བརྩམས་ཏེ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་སྐོར་ངུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ནི་སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་རང་གི་དོན་ངུ་ཐོབ་བྱར་

བྱས་ཏེ། དེའི་ཐབས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒོམ་ལས། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྡིག་པའི་ལས་ལས་ལྡོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞེག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉིར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲེང་ཞེས་བྱ།

ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། གསང་སྔགས་དང་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྡུག

བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲུབ་ལས། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞེག་གཞན་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་

(FKU)ནཱ། ཡིང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་དེས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པའི་ཐབས་ལ་ཕར་ཕྱིན་དང་སྔགས་གཉིས་ཀ་འོག་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་

ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་དང་མཛོད་འགྲེལ་སོགས་མང་པོར་གསུངས་སོ། །སྒྲིས་བྱ་ཆུང་ངུ་ལ་ཆོ་འདི་ལྟར་ལེན་པ་དང་ཕྱི་མ་ལྟར་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་

@031B པ་གཟུང་ངོ་ ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐོར་ནས་འཁྲིད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་

གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཡང་འདུ་བས་དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སྟོན་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་ཚམ་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་ངུ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཙམ་

རང་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་མིན་གྱི་དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་འགའ་ཞིག་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་སྟོན་འགྲོར་བྱས་ནས། སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མཚན་དངོས་དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་བྱུང་ན་

སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཉེས་བརྩེད་བྱ་ཞིང་། ཉེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེས་པའི་མིང་ཐོབ་ནས་རྟེན་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་ལ། དེ་

ཉམས་ན་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ནས་འཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དེ་སྐྱོ་དུ་མ་ནས་འབད་དེ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྟོན་དུ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་

@032A ཞེས། །ཡོན་བསྟོམས་ནས་ཕན་ཡོན་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་འཕེལ་བ་ཞིག་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་དགོས་པར་བསྟན་བཀླས་དང་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་

བསྟན་གཉིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དན་འགྲོར་མི་ལྡུང་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་དན་སོང་གི་རྒྱུ་སྡུད་བསགས་འདུག་པ་དང་ཕྱིས་གསོག་པ་རྒྱུན་འཆད་ལ།

བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་སྡུད་བསགས་རྣམས་དེས་ཟིན་པས་རྒྱུ་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་གསར་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བས་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་

དེ་ལ་བརྟན་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུབ་པ་ལ། སྟོན་དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལ་ཐོབ་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་མེད་ན། ཕན་ཡོན་དེ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་བས་སེམས་དེ་སྐྱེད་པ་ལ་འབད་

པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱབས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་སྟོན་དུ་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཞིས་པོ་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་

འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྐྱོང་

དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྒྲིད་ནས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེམ་པ་ན། སེམས་དེའི་རྩ་བ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒྲེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་

@032B འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་བསམས་པ་ན་བ་སྤུ་གཡོ་འགྱུལ་མེད་པ་ཞིག་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོད་ས་མེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་

སྟོན། རང་གི་དོན་དུའང་འདི་འདྲའི་སེམས། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྨིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་རང་ལ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། འབྲིང་

གི་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་ཞི་བའི་མེད་ཚུལ་བསམས་ནས། དེ་ནས་གཉིན་ངུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་བསྒོམས་པས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བས་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྤྱོང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་བསམས་པ་སོགས་

ཀྱི་སྣོ་ནས་བསགཔ་སྤྱང་གི་སྣོ་དུ་མ་ལ་འབད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་རྒྱུད་སྤྱོང་བའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་བར་བྱའོ།།

འདིར་ཆུང་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་ལུགས་རྣམས་བློ་མས་ཀྱང་བརྟགས། སྤྲོབ་མས་ཀྱང་དེ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ལ་སྤྱོང་རིས་ཀྱིས་དེ་དག་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྤྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཏེ།

@033A ཞེས། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དད་ལམ་སོ་སོ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་ལ་མ་སྤྲོབ་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ངེས་པ་མི་རྟེན་པས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སམ། དེའི་བར་དུ་

དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ནས་འགྲོ་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལོ་ཅི་སྐྱེ་བ། དེ་ནས་སེམས་དེ་བཏུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་

སྐྱོན་པའི་ཚོགས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྟན་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟབ། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བཞི་སོགས་ལ་སློབ་འདོད་པའི་སྐབས་འདོད་མང་དུ་སྦྱང་ལ། སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤྲོབ་འདོད་བྱུང་བ་ན། འཇུག་སྟོམ་རྣམ་དག

ཅིག་བླང་། དེ་ནས་རྩ་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྡོག་བསྟོས་བྱ། ཟག་བ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་ཅི་སྟེ་གོས་ནའང་། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྐོར་ནས་ལེགས་པར་སྦྱང་། དེ་ནས་

ཕྱིན་དྲུག་སྦྱི་ལ་བསྟབ་ཅིང་། ཁྲུད་པར་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་བསྟབ་བོ། །ལམ་སྐྲོན་ལས་མངོན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་གནས་ལ་བསྟབ་པར་

གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་གཞན་དུ་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཞེས་གནས་བསྟུབ་བོ། །དེ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་

@033B དོན་ལྟ་བས་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་པ་ལ་སྒོམ་ཚུལ་མ་ནོར་བར་བསྒྲུབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་བསྟུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་ལྷག་སྟུབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཕྲུག་སྟོམ་གྱི་བསྟན་བྱ་ལ་སྒོབ་པ་མན་ཆད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་།

ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པར་ཡམ་སྒོན་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་མན་ཆད་ཐབས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཀུན་སྤྱོད་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡམ་དང་རྒྱ་ཆེ་

བའི་ཡམ་རིམ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་སྐྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཟབ་མོའི་ཡམ་རིང་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་དེས་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྱལ་གྱིས་

བྱང་ཆུབ་མི་འགྱུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་བསྟེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་ནི་ངེས་པར་སྐྱབས་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ་དེ་ལ་ཞུགས་ན་སྡུང་དུ་ཆོག་གཉིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཙམ་ལས་

མི་ལྟོགས་པའམ་རིགས་ནུས་ཆུང་བས་མི་སྤྲོན་ལམ་རིམ་དེ་ཉིད་ཇི་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ཙམ་བྱའོ། །སྐྱབས་ལ་འཇུག་ན་ནི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྔགས་ནས་ནན་ཆེར་གསུངས་པས། འཕེལ་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་སྟོན་

ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་དག་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་དེའི་དུས་སུ་ཐོབ་ཐའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲོག་བསྟོས་བྱས་ཏེ་བསླུང་། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་ལྟུང་ཡོག་ན་སློང་བློང་དུ་ཡོད་ཀྱང་

@034A ཞེས། །རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་ཏེ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དཀའ་བས་དེས་མ་གོས་པར་བྱེད། ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་བྱེད་ཅིང་གོས་ནའང་ཇི་མི་སླམ་པར་མི་འཛོག་པར་ བཤགས་བསྡམ་བྱིས་དག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག

མ་ལྷར་ན་མཚན་བཅས་དང་། གོང་མ་ལྷར་ན་བསྒྲིད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ཞིག་ལ་འཁྲིད། དེ་བཅིན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལྷར་ན་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གོང་མ་ལྷར་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་བསླབ་

བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་ལུས་ནི་ལམ་སྐྱོན་ལམ་གསུངས་ཏེ་ལམ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཁྲིད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་ན།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་དུ་བྱས་པས་ཚོགས་མོད་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཁྲིད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་

ཐུན་མོང་བའི་བློ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གཞོམ་པ་དང་། ཐོག་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ་ཕན་ཆེ་བའོ། །ཆེ་ལུགས་ནི་སྐྱེས་བུ་གོང་མ་གཉིས་ལའང་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་དོན་གཉིར་དགོས་

པས་བཀྱི་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་སྟོང་བ་བསྟན་པ་སྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཐ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གོང་མ་ནས་སྣྱངས་ཀྱང་གསམ་པ་གོང་མ་

@034B མི་སྐྱེ་ལ། འོག་མ་དོར་བས་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གོང་མའི་སྐལ་བ་ཅན་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་ཏེ་སྣང་ས་སྐྱེས་ཟིན་པའམ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྣུར་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འོག་མ་འོག་མ་སྐྱེས་པ་ན་

གོང་མ་གོང་མར་ཁྱད་པས་ཆོག་པས་རང་ལམ་ལས་འགྲུང་བ་མེད་དོ། །ཐོ་རེམ་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པས་ནོར་བུ་རིམ་གྱིས་སྟོང་བའི་དཔེ་དོན་དུ་སྟོར་ནས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །མགོན་

པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཚེས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་དེས་ཕར་ལེགས་པ་འོང་། ཞེས་མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་

འཁྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། རིམ་གྱིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་བྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྨྲ་བའི་

ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། སྨྲ་བའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་འབྱིང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཚོས་བསྟན་པ་འབྱིང་དང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་འབྱིང་

རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་རྣ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཚོས་ཟབ་མོ་སྟོན་ཅིང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྲ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་

@035A ྅། །སྤྱོད་པ་གོ་རིམ་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་སྤྱོད་བསྡུས་སྤྲོན་མེར་སྡོམ་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་སྤྱངས་ནས། དེ་ནས་སྔགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་རིམ་ཅན་དགོས་

པར་བསྒྲུབས་ཤིང་། དེའི་དོན་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐལ་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་དང་། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་དངོས་

བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་ཀྱི་བློ་སྐྱོང་པ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་ངུ་མི་གནས་པ་

འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསམ་པ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་དྲན་པའི་སྒོ་ཇི་

ལྷ་བྱ་ཞིག་བསྐྱེད་པ། འཆི་བ་དྲ་ན་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཀའ་རྩེད་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྐམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་རིང་མི་འཆི་སྐམ་དུ་བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་འཆི་བ་མ་ཚུན་

@035B ལ་འབྱུང་ངོ ། །དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེས་བསྒྲིགས་ན། ཚེ་འདིར་སྡུག་པའི་བློ་སྐྱེས་ནས་འདི་དང་། །འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྨྲབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐབས་འབའ་ཞིག་སེམས་སེམས་ནས། ཚེ་ཕྱི་

མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བས་ཆོས་ལ་འཇུག་ཀུ་མི་སྟེར་ལ། བརྒྱ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཚེ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དགེ་བ་ཅི་བྱས་མཐུ་ཆུང་ཞིང་། དེ་ཡང་

ཉེས་སྤྱོང་སྡིག་ལྟང་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་མ་འདྲེས་པ་དཀོན་ནོ། །གལ་ཏ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་ཀུ་ཆུག་ཀྱང་། ཕྱི་ནས་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་པའི་ཕྱི་ཞོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་མི་རུས་ཤིང་གཉིད་རྨུགས་དང་བྲེ་

མོའི་གཏམ་དང་། བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་གིས་དུས་འདའ་བས་བསྡེན་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སླུབ་པ་མི་འོང་ངོ ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ཇི་

རྒྱས་སུ་སོང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་འཕྲིད་པར་བྱེད་པས་དལས་མ་རྩངས་པ་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མངའ་བདག །རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོད་

དེས་རྣལ་བཞིན་གཉིད་ལོག་ན། །དེ་ལས་མ་རྩངས་གཞན་ཅི་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར། །སྡིག

@036A ྱི། །པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་བ་དྲན་པའི་ཐོག་རྣལ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན། དཔེར་ན་དེ་རིང་སང་རང་འཆི་བར་ཐག་ཆོད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་ཐུན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་

འབྲོགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་སྙེད་པ་ལྟོག་ཅིང་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྣོང་པོ་ལེན་འདོད་ཕལ་ཆེར་ལ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྣེད་བཀུར་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་སྣོང་པོ་མེད་པར་

མཐོང་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྟོག་ཅིང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་པོ་གསོག་པས་གོ་འཕང་དམ་པར་རང་ཉིད་འཇོག་ཏུ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འཁྲིད་པས་ན། དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་

དཔེ་དུ་མས་ཀྱང་བསྟན་ཏུ་སྐྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། ཞིང་རྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་གྱི་ལོག་མཆོག་གོ །རྟེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བ་ལང་གི་རྟེས་མཆོག་གོ །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་

མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་ཉས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཇོམས་པའི་ཐོ་བ་དང་། དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཅིག

ཅར་སྒྲབ་པའི་སྒོར་བྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟགས་པའོ། །མདོར་ན་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་དུས་ནི། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འོ་སྐོལ་ཞལ་ཆེར་ངན་འགྲོར་བསྡུད་ཅིང་བདེ་འགྲོར་ལན་རེ་ཙམ་འོངས་ཀྱང་མི་

@036B ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ཤས་ཆེ་བས་དེར་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མ་རྟེད་ལ། བསྒྲུབས་པས་ཆོག་པའི་རྟེན་རེ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུབ་པ་ནི། དུ་དྲུང་མི་འཆི་སྟམ་པ་འདི་ལ་ཐུག་འདྲུག་པས་ན། བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་

འཛིན་པ་ནི་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ་དང་། འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་གཞན་སྒོམ་རྒྱུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཏོ་སྟམ་པ་དང་། བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོར་ཅུང་ཟད་སྒོམ་གྱི་རྒྱུན་

དུ་ཉམས་ལེན་དུ་མི་འོས་སོ་སྟམ་དུ་མི་བཟུང་བར། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་ལུགས་ལ་ངེས་པ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བསྒྲེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྱལ་གྱིས་དགོས་ནས་སྨྲག་པ་ནི། ལམ་

ལ་མ་སྦྱངས་པའི་འཆི་བ་ལ་སྐྲག་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ། །འོན་གང་སྣམ་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ལུས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་སྐྲག་པ་བསྟེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལ་དགག་མི་རུས་མདོ། འོན་

ཀྱང་དན་འགྲོའི་རྒྱུ་འགོག་པ་དང་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བསྒྲུབས་པར་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དེས་སྐྲག་པ་བསམས་ན་དེ་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས། འཆི་ཁར་མི་སྐྲག་པར་བྱར་ཡོད་ལ། དོན་དེ་མ་བསྒྲུབས་ན་སྟེ།

འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་དན་འགྲོར་ལྟུང་བས་འཇིགས་ཤས་འཆི་བའི་ཚེ་འགྲོད་པས་གདུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྩ་བ་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དགུ་ཐག་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ་

@037A ཞེས། །དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་དང་། ནམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བདག་དེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་

བཟློག་ཏུ་མེད་བ་བསམ་པ། ཆོ་ལ་སྣོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡད་པ་བསམ་པ། གསོན་པའི་ཆོ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བླངས་པ་དང་། ཡུལ་གང་དུ་བསྟད་

པ་དང་། དུས་ནམ་ཡང་འཆི་བས་འཇོམས་པར་ཆོམས་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་འོང་བ་དེ་ཡང་མཁྱོགས་པས་འབྲོས་པའམ་སྟོབས་དང་ནོར་དང་ཇས་དང་སྐྱབས་དང་སྨན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས་གསུངས་

སོ། །ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། དཔལ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས། འཆི་བར་མི་མཆོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འོ་སྐོལ་དེ་ལས་བཟློག་ནས་དཔལ་མི་འཇིགས་འཆི་ཁར་བྱང་ལ་སེན་མོ་འདེབས་གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། མངལ་འཇུག

ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ནི་སྲིད་མཐར་སྣང་ལ། དེ་ཐུབ་ཀུ་ཆུགས་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་ལོ་ནི་བྱ་བ་ཞགས་དང་ཞགས་ཉིན་མཚན་སོང་བས་འཛད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་སོགས་སོང་བས་འཛད་པས་ན། ཆོའི་སྤྱི་ཚད་དེ་ཡང་

སྔར་དུ་མ་ཞིག་ཟད་སྣང་ཞིང་། ལྷག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་མེད་པར་འབྱིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྟོད་པ་ཡོད་མེད་པར། །ཚེ་འདི་རྒྱ་ཆུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྟེན་པ་གྱང་ནས་འོང་མེད་

@037B ན། །ཁདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་ག་པ་ཐགས་འཐག་པ་དང་གསད་བྱ་གསོད་སར་གོམ་པ་རེ་རེས་ཉེར་སོང་བ་དང་ཕྱུགས་རྫིས་ཕྱུགས་རང་དབང་མེད་པར་རང་གནས་སུ་སྐྱེལ་པ་སོགས་དཔེ་དུ་

མའི་སྐོར་ནས་བསམ་ཞིང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟེན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུར་མྱུར་

མཉོགས་འགྲོ་ཞེས་དཔེ་དུ་མས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནང་དུ་བསམས་པའི་འཕྲིག་ཚུད་པ་ཞེག་ལ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་མི་སྟོན་པ་མེད་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐྲོ་དུ་མ་ནས་ལན་མང་དུ་བསམས་ན་ངེས་པ་

སྐྱེ། ཆུང་ཟད་རེ་ལ་མ་བྱུང་བྱས་པས་མི་ཕན་ཏེ། ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། བསམས་པས་མ་བྱུང་ཟེར་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནམ་བསམས་ཉིན་མོ་ནི་ཡེང་ཡེང་བྱེད་མཚན་མོ་ནི་གཉིད་ལོག་ཀྱིན་འདུག་ན་ རྟུན་མ་ཟེར་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཚེའི་

མཐར་འཆི་བདག་གིས་བཙོམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད་དེའི་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོ་ཏྲེ་ནས་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡེ་མེད་པས། མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྡོད་པར་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་

ཁ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བར་གྱི་གསོན་པ་ཡང་ན་ཟླའི་ཕ་ཉས་ཁྱེད་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་གསོན་པའི་ལུས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་བའི་སྡོད་པར་བརྒྱད་ནས་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་

@038A ཞེས། །བྲག་མཐེབ་པོའི་རྩེ་མོ་ནས་ལྷུང་བའི་ཚོ་ས་ལ་མ་ལྷུང་བའི་བར་སྟང་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལ་དགའ་བར་མི་འོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པ་ལས། མི་ཡི་དཔའ་བོ་

ཐོག་མའི་མཚན་མོར་ནི། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་བྱུང་པ། །དེ་ནས་བསྙམས་ཏེ་དེ་ནི་ཉིན་རེ་ཞིང་། །འབྲོས་བཞོལ་མེད་པར་འཆི་བདག་བྱང་དུ་འགྲོ།ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཙམ་ཐུབ་ཀྱུ་ཆུག་ཀྱང་ལོང་ཡོད་

བྱར་མི་རུང་སྟེ། མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་བྱིས་པའི་དུས་ལོ་བཅུར་ནི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་མི་སྐྱེད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་ལོ་ཉི་ཤུ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་མཐུ་མེད་ལ། དེའི་བར་གྱི་དུས་སུ་ཡང་གཉིད་

ཀྱིས་ཕྱེད་འཁྱེར་ཞིང་། ནད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་དུ་མ་ཞིག་ཟད་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཆུང་ཟད་ལས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་རྨི་ལམ་ཐུན་གཅིག་ལ་བདེ་བ་སྣུད་པ་སད་ནས་དྲན་པ་ལྟར། འཆི་

བའི་དུས་སུ་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། འཆི་བའི་དགྲ་ནི་ངེས་པར་འོང་ན། ཆོ་འདིའི་བློ་བྱེད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་བར་བྱ་སྐམ་དུ་བསམ་སྟེ། ཆོས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ་ཐག་བཅད་ཅིང་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་

རབས་ལས། ཀྱི་མའོ་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དག །ཁནས་པ་མི་བརྟན་དགའ་མི་འགྱུར། །ཀུ་སུ་དཀོ་དཔལ་འདི་ཡང་། །དྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་རིང་ཕན་བརྒྱ་ཚུན་ལ་འཆི་བ་འོང་བར་ངེས་

@038B ཤིང་དེའི་བར་དུ་ཞག་གང་ལ་འོང་མ་ངེས་པས། དེ་རིང་ལྷ་བུ་འཆི་མི་འཆི་གང་དུ་ཡང་ཐག་མི་ཆོད་མོད། འོན་ཀྱང་བློས་འཆི་བའི་ཡོགས་བཟུང་ནས་དེ་རིང་འཆི་སྐམ་པའི་བྱོ་བསྒྲིད་དགོས་ཏེ། དེ་རིང་མི་འཆི་སྐམ་དུ་བློས་མི་འཆི་བའི་

ཡོགས་བཟུང་ན། ཆོ་འདིའི་སྔོད་གྲབས་བྱེད་བྱེད་ནས་ཕྱི་མའི་གྲབས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས། དེའི་བར་དུ་འཆི་བདག་གིས་བཟུང་སྟེ་མྱ་ངན་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་སོ། །ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་འཆི་གྲབས་བྱས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་མང་པོ་འགྲུབ་

པས་མ་ཤི་ཡང་དེ་བྱས་པ་ལེགས་ལ། ཤི་ན་ནི་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དེ་དགོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ངེས་བས་མ་པ། འཆི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཐུང་བ་བས་མ་པ།

ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ནམ་འཆི་འས་མེད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིང་སྒྲ་མི་སྣང་པའི་ཚེ་ནི་འས་ཀྱི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཚོ་ཚད་ཐུབ་པའི་འས་པ་མེད་ནའང་ཕལ་ཆེར་འས་པ་མང་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་

དེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའང་བྱུང་ལ། དག་དོད་ལ་བཅུ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་ཡང་རྒན་གཞོན་པར་མ་གང་ལ་འཆི་འས་པ་མི་སྣང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཇོད་ལས། འདི་ན་མ་འས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་

བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། ཅས་སོ། །བླ་མའམ་བླགས་ལ་སོགས་པ་ཆོ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར། བློ་བུར་དུ་ཕྱི་ནང་གི་འཆི་རྒྱུན་གྱིས་ཤི་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་ནོ་སྣམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་

@039A ྅། །ནི། སྒོག་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནོད་པ་མང་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་གདོན་རིགས་ཀྱིས་འཚོ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་རིགས་ལུས་སྒོག་ལ་གནོད་པ་དུ་མས་འཚོ་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ནད་དང་ཕྱིའི་

འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ལུས་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གཤེད་པ་བྱེད་པས་འབྱུང་བའི་ཁམས་ཆ་མ་སྟེམས་པར་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་གྱུར་ན་

ནད་སྐྱེད་དེ། སྲོག་འཕྲོག་པས་དེ་དག་ནི་རང་དང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡེད་པས་ལུས་སྲོག་བཏུན་བཏུན་ལྡར་སྣང་ཡང་ཡིད་བཏུན་མེད་དེ། འདས་ཆེན་ལས། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྲོག་འདི་ཏུ་ཏུ་གྱུར་བ་དུ་མས་བསྐོར་ཏེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་

ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། འཆི་བའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་ནང་གནས་པ། །རྟུང་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གསོན་པ་ཉིད་འཆི་བའི་དོན་

དུ་ཞུགས་བ་ཡིན་པས་གསོན་རྒྱུན་མང་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་བཏུན་མི་རྟུང་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཡང་། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་བ་ནི། ལུས་ཆུའི་དབུ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ཚོར་མ་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་སྣང་འདོད་བས་བྱས་ནས་སྲོག་འཇིག་པས་ན། འཆི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

@039B གཞོམ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྣ་སྟེ། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། ས་དང་ལྷུན་པོ་རྒྱུ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྲེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་བར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྨོས་ཅི་འཚལ། ཞེས་

སོ་ཞ །དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་འཆི་བདག་གིས་ལུས་སྲོག་ནམ་འཇོམས་ངེས་པ་མེད་པས་འོང་ཡོང་མི་བྱ་བར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་པའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། ཟླ་ཛ་ཀ་ཏ་མི་ཏྲས། ས་བདག་ཇི་ལྟར་གཡར་

པོའི་ལུས། །ཤད་མེད་རྐུད་མེད་བདེར་གཤས་པ། །དེ་ཉིད་ཆོ་ན་སྐྱིང་པོ་བློང་། །ཀ་འཆི་རྐུད་པས་འཇིགས་མེད་བཀྱི། །གང་ཆོ་ན་ཏཱས་རྐུད་སོགས་ན། །དྲན་ཡང་དེ་ཆོ་ཅི་བགྱིར་མཆིས། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །རྩ་བ་གསུམ་གྱི་

ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འབད་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན། དེའི་ཚེ་གཉེན་ནམ་བཤེས་བརྩེ་ཞིང་གདུང་བ་ཆེ་བས་མཐའ་བསྐོར་

ཡང་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་ས་མེད། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ཕན་ཚམ་ཡང་འཁྱེར་དུ་མེད་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་ཉས་ཀྱང་འདོར་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ཚོ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

ཀྱང་བདག་འདོར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་འདི་དག་དོར་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ངེས་བར་འོང་དེ་ཡང་དེ་རིང་འོང་སྟམ་དུ་བསམ་ལ། གཉེན་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དབང་དུ་མི་གཏང་བར་ཚོས་བྱ་

@040A ཞེས། །བར་ཐག་གཅོད་མང་དུ་བྱའོ། །དེས་ན་སྐྱེ་དགའ་སེ་བྱང་ཡང་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་འབད་དགོས་ཏེ། པོ་ཏི་བའི་གསུང་ནས་ངེད་ཀྱི་སྣང་སེལ་མི་རྟག་པ་སྐོམ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ་ཉི་འབྲེལ་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་

ཆོ་འདིས་སྣང་བ་ཀུན་བསལ་ནས་རང་གཅིག་པུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཆོ་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱད་ཀྱིས་འགྲོ་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་སྣམ་ནས་ཆོ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་གིར་ངོང་འང་། འདི་སྐོ་ལམ་སྐྱེས་བར་དུ་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་འགགས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་གསུང་། དོལ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཞར་ལ་ཆོག་བསགས་པ་དང་སྤྲིད་པ་སྤྱོང་། ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རྒས་ཤིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་

ན་ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་སྡུང་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་ །ཀ་མ་པ་ལ་དམིགས་པ་སྤྲོ་བར་ཞུས་པ་ན་སྔ་མ་སྐྱོར་སྐད། འཕྲོ་ནས་ཞུས་ཙོ་ན་འཕྲོ་ཡེ་མ་ཐོད་པ་ཞེས་གསུང་

སོ།། ཁེ་ལྟར་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྐོར་རྣམས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ན་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཤེས་ནས་བསྒོམས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་

བདེ་བླག་ཏུ་རྟེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྨྱུར་དུ་འཆི་བར་དེས་པས་ཆོ་འདིར་འགྲུ་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་བླང་དགོས་སོ། །དེ་

@040B ཡང་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་སྐྱེ་ས་མེད་པས་བདེ་འགྲོའམ་དན་འགྲོར་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་རང་དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། ལས་དཀར་ནག་གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངན་སོང་དུ་

སྐྱེས་ན་བདག་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྣམ་དུ་དན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་སྟེ། ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཚ་ཞིང་གྲང་བ་ཡི། །དམྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དན། །བཀྲེས་སྐོམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། །ཡི་དྭགས་དག་ཀྱང་དན་པར་བྱ། ।

རྟོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མང་བའི། །ཕྱོལ་སོང་ལྟ་ཞིང་དན་པར་བྱ། །དེའི་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་བའི་རྒྱུ་སྦྱང་། །ཐོབ་དཀའ་འཕྲལ་གྱིང་མི་ཡི་ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་སུ་དན་སོང་རྒྱུ། །རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་གཅང་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་

འཁོར་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་དན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སྐོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚོར་ལྷུང་བ་ལ་བསམས་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་ཟིགས་པ་ལྡོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་མི་དགེ་བའི་

འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་སྙིག་ལྟུང་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཇོམ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་ནི་བདེ་བ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་གཞན་ལ་སྨིང་རྗེ་སྐྱེ

ཞིང་འཕོར་བ་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཤུགས་དྲག་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པའི་སྡོམ་ཚེན་པོའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་སྟོན་

@041A ཞེས། །འཇུག་ཅིང་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དམྱལ་བ། དུད་འགྲོ།

ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ། ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ། ཐང་བའི་དམྱལ་བ། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས་དཔག་ཚད་སྟམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་

སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཆོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཅིག

ལ་གཅིག་བསྡུན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འགྲེལ་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨྲ་འབྱུང་ངོ །། །དེ་ནས་ཡང་ལངས་ཏེ་སྔར་བཞིན་བསྡུན་པས་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ

མྱོང་ངོ །། །ཐེག་ནག་ནི། སེམས་ཅན་དེར་སྐྱེས་པ་རྣམས་དམྱལ་སྡུངས་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བཞི་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་ཐེག་ནག་པོ་བཏབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མཆོག་གྱིས་གཤེག་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ངོ །། །བསྡུས་འཛིམས་ནི།

སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཚོ་དམྱལ་སྣང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་རི་ར་ལ་སོགས་པའི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཚང་ངོ ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆོར་ལ་དེའི་ཚ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག

@041B གི་ཀླུང་འབབ་བོ། །དུ་འབོད་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཆོལ་ཞིང་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འཇུག་གོ །ཞུགས་པ་དང་མེ་ཀུན་ཏུ་འབར་ནས་སྲེག་གོ། །དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། སྐ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཁྱད་བར་ནི་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་མོ།།

ཚ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་དམྱལ་སྣང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པ་ཞིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་འབར་བར་བཅུག་སྟེ་ཉ་བཞིན་བསྲེག་ཅིང་། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་འཕོངས་ནས་ཕྱག་སྟེ་སྤྱི་བོར་འབྱིན་པ་དང་།

ཁ། མིག། སྣ། རྣ་བའི་བུ་གა་གཉིས་གཉིས་དང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་ལམ་ཁ་སྤུབ་ཏུ་བཞག་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་རྐྱང་ཞིང་དམྱལ་བར་བྱེད་

དོ་། །རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། ལྷག་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རྩེ་གསུམ་པ་འཕོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་རྩེ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཕྱག་པ་གཉིས་དང་དབུས་མ་སྤྱི་བོ་ནས་འབྱིན་ཏོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་རྣམས་སུ་མི་ལྟེ་འབར་བ་འབྱུང་ངོ །།

ལྷག་བློའས་པ་ཚ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་ལུས་དཀྲི་ཞིང་ལྷག་ཟངས་འགྱུར་བྱེད་འབར་བས་གང་བའི་ནང་དུ་སྤྱི་ཞུ་ཚུགས་བྱས་ནས་བསྐོལ་བ་ན་སྟེང་འོག་ཐད་ཀ་རྣམས་སུ་འགྲོའོ། །དེའི་ཚེ་ཕགས་བ་དང་ཤ་ཁྲག་རྣམས་ཞིག་ནས་

ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཚོ། ཡང་ཕྱུང་ནས་ལྷག་ཀྱིས་གཞི་ལ་འགྲེམས་སོ། །དེ་ནས་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་ནང་ཁ་ཟན་ཉུ་འཇུག་གོ །ལྷག་མ་ནི་ཚ་བ་དང་འདྲའོ། །མནར་མེད་ན་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ནས་ས་གཞི་དཔག

@042A ྃ།། །ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་ཀུན་ཏུ་འབར་ཞིང་མཆེད་པ་ལས་མེ་འབར་བའི་ཤུགས་འོང་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་པགས་པ། ཤ། རྒྱུས་བ། རུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཤིག་ནས་ཤར་ལ་ཐུག་པར་བྱེད་དོ། །མར་

མེའི་སྐྱིང་པོ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་མེ་ལྟེ་འབར་བས་ཁྱབ་བོ། །ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་མེ་འོངས་བ་དེར་འདྲེས་པས་སྣུག་བསྡུལ་བར་མ་ཚད་དུ་རྒྱོང་བས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་འབྱིན་པས་སེམས་

ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །ལྷགས་ཀྱི་ཞི་བ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མེ་མདག་རབ་ཏུ་འབར་པ་འཁྲབ་ཏུ་འཛུག་གོ །ལྷགས་ཀྱིས་གཞིར་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འབབ་འཇོག་བྱེད་དུ་འཛུག་ཅིང་། ཁ་ནས་ལྟེ་ཕྱུང་སྟེ་ཕུར་པ་བརྒྱས་

བརྒྱབས་ནས་གླང་གི་ཀོ་པ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་ཐང་བཅད་དེ་གཉེར་མ་དང་ཁམ་ཁྲུམ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱིས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་འབྱེད་སྤྱད་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐྲུ་ལུམ་འབབ་བ་ཁར་འཛུག་ཅིང་།

ཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་བླུགས་ནས་ཁ་དང་ཡོལ་མ་དང་རྒྱུ་མ་རྣམས་ཆོག་སྟེ་ར་སྤད་ནས་འབྱང་ངོ །ལྷག་མ་གཞན་ནི་རབ་ཏུ་ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །སྦྱུག་བསྡུལ་དེ་རྣམས་ཡུན་ཇེ་ཙམ་དུ་རྒྱོང་བ་ནི་བཤེས་སྦྱིངས་ལས། དེ་ལྟར་སྦྱུག་བསྡུལ་

ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །བྱ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་ལྷོང་ཡང་ནི། །ཇི་སྲིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྡོག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མི་ལོ་ལྟ་བཅུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཞིག་གཅིག།

@042B དེ་སྙམ་ཅུ་ལ་རྫོ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུག་གཅིག། དེ་སྙམ་ཅུ་ལ་རྫོ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ནི་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ཚེ་

ཚད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་། ཉིས་བརྒྱ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་། བརྒྱད་བརྒྱ་དང་། སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ནས་གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་ཞུག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཚེ་ཚད་ནི་ལྷའི་ལོ་སྟོང་། ཉིས་

སྟོང་ཞ། བཞི་སྟོང་། བརྒྱད་སྟོང་། ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐོབ་བོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ནག་ནས་ཚ་བའི་བར་གྱི་ཞུག་རེ་རེར་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ནས་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བར་ཐུབ་ལ། རབ་ཏུ་ཚ་བ་བས་ནི་བར་བསྐལ་ཕྱེད་དང་། མནར་མེད་པས་

ནི་བར་བསྒལ་གཅིག་ཐུབ་པར་མཛོད་དང་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྩིག་ངོས་བཞི་བཞི་དང་སྒོ་བཞི་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་ཞིང་ར་བ་

དེ་ལ་ཡང་སྒོ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །སྒོ་དེ་རེ་རེ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལྷག་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་ད་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ་མམ་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྷར་མནམ་པ། སྐུ་གྲིའི་ལམ་སོགས་དང་། ཆུ་གླུང་རབ་མེད་དོ། །དེ་ལ་

དང་པོ་ནི་མེ་མུར་བུས་ནུབ་ཙམ་ཡོད་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཚོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་དེར་ཤར་པ་བཞག་པའི་ཚེ་པགས་པ་ངང་ཤ་ཁྲག་ཀུན་འཇིག་ལ་བཏེག་པའི་ཚེ་དེ་དག་སྐྱར་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ཕྱི་སའི་

@043A ཞེས། །འདམ་རོ་ལྷར་མནམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་གིས་བརྒལ་བ་དང་དེར་འགྲོལ་ནས་མགོ་མན་ཆང་བྱིང་སྟེ་འདུག་གོ། །འདམ་དེ་ན་འབུ་ཆུ་རྩེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་གིས་པགས་པ་དང་ཤ་དང་

རྒྱུས་པ་དང་རྟུས་པ་རྣམས་འབིགས་ཤིང་ཤང་ལ་གཏུགས་ཤིང་འབྲུ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་འདམ་དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་སྤུ་གྲིའི་སོ་གཏམས་པའི་ལམ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་སོང་བ་དང་ཤང་པ་བཞག

ན་ནི་པགས་པ་དང་ཤ་དང་ཁྲག་གཅོད་ལ་བཏེག་ན་དེ་དག་སྣར་སྐྱེའོ། །དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ནགས་ཚལ་རལ་གྲི་ལོ་མ་ཅན་ཡོད་དེ། །སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེང་སོང་སྟེ་དེའི་གྲིབ་མ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འཁོད་པ་ན་ཤིང་

ལས་རལ་གྲི་སྐྱགས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་གཤེག་གོ། དེ་དག་དེར་འགྲེལ་བ་ན་ཁྱི་སྲེ་པོ་དག་འོངས་ནས་རྒྱབ་ནས་འཐོག་ཅིང་ཟའོ། །དེ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་སྐྱགས་ཀྱི་ཤིང་ཤལ་མ་ལིའི་ཚལ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་

གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་སོང་བ་དང་དེ་ལ་འཇོག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། འཇོག་པའི་ཚེ་ཚོར་མའི་རྩེ་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་ལ། འབབ་པའི་ཚེ་ཁ་གྲིན་དུ་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་གཤེག་གོ། །དེ་ན་ཁྲ་སྐྱགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་བྱ་བ

ཡོད་པས་དེས་ཕྱག་པའམ་མགོ་པོ་ལ་བསྟད་ནས་མིག་འབྲས་འཕེག་ཅིང་ཟའོ། །དེ་དག་ནི་མཚོན་ཆའི་གནོད་པར་འདུ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཤལ་མ་ལི་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ཆུ་སྐྱུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་བསྐོལ་

@043B བས་གང་བ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཆོལ་བ་དག་དེར་ལྷུང་ནས་སྡིང་འོག་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་བཀའ་བ་མེ་ཆེན་པོ་སྣར་བའི་ནང་དུ་སྲན་མ་སོགས་བླུགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་སྐྱུང་དེའི་འགྲམ་གཉིས་ན་

ལག་ན་དབྱུག་པ་དང་མཆིལ་པ་དང་རྒྱ་བཟུང་བ་དག་བསྟད་ནས། ཕྱིར་འབྱུང་དུ་ཡང་མི་སྡེར་ལ་མཆིལ་པའམ་རྒྱས་ཕྱིར་ཕྱུང་ནས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་སྟེ་ཅི་འདོད་ཅེས་འདྲིའོ། །དེ་དག་གིས་བདག་གིས་

ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་བཀྲས་སོ་སྐོམ་མོ་ཟིར་བ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་མེ་རབ་ཀུ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་ཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་ལྷུགས་སོ། །ཉེ་འཁོར་བ་དང་ཉི་ཚེ་བ་གཉིས་ལ་ཚེ་ཚད་དེས་མེད་དུ་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད་

དོ། །འོན་ཀྱང་སྨྲག་བསྟལ་དེ་དག་རྣོང་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྨྲག་བསྟལ་རྣོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐང་སོ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་རེའི་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་ཅིང་འདི་ནས་

དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཆུ་བུར་ཅན་ཡོད་ལ། ད་ནས་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བརྒྱད་ལས་ཆུ་ཕུར་ཅན་ནི། ལྷགས་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་བྱུང་བ་བཞིན་

དུ་འཁྱམས་པའོ། །ཆུ་བུར་རྙོལ་བ་ནི། ཆུ་བུར་རྙོལ་བ་བཞིན་དུ་འཁྱམས་བའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཀྱི་རྒྱད་ཟེར་བ་དང་། ཞ་ཆུ་ཟེར་བ་ནི། ཆོག་འདོན་ལྷགས་ལས་བཏགས་

པའོ། །ཤུན་ལ་ལྷར་གས་པ་ནི། ལྷགས་པ་ཆེན་

@044A ཞེས། །པོས་བཏབ་པས་ཁ་དོག་སྡོ་ཞིང་ཁ་ལྟའམ་དྲྭ་ཏུ་གས་པའོ། །པརྦ་ལྷར་གས་པ་ནི། སྡོན་པོ་ལས་འདས་ཏེ་དམར་པོར་ཐྱུར་ཏེ་ཁ་བཅུའམ་དེ་ལས་མང་བར་གས་

པའོ། །པརྦ་ལྷར་ཆེར་གས་པ་ནི། པགས་

པ་ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བརྒྱལམ་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བར་གས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད་དོ། །ཆོ་ཚད་ནི། མ་གཟྷའི་ཏིལ་གྱི་སྨྱང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ཞིག་ཏིལ་གྱིས་བླུར་བུར་བཀང་སྟེ། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་

ཏིལ་རེ་རེ་ཕྱུང་བས་ཏིལ་དེ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལས། ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆེས་རིང་བ་དང་། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ནི་སྟ་མ་སྟ་མ་ལས་ཉི་ཤུ་འགྱུར་དུ་གསུངས་སོ། །ཉི་ཆོ་བའི་དམྱལ་བ་ནི། ཚ་དམྱལ་དང་གྲང་དམྱལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་ཅིང་མིའི་

ཡུལ་ནའང་ཡོད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ཤིང་། མཆོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དང་ཉེ་བ་ན་ཡོད་པར་ཡང་ཁུང་ས་ཁུངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་འོག་ནས་

འཚད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་མང་པོ་གསོག་ལ། སྔར་བསགས་ཀྱང་དུད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་ཡིད་བདེ་བར་སྡོད་པ་མི་རིགས་པས་དེ་དག་བསམས་ལ་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་བར་ན་དབུགས་བྱ་

བྱུང་འདི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོུད་འཇུག་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། །ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། ཞེ་དང་། བཞེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང་། སྡིག་ཅན་དབུགས་འབྱུང་འགག་པ་ཙམ་ཞིག་གི །དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་

@044B རྣམས་དམྱལ་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་གཞལ་ཡས་ཁོས་ནས་རྣམ་སྣོང་དུ། །མི་འཇིགས་གང་ལགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དམྱལ་བ་བྱིས་པ་མཁོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དྲན་དང་ཟློགས་དང་གཟུགས་སུ་བཀྲིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཇིགས་པ་སྐྱེད་

པར་བྱུང་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་མྱོང་རྣམས་སྨོས་ཅི་འཚལ། ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་དྲག་པ་ཡང་བཞེས་སྤྲིངས་ལས། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྡེད་ཟད་པ། །བདེ་བའི་བདག་པོ་བཀྲིས་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་

ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མི་བཟད། །འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུད་ཐུང་སྙམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་ལའང་། །འོལ་ཡང་མི་དབྱེ་

ཚར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རང་གི་ཉེས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཉེས་སྤྱོད་ཆུང་དུས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་རྩ་ལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་དགེའི་འབྲས་འདི་རྣམས་

ཀྱིས་བོན་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཅི་ནས་དེ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུད་འགྲོ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་གསོད་པ་དང་ལྷ་མིའི་ཡོ་བྱད་

དུ་གྱུར་ཏེ། རང་དབང་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་གསོད་པ་དང་རྒག་པ་དང་གཅོད་པ་བྱེད་ལ་ལྷ་མི་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བས་གནས་གཞན་མེད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད། དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་གཞན་

@045A ཞེས། །རྣམས་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་སྡུག་པ་དང་ཆུང་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དག་ཏུ་ཏམས་ཏེ་འཆི་བ་དང་ཁྱར་ཕྱི་བས་ངལ་བ་དང་སྣོ་བ་དང་སྡུག་བྱེག་པ་དང་བདའ་བ་དང་། གསོང་ལུགས་ཀྱང་

མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་ཏེ། གསོད་པ་དང་། བཀྲེས་སྐོམ་དང་ཉི་ལྟགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་རྩོན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བས་དེ་དག་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འཇིགས་ཡི་རེ་བས་སྤྲུག་བསྟལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་བསམས་

ཏེ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ཆོ་ཚད་ནི་མཇོད་ལས། དུད་འགྲོ་རྣམས། མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ། ཞེས་ཆོ་རིང་བས་བསྐལ་པ་ཙམ་ཐུབ་ཅིང་ཐུང་བ་ངེས་མེད་དུ་བཞད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སེར་སྣ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་པ་རྣམས་ཡི་

དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ལྡན་པ། པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་སྐམས་སྡོང་དུམ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་གདོང་སྐྲས་ཁེབས་པ། ཁ་ཤིན་ཀུ་སྐམས་ཤིང་ལྷོས་ལྡག་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱིན་སྤྲིབ་པ་ཡོད་པ། ཟས་

སྐོམ་ལ་ནང་གི་སྤྲིབ་པ་ཡོད་པ། ཟས་སྐོམ་ཉིད་ལ་སྤྲིབ་པ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་ཆུ་མིག་དང་མཆོ་དང་མཆེའུ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་བ་ན་དེར་སེམས་ཅན་རལ་གྲི་དང་མདུང་དང་མདུང་ཐུང་བཟུང་བ་དག་གིས་ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་པ་

དང་ཆུ་ཡང་རྣག་ཁྲག་ཀུ་མཐོང་ནས་འཐུང་བར་མི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཁ་འབར་བ་དང་ཕྲ་བ་ཅན་དང་གསུས་པ་ཆེ་བ་སྟེ། གཞན་བྱིས་གེགས་མ་བྱས་པར་རང་གིས་ཟས་སྐོམ་རྙེད་དུ་

@045B ཟིན་ཀྱང་བཟའ་བཀུང་མི་ནུས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མེ་ལྕེའི་ཁྲེང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཟོས་པ་དང་འཐུངས་པ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་ནས་འཆོག་ལ། ལྟག་ལྗོན་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བཤའ་ཅད་ཀྱི་ཁ་ཅིང་འཐུང་བ་དང་མི་གཙང་

ཞིང་མནམ་ལ་དྲིང་བ་དང་གཅོད་པ་དང་སྨད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ལ་བཟའ་བཀུང་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་ཤ་ལ་བཅད་ཅིང་ཟ་ལ་གཙང་མ་དང་བཟང་པོའི་བཟའ་བཀུང་སྤྱོད་མི་ནུས་སོ། །གནས་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འཇམ་བུའི་གླིང་

འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པར་མཇོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཆོ་ཚད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་དང་མཇོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་

འོ་ལྐུ་བརྒྱ་ཐྱབ་པར་གསུངས་ལ། བཞེས་སྒྲིངས་ལས། བར་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བསྔོ་བསྟེན་བྱུང་པ། །ཉེས་པར་སྐྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། །སྡུ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ལྷ་སྟོང་དག་དང་ཁྲིར་

ཡང་འཆི་མི་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡེ་དྲགས་ཁ་ཅིག་གི་ཚེ་ཚད་ལོ་ལྷ་སྟོང་དང་། ཁ་ཅིག་གི་ལོ་ཁྲི་ཡིན་པར་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །ངན་སོང་གསུམ་གა་ལ་ལུས་ཀྱི་ཚད་དེས་པ་མེད་དེ། མི་དག་ཅི་འདོད་དང་གིས་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་

སུ་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ངན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྔལ་དེ་རྣམས་པས་མས་པ་ན། ད་ལྟ་མེ་མ་མྱར་དུ་ལག་པ་ཐུག་ནས་ཞག་གཅིག་སྟོད་པ་དང་། དགྱན་ལྷགས་སྐང་ལ་འཁྱགས་སྤྲེབས་སུ་གོས་མེད་པར་དེ་ཙམ་དུ་

@046A ཞེས། །སྟོད་པ་དང་། ཞག་ཁ་ཡར་བཟའ་བཏུང་མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་སྤྲང་བུ་སོགས་ཀྱིས་སོ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ན། ཚ་དམྱལ། གྲང་དམྱལ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་ཁྱིག་གིས་ཁྱིག་གསོན་པོར་མིང་བའི་སྐྱག

བསྟལ་སོགས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྙམ་དུ། ད་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་ཤེན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་པ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དུ་ལྟ་རྟེན་བཟང་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་སྟར་བསགས་སྨོང་བ་

དང་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་ཉང་དུ་འགྲོ་ཞེང་། དགེ་བ་སྟར་བསགས་འདུན་པ་དྲག་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་བས་མང་པོར་སྤེལ་བ་དང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དལ་བ་དོན་ཅན་དུ་བྱར་

ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་མ་བསམས་ན་ངན་འགྲོང་ལྟང་བའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དེ་དག་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་བཙལ་ཡང་མི་རྙེད་ཅིང་དེའི་ཚེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདོར་ལེན་ལ་བློའི་མཐུ་མེད་པར་སྨོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་

ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེང་བ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་

ཡུལ། ཅི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་བར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་ཆུང་མང་ཡང་འདིར་ནི་སྡུར་བཞག་པ་ལྟར་ཆོ་འདིར་མི་སྡོད་པར་སྐྱུར་དུ་འཆིབ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་ལ་རང་

@046B དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་སྐུན་ནག་སྤྲིན་རྣམ་ན། །ཐྲོག་འགྱུ་སྐད་ཅིག་རབ་སྣང་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་

བློ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། །དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག །སྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀར་པོའི་ལས་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་ནག་པོའི་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་ཚུལ་བསམས་

པས་ངན་འགྲས་འཇིགས་ཤིང་དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཚོགས་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དེ་གཉིས་ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱབས་

འབྲོ་ཡང་ཡིད་འཐུལ་བ་ཞེག་འོང་བས་རྒྱུ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། གང་ཞེག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན།།གཏན་

རས་ཡོད་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀྱང་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པའི་བློ་ཞེག་ཡོད་ན་ནི་སྨྲ་མེད་པའི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ནི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་

@047A ཞེས། །འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འགྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་

མ་འབས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་མེད་པར་འཇུག །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་སྣུབས་སུ་འོས་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་མེད་པས་དེ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ལ།

དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །དེས་ན་བསྟུ་བ་ནས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་རྩེ་གཅིག་པའི་བློ་ལྡོས་འཛའ་ནུས་ན་མི་སྐྱོབ་པ་མི་སྲིད་པས་སྨིང་ཐག་པ་ནས་

ངེས་པ་བསྒྲིད་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྟོན་པས་བསྟུབས་ཟིན་ཀང་ནང་གི་རྒྱུ་ཐྲོ་བཀལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་མ་བྱང་བས་སྟུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི།

ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། ཁྱད་པར་ཤེས་པ། ཁས་བླངས་པ། གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུན་དགོས་པས་དེ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཚོས་དང་།དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་

ནོ། ཀངང་པོ་ལ་བཞི། སྐྱེའི་ཡོན་ཏན། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་དང་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་སྐུ་མཚན་

@047B བྱིས་སྦྱས་བྱུང་པ། །མཛེས་བྱུང་མིག་གི་བདུད་རྩི་ནི། །སྨིན་མེད་སྟོན་བྱེ་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྦྱས་པ་འདྲ། །ཐུབ་པ་གསེར་བྱེ་མདོག་ལྡན་པ། །ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་མཛེས་བྱུང་པ། །གསེར་བྱེ་རི་བོའི་

རྩེ་མོ་ནི། །མཚམས་ཀྱི་སྨིན་བྱེས་དཀྱིས་པ་འདྲ། །མགོན་ཁྱོད་རྒྱུན་བྱེས་མ་བརྒྱན་ཡང་། །ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མདངས་གང་ཡིན། །རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་བྱུང་པ། །སྨིན་དང་བཅལ་ལའང་དེ་མ་མཆིས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་བྱེ་པན།

དང་། །པན་ཉི་མས་ཁ་བྱེ་བ། །བྱང་བས་མཐོང་ན་པན་ནི། །ཐེ་ཚོམ་དཔུང་ཐག་ལ་འཇུག་འབྱུར། །ཁྱོད་ཞལ་གསེར་བྱེ་མདོག་ལྡན་པར། །ཆོམས་དཀར་མཛེས་པར་བྱུང་པ་ནི། །གསེར་བྱེ་རི་གསེབ་སྟོན་ཀ་ཡི། །རྒྱ་བྱེར་དྲི་མེད་

ཞུགས་པ་འདུ། །མཆོད་འོས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ནི། །འཛིར་ལེའི་མཚན་གྱིས་མཛེས་བྱུང་པ། །འཛིར་བས་སྐྲག་པའི་མི་རྣམས་ལ། །ཕྱག་གིས་དབུགས་འབྱིན་མཛད་པ་ལགས། །ཐུབ་ཁྱོད་གཤེགས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། །ཞེབས་

གཉིས་དཔལ་གྱི་པད་འདུས། །ས་གཞི་འདི་ནི་བྱིས་བྱུང་པ། །པད་ཅན་གྱི་ཇི་ལྟར་མཛེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོང་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་པ་མི་འདུ་བ་རེ་རེ་

ནས་དྲིས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྙེད་ནས། གསུང་གཅིག་གིས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་

@048A ཞེས། །སེམས་པ་སྟེ། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཚོག །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཉུ་ཉུས་ན། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་

སོ་སོར་ལན་ཀྱང་འདེབས། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདྲེན་པ་འཇིག་རྟེན་ན། །ཚངས་པའི་སྐྲ་དབྱངས་གསུང་སྐྱོག་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ནི་ལྷ་མི་སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱིན་པའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཀྱུ་བསྐོར་བ་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུར་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག

པས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུབ་པའི་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཤེས་པ་རྒྱུ་ཆ་ལ། ཤེས་པ་རྒྱུ་ཆུང་བས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྟན་པས་འོས་བསྟན་པས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས།།

ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོན་ལྡན་པ་ལགས། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀུན་རྟོགས་པའི་ཆོས། །རྣམ་ཀུན་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །ཕྱག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་ར་ལྟ་བུར།།

ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་བྱུར། །ཆོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས། །གཅིག་དང་སྣ་ཚོགས་སོ་སོ་ལ། །མཁའ་ལ་རྨུང་དག་རྒྱུ་བ་ཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་དག་ཐོགས་མི་མངའ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།

@048B སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་ཡང་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་གཟིགས་པ་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ། བརྒྱ་ལྟ་

བཅུ་པ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཁྱད་མེད་ཉོན་མངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག །དགྲོལ་སྣང་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྟམས། །དང་པོར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་བགྱིའམ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་འཚོར་བར་ཁྱོད། ।

སྐྱོན་མཁྱེན་ཡུན་རིང་དེ་ལྟ་བུར། །བཞུགས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བགྱི། ཞེས་དང་།བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། གཏི་མུག་མུན་པ་མུན་ནག་གིས་རྟག་ཏུ། །སེམས་ནི་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང་། །འཚོར་བའི་བཙོན་རར་ཆུང་

པར་རྣམ་གཟིགས་ན། །དྲང་སྲོང་དམ་པ་དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུན་པའ། །བཞི་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་

པར་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བས་ནས་བཀོར་རྒྱང་ན་ཐུབ་པས་གདུལ་བྱ་དེ་ཕུན་ཚོགས་དང་མ་སྨྱད་པ་དང་རྒྱུད་པ་ལས་མ་དྲངས་པ་མེད་པས། བཀྱེ་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །ཡོ་ཏྲ་བའི་ཞལ་ནས།

ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཡིད་ཇེ་ཆེས་དང་རྒྱུད་ཇེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་བྱིན་རླབས་འབྱུང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་རྣེད་པས་སྣོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་ཅམ་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་

@049A ཞེས། །ཡིན་ཏེ། འོ་སྐོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་མོ་མ་རྟོག་ཤམ་དུ་ཡང་མི་རྟོ་གསུང་ངོ། །མོ་མ་རྟོ་ཤེས་གཅིག་གིས་ད་ལོ་ཁྱོད་ལ་རྟུབ་ཆགས་མེ་དང་ཤེས་ཟེར་ན་བདེ་འབོལ་གྱིས་འགྲོ་དེ་ན་རེད་ལོ་ཆགས་ཆེ་འདི་

ཙུག་གྱིས་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་ན་འབད་ནས་སླུབ། མ་གྲུབ་ན་འདི་སྐད་ཟེར་བ་ངས་མ་གྲུབ་སྟམ་ནས་བློ་མི་བདེ་པ་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་གྱིས་འདི་དང་འདི་བསླུབ་པོ་ཞེས་བཅས་པ་ལ་བློ་འགེལ་ལམ་མ་གྲུབ་ན་བློ་མི་བདེ་པ་འོང་ངམ།

ཆོས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་དེ་ད་ལྟ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་དེ་ཙུག་མི་བཏུབ་འདི་ཙུག་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རས་སུ་བོར་ནས་རང་ཤེས་ཤིག་གི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། མ་བཏུགས་ཉམས་དགའ་བ་ཆོག་ཙམ་ལ་འཁྱུལ་

བ་མིན་པ་ཡིད་ནང་དུ་ལོག་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཏུགས་ན་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་ངོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་ཅི་འདྲ་བར་ལྟུང་ན། དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་དེ་སྐྱབ་

པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ངེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་རེ་འོང་བས་སྐྱབས་འགྲོ་གནད་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་མིན་ན་ནི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཞོག་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིད་འཁྱུལ་བ་འོང་ས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་འདི་ནི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྒོམ་སྤང་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་པའོ། །སྐྱམ་དུ་དན་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་

@049B ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཅོ་བོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དན་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དན་པར་བྱེད་དེ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

བསྟུ་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མྱང་འདས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྤྱད་

པའི་བྱོགས་སུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་པ་སྟེ་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ནང་པ་དང་ཕྱི་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམན་ཤེས་ནས་དགོན་མཆོག

གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་གྱི་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྡིག་པ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྡིག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ལ། གཞན་གྱི་སྡིག་པ་

ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྡིག་པ་གཞན་སྤང་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆིས། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། ཞེས་དང་།མྱ་སྟེགས་

གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བསམས་པ།།དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མཁོན་ཁྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་བྱུར། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི། །གླུབ་མཐའི་སྐྱོན་གྱིས་བརླག་སེམས་ལྡན། །བསམ་བརྟག

@050A ྀ།། །རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་མེད་པའི། །སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་བསླབ་བྱ། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དང་།སྒྲུབ་པའི་བསླབ་

བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱང་འདས་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དག་བསྟེན་ཏེ། །ཐམ་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་པ། །འཆི་ཞིང་གསོད་

པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །སྡུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་།སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་སྤོང་བ་དང་།སྡུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་

པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དག་པོ་དང་ཁྲབ་འཇུག་སོགས་ལའང་ཕུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་ན། ཡི་དྭགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་བདག་དང་ཀླུ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་དེ་དག་ལ་

བློ་འགེལ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་འཕྲལ་གྱི་ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་གློག་འཆོལ་བ་མི་རུང་བ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྨྱིན་བདག་ལ་འཆི་བའི་གློག་འཆོལ་བ་དང་།སྨན་པ་ལ་ནད་གསོལ་བའི་རེ་ལྟོས་འཆའ་བ་བཞིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་རྟེག་པ་འཆིང་བ་གོ་རིར་གཞུག་པ། སྡུ་འབྱུགས་པ་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་འཁེལ་བ་སོགས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་གནོད་འཚེ་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་

@050B ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལའང་དཔྱད་མི་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་སར་མི་གཞག །གཉའ་མར་

འཇོག་པ་སོགས་མི་གུས་པ་དང་བརྟེན་ཐབས་སྤང་ནས། སྟོན་པ་ལྟར་བཀུར་བའི་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ་ཉེས་སྤྱིར་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བགྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཆོད་

ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤེད་བུ་སེར་སྐྱ་སྨོབ་པ་དང་མི་སྨོབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གླང་པོའི་མགོ་ཅན་ཁྲོད་ཀྱིས་ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཤེས་ཞེས་པ་སོགས་ངན་སྨས་མི་འདུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱས་པས།

མགོ་བརྟན་མི་འདུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཆུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དུས་ནས་ཧྲཱུའི་རྒྱལ་པོའི་བར་དུ་དུད་འགྲོར་བསྡུད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚོགས་ལས། སྟོན་པ་འཁོར་བ་འཇིག་སྡུ་ངན་

ལས་འདས་རྗེས་སུ། རྒྱལ་པོ་མཛོས་ལྡན་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན་བླ་མི་ཞིག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ནམ་ཟེན་པར་འགྱུར་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཐན་གཉིས་སུ་འཕྲས་པ་ལ། ཕྱིས་ལེགས་པར་ཟིན་པ་

ན་འགྱོད་དེ། གལ་རྩན་གྱིས་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་མཆོད་རྟེན་ལ་བཏགས་པས། མདོག་ངན་ཞིང་ལུས་ཆུང་ལ་སྐད་སྙན་པའི་སྙན་པ་བཟང་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས། སྐུང་གཟུགས་ལ་འདི་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་མི་སྨྲ་ཞིང་སྐུ

@051A ཞེས། །གཟུགས་རྒྱུ་བཟང་པོ་དང་ཆེན་པོ་སྨྲས་པ་ལ་འཕྲལ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཁ་གཏོགས་སོགས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཇོ་བོ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་གཟིགས་སུ་ཕུལ་ནས་འདི་

ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ལེགས་ན་རོང་ཡ་འགར་དགེས་བྱིན་པའི་གསེར་ཞོ་བཞིན་བྱིན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐུ་ལ་མི་ལེགས་པ་མེད་ལྟ་བཟོ་ནི་འབྲིང་གསུང་ནས་སྨྲི་བོར་བཞག །བཟོ་

ཟིན་པ་ཀུན་ལའང་དེ་ལྟར་མཇད་སྐད། ཆོས་ཆོག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གུས་པ་སྣང་ཞིང་གྲིགས་བམ་གཉའ་མར་འཛུག་པ། ཟོང་དུ་བྱེད་པ་ས་སྒྲེ་བོ་དང་འོ་བརྒྱལ་སར་འཇོག་པ། ལྷམ་དང་སྣབས་ཏེ་འཁྱེར་བ་དང་

འགོམ་ཡུགས་སོགས་སྣང་ས་ཏེ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལྟར་གུས་པར་བྱེད་དོ། །དགེ་བཤེས་སྨན་སྡ་པ་གསུང་རབ་གདན་དྲངས་པ་མཐོང་པ་ན་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ལྟང་། ཕྱིས་ལྟང་མ་ནུས་པ་ན་ཐལ་མོ་སྦྱོར་སྐྱེད། ཇོ་བོ་མངའ་རིས་

སུ་བྱོན་པ་ན་སྡུགས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆོས་མི་ཉན་པ་ལ། ཡིག་མཁན་ཞིག་གིས་སོ་དྲག་གིས་ཆོས་ལ་སྐྱད་པ་གཟིགས་ནས་ཇོ་བོས་མ་བཟོད་པར་ཞ་ཙམ་མི་རྩང་མི་རྩང་གསུངས་པས་སྡུགས་པ་དེ་དང་དེ་ཆོས་ཉན་སྐད།

ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས་རང་ཅག་ཆོས་ལ་རྩེད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨན་བ་ལ་མ་གུས་པ་ཞེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན། རྟོངས་པ་དཔལ་འདིས་ཆོག་འདི་ལས་རྟོངས་པ་ནི་ཅི་བཏུབ་གསུང་ངོ །།

@051B དགེ་འདུན་ནམ་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་མི་གཞེ་ཞིང་མི་བརྟས་པ་དང་། ཁྱེད་དང་དེད་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་ནས་དབྱར་ལྷ་ནས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་བར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལྷར་གུས་པར་

བྱེད་དེ་ལྷག་བསམ་བསྒྲུབ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནགས་ན་གནས་པ་ཡིས། །ཞ་རོལ་དག་གི་སྒྲོན་ལ་བརྟག་མི་བྱ། །བདག་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་བདག་མཆོག་ཅེས། །དེ་སྙམ་དུ་ནི་སེམས་བསྒྲེད་མི་བྱའོ། །རྒྱགས་

འདི་བཞা་མེད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །དགེ་སློང་དམན་ལ་བརྟས་པར་ཡོང་མི་བྱ། །བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གོ་རིམ་ཡིན། ཞེས་སོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ལྷན་

པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགོམ་པར་སྐྱགས་ནས་གཙང་སར་སྐྱེལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྒྲབ་སྟེ། རང་ཉིད་དགོན་མཆོག་ལ་གུས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་

འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲུག །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡོན་ཏན་རྣེས་སུ་དྲན་པས་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། བཀའ་

དྲིན་ཆེན་པོ་རྣེས་སུ་དྲན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་ཕུད་ཀྱང་དབུལ་བ། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣེས་སུ་དྲན་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པ། བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་དང་དགོས་

@052A ཞེས། །པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བ། ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། དགོན་མཆོག

གསུམ་སྟོག་གམ་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནང་ཐན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་

ནི། རང་ལ་བདེ་ལེགས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་དྲིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བྱས་པ་གཅོ་བའི་བསམ་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །བཟང་བཏུང་རྒྱུན་དུ་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་མ་ཆག

ནའང་ཆོགས་མང་པོ་ཆོགས་ཆུང་དུས་རྫོགས་པས་ཆུ་ཡན་ཆད་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕུད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། ཐུབ་ཀྱི་སྟོ་ས་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་ལྟ་བུ་ནས་མ་ཡིན་གྱི་གང་

བཟང་བ་ནས་བྱ་དགོས་ལ། ཇ་ཕུད་སྐྱེ་རེ་ལ་འབྲལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་རྟུལ་སེལ་བ་འདྲ་བ་རས་མི་འོང་ཞེས་གསུང་ངོ། །དེལེར་ན་ཞིང་ས་གཤིན་པ་ཞིག་ལ་ས་བོན་འདེབས་དུས་སྐྱ་མ་བཏབ་པར་ལྟས་པ་འདྲན་དེ་འཛོག་མི་ཕོད་

པ་ལྟར། འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་ཀི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་པའི་གཤེལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རྣེད་པར་གྱུར་

@052B ཅིག་ཅས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པས། ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་གི་མཐོང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་འདིའོ་སྐྱེལ་སྦྱངས་བཟང་བར་མི་འདུག་པས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་

བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞིང་དམ་པ་ལ་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་བློའི་མཐུ་ཇི་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བས་མཁྱེན་ན་ཚོག་མི་ཟིན་བསམས་ན་དོན་མི་གོ །བསྟོས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་བློ་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་

བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །མཆོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མ་འཐོགས་རང་གི་དད་པ་ལ་འཐོགས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་དད་པ་ཡོད་ན་མཉྱལ་དང་ཆུ་དང་བློས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་

པས་ཆོག་པས་ཟང་ཟིང་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ། ཡོད་བཞིན་དུ་གཏོང་མི་རྣམ་པར། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྲེན་ཆེན་ཏེ། །མཆོད་པའི་ནོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། དྲང་པོར་

དྲི་མ་ཅན་ཅིག་ཏུ་སྣང་སྲིས་རེ་བཏབ་ནས་ཙོན་དན་ཏུ་པྱང་སྲིས་ཀྱི་ཆུ། ཞེས་དམྱས་ལོང་གིས་མིག་ལྡན་ལ་མགོ་སྐོར་བྱེད་གསུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱུག་བའི་ཞལ་ནས་ངས་དང་པོ་སྣང་སྲིས་སྐྱ་ཚ་ཏིང་ངེ་བ་ཕྱལ། དེ་ནས་རེང་བྱ་བཞི་སྦྱོར་

མངར་སིང་བ་དབུལ་རྒྱུ་བྱང་། ད་ལྟ་ཞ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་སོགས་དྲི་བསྲུང་ཆིང་དེ་བ་འབུལ་གསུང་བ་ལྟར་མཆོད་པ་ཆུང་ངུ་ལ་བརྟན་ནས་མ་ཕྱལ་ན་ཆོ་རངས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱོ་ལ། ཆུང་རིམ་ནས་ནན་ཏན་བསྒྲིད་ན་ཇི་བཟང་ངུ་འགྱོ་

@053A ྈ།། །།བས་ཁོང་གི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྟབ་སྟེ། ཁོང་གིས་རེས་གཅིག་ལ་གསེར་སྲང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྲོས་སྦྱར་སྐད། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་འབུམ་ཕྲག་དུ་མར་སྨྲལ་པ་དང་།

ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལག་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་སྣུལ་ཏེ་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་མཆོད་པ་མཛད་ན། ཡོན་ཏན་ལྡར་སྣང་རེས་ཆོག་ཤེས་པ་དག་ཏོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་རེ་ཞེས་

སྣ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཅལ་ཅོལ་ལོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཉན་ཅིང་དེ་དག་སྣོང་ཐག་པ་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཆོག་གིས་སངས་

རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟོའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཆུ་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྱོ་བ་ལ་བརྩེ་བས་འགོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་

པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྩེན་པ་དང་། དེ་དག་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩེན་དུ་

མི་རྟང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེན་མཆོག་ལ་བློ་ཁེལ་བར་བྱའོ། །ལྟ་པ་ལ་བརྒྱད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣེན་དུ་འགྱུར་བ། སྟོན་བསགས་པའི་ལས་སྒྲིབ་རྣམས་བསྲབས་ཤིང་ཟད་པར་

@053B འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཅི་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ། སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་ཕྱི་ནང་ལ་འཇོག་ཚུལ་

མང་དུ་སྣང་ནའང་ཇོ་བོ་དང་ཎཱ་ཌི་པ་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་གྱུགས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་ལ་བྱའོ། །དེས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ལ་དགེན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱིང་ཐབ་པ་ནས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་

པར་འཛིན་པ་དགོས་ཀྱི་དེ་མེད་ན་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་མི་ཚུད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོར་བྱང་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་

དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཐུ་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བསྙེན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་སྡོམ་བརྒྱད་ཙ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོས་སྡུད་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་

སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསླབ་བཏུས་སུ་སྐྱབས་འགྲོས་སྡིག་པ་འདག་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་ཕག་གི་རྟོགས་བརྗོད་དེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཕག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལྟའི་བྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་དེར་མ་སྐྱེས་

པ་ལྟ་བུའོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་དོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྣང་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྟ་ཡི་ལུས་འཐོབ་བོ། །ཞེས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བསྟན་

@054A ཞེས། །པ་ལས། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོང་དུ་ཚུད་ས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་བཅལ་བར་གཞལ་མི་རྟུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་

ནི། སྡ་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་ནི། གོ་སྟལ་ཏེ། གོ་སྟལ་ཏེ། །བདུན་པ་ནི། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་སྟུབ་པའི་ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་དེ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་བླག་ཏུ་འགྱུབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། སེང་གེས་

ཞུས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དལ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སྐྱབས་དང་མཐའ་ནས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྟོབ་ལ། དེས་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་

དྲན་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱའོ། །དྲུག་པ་ནི། ལུས་སྟོག་ལོངས་སྤྱོད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་དགོན་མཆོག་བཏང་ན་ནི་ཆོ་ཅབས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱིན་བསྔལ་བརྒྱད་མར་འབྱང་བའི་

ཕྱིར་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱབས་མི་བཏང་ངོ་སྟེམས་དམ་འཆའ་ཞིང་། བཞད་གད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྐྱབས་གཏོང་བའི་ཚོགས་སྤྱ་བར་མི་བྱའོ། །ཕྱོགས་གར་འགྲོ་ཡང་དེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བསླབ་ཅེས་པའི་

བསླབ་བྱ་ཞིག་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ་ཁྱེད་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་དྲུག་ནི་ལམ་སྦྱོན་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་དང་པོ་གསུམ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་བཤད་ཅིང་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་སྤྱབས་

@054B འགྲོ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། །བསླབ་བྱ་དེ་དག་དང་འགལ་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་གཏོང་བའི་ཚུལ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། སྤོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྤྱབས་འགྲོ་གཏོང་བ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་

མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་སོགས་གསུམ་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱེད་ན་ཡང་གཞན་དུ་མི་སྣང་བ་དང་འགལ་ཞིང་སྤྱབས་ལ་བློ་མ་ཁེལ་བས་གཏོང་ལ། དེ་དག་མ་བྱུང་ན་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཙམ་

ཡིན་གྱི་གཏོང་ངོ་རྒྱུ་མིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པའི་སྐོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱབས་འགྲོ་ཆེག་ཙམ་མིན་པ་ཡོད་ན་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་གི་བར་

ཚད་ཀྱི་མི་རྟེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བསྟེད་སྟུ་ཞིང་ཉམས་དཀའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སྔར་ཚའོད་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས། སྐྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་

དེའི་བསྒྲབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བལ་འབད་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྨིན་བསམ་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ། བསམ་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱ་ཚུལ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྨིན་བསམ་ཚུལ་དངོས། སོ་

སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚོར་པ་སིམ་

@055A ཞེས། །པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་སྙད་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ན་རྟུང་བསེལ་བ་ལང་ས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི །མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་

བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཚོར་བ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐ་ན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་སྡོན་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི་དགེ་བའི་ལས་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་

བ་ནི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། ।དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། ।དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཅིང་། ।སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག ।ཅེས་སོ། ।དེའི་ཕྱིར་བདེ་སྡུག་རྣམས་ནི་རྒྱུ་

མེད་དང་གཅོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྤྱི་ལས་བདེ་སྡུག་སྤྱི་དང་། བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ལས་

ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངེས་ཅན་ནམ་མི་སྤྱ་བ་ལ་ངེས་པ་རྣེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བཞེས་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱི་

གཞིར་བསྟགས་པའོ། ।གཉིས་

པ་ནི། ལས་དགེ་བ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བཞིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་ལ། ལས་མི་དགེ་བ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མེད་དོ།།

@055B དེ་ཡང་ཚོམས་ལས། སྟིག་པ་ཆུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ཕུང་ཀོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་

ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེ་སྡུག་རྣོང་བའི་རྒྱུ་ཐུང་ཐུང་པའི་ལས་མ་བསགས་ན་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཏན་མི་རྣོང་བ་སྟེ། སྟོན་

པས་ཆོགས་བྱངས་མེད་པ་བསེགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྨོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསགས་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལས་དགེ་མི་དགེ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་

གི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བྱམ་ཅེ་རྣམས་ནི་དགེ་སྦྱིག་དག །བྱིན་པ་ལེན་བཞིན་འཕོ་བར་སྨྲ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཆུད་མི་ཟ་དང་། །མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་མེད་གསུངས། ཞེས་དང་།ཏིང་

འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་བྱས་ནས་རབ་པར་མི་འཐུང་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བའང་མེད། ཅེས་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་། ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་། །ཆུད་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས།།

རྣེད་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུ་གཅོ་བོར་བསྟན་པ། ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་འབྲས་

@056A ཞེས། །སོ་སོར་ངེས་པ་དང་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་རིག་པ་དེས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་ངེས་པ་བསྟེད་ནས་གླང་དོར་བྱ་ཞེན། སྨྲོར་ལེགས་

སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཇུག་པའི་སྐོ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། སྐོ་གསུམ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ལས་ལམ་བཟུར་མ་འདུས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ཆ་ལོང་ངམ་རགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ཆ་ཅ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

གནད་བསྟན་ནས་ནག་པོ་ལི་ལས་ལམ་བཟུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་སྣང་ས་ད་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བཟུར་འདུ་བར་གཟིགས་ནས་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་བཟུར་གསུངས་ཏེ། མཇོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་

བསྟན་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཟུར་གསུངས་སོ། ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ངག་རྣམས་བསྡུངས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྟམས་ཏེ། །ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་

ཅིང་ཞ །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྡུངས་ན། །དྲང་སྲོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བཟུ་པའི་མདོ་ནས་མི་དགེ་བཟུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་དེས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་

@056B མེད་།ཅེས་བསྟན་རས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁྲིམས་སྐྱེ་ལ་ཡང་སྟོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བསྟེན་རས་སྤྱང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའོ་ཞེས་སྨོན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་

དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། གང་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཐ་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱང་ལ། འོན་ཀྱང་ཆོག་འདི་སྐད་དུ་ང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་སྟེ་ང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཚོལ་

ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུལ་འཚོས་པ་བརྟུན་ཆེན་པོ་སྣ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འཇིག་རྟེན་ལ་སྣུ་བར་བྱེད་པ་ཚད་པར་སྣ་བ་སྟེ། དེ་རྩོངས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག

པར་ལྷུང་བར་འགྱོའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོག་པར་ལྷུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་དན་འགྱོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་འབྲས། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས། ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས། ལྷུ་ཡང་གི་ཁྱད་པར། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྔོག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་

ནི་བཞི་སྟེ་གཞི་སེམས་ཅན་ལྔ་བུ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་བ་དང་སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ་འདུ་ཤེས་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་

@057A ཞེས། །པ་ནི་མ་འཁྲུལ་ཕ་དང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ནི་འཁྲུལ་པའོ། །འདི་ལ་ཀུན་སློང་བྱེད་བཟག་པ་དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་ཁོ་ན་གསོད་སྙམ་ནས་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པ་ན་མཚོད་སྦྱིན་དུ་

ཆོར་ནས་བསད་ན་དངོས་གཞིའི་སྟོག་མེད་

པས།་ དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་ཤིང་སྒོར་བའི་དུས་སུ་གང་བྱང་ཡང་གསོད་སྐམ་པ་ཀུན་སྒོང་སྤྱི་ཞུགས་ཡོད་ན་མ་འཁྲུལ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ལྷག་མ་དག་ལའང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་

མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་ངོ་། །ཀུན་སྒོང་ནི་གསོད་པར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་རང་གིས་སམ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་འབྲས་སྟེ། སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཚོན་ནམ་དུག་གམ་རིག་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་གང་རུང་ངོ ། །མཐར་ཐུག

སྒྲོར་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དེའི་ཚེའམ་གཞན་གྱི་ཚེ་རང་གི་སྡུངོལ་ཏུ་ཤི་བའོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཇས་གང་རུང་ངོ ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྡུངོས་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སྒོང་

ནི་མ་གནང་ཡང་ཕ་རོལ་ལས་དབྱལ་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོར་བ་པོ་ནི་སྡུངོ་དང་འབྲལ་ལ། སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་འཇབས་ནས་རྐུ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་འབྲའོ། །དེ་ཡང་བྱ་ལོན་དང་བཙོལ་བ་ལ་གཡོ་བྱས་བ་དང་གཡོ་

ཐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་རང་ངམ་གཞན་དོན་ནམ་ཞོལ་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱེད་ནའང་མ་བྱིན་ལེན་ནོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ཡང་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པའམ་རྐུར་འཇུག་ན་དེ་ལ་སྐྱེས་

@057B པས་ཆོག་སྟེ་དཔེར་ན་རང་གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་མངགས་པས་ཕ་རོལ་པོ་བསང་ན་དེ་ནམ་ཤི་བ་དང་གསོད་དུ་འཇུག་མཁན་ལ་དངོས་གཞི་སྟོག་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ལ་བཞི་ལས་བགྲོང་བྱ་མིན་པ་ནི། མ་ལ་

སོགས་པ་དང་མས་བསྡུངས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་ནིང་དང་རབ་བྱང་མའོ། །ཡན་ལག་མིན་པ་ནི་མངལ་སྐོ་མ་གཏེགས་པའི་ཁ་ལ་སོགས་པའོ། །གནས་མིན་པ་ནི་བླ་མ་ལྷ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དང་མཆོད་

རྟེན་གྱི་གནས་སོགས་སོ། །དུས་མིན་པ་ནི་སྨན་མ་དང་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི། བསྡུ་བ་ལས་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་མ་འབྱུལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་

ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདུ་བར་གསུངས་སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱི་ཆུང་མའི་གན་དུ་སོང་ན་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཞིག་གི་ཆུང་མ་ལ་

དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆུང་མར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀཡང་དོ། །ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་ངོ །།ཀུན་སློང་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་བགྲོད་པར་འདོད་པའོ། །སྤྲོར་པ་ནི་དེའི་

དོན་ལ་རྟོག་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་པའོ། །བསྟན་དུ་སྨྲ་བའི་གཞི་ལ་གཉིས་ལས་བརྟེད་པའི་གཞི་ནི་མཐོང་བ་ཐོས་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པ་བཞིའོ། །གོ་བྱའི་

@058A ཞེས། །ཡུལ་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བར་བསྒྲུབ་བ་སོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་མོ། །ཀུན་སློང་འདུ་ཤེས་བསྒྲུབ་ཏེ་སྣ་འདོད་པའོ། །སྤྲོར་བ་

སྣ་བཅམ་ཅང་མི་སྣ་བས་དང་དུ་ལེན་པཅམ་ལུས་བསྒྲུར་བའི་མཚན་མས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་དགོས་པ་རང་གཞན་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྣ་ས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་བརྗུན་ཕྲ་མ་ཆོག་རྩྭ་པ་གསུམ་ལ་བཅོལ་

བས་ཀྱང་དེ་གསུམ་དུ་འཇུར་བར་གསུངས་ཤིང་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དུ་ངག་གི་བཞི་ཀ་བཅོལ་བས་ལས་ལམ་དུ་འཇུར་བར་བཤད་དོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི་དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་གིས་སྣུས་པ་དགོས་པར་

གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཚེ་རབ་ཏོས་གོ་བའོ། །མ་གོ་ན་ངག་བཀྱལ་པ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ཕྲ་མ་དང་ཆོག་རྩྭ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །ཕྲ་མའི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་

སོ།ཞ །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི་སེམས་ཅན་མཐུན་པ་ལ་དབྱེ་འདོད་དང་། མི་མཐུན་ཕ་ལ་མི་འདམ་པར་འདོད་པའོ། །སྡུག་བའི་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་བའི་ཆོག་གང་

རྡང་གིས་བརྩོད་བྱ་སྣ་ཚོགས་མི་སྣ་ཚོགས་གང་རྡང་བརྩོད་པ་དང་། །དགོས་པ་རང་གཞན་གང་རྡང་གི་ཕྱིར་སྣ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་འབྲེལ་བའི་ཆོག་སྣས་པ་གོ་བའོ། །ཆོག་རྫུབ་པོའི་གཞི་ནི། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་བྱུར་

@058B བའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི་ངག་རྫུབ་པོས་སྣ་འདོད་པའོ། །སྤྲོར་བ་ནི་བདེན་མི་བདེན་གང་རྡང་གིས་རིས་སམ་ལུས་སམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་ཀུན་སྤྲོད་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་

མི་སྣན་པ་སྣ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གང་ལ་སྣ་བའི་ཡུལ་དེས་དོན་གོ་བའོ། །ངག་བཀྲལ་པའི་གཞི་ནི། དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་ངོ་འདིར་

ནི་བརྩོད་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས་སྣ་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་གོ་བྱའི་ཡུལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་པོ་གང་རྡང་ངོ །ཀུན་སློང་ནི་མ་འབྲེལ་བའི་བྱུང་རྒྱལ་སྣ་འདོད་པའོ། །སྤྲོར་བ་ངག་བཀྲལ་སྣ་བར་རྟོམ་

པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ངག་བཀྱལ་སྨས་ཟིན་པའོ། །བརྟབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་ནོར་དང་ཡོ་བྱད་དོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ ། །ཀུན་སློང་ནི་བདག

གིར་བྱ་བར་འདོད་པའོ། །སྤྲོར་བ་ནི་བསམས་པའི་དོན་དེ་ལ་རྩེལ་བ་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ནོར་ལ་སོགས་པ་དེ་བདག་གིར་ཐྱུར་ཅིག་སྣམ་པའོ། །གནོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་ཚོགས་རྫུབ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་

སློང་ནི་རྟེག་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་སྟེ་གསད་པ་དང་བཅིངས་པ་དང་གཞན་ནམ་རང་གི་ངང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་རྒུད་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་པ་སོགས་སོ། །སྤྲོར་བ་ནི་བསམ་པ་དེ་ལ་སྤྲོར་བ་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རྟེག་པ་སོགས་བྱ་བར་ཐག་བཅད་

@059A ཀཀ། །པའོ། །ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་པ་འདེབས་པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ ། །ཀུན་སློང་ནི་སྐྱེ་བ་འདེབས་འདོད་པའོ།།

སྤྲོར་བ་ནི་བསམ་པ་དེ་ལ་སྤྲོང་བ་བརྒྱམས་པའོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ་རྒྱུ་ལ་སྐུར་བ་ནི། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་བ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ལ་གསུམ་ལས་

ས་བོན་འདེབས་པ་དང་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ནི། ཞས་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་མས་ས་བོན་བརྙེང་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འགྲོ་འོང་གི་བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་སྣ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་

པའོ། །སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ནི་སེམས་ཅན་བརྒྱས་ཆོ་སྐྱེ་བ་བར་དོ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྐུར་བ་གདབ་པར་ངེས་པའོ། །དེ་དག་ལས་

ཡིད་ལས་སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་མིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བརྟན་སེམས་སོགས་གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱི་

ལས་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུའི་ལྷོ་ཡང་དང་། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ལྷོ་བའི་ཚུལ་དྲུག་གསུངས་སྟེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་དྲུག

@059B གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མེད་པ་དྲག་པོས་ལས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའོ། །གོམས་པ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོམས་ལན་གྲངས་མང་དུ་བྱས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ལུས་ངག་གི་བདུན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་

སྔ་མ་སྔ་མ་ལྷེ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྷེ་བའོ། །གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་ཐུ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་

གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་བླངས་ཏེ་འདུག་ལ། དགེ་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ནི། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དགེ་བའི་ལས་སྒྲུབ་བའོ། །ཉན་ཐོས་སྒྲིབས་

ལས་ཀྱང་། རྒག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་སྦྱན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགེ་བ་སྤྱོད་ལ་བརྩེན་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་

སོགས་བ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གཞི་དང་ཕ་མ་སོགས་ཕན་འདོགས་པའི་གཞི་གཉེས་སུ་ཕྱེ་བས་ལྟོ། །གཉེས་པ་ལ་བཞི། ཞེང་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ། རྒྱ་ཆེ་སྒོ་ནས་སྟོན་པ། དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ།

བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་དང་བླ་མ་དང་འབྲ་བ་དང་ཕ་མ་སོགས་ཀྱ་འདི་དག་ལ་ནི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་མེད་ཅིང་ཕན་གནོད་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་

@060A ྱོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཆུང་ངུ་ཡང་མ་བྱིན་པ་བླངས་པ་ལས་སྣང་ཕུལ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་ནི་འདག་ཅིང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནི་ཚོར་བ་མ་

རྒྱོང་བར་དུ་མི་འདག་ལ། དེ་ཡང་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ཡིན་ན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ཡིན་ན་མནར་མེད་ཀྱི་འཁོར་སྡུག་ནག་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་

སྟེ། དད་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འགའ་ཞིག་ཁྲོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་སྡུག་ནག་ཏུ་བཅུག་པ་བས་ཁྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་ན་

རྩངས་པ་འདི་མི་བལྟའོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྟོག་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གདུའི་ཀླང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བཞིག་པ་དང་བསྟེགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དང་གནོད་སེམས་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་མི་སྣོན་པ་སྣུས་ན་སྟངས་

ལྟར་གསུངས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཕྱུང་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་སྨན་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟ་མ་རྣམས་བརྩོན་ར་ནས་

བཏོན་ཏེ་འཁོར་སྐྱར་རམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དང་བས་ལྟ་བ་དང་དང་བས་ལྟ་འདོད་ཅིང་དེའི་བསྟན་པ་བརྙོན་ནམས་ཆེས་བྱངས་མེད་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་

@060B དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཚོ་འཕྲལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་བཅད་དམ། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐ་ན་དྲུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྦྱིན་

པའི་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ན་སྨིག་པ་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གནས་འདི་ལ་ནི་ཞིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཆུང་ཡང་གཏིང་ཟུ་འབྱིང་ལ་དེ་ཉིད་སྣོད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆེ་ཡང་སྟེང་དུ་འཕྲོ་

བ་བཞིན་དུ། མི་མཁས་པ་དང་མཁས་པས་བྱས་པའི་སྨིག་པ་ཡང་ལྷི་བ་དང་ཡང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྔ་མ་ལ་འགྲོད་ལ་ཕྱི་མ་སྡོམ་ཞིང་སྨིག་པ་མི་གསང་བར་དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ལ་ཡང་བར་གསུངས་ཀྱི།

དེ་དག་མི་བྱེད་པར་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་མཁས་པར་རྟོམ་པ་ལ་ནི་ལྷི་བ་ཡིན་ནོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་སྐྱོང་གྱི་རྒྱལ་

སྲིད་དང་ལྡན་པས། རེ་རེས་ཀྱང་མར་མེའི་སྟོད་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ལ་སྣང་པོ་རེ་རབ་ཅམ་གྱི་མར་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བས་བྱང་སེམས་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་བས་མར་མེའི་སྣང་པོ་འབྱུ་མར་གྱིས་བསྐྱས་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲྭངྒ་

འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་བསམ་པ་དང་ཞིང་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སུ་གསལ་ལོ། །འདིའི་རིགས་པས་སྟོམ་པ་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་པ་ལ་

@061A ཞེས། །ཡང་གཅིག་ལྟན་དང་གཉིས་ལྟན་དང་གསུམ་ལྟན་གྱི་རྟེན་གྱིས་ལམ་སྒོམ་པ་ཡང་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ས་ཆོད་ཆེ་བར་གསལ་ཞིང་། ཁྱིམ་པ་ལྟ་བུས་སྨིན་གཏོང་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་བསྟེན་གནས་

འདྲ་བའི་སྔོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་ནས་བྱེད་པ་དང་། སྔོམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དག་ཇ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ང་ཚར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་རྒྱུན་

དུ་བར་ཆད་མེད་པར་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་སྡིག་བསགས་པ་ལས། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བས་དང་སྲོང་གི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཡོགས་ནས་དད་པས་བྱིན་པ་ལ་ཞག་གཅིག་ལོངས་སྤྱད་ན་མི་དགེ་བ་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་ཡང་

རྟེན་གྱི་སྐོ་ནས་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ལུགས་གོང་མེ་ལྟེ་འབར་བ་དག །རྩོས་པར་བྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྡོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྙོམས་ཟ་བ་མིན། ཞེས་ཚུལ་

འཆལ་དང་བསྙབ་པ་ལ་ལྷོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོན་པའི་གསུང་ནས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པའི་གམ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྡིག་པ་བྱུང་བྱུང་ཡིན་གསུང་སྟེ་མད་པར་སྣང་

ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སྨྲེན་པ་གཅོང་

པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣུན་པ་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལ་སྣུབ་པའི་མཆོད་པ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་དེས་མཆོག་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལས། སྟོང་

@061B གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་བྱེ་བསྟེན་དུ་བསྟི་སྟང་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟི་སྟང་དུ་བྱེད་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་བྱ་མཆོག་དམན་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ཡང་ཤཱཀྱས་དབག་གཞན་དང་

རྒྱུན་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་ཤཱཀྱས་དབག་པ་དང་རྒྱུན་རིང་པ་སྟོབས་ཆེ་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་ཤེན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་

བསགས་པ་ཡི། །སྨྱིན་དང་བདེར་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་

ལ་ཁྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷི་སྟེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གནོད་སེམས་བྱས་ན་ནི། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྐྱོབ་མི་ནུས། །བསམ་གཏན་མི་སྐྱོབ་དགོན་གནས་སྐྱོབ་མི་ནུས། །སྨྱིན་པས་མི་སྐྱོབ་

སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་མིན། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་ཉ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའམ་དཔང་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་

ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་ཆུང་འབྱིང་ཆེ་

@062A ཞེས། །གསུམ་ལ་བརྟེན་པས་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྡོག་གཅོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དམྱལ་བ། འབྱིང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ།

ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྡོག་སྟེ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངན་འགྲོ་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཚེ་ཐུང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་དང་ཆུང་མ་མན་ཐུང་ཚར་འགྱུར་པ་དང་སྐྱར་པ་

མང་བ་དང་མཛའ་བོ་དང་འབྲེ་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཆོག་མི་ཉན་པ་དང་ཆགས་སྡང་རྣོངས་གསུམ་ཞས་ཆེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤོག་གཅོད་པའི་ནི་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་

དང་འབྲས་བུ་སེགས་མཐུ་ཆུང་བ་སོགས་སོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ནི་ཐན་པ་དང་ཆར་ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་སོགས་སོ། །འོག་གཡེམ་གྱི་ནི་འདམ་རྩབ་དང་ལྷན་ལྷིན་མང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བ་སོགས་སོ། །བརྫུན་དུ་

སྨྲ་བའི་ནི་ཞིང་ལས་དང་གླུ་སྤྲོད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །ཕ་མའི་ནི་ས་ཕྱོགས་འབར་འབུར་དང་མཐོ་དམན་དང་བཙོད་དཀའ་བ་སོགས་སོ། །ངག་རྩུབ་པོའི་ནི་ས་ཕྱོགས་དོང་དུ་མ་དང་ཚོར་

མ་དང་རྟོ་དང་གསེག་མ་དང་ཀྱོ་མོ་མང་བ་སོགས་སོ། །ཆོག་བཀྱལ་པའི་ནི་འབྲས་བུའི་ལྡོན་ཞིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་ཚགས་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་སོགས་སོ། །བརྟན་སེམས་ཀྱི་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་

@062B ཅད་ལོ་དང་རྒྱ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་པ་སོགས་སོ། །གནོད་སེམས་ཀྱི་ནི་ཡམས་དང་གནོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འབྲུག་པ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཆོགས་ལས་འབྲུག་ལོང་མང་བ་སོགས་སོ། །ལོག་ལྟའི་ནི་སྟོང་

ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་ཁྱངས་མཆོག་རྣབ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཀར་ཕོའི་ལས་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་ལོག་གཡེམ་ལ་

ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བསམ་པ་

ཅན་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས། དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པའི་སྡོམ་བ་བྱས་པ་དང་བསྟམས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་གི་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་

གསུམ་ལ་ཡང་སྡུར་ཏེ་ཁྱད་པར་ནི་དག་གི་

ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པས་གཞི་དང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྣང་ཀ། སོག་གཅོད་སྦྱོང་བའི་ལས་ལམ་ལ་སྣང་ན་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ནོ། །བསམ་པ་ནི་

ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་སྤོང་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་

གསུམ། རྣམ་སྨིན་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་མི་དང་འདོད་ལྷ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །རྒྱུ་མཐུན་དང་། བདག་འབྲས་ནི། མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྣང་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་འཕེན་

@063A ཞེས། །རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་དགེ་བ་དང་། ངན་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ་རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ་བདེ་འགྲོ་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་མདོག་མི་སྡུག

པ་དང་། ཆོ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་དང་དབུལ་བ་སོགས་ནི་མི་དགེ་བས་བྱེད་ལ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་ཡང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་དགེ་

བས་རྫོགས་པ་དང་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཏེ་སྐུ་བཞིའོ། །སྐྱོང་བར་བེས་པ་དང་མ་བེས་པ་ལ་སྐྱོང་བེས་ནི་བསམས་

བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པའོ། །སྐྱོང་བར་མ་བེས་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའོ། །བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བྱས་པ་ནི་བསམས་པའམ་བསམས་ནས་ཀྱང་ལུས་ངག་གིས་ཀུན་ནས་བསྡུང་

བའོ། །བསགས་པ་ནི་རྣམ་དུ་བྱས་པ་སོགས་བཅུ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ལས་སོ། །མ་བསགས་པ་ནི་རྣམ་དུ་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་པོའོ། །སྐྱོང་བེས་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་

མཐོང་ཆོས་ལ་སྐྱོང་བ་ནི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱོང་བའོ། །སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་ནི་ཆོ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བའོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་བ་ནི་ཆོ་གསུམ་པ་ཕན་ཆད་དུ་སྐྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་

@063B བཅུ་སྟོང་གིས་ཀྱང་རྟེན་བཟང་པོ་ཞེས་རྨོད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཚང་པ་ཞེས་གྲུབ་ན་ལམ་སྟོམ་པའི་ས་ཆོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་རྟེན་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་

ལས།ཏ རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཚེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། །བ་ངོག་ཕུན་ཚོགས། རིགས་ཕུན་ཚོགས། དབང་ཕྱུག་ཕུན་ཚོགས། ཆོག་བཙུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྱུར་པ། སྐྱེས་པ་ཉིད་དང་། སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་

གྱི་འཕེན་པས་ཚེ་རིང་དུ་འཕེན་ཞིང་འཕངས་པ་ལྟར་གནས་པའོ། །དེས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལེགས་ལ་དབང་པོ་མཚང་བ་མེད་

པས་ཆུ་ཞེང་གབ་པའོ། །དེས་ནི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་དགའ་ནས་འདུ་ཞིང་དེའི་ཚོགས་ཉན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་བཀུར་ཞིང་བྱགས་པའི་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེས་པའོ། །དེས་ནི་བསྟོད་བ་ལས་མི་འདའ་

པར་སྣང་བོ། །བཞི་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་དང་གཉེན་དང་འཁོར་ཕལ་ཆེ་བའོ། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། ལུས་ངག་གིས་གཞན་མི་སྐུ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་འཛིན་པའོ། །དེས་

ནི་བསྡུ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྡུད་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། སྨྲིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་བོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ནི་བྱ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་པས་བྱས་པ་

@064A ཞེས། །གཟེ་ཞེང་བསྟོ་བ་སྨྲས་དུ་ཉན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། ཕོ་དབང་དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བས་ཤེས་རབ་ཡངས་པའི་སྟོང་དུ་འགྱུར་ལ། འཁོར་དུ་མི་འཇིགས་

པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའམ། དབེན་པར་གནས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་མེད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རང་བཞིན་གྱིས་གནོད་པ་ཆུང་ཞིང་ནད་མེད་ལ་ཚེ་འདིའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་སྟོ་བ་

ཆེ་བའོ། །དེས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྟོ་ཤུགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་སྐྱེ་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འཚེ་བ་དང་མི་འཚེ་

བའི་བསམ་པ་བསྟེན་པའོ། །གཞན་ཡང་། །གསོད་སར་ཆུང་བ་ལེགས་བཏང་དང་། །དེ་བཞིན་སྲོག་གིས་ཕན་བཏགས་ཤིང་། །སྲོག་ཆགས་འཚེ་བ་ལས་ལྡོག་པས། །ཚེ་རིང་བ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ནད་པའི་བསླེན་བཀྱོ་

བྱས་སྨན་པ། །སྨན་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། །སྲོག་ཆགས་བོད་བ་དབྱིག་སོགས་ཀྱིས། །འཚོ་བ་མེད་ལས་ནད་མེད་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་དང་གོས་གསར་པ་སྦྱིན་པའོ། །གཞན་

ཡང་། ཁོ་བ་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུན་བྱིན་པ་ཡིས་གཟུགས་བཟང་ཉིད། །ཕྲག་དོག་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྐལ་བ་བཟང་པོར་རབ་ཏུ་ཟཧཱད། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་

@064B དང་གཞན་ལ་བྱན་ལྡར་གྱུས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཟས་གོས་སོགས་སློང་བ་ལ་སྦྱིན་ཞིང་མི་སློང་ཡང་ཕན་འདོགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཞིང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་ལ་ཕར་སྦྱིན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ངག་གི་མི་དགེ་བ་

བཞི་སློང་བ་ལ་གོམས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་སྨྲབ་པར་སྣོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཕ་མ་དང་ཉན་རང་དང་མཁན་སློབ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། སྐྱེས་

པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་བྱད་མེད་ལ་མི་དགའ་བར་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ལ། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་རྣམས་འདུན་པ་རྒྱུག་པ་དང་ཕོ་དབང་གཅོད་པ་རྣམས་ཐར་པར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གཏན་མི་རྟུས་

ང་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་རང་དང་བསྟོམས་པས་རྣས་པ་ལ་གོ་གས་བྱེད་པ་དང་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བའོ། །རྒྱུ་རྒྱུད་པོ་དེ་རྒྱུ་གསུམ་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་གསུམ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་

དག་པ་ལ་རང་ལ་ལྷོས་པ་གཉིས་ནི། རྒྱུ་བསྒྲུབ་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་པ་མི་རེ་བའོ། །སྣོང་ཐག་པ་ནས་རྒྱུ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་ཤུགས་དྲག་པའོ། །གཞན་ལ་ལྷོས་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་མཐུན་

པ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་མཐོང་ན། ཕུག་དོག་འགྲན་སེམས་བརླས་པ་སྤང་ས་རྣས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་དང་། དེ་དག་ལྟར་མ་ནུས་ནའང་ཉིན་རེ་བཞིན་སྦྱད་བྱར་ལན་མང་དུ་རྩོག་པའོ། །སྤྱོར་བ་དག་པ་ལ་རང་ལ་ལྷོས་ནས་ནི། དུས་རིང་

@065A ཞེས། །བ་དང་བར་མ་ཆད་པ་དང་ཤུགས་དྲག་པའོ། །གཞན་ལ་ལྷོས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་མ་བླངས་པ་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་། བླངས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་

བྱེད་པ་དང་མི་འདོར་པར་བྱེད་པའོ། །ཞིང་དག་པ་ནི་བསམ་སྦྱོར་དེ་གཉིས་ཀྱིད་འབྲས་བུ་མང་ཞིང་བཟང་བ་སྟེར་བས་ན་ཞིང་དུ་འདུ་བས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་བཞིས་སྦྱང་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །དེ་ལས་ཇི་ལྟར་དེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་རྒྱ་ཆུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། ཞེས་དང་། དགེ་བའི་

ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མེས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྒྱ་ཆུ་ནི། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་སྟོམ་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོམ་པར་

བྱ་སྟེ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཕྲོག་ཏུ་བྱུང་བས་ངེས་པ་ཆེས་རྣེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྟང་ཞིང་། །རི་དང་ཐྲོང་དུ་བྱས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་བྱུར་

ཡང་། །ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཚོགས་མི་གསུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་བསྟུང་སྟེ། འདི་ལ་བཙོས་མིན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྟེད་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ངེས་

@065B པ་མི་རྟེད་དོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེད་པ་སྐད་ཅིར་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་མི་རྩི་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་གོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ལས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས།

པ་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མོད་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་མ་ཆུ་བུར་སྨིག་རྒྱུ་གློག་འདྲ་ཞིང་། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡི་རླུང་བ་བཞིན། །ཤེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། །

ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དཀར་ནག་ཇི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་བྱེད། །རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐོ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། །ཕྱ་ཞིང་མཐོང་དཀའ་རྒྱལ་བའི་སྲོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལས་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་

བཅས་པ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་ཅིང་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྦོ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་ངན་འགྲོ་གཅོད་ཀྱི་ཐོག་མར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཀྱང་སྦོ་གསུམ་བག་ཡེངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ངན་འགྲོའི་སྦོ་

འབྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་རྒྱུ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ཀླུའི་བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གཅིག་གིས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ཡོག་པར་ལྷུང་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་གཅོད་དོ། །ཚོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བདག་ཇི་ལྟར་

གྱུར་ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་འདའ་ཞིང་འདུག་སྟམ་དུ་བག་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི་བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། རྒྱལ་

@066A ཞེས། །པོ་ཁྱོད་ནི་སྡོག་གཅོད་མ་མཛད་ཅིག །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སྡོག་ནི་རང་ཉ་ཕངས། །དེ་བས་ཡུན་རིང་ཚེ་བསྲུང་སུ་འདོད་པས། །ཡིད་ཀྱི་དགྲ་ལའང་སྡོག་གཅོད་མི་བསམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་དགེ་བཅུ་ལ་

སོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་ཀུན་སློང་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་སྤོམ་སེམས་མང་དུ་བསྟེན་གོམས་པར་བྱའོ། །ཕུ་ཆུང་བ་ལ་ཁམ་ལུང་པས། དགེ་བཤེས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཁོན་གལ་ཆེ་བར་གསུང་བ་ལ། དཔལ་

བཤད་པ་དང་ཉན་པ་དང་སྒོམ་རིམ་མེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་བླང་དགའ་འམ་སྙམ་གསུངས་པས། ཕུ་ཆུང་བ་ཡང་དེ་ཙོག་ལགས་གསུང་བ་དང་། སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་བ་སྐྱིང་ཁམ་ཆེར་མི་རྟུང་ཏེན་འབྲེལ་

འདི་ཕྱག་གསུང་བ་དང་། ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། དཀོན་རྐས་ཁར་(MRDZA)དས་བླུན་ལ་ཁ་ལྷན་སོང་གསུང་བ་དང་། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་སྐྱོན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཕྱོགས་ངན་དང་མཁར་ལེན་ལ་ལེ་ལན་མ་བདས་

པར་ལས་འདི་བྱས་པས་འདིར་སྐྱེས་བྱ་བ་ཤ་སྟག་གསུངས་གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཇི་མི་སྣམ་

པར་གཞག་ཏུ་མི་རྟང་བས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ནི་སྟོམ་པ་གསུམ་སོ་སོར་ནས་གསུང་བ་ལྟར་བྱ་ལ། སྡིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་

@066B པ་ནི་སྟོབས་བཞིས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོབས་དང་པོ་སྙན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འཁྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་སྨིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟོམ་དགོས་སོ།།

ལག་ལེན་གྱི་ཆ་གསེར་འོད་དམ་པའི་ཉཊགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔའི་སྟོ་ནས་ཀྱི་ཉཊགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ལ་བྱུག །མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ། སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་བ།

བརླས་པ་ལ་བརྟེན་པ། སྐུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ། མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ། མཚན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེའི་ཚོགས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་ཀློག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག

མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་གདོད་མ་ནས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་ལྟད་པར་ཅན་རྣམས་ཚོ་གཅིན་བློས་པའོ། །དཔྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། སོ་ཀ་

ནགས་མེ་མཆེད་པའི་མེ་ལྷེ་ཡིས། །མ་བསྒྲིམས་བཞིན་དུ་ཚང་ཚིང་ཀུན་སྲེག་ལྟར། །བརླས་བརྗོད་མེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱང་གིས་སྦར། །བརྩེ་འབྱུས་ཆེན་པོའི་མེ་ལྷེས་སྲིག་པ་སྲེག །ཇི་ལྟར་གངས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །གདུངས་

ན་གཟི་བརྗིད་མི་བཟོད་འཇུ་བ་བཞིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བརླས་བརྗོད་ཀྱིས། །གདུངས་ན་སྲིག་པའི་གངས་ཀྱང་ཟད་པར་འབྱུར། །སྡུན་ནག་སྨུག་ལ་མར་མེ་ཕྱུང་བ་ཡིས། །སྡུན་ནག་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་

@067A ྈ། །བཞིན། །ཆོ་ཏབས་སྟོང་ནས་བསགས་པའི་སྲིག་པའི་སྡུན། །བརླས་བརྗོད་མར་མེས་སྐྱུར་དུ་སེལ་བར་བྱེད། ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་སྲིག་པ་བྱང་བའི་མཚན་མ་མཐོང་གི་བར་དུའོ། །མཚན་མ་ནི་རྨི་ལམ་ན་ཟས་ངན་

སྐྱེག་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་སོགས་འཐུང་བ་དང་སྐྱེག་པ་དང་། ཉི་ཟླ་མཐོང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་མ་ཉེ་དང་མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང་། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ་དང་འོ་མ་འབྱུང་

བའི་ཤིང་དང་གླང་པོ་དང་ཁྱུ་མཆོག་དང་རི་དང་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་པ་ཡིན་པར་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་རྣམ་ནས་སྐྱ་

གཟུགས་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བའོ། །འདི་དག་ནི་བསྟན་བཅུས་

སུ་དངོས་སུ་བྱང་བ་ཙམ་སྟེ་གཞན་ཡང་མང་དོ། །གསུམ་པ་ཉིས་པ་ལས་སྨན་ལྷོག་པའི་སྟོབས་ནི། མི་དགེ་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྤོམ་པ་སྟེ་འདིས་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་སྐྲོན་སྐྲོན་གསུམ་

ཀྱི་ལས་ཉོན་དང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིབ་

པ་བྱས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྡོམ་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་ཉི་མའི་སྐྱིང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀྱི་སྡོམ་སེམས་མེད་པའི་ཚལ་གས་པ་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཕྱིན་ཆད་

@067B སྡོམ་མ་མ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པར་རྒྱ་ཆེར་འབྱེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་གལ་ཆེ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་ལ་རག་ལས་སོ། །བཞི་པ་རྣེན་གྱི་སྟོབས་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་ལས་དང་པོ་པས་སྤྲིག་པ་སྤྱོང་བའི་སྐྱོ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའོ། །སྤྲིག་པ་འདག་ལུགས་ནི་ངན་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བའི་

རྒྱུ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའམ། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་བའམ་ད་ལྟའི་རྟེན་ལ་མགོ་བོ་ན་ཙམ་གྱིས་དག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་རིང་པོར་མྱོང་དགོས་པ་རྣམས་ཡུན་ཐུང་དུའམ།

གཉན་སྡོང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡང་སྤྱོང་མཁན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་ཤུགས་དྲག་མི་དྲག་དང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་སྤོ་ནས་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་ནས། ལས་རྣམས་བསྒལ་

པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཚུད་མི་ཟ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་ཏེ་སྒོམ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྟོབས་བཞི་ཏེ་ཡོས་བཞག་པ་ལྟར་སྤྱངས་ནས་ནི་སྡོང་ངེས་ཀྱང་འདུག་པར་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་

བཞག་པ་དང་བསྟམས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ཆུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི། ཆུན་གཞན་དང་ཕྲད་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོག་ལྟ་དང་། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་

@068A ྱྱ། །ལ་ཡང་འདུ་བར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་གསུངས་སོ། །བཞག་བསྟམ་གྱིས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་འདག་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། དང་པོ་ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་དག་པ་དང་། བཞག་ནས་དག་པ་

གཉིས་ལྡུད་པར་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱང་ས་ལས་རྩ་ལྟུང་བྱུང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐུབས་པས་ཕྱིར་འཆོས་ནུས་ཀྱང་། ཆོ་དེ་ལས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་

ལས་ཀྱང་། མདོ་དེ་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་སྤྱོང་གི་སྡིག་པ་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ། ཉིན་རེ་ཞིང་། དུས་གསུམ་དུ་བཤགས་ན་སྡིག་པ་འདག་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་ཡང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསླབ་པ་

བཅུ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མ་ལུས་པར་དག་པའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པ་མ་ལུས་པར་དག་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཆས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དང་པོ་ནས་མ་

གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་། འཕགས་པ་རྣམས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་། སྡིག་ལྟུང་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཆྱག་པར་གསུངས་ཏེ། བཤགས་པས་དག་བ་དང་། དང་པོ་ནས་མ་བྱུང་བ་ཞིས་

ཁྱད་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་། ཤང་ལག་སོགས་བསྣད་པ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནས་མ་བསྣད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་འཇིག་རྟེན་འདི་དོན་

@068B གཉིར་བཅོས་མ་མིན་པ་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་གཉིར་ཆོག་རྟེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་གོ་ས་འཕོས་ཏེ། ཕྱི་མའི་དོན་གཉིར་གཙོ་བོར་སོང་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་སོང་ན། སྐྱེས་པ་

ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་བྱུང་ནས་ཀྱང་འབད་དེ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གསུང་རབ་ལས། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ། ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་འཁྲུལ་གཞི་

བྱས་པ་ཁ་ཅིག །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དོན་གཉིར་སྐྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་

གཉེར་བྱ་གཉིས་ལས། འཚོང་བའི་ལུས་སོགས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ནི། བྱོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་དགོས་ཏེ། རྟེན་དེ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས། མཐར་ངེས་ལེགས་ཐོབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ལུས་ལོངས་སྤྱོད། འཚོང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མདོན་མཐོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཚོང་བས་བསྟུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་སྐུ་དང་། དེའི་ཞིང་གི་འབྱོར་པ་དང་། དེའི་

འཚོང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞིས་ལུས། ལོངས་སྤྱོད། འཚོང་རྩོམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་མང་པོ་ནས། དེ་དག

@069A ཞེས། །གཞི་གཟུགས་སྐུ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། (~) །།དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་

ལྟུང་བའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་བློ་འོག་ནས། ཕྱི་མའི་བདེ་འགྲོ་དོན་གཉེར་སྐྱེས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བ་དང་། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་སྤོང་། དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལ་འབད་པས། བདེ་

འགྲོའི་གོ་འཕང་འཐོབ་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛོམ་གྱི། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བ་འཕོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་

ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་འཁྲིད་པས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྤྱང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་

རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས། ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མེད་ལ། སྣར་ཡང་དན་འགྲོར་ངེས་པར་ལྟུང་བས་མཐའ་དན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བྱོ་

སྣང་བ་ལ་བཞི། བསམ་པ་སྣང་བ་དངོས། དེ་སྐྱེས་བའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ངོས་གཟུང་

@069B བ། དེ་སྐྱེད་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་ལ་ལས་བྱོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གཉིས་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས། ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སོགས་གསུམ་དང་། འགྲོ་

བས་ཕྱེ་ན་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལྟའམ་དྲུག་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལས་བྱོལ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་

བློའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་དེ་སྐོམ་པས་གདུངས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་བ་བཞིན་དུ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་

བ་ཡང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་འདོར་འདོད་ཀྱི་བློ་མ་སྐྱེས་ན་སྤྱག་བསྟལ་དེ་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་མི་འབྱུང་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་

པ་ལས། གང་ལ་འདིར་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གྱས་གཅ་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་གཉིས། སྤྱག་བདེ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་

སྤྱག་བདེན་བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ། སྤྱག་བསྟལ་སྐྱེམ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ནི་རྒྱུ་དང་། སྤྱག་བདེན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། ཀུན་འབྱུང་སྟ་ལ། སྤྱག་བསྟལ་འཕྲོ་བ་ཡིན་ན།

@070A ཞེས། །རྟེའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིམ་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར། དགེ་སློང་དག །འདི་ནི་སྤྱག་བསྟལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན།

དེ་ལ་སྟོན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱོག་སྟེ་གསུངས་པ་ལ་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱིན་ཅི་

མ་ལོག་པ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན། རྟ་བ་ཆད་པས་དེ་ཐར་པར་ཇི་ལྟར་འགྲིད། དེས་ན་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་མུན་པས་བསྒྲིབས་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་

བསླུས་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོན་མིན་ན། །བྱིས་ཤེར་འདིར་ཉིང་བ་ལ། །འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར། འདི་ནི་ཡང་དག་པར་

ན་བདེ་བ་མིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་ལོ། ཞེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་དགོས་པས་སྡུག་བདེན་ཐོག་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མཚོར་ལྟང་བ་

མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་

བར་འདོད་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་བརྒྱ་དགོས་པར་མཐོང་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་མ་བརྒྱ་ན། མི་ལྟོག་བར་ཞེས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྣམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཞེས་པར་བྱེད་པས། དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་འབྱུང་

@070B བདེན་ང་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་ཞེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཞེས་པ་སྐྱེས་ཤིང་། བདག་འཛིན་ཡང་

བརྒྱ་ནུས་སུ་མཐོང་བ་ན། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཡི་དམ་འཆའ་བས། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྡུག་བདེན་བསྟན་པ་ན་ཐར་པ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེ་བས། སྡུག་བདེན་ཀྱི་

འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་སྟོན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དེའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་ན་སྣམ་པའི་ཐར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ངོས་མ་ཟིན་ཅིང་། རྒྱུ་དེ་བརྒྱ་ནུས་སུ་མ་མཐོང་བས། འགོག

པ་མངོན་དུ་བྱའོ། །སྣམ་དུ་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་བྱར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ། སྐམ་དུ་འཛིན་པ་ན། དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་སྐམ་དུ། ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་པས་ལམ་བདེན་ཐ་མར་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གྱན་ཀུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་གནད་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་པ་

ལ་ཤིན་ཀུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་བསྟོམས་ཆེ་བས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སློབ་མ་འཁྲིད་དགོས་ཏེ། སྟུག་བདེན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་རྟོ་མ་ཞིག་མེད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱོ་

@071A ཞེས། །བས། ཅི་བྱས་ཀྱན་འབྱུང་དུ་འགྱོ་ལ། ཀྱན་འབྱུང་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་ཉོན་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། འབེམ་མ་མཐོང་བའི་མདའ་བརྡེག་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཆད་ཅིང་།

སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བརྟད་ནས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་སྤྲུག་ཀུན་མ་ཤེས་ན། དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཡང་ངོས་མི་ཟིན་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཡང་རྨོམ་པ་

ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྟིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ། སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་བསམ་བརྒྱད་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་

ནི། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་སྐོར་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་བླང་བར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོང་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི། བློའི་མཐུ་

ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་ལྟར་བསྒྲུང་ལ། བློའི་མཐུ་ཆུང་ན་ལུང་འབྱེན་དོར་ནས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་བསྒྲུང་བར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་དཔྱད་སྤྲོམ་ཡིན་ཡང་། སྤྲོམ་རྒྱུའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་

དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ལ་ཡང་མི་གཏང་བར། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྟོད་པ་སོགས་དགག །གཉིད་རྨུགས་དང་། བྱིང་བའི་དབང་དུ་མི་གཏང་བར། ཤེས་པ་ཆེར་གསལ་ཞིང་དྭངས་པའི་ངང་ནས་བྱེད་

@071B ཚགས་སུ་བསྒོམ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྒྱས་བརྩོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། ཞེས་ཡིད་གཞན་དུ་

ཡེངས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཆུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྐྱོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་

པོ་ལ་དད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཆོས་ནི་དོན་དང་ཆོག་སྟེ། ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་བློས་དཔྱད་ཅིང་སེམས་པའོ། །

དེས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་སྣྲག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་གཉིས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྣྲག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་

གནས་དངོས་སམ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཅིག་དང་། དགེ་པའི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི། ཇི་ལྟ་པ་དང་ཇི་སྙེད་པ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དངོས་སམ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་དགོས་པར་

@072A ཞེས། །གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ། ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་པའམ། འཇིག་རྟེན་

ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཞི་ལྷག་དངོས་དང་། རྟེས་མཐུན་པ་གཉིས་མ་བྱས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག

དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འོང་བའི་རིས་པ་མེད་དོ། །འདིར་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྟ་ལས། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། ས་མས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དང་། མཐའ་

གཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་དང་། མངལ་སྐྱེས་རྣམས་དང་། སྒོང་སྐྱེས་ཏེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེའོ། །སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པས་ནི། ཉོན་

མོངས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཕེལ་བའི་ས་བོན་རྣམས་སུ་འབྱེལ་བས། དག་བ་ལ་བཀོལ་བཟོད་པའི་ལས་རྩང་ཡང་མེད་ཅིང་། འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྒྱུར་དུ་ཡང་མི་རུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་

གནས་སུ་བྱུང་པས་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་བླང་ས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་བྱུང་པས་ནི། འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ན། ཚགས་

@072B པ་དང་སྡང་བ་དང་རྨོངས་པར་འབྱུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་ལུས་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བས་སྡུག་བསྔལ་ནས་བདེ་བ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཉོན་མོངས་བས་སྐོ་སྡུ་ཚོགས་ནས་ལུས་སེམས་གདུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་མི་འདོད་

བཞིན་དུ་འབྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ། དེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་རྣ་བའི་

སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྟ་ལས། གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། ཤིད་པ་གཞུ་ལྟར་དགུ་བ་དང་། མགོ་སྨྲ་བའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་། དཔལ་བ་དྲས་སྐན་ལྟར་གཉིར་མས་ཁེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལང་ཚོ་ཉམས་ཏེ་མི་སྡུག

པར་གྱུར་པའོ། །མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ་ནི། འདུག་ནས་སྐྱེ་ཐག་པ་ཆད་པ་འདྲ་བ་དང་། ལྷན་ན་ཡིང་རྒྱ་གནམ་དུ་འདོན་པ་འདྲ་བ་དང་། སྨྲ་ན་ལྷིབ་ཅིང་། འགྲོ་ན་འབྱབ་པ་སོགས་བྱེད་པའོ། །དབང་པོ་ཉམས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་

སོགས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དང་། བརྟེད་ངས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་བྱེ་བའོ། །ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་ནི། བཟའ་བཀྱང་སོགས་འཕྲུ་དཀའ་ཞིང་། གཞན་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་

རུས་པའོ། །ཆོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྤྱག་བསྟལ་ནི། ཆོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པས་འཆི་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །སྤྱན་སྔའི་ཞལ་ནས། འཆི་བའི་སྤྱག་བསྟལ་བྱ་སྟེ། ཡུན་ཐུང་། རྒས་པ་འདི་ཀ་ཐུ་

@073A ཞེས། །གསུང་དོ། །ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། རྒས་པ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་དྲག །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྲན་ཐབས་མེད་གསུང་དོ། །གསུམ་པ་ན་བའི་སྤྱག་བསྟལ་བསམ་པ་ལ་ལྟ་ལས། ལུས་ཀྱི་རང་

བཞིན་འབྱུང་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཤ་ཞུ་པཁས་པ་བསྐམས་པ་སོགས་སོ། །སྟུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པར་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་

འབྲུགས་པས་ལུས་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་ཅིང་། དེས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་དགོས་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནད་ལ་གནེད་

ཟེར་ནས་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་གང་འདོད་པ་ཡང་བྱར་མེད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་ནི། སྨན་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་

ཡིད་དུ་མི་འོང་པ་ནན་གྱིས་སྤྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་མེས་སྲེག་པ་མཚོན་གྱིས་འབྱུགས་པ་སོགས་དཔྱད་རྩུབ་པོ་རྣམས་བསྟེན་དགོས་པའོ། །སྡུག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ནད་མི་འཚོ་བར་མཐོང་ནས་སྤྱག

བསྟལ་སྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པའོ། །བཞི་པ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྟ་ལས། ལོངས་སྤྱོད། རྩ་འཇིང་། འཁོར། ལུས་སྡུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་དང་འབྲལ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་

@073B སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དག་པོ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བར་མ་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །སྔ་མ་བཞི་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱོ་ཚུལ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ལྔ་པ་མི་

སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྟ་སྟེ། དག་ལྔ་བྱ་དང་ཕྲད་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བ་དང་། དེས་ཆད་པས་གཅོད་པའི་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་བྱུར་པ་དང་། གཏམ་བན་པས་འཇིགས་པ་དང་། ཉམ་ང་

བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་དང་། ཚོས་དང་འགལ་བས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོ་ཤོང་ངོགས་ནས་འཇིགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་སེམས་པའོ། །བྱུག་པ་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཆེས་ཕངས་པའི་

གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་དེས་སེམས་ལ་སྡུང་ན་སྐྱེ་བ་དང་། ངག་ཏུ་སྨྲ་སྟག་འདན་པ་དང་། ལུས་ལ་གཅོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་བྲན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ་དང་། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཚང་བ་

སྟེ། ཁེ་རྣམས་སེམས་པའོ། །བདུན་པ་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འདྲའོ། །འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་ནི་སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་མ་བྱུང་པ་དང་། ཚོང་བྱས་

ཀྱང་ཁེ་སྤྲོགས་མ་ཐོན་པ་སོགས་ཏེ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་འབད་ནས་བཙལ་ཡང་མ་རྙེད་པས་ཡིད་ཆད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །བརྒྱད་པ་མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་པ་ལ་

@074A ཞེས། །ལྔ་སྟེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། མངོན་པར་གྱུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག

བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའི། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་འདྲེན་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕུང་པོ་གླུབ་ཟིན་ལ་

བརྟེན་པའི་ན་ཚ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་པོ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་སུ་འབྱེལ་བས་དེ་གཉིས་སྐྱེད་པའོ། །སྔ་བ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གླུབ་ཙམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག

བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ཉོན་སྤྱ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འཕོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣལ་མ་ཞེག་མ་སྐྱེས་ན་

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་ས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་འཕོར་བར་འཁྱམས་པ་ལ་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་བསམ་པ་འདི་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤེས་

སྒྲིབས་ལས། དེས་པ་མེད་པ་དང་། ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདེར་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་དྲུག

@074B གསུངས་པ་ནི། གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱས་མེད་པ་དང་། དེའི་བདེ་བ་ལ་ཇི་ཙམ་སྨྲ་ཀྱང་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུས་ཐོབ་པ་ལ་

ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འདོར་བའོ། །ཕན་གནོད་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་ཕ་བུ་དང་། མ་ཆུང་མར་འགྱུར་བ་དང་། དབྱ་བཞིས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་

བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་མཐོ་ས་ནས་དམའ་ས་ལྟུང་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། བྱོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་མི་མངོན་པ་སྟེ། དེ་

ལྟར་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་དལ་ལྡའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཞལ་མོ་ཆེ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བའི་ཐོག་གྱི། སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་འགྲོ་བ་དྲག་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ན། བསྟད་པས་བདེ་བའི་ཐོག་འབྱུང་བ་དེ་སྔ་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས་པའི་ཚེ་བདེ་བ་རིམ་ཀྱིས་སྐྱེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། སྐར་

ཡང་བསྟད་དགས་ན་སྔར་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྱོ་བ་བཞིན་དུ་འགྱོ་འདུག་ཉལ་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་།

@075A ཞེས། །ཉི་མ་དང་། གྲིབ་མ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱང་ཇི་ཙམ་རིང་དུ་བསྟེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་བ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྱོ་དགོས་པ་ལ། རིང་དུགས་ན་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་སྣང་ངོ། །དེ་དག་ཀྱང་མངལ་འཇུག་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་

འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། མིའི་སྡུག་བསྔལ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚའང་ཅེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བཀྲིས་སྐོམ་དང་། ཚ་བྱང་

གི་རེག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ཆོལ་ཀྱོད་དང་། ངལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆི་སོགས་བདུན་ནི་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ། །མི་རྣམས་

ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྣང་། །སྡུག་བསྔལ་གཅིར་བས་དམྱལ་བ་མཚུངས། །དབུལ་བས་གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པ། །འདི་ཡི་དུང་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། །མཐུ་ལྡན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པ། །རྣམ་པར་གཞོན་ཞིང་འཆོ་བ་དག །ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་

ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བཞི་རྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །ཐ་ལ་རྣམས་ལ་ལུས་སྐྱེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཇོམས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་

བསམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་གིས་ཡིད་གདུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་འཐབ་པ་ན་ལུས་བཙད་པ་དང་། དྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག། བསྔལ་དུ་མ་སྐྱོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཤེས་

@075B རབ་དང་ལྡན་ཡང་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་སྨིན་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། འདོད་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ། ཁམས་གོང་གི་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་

ལྷང་བའི་སྡུག་བསྔལ། སྤྲ་གོང་བའི་སྡུག་བསྔལ། བཅད་པ་དང་དྲལ་བ་དང་གསོད་པ་དང་སྡུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆི་འཕོ་བའི་སྡུག་བསྔལ། གནས་འོག་མར་ལྷང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་

ལྷའི་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་བྱང་བའི་བདེ་བ་ལས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་འཆི་ལྟས་ལྔ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་བྱང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱུང་བའོ། །འཆི་ལྟས་ལྔ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་པ་དང་། སྐྱན་ལ་མི་དགའ་

བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་བརྒྱིད་ས་དང་། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་ས་དང་། ལུས་ལ་སྟོན་མེད་པའི་རྟུལ་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལྷག

མ་འཁྲབ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་དུད་འགྲོ་ཡི་དགས་དང་། །དམྱལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ།

འདོད་ཡོན་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་བྱ་བསོད་ནམས་ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་སྣ་གོང་བར་འགྱུར་ཞིང་གཞི་དེ་ལས་སྤྲུགཔ་བསྟལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་

@076A ྱོ། །པ་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཅད་པ་དང་། ལུས་དྲལ་བ་དང་། གསོད་པའི་སྤྲུག་བསྟལ་སྐྱོང་སྟེ། མགོ་བཅད་ན་ནི་འཆི་ལ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལྷག་མ་བཅད་ཅིང་དྲལ་བ་རྣམས་ཕྱིར་སྐྱེ་ཞིང་འཆོའོ། །སྐྱུག

པ་ནི། ལྷ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཁྲུགས་ན། ལྷའི་བུ་ཆེས་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཀྱང་།

ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྲིབ་པ་དང་བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་ཀྱི་གཏམ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་པ།

སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདས་ཤིང་། ཉིང་འཛིན་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྒྲལ་པར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དེས་བྱོལ་མིན། །དེ་ལས་སྣར་ཡང་ལྟུང་བར་འགྱུར། །ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་སྤྲོང་

ལས། ཁཉད་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་ངུར་ལ། །འབད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིང་མི་གནས། །མཁའ་ལ་ལྷིང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས། །བྱིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མདའ་འཕངས་ལྟར། །དེ་ནི་ལྟུང་བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན། །མར་མེ་རིང་དུ་འབར་བ་དག །

སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པ་ལྟར། །འདུ་བྱེད་ཡོངས་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡི། །སྤྲུལ་བསྟལ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཅོས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་སྤྲུལ་བའི་ཆུལ། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིད་

@076B མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གཉིས་དགོས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་གཅོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྐྱང་བསགས་ཀྱི་ལས་བགྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱན་དང་ས་ལ་སོགས་

པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལས་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་མེད་པས་སྐྱེགཔ་བསྟལ་གྱི་སྐྱ་གུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྐྱང་བསགས་མེད་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་གསར་དུ་བསགས་ནས་

ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲེད་ལས་རྣམ་བརྒལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སྲིད་པ་ནི། ཡོད་ན་སྣང་ཡང་འབྱུང་

ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤེས་པ་ལ་རགས་ལས་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་

པ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི། ཕྱི་འམ་ནང་གི་ཡུལ་སྡུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྟེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་ལ་སྙམ་ཞུགས་

པ་དབྱང་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྱལ་དཀའ་བའོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། མཚོན་དང་། ཆོར་མ་སོགས་སྡུག

@077A ྱི། །བསྟལ་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ། སེམས་རྩུབ་མོ། ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི། འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱི་འམ་ནང་གི་མཐོ་དམན་དང་།

བཟང་ངན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་བསྟེ། མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་། ལས་འབྲས་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་ལ་བློ་མི་གསལ་བས་མི་ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་

ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི། བདེན་པ་སོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་པའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ངའི་ཞེས། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་

བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོགས་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པས། འདིས་གང་ལ་བལྟ་བའི་གཞི་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་མའི་ཆོས་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་དང་གཅིག་པུའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ།

ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི། འཇིག་ལྟས་གང་གཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་པའམ། འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིད་མཆམས་སྦྱོར་བ་མེད་

པའི་ཚད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིན་མོངས་ཅན་གོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་པོའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན།

@077B པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིན་མོངས་ཅན་གོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། འཆལ་ཚུལ་སྤྲོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆ་བྱད་དང་ཚུལ་དང་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་

དག་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྨིག་པ་འདག་པ་དང་། ཀྱིན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ངེས་བར་འབྱིན་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིན་མོངས་ཅན་གོ། །ལོག་ལྟ་ནི། ཆོ་སྦྱིན་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་ཅེས་སྐྱེར་

པ་འདེབས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། གཙོ་བོ་སོགས་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིན་མོངས་ཅན་གོ། །དེ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀྱིན་མོངས་པའི་ངོས་འཛིན་ཡིན་གྱི།

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་སྐུན་པ་ཅུང་ཟད་བབས་ཏེ། ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བ་ན།

དེ་ལ་སྟུལ་འཛིན་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཕུང་པོའི་གནས་ལུགས་གསལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པའི་སྐུན་པ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛུལ་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེའོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་

འཇིག་ལྟ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་བརྟུང་བ་ན་རང་གཞན་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་རང་དུ་ནས་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་འབྱུང་། བདག

@078A ཞེས། །ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་པ་ཡང་སྐྱེ་ལ། བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཅད་དུ་འཛིན་ཞིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྡུག་པ་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་སྟོན་པའི་

སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་དང་། བདེན་བཞི་དང་། དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་དེ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལོག་ལྟ་འམ། ཡང་ནེ་ད་ལྟ་པུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་དེ། རྣམ་

འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྦྱང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས།

ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལེགས་ཚན་འཛིན་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛིན། །ཉམས་བཅས་རྣེད་པས་དམན་ཞིང་བསྡུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྨད། །རྩོད་པ་མི་སྐན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་

སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཐོབ། ཅེས་སོ། །སྡུག་འཕྲུག་ལས་ཀྱང་། ཞེ་སྡང་སྲེད་སོགས་དབྱ་རྣམས་ནི། །ཤིང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཇི་ཞིག

ལྷར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྱན་བཞིན་བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་དགྱེས་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ལའང་མི་ཁྲོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྣང་བའི་གནས། །གལ་ཏེ་ལྷ་དང་

@078B ལྷ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་བའི། །མེ་ནང་འཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་རུས། །ཉོན་མོངས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དག་འདིས་

ནི། །གང་དང་ཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་

མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །བདག་གི་ཉོན་མོངས་དག་པོ་གང་། །ངུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དག་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རིམ་གྱི་བསྟེན་

བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །ཕྱིར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གཅོད་པ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམ་པར་

བྱའོ། །དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཉོན་

མོངས་སྤྱོང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། གཉེན་པོ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་དགོས། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་དུ་བལྟ་དགོས་ཏེ་ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་

ན་དགྲར་མི་གོ་བས། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཉན། མ་མཐའ་ནའང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་མཉན་

ལ། རྩ་བ་དང་། ཉེ་ཉོན་རྣམས་ངོ་ཤེས་བར་བྱས་ནས་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙ་ན་འདི་དེ་ཡིན་ཞང་། ཁོ་བྱང་ངོ་སྐམ་དུ་ངོས་བཟུང་ཡིན། ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུང་བ་ལྟར་གོ

@079A ཞེས། །དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསགས་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་པའི་ལས་ནི་རང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་གཡོ་

ཞིང་སྐུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །བསམ་པ་ནི། སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཙོར་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་

སྣ་བ་འདོད་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བཞེད་པས། ལས་གཉིས་ཀ་སེམས་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བསོད་

ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་

སོ།ཞ །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པས་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་ནི་ཟག་ཅན་སྟོང་

ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་རྟེན་དེས་སྐོ་གསུམ་པོས་སྡོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་སྨིན་

@079B གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་ཞི་གནས་སོགས་སྒོམ་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྟ། འཆི་བའི་

རྐྱེན། འཆི་བའི་སེམས། དྲོད་གང་ནས་སྐྱད་པ། ཤིན་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་ཅད་པས་འཆི་བ་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་དུས་ལ་

བབ་སྟེ་འཆི་བའོ། །བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ་ནི་ཡོ་བྱད་མེད་དེ་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡ་ང་བ་མ་སྣང་པར་འཆི་བ་ནི་འཆི་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁ་ཟས་ཆོད་མི་ཟིན་པར་ཟ་བསོགས་དགྱུ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།

དད་སོགས་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་མི་དགེ་བའི་སེམས་གཉིས་ནི། རང་གིས་སམ། གཞན་གྱིས་དོན་དུ་བཅུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་རགས་པ་འཇུག་པའི་བར་དུ་སེམས་ལ་འབྱུང་ལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་

ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་སེམས་གཉིས་རང་གིས་མ་དྲན་ལ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱན་ཁྲོད་ནས་སྣང་བར་འགྱོ་བ་དང་འདྲ་ལ། འཆི་བའི་ཚེ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཡིད་

དུ་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཞིང་བདེ་བར་འཆི་ལ་གནད་གཅོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆུང་ངོ། །མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྣང་བ་ནས་སྐྱན་ཁྲོད་དུ་འགྱོ་བ་དང་འདྲ་ལ། འཆི་བའི་ཚེ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་སྣ་ཚོགས་

@080A ཞེས་ཀྱང་། །སྣང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་འབྱུང་ལ། གནད་གཅོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེའོ། །གནད་གཅོད་ནི་ལྟ་དང་དམྱལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་

ལྷན་པ་ལ་ནི་སྐར་བཞད་པའི་བདེ་སྐྱག་གཉིས་ཀ་མི་འབྱང་ངོ །འཆི་བའི་ཚེ་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་གཉིས་ནི་གང་གོམས་པ་ཆེ་བསྟེ་མངོན་དུ་འགྱུར་གྱི་སེམས་གཞན་རྒྱས་སུ་མི་འཕྱག་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་གོམས་པ་མཉམ་ན་ནི།

དང་པོར་གང་དུན་པ་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་རྒྱས་སུ་མི་འཕྱག་གོ། །སེམས་ཆ་ཤུ་མོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་གཉིས་ལྷོག་ཅིང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཚེན་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་

བ་ལ་མ་སྒེབ་པའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་གོམས་པའི་བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྣམ་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བར་དོ་འགྱུབ་པའི་རྒྱུད། །རྒྱུན་

ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་ཡང་བདག་ཆགས་འབྱུང་མོད་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྤོང་གི་དང་དུ་མི་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་སྟོབས་ལྷན་གྱིས་སྟོབས་ཆུང་དུ་བརྟང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་བདག་ཆགས་དེ་མི་འབྱུང་ངོ། །གསུམ་

པ་ནི། མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མར་རོ་སྟོད་ནས་དོད་བསྡུས་ཏེ་སྟིང་གা་བར་དུ་འདོར་ལ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་དང་པོར་རོ་སྣད་ནས་དོད་བསྡུས་ནས་སྟིང་གা་བར་དུ་འདོར་ལ་སྟིང་གཉས་རྣམ་ཤེས་འཕོའོ། །དང་པོ་ཁྱུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་

@080B གང་ཞུགས་པ་དེ་སྟིང་གར་འབྱུང་ཞིང་། ཐ་མར་ཕྱོགས་གང་ནས་འཕོ་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སྔར་བཤད་བ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གང་ནས་འཕོས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནས་བར་མཚད་པར་སྣད་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་

དུ་ཤི་བ་དང་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། བར་དོ་དེ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ཚང་བ། གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་འགྲོ་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་མ་བླངས་བར་དུ་མིག་ནི་ལྷའི་མིག་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ལུས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་

ཐོགས་པ་མེད་དོ། །བར་དོ་རིས་མཐུན་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མིག་སྐྱོན་དང་བྲལ་པས་མཐོང་ལ། འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའི་བར་དོ་གྲུབ་ན། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པར་མཇོད་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཀུན་

ལས་བཏུས་སུ་ལྷོག་པ་ཡང་བཤད་དོ། །མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི། ཕུར་བ་ནག་པོའམ། མཚན་མོ་སྐུན་ནག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི་སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ་ཟླ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྣང་

བ་ལྟ་ཕུའོ། །རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བར་དོ་དང་། དེ་དང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་ཀྱང་མཐོང་ངོ། །དམྱལ་བའི་བར་དོ་ནི་སྡོང་བུམ་ཆོག་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་ནི་དུ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་བར་དོ་ནི་ཆུ་དང་། འདོད་ལྟ་དང་མའི་

པར་དོ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་ནི་དཀར་པར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ན་པར་དོ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེན། གང་དུ་ཡི་

@081A ཞེས། །བ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཀྱི་བར་དོ་མེད་དོ། །ལྷའི་བར་དོ་ནི་གྲུབ་དོ། །མིའི་ནི་ཐད་ཀར་འགྲོའོ། །ཉེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མིག་ཐུར་དུ་བྱས་ཏེ་སྨྱིའུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ་ངན་སོང་

གསུམ་གা་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །ཆོ་ཚད་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་རྐྱེད་ན་རེ་ལྟར་ཐོགས་ནའང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ། །རྒྱུན་རྐྱེད་ན་ནི་དེས་པ་མེད་དོ། །མ་རྐྱེད་ནའང་ལུས་བརྩེས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་གནས་ཀྱི། དེ་ཚུན་

ཆད་དུ་དེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་རྐྱེད་པས་དེ་ཕན་ཆད་མི་གནས་སོ། །ལྷའི་བར་དོ་ལྟ་བུ་དེ་ཞག་བདུན་གྱིས་ཤི་འཕོས་ནས་ལྷའི་བར་དོ་དེའམ། ཡང་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། ལས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་འགྱུར་བས་བར་དོའི་

ས་བོན་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། མངལ་དུ་སྐྱེ་ན་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་

སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པར། ས་མང་པོ་པ་ལས་གསུངས་ལ། མཛོང་འགྲེལ་ལས། ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མར་སྐྱེ་ན་བྱད་མེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཅིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་འདོད་དོ། །ཕོར་སྐྱེ་ན་

ནི་སྐྱེས་པ་དང་འབྲལ་འདོད་ཅིང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་སྐྱེས་ནས་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྣང་བར་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་གཉིས་

@081B ཙམ་ཞིག་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་ཁྲོས་ཏེ་བར་སྡིད་དེ་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་ཕ་མ་གཉིས་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་མཐུག་ཁོ་ནར་ཁུ་བ་བསྐྲ་བ་འབྱུང་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་

གཉིས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདེས་ནས། དཔེར་ན་འོ་མ་སྐོལ་བ་གྲངས་པའི་སྨིས་མ་བཞིན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བར་སྡིད་དེ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པ་དང་དུས་

གཅིག་ཏུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཆ་ཤས་བ་དང་འདྲེས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁུ་ཁྲག་འདུས་པ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་ཞུགས་པའི་

རྣམ་ཤེས་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀུན་གཞིར་འདོད་ལ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འདོད་དོ། །སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་མེད་ན་མི་འགྲོ་ལ་མ་སོང་ན་དེར་མི་སྐྱེ་བས་དམྱལ་

བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ལུགཱ་གསོད་པའམ་བྱ་བའམ་ཕགཱ་འཆོང་སོགས་སྡོམ་མིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ན་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུགཱ་ལ་སོགས་པ་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་སྡོན་གོམས་པའི་དགའ་བས་དེར་རྟུག་གོ།

དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཕ་བ་ཅན་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དུད་འགྲོ།ཡི་དྭགས་མི། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་ལྟར་

@082A ཞེས། །སྐྱེ་ན་ནི་སྐྱེ་གནས་སུ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ནས་དེར་དགའ་བ་དང་། འདོད་པ་བསྐྱེད་དེ་སོང་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་སའི་

དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །སྟོམ་མིན་ཅན་བྱ་པ་དང་ཕཏ་འཚོང་སོགས་མིན་པའི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་འདི་དང་འདྲ་བར་བྱའོ། །མཛོད་དུ། དེ་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་བཞིན། ཞེས་དོན་གཤེགས་ལས་སྐྱེ་ན་དེ་དང་། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ན་གནས་

འདོད་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་དོ་བ་དང་། གང་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་བསིལ་བ་འདོད་ནས་བར་སྲིད་འགྲོ་བར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །སྐོང་སྐྱེས་ཀྱང་མངལ་སྐྱེས་དང་འདྲ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་

པ་ནི། དེ་ལྟར་སྨྲག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་སྐྲོ་ནས་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཞི་བ་ཉུ་ཤེས་པར་བྱས་པ་ན་དེ་འདོར་འདོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱང་བ་ཙམ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག

པས། མེ་འབར་བའི་ཁྱིམ་དུ་ཚུད་པ་དང་། བཙོན་རར་ཚུད་བའི་བཙོན་གནས་དེ་ལ་མི་འདོད་ཅིང་དེ་ནས་ཐར་པར་འདོད་པའི་བློ་ཅི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བློའི་ཚོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཇི་འཕེལ་དུ་བཀང་དགོས་

སོ། །བསམ་པ་འདི་ཤ་ར་བ་གསུང་བ་ལྟར་སིང་སྒྲུར་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱི་བཞིན་ཁ་ན་ཐར་ཡམ་མི་བ་ཞག་ལས་མི་འདུག་ན་འཚོར་བའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་མི་འདོད་པར་ལྟ་བ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་འོང་། དེ་ལྟར་ན་སྟུག་ཀུན་

@082B འགགས་པའི་འགོག་པ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་ཡང་དེ་དང་འདྲ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱོ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གཞན་འཚོར་བར་འཁྲམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པའི་སྐྱིང་རྗེ་ཡང་

འོང་ས་མེད་ལ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྒོམ་པ་ཡིད་བསྐྱལ་ནུས་པའི་ཤུགས་སྐྱེ་བས་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འཚོར་བས་ཡིད་ཤེན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་བ་བསྒོམས་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་འཚོར་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་བས་སྐྱོ་བ་སྒོམ་པ་ཐེག་དམན་ལ་མཇོས་ཀྱི། བྱང་སེམས་ལ་ནི་དེ་སྒོམ་པར་མི་

རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་བཤད་པས་སོ་སྐྱམ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་འཕོར་བ་ལ་སྐྲག་པར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་འཁྱམས་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་

འཆི་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མི་བྱ་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་དང་སྦྱིན་རྗེའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་སྐྲག་པར་མི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ལས་

ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་འཁྱམས་ན་སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་མནར་ནས་རང་དོན་ཡང་མི་རུས་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ནི་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྐོ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བར་བྱས་ལ་དགག་དགོས་ཤིང་། སྨོན་ལམ་

@083A ཞེས། །དང་སྦྱིན་རྗེའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་ནི་དགའ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བརྟེང་

ནས་འཚོང་བ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཡཁས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཕྱེད་པར་སྔར་ལྟར་སྨྲ་ན་ནི་སྨྲ་བ་པོ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ན་ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྟེ།

པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །འཚོང་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རང་གི་གཉེན་དུ་མཐོང་སྟེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་གསལ་བར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ།

བྱགས་པས་དེའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་པས་འཚོར་བ་ལས་འས་པར་འབྱུང་འདོད་དགུ་པོ་སྤྱིས་པ་དེས་འཚོར་བ་བཟློག་དགོས་པས། དེ་ལ་གཉིས། རྟེན་ཇི་

ལྟ་བུས་འཚོར་བ་བཟློག་པ། ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟོམས་པས་བཟློག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བཤེས་སྤྲིངས་ལས། སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྣེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སྨན་དུ་འབད་པར་

མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་བཟློག་དགོས་ཏེ། མི་ཁོམ་པར་ནི་བཟློག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དར་རིས་ཕྱུགས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་

@083B པའི་དུས་ཡིན་ནོ་གསུང་། པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྟར་དེ་ཙམ་ཞིག་འཁྲམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙ་ན་དཔང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བཟློག་དགོས། བཟློག་དུས་ཀྱང་དེ་རིས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན་གསུང་

ངོ་། ཇི་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་སྤྱད་པའི་བར་ཆད་མང་ཞིང་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་ཆགས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པས་ན། འཁོར་བཟློག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བྱུང་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པས། མཁས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་རབ་བྱུང་ལ་སྐོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་གཅོ་བོར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྐོན་པར་གསུངས་སོ། །མངོ་སྤྱོའི་

རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་ལྟས་སྡོམ་བརྩོན་ཞྭམ་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཁྱད་འཕགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་

ཐར་པའི་རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་པ་ལ་རབ་བྱུང་བསྟགས་པར་མ་ཟད། ཞར་ཕྱིན་དང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་རབ་བྱུང་ཉེན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ལ། རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ནི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་

ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གྱུས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིར་བལྟོག་བཀྱི་བ་བཀའ་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྤྱིད་མེད་

@084A ཅེས། །པར་བཀྱི་སྐད་འབད་འཚལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །སྐུ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་དྲྭ་མེད་པའི། །གོ་འཕང་མི་རྟག་མི་འཆི་ཟད་

མི་འཚལ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བྱལ་ཐོབ་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་དགོས་སོ། །འདིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་རང་དགའ་བ་ལ་འབྲིང་ན་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་འཁྲིད་ལུགས་

རྒྱས་པར་དགོས་ནའང་དེ་མིན་པས་ཤེས་རབ་ལྟུགས་མཐོང་དང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཞི་གནས་སྐྱེད་ལུགས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་འཆད་པས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྙོང་ཐག་པ་ནས་སྤྲོ་ཤུགས་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་

གསུངས། ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་བ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྐྱོན་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག །སྟོང་རྟེའི་ཆུས་བརླན་པས་ནི་

རྣམ་པར་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །ཁས་བླངས་ནས་བསྲུངས་ན་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིན་དུ་མ་བསྲུངས་ན་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ།།

@084B ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཇ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རྒྱས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས། །དེ་ལ་གྱུབ་པ་མཆོག་མེད་

ཅིང་། ཐུབ་པ་འབྱིང་ཡང་ཡོད་མེད་དེ། །གྱུབ་པ་ཐ་མའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྔགས་འགྱུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །སྡུ་ངན་འདས་གྲོང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་

ངན་པ་འདི་ལ་ནི། །སྔགས་འགྱུབ་པ་ནི་གལ་ཡོད། །སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་འདི་ལ། །དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་གལ་ཡོད། །མཐོ་རིས་སུ་ཡང་མི་འགྲུར་ཞིང་། །བདེ་བ་མཆོག་ཏུའང་མི་འགྲུར་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་སྔགས་རྣམས་ནི།།

འབྲུབ་པར་འབྱུར་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་བསྡུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཁྱིམ་པ་སྐྱེ་བོའི་གོས་གྱོན་ལ། །ངས་ནི་བསྟན་པ་གང་བཤད་པ། །དེ་ཙོ་དགེ་སློང་

དེ་དག་ལ། །བསྟན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བསྙེན་ལ་གསུངས་པའི་བསྟན་པའི་གཞི་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྲུང་བ་དགེ་སློང་ལ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་དུས་འདིར་བསྟན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་ལྷག

པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གཏྲྭའི་བྱེ་སྐེད་དུ། །དང་པའི་སེམས་ཀྱི་ཟས་དང་སྐོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་

ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གྱི་བྱས།།

@085A ཞེས། །གང་གིས་དམ་ཚོས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། །བདེར་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྟན་པ་གཅིག་སྟོང་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་

བས་བྱེ་བྲག་འཕགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཞི་ལས་མི་ལེགས་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་མཉན་ནས་ལེགས་པར་བྱའོ། །བག་མེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བློ་དང་ངོར་གྱི་དམིགས་རྣམས་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། འཕྲལ་

འཕྲལ་དུ་སྐོ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་ལེགས་ཉེས་གང་ལ་འཇུག་ལེས་པར་བྱེད་པའི་ལེས་བཞིན་དང་། བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཛེམ་པའི་ངོ་ཚ་ལེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྨད་དུ་འོང་སྐམ་ནས་

འཛེམ་པའི་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་འཇིགས་ནས་བག་འཁྱམས་པ་སོགས་ལ་བསྒྲུབ་པོ། །མ་གྲུས་པའི་གཉེན་པོར་ནི་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བཅས་པ་དང་། ཚངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་

པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་མང་བའི་གཉེན་པོར་ནི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་གཉེན་པོ་འབད་ནས་བསྟེན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་འབད་བར་འདི་ཙམ་ལས་འགལ་ཡང་སྐྱོན་ཆུང་ངོ་སྐམ་དུ་བསམས་ཏེ། བཅས་

པ་ལ་བཀ་ཡོངས་སུ་འཛུག་པ་ནི་སྨྲག་བསྟལ་འབའ་ཞིག་འཐོབ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་ཤིང་རྩང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ལས་སྨྲག་བསྟལ་

@085B གཞན་དབང་འཐོབ། །སྨིག་ཚལ་བྱེགས་པས་ཞ་སྲའི་ཚལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། །འདས་ན་ལན་འགའ་ཚད་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདས་བྱས་ན། །དུད་འགྲོར་འགྲོ་

འགྱུར་ཞེ་ལའི་འདབ་གྲུ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་གེས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། བརྒྱ་ལ་གོས་ན་ཡང་། ཇི་མི་སྣམ་པར་མི་འཇོག་པར་ལྟུང་བ་དང་། སྨིག་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་

པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུད་བ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་སྐྱགས་ལ་ཡང་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །

སྡུགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་གས་སྦང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ། ཞེས་སྡུགས་པ་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱི་སྐོར་དང་ལས་ཀྱི་ཆོག་དང་། བཅས་པ་རྒྱང་པའི་ཆོག་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་

འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་དགོས་ན་སྡུགས་པ་རབ་བྱུང་ལ་སྐྱོས་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམ་ལྷང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྐུ་གེ་བྱུང་ཙ་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀོར་ཀོར་

འོད་བས་འདི་ལ་འབྱངས་ཤིག །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའང་ལས་འབྲས་མ་བསམས་པ་ལ་མི་འོང་བས། དེས་ན་འདི་སེམས་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ @086A ཞེས། །པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན། ལྷ་བ་རྒྱང་མི་དགོས་པ། ཞེ་གཅང་བ། བརྟག་ཐུབ་པ། ཉམས་དགའ་བ། མཐའ་བཟང་བ་ཡིན། གསུང་བ་དང་། དགེ་བསྙེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་

ཀྱང་། ཚན་གཅིག་གིས་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྡུགས་ཅ་འབྱེད། སྡུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱེད་དེ། འདུལ་བ་སྡུགས་ཀྱི་གྲོགས། སྡུགས་འདུལ་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་ངའི་བླ་མའི་བཀའ་རྒྱུད་མིན་པ་ལ་མེད། གསུང་བ་དང་།

རྫོགས་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེད་རྒྱུ་གང་ན་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ། བྱ་བགྲོ་བྱང་བ་བྱུང་ན་སྲེ་སྙོད་འཛིན་པ་རྣམས་འཚོགས་ནས་སྲེ་སྙོད་གསུམ་ནས་མ་བཀག་གམ། སྲེ་སྙོད་གསུམ་དང་མི་འགལ་ལམ། ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་

འཛོག་པ་ཡིན། དེད་བྱི་ཀ་མ་ལ་ཤྭི་ལ་བ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནས་མ་བཀག་གམ། དེ་དང་མི་འགལ་ལམ་བྱ་བ་ཞེག་ཡོད་ལ། མདུན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛིན་པས་འཛུག་པ་ཡིན་གསུང་དོ། །སྐྱེས་བུ་འབྱིང་དང་

ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། (~) །།དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྤོ་སྟ་ཚོགས་ནས་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པ་ལས། སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བའི་རྟུབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ། ཉོན་

མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀུན་ཏུ་བདུངས་པ་དེས། ལམ་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་བསྟབས་ནས་འཁོར་བ་ལས་བྱོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ལྟར་སྣང་ལྡོག་པ་

@086B ཡང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་བད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་དོན་མ་རྫོགས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། གཞན་དོན་ཡང་ཉི་ཚེ་བར་ཟད་ཅིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྒྲུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ན།

བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། །ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤངས་བྱས་ཤིང་། །ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྟིང་རྗེས་

བསྟན་པ་ལ། །གཞན་ཕན་ངོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག །ཅེས་སོ། །འདི་ན་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བརྗེད་བག་དང་། སྐྱེས་བུའི་རྩ་ལ་ནི། གཞན་དོན་ཁྱད་དུ་ཁྱེར་བ་ལ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རང་དོན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་

དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི། གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོང་སྒྲིབས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྣོན་སྒའི་རྩ་ཁམ་འབག་ལྟ་ཕྱུགས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཟ། །ཤིན་

ཀུ་སྐོམ་པས་གདུངས་པའང་ཆུ་ཞིག་རྐེད་ན་དག་འམགུར་འཐུང་། །འདི་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བརྗེད་བག་ཡིན་ཏེ་བདེ་སྐྱེས་བྱའི་རྩལ་དེ་འཕགས། །ཉི་མ་རྨའས་ཆེན་རྟ་ཞོན་རྒྱ་བ་སྣང་

བྱེད་གང་ཡིན་དང་། །ཁྱོ་ལ་མི་རྩགས་ཡིས་འཇིག་རྟེན་འདིགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །རང་དོན་འགའ་མེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་སྟེ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཕན་དང་བདེ་བའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་

@087A ཞེས། །འགྲོ་བ་སྨྲག་བསྟལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས། དེའི་དོན་དུ་བྱེལ་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་ལ། མཁས་བ་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་དུད་སྟིན་འཁྲིགས་པས་འགྲོ་བ་འཁྲུགས་ལྟར་

པ། །སྨྲག་བསྟལ་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་མེད་ལྷུང་མཐོང་ནས། །ཐོག་ལ་མེ་མཆེད་འབར་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་བྱེལ་བརྩོན་པ་གང་། །འདི་ན་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཁས་པའང་དེ་དག་ཡིན། ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་

ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྒྲུན། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བསྟོད་བའི་ལམ་ཆེན་པོ། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་ཀྱང་འགོ་བ་ཀུན་ཀྱི་གསོས་སུ་བྱུང་པ། གཞན་དོན་དུ་ཞུགས་པས་རང་དོན་

མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཞར་ལ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི། ཀྱེ་མའོ་བདག་གིས་ཆོད་པ་ལེགས་པར་ཆོད་དོ། །སྣམ་དུ་བསམས་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཐེག་པའི་མཆོག

འདིར་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སློབ་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་དགོས་ན་འཇུག་སྒོ་གང་ནས་ཡིན་སྨོས་ན། དེ་ལ་རྒྱལ་བས་ཕར་ཕྱིན་དང་སྦྱགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཆེན་ནི་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོར་

@087B འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཥོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འཇོག་ལ། དེ་དང་ནམ་བླལ་བ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་

སོགས་པའི་སར་ལྷུང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཛིན་ལྡོག་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས། སེམས་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་སྲས་སུ་འགྱོ་བར་གསུངས་ལ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་

པ་ཐམས་ཅད་རྫེལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་། རྗོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྒྱལ་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་

རྗོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བླལ་ཡང་། ཉན་

ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱུ་ནས་ཟད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། འཕོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲོག་གོ །ཞེས་སྨྲོད་པ་ལ་མ་བསླབས་ཀྱང་སེམས་དེ་

ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐེག་ཆེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གི་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་པ་ཞེན་གལ་ཆེའོ། །ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རབ་ལས་པས་ན། སེམས་དེ་གོ་བ་

@088A ྱྱ། །ཙམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞེན་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་རྣམ་དག་ཅེག་འོང་བས། འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རིས་པ་རྣམས་དགོས་པས་དེ་ཁའོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆུ་ལུད་རྩོད་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཚོགས་ན་འབྲས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། ཐོ་

དང་སྦྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དང་ཆོགས་ན་ཡང་དེ་དག་གི་སྙུག་གུའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཤས་ཀྱིས་བོན་ནི་རྒྱུན་སྡུད་དང་ཆོགས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྙུ་གུའི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་ནས་ཀྱི་སྙུ་གུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མིན་

པ་ཡིན་ལ། དེས་ཟིན་པའི་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྙུ་གུའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙུ་གུའི་རྒྱུའི་ནང་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆུ་

ལུད་སོགས་དང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཐ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་སྒྲིང་མ་དང་། ཞེས་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་ནི་ཕའི་ས་བོན་དང་། བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་ལྷ་བུར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕ་བོད་ལ་བུ་རྒྱ་རྟོར་སོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས། ཕ་ནི་བུའི་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མ་བོད་ལ་ནི་བུ་སྟ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བས་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སྟུབ་ཀྱིས་

@088B ཀུང་ཱི་ སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འས་བསྟེན་པ། །ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁྲོད། །གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འོས། ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པས། ཉན་ངང་རྣམས་ཀུང་དེ་ལ་བརྟན་

དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡུམ་ཞེས་ཀུང་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྒས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་འབྱེད་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ སེམས་དང་སྦྱོད་པ་རྣ་བས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་

ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། །སྦྱོད་པ་ཡོངས་བསྟོམ་བཞིད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གཅ་ལ་འགྱུར། ཞེས་ལྟ་བས་མ་ཕྱེ་ཞིང་སྦྱོད་པས་ཕྱེ་བར་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ སེམས་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་

བཟུང་ནས་སྤྲོང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲུང་བའི་རིམ་པ། སྐྱེས་པའི་ཚད། ཆོ་གས་གཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མ་དང་། རྒྱལ་སྲས་

ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོང་བ་གཉིས་སྣང་ངོ། །རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་ལ། སེམས་དེ་ལྷག་བསམ་ལས་དང་། བསམ་པ་དེ་སྐྱིང་རྡེ་ལས་དང་། སྐྱིང་

@089A ཞེས། །རྡེ་བྱམས་པ་ལས་དང་། བྱམས་པ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལས་དང་། དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དྲིན་དན་པ་ལས་དང་། དྲིན་དན་པ་ནི་མར་མཛོང་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ་བདུན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པ། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་

དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱིང་རྡེར་བསྟན་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱིང་

རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་འཁོར་པ་ལས་གདོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་བར་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་ལ། སྣོང་རྩེ་དམན་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲོལ་བའི་ཐུབ་འབྱེར་བ་ནི་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཁྱར་དེ་མི་འཛིན་ན་ཐེག་ཆེན་པར་མི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་སྣོང་རྩེ་ནི་ཐོག་མར་གལ་ཆེའོ། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། བཙུན་བ་ཤྲ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ།།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་པ་ཤྲ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ནི་མིའི་སྲོག་གི་དབང་པོའི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་

པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་རི་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་དབལ་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ། བྱང་

@089B ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་ཅིག་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ནས་ཞུགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐུང་ངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་

པ་དང་། བསླབ་བྱ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དུས་ཀྱང་དཔག་མེད་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་ཞུམ་ནས་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྟུང་བ་ལ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལན་ཅིག་བསྟེད་པ་ཙམ་མིན་པར་ཇེ་འཕེལ་དུ་གོམས་པར་

བྱས་པས། རང་གི་བདེ་སྡུག་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་གཞན་དོན་ལ་མི་སྐྱོ་བས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་བསྟེན་པའི་ཚེ་ཡང་ཐེག་དམན་བཞིན་ཞི་བར་མི་གནས་པར་

ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ན་ལོ་ཀྱོག་ལ་ཐོག་མར་ས་བོན་དང་། བར་དུ་ཆུ་དང་།ཐ་མར་སྨིན་པ་གལ་ཆེ་བ་ལྟར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ཀྱོག་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་སྟིང་རྗེ་ཡིན་པར། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་ཀྱགས་བས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཞང་སྣ་ཚུང་སྟོན་པས། ཇོ་བོ་ལེ་གདམས་ངག་ཞུས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་བློས་ཐོང་། བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེམས་བྱ་བ་ཞིག་ལས་མི་འོང་བྱས་པ་ལ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཁྲེལ་ནས། དེ་ཇོ་བོའི་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་ཕྱུང་བ་ལ། གསུངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པ་ཡིན་

ནོ། །དེས་པ་རྣེད་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་དཀའ་བས། ཡང་

@090A ཞེས། །ཡང་བསགས་སྤྱང་དང་། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བལྟས་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཙལ་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་བྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ས་བོན་དེ། །དཔལ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྟིང་པོར་མཁྱེན། །དེ་གཞན་སྐྱེ་བོས་འོལ་མི་དབྱེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ། ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་

འགྲུར་ཆུལ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྨིར་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཙམ་ཞིག་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་། ཟོ་དེ་སྐྱེ་སྲུ་བ་དང་།ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པོར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི། སྟོན་དུ་སེམས་

ཅན་དེ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་ལ་ཕངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཉེན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་ལ། དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་། དགྲ་གཉེན་བར་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་ཕལ་ཆེར་ཡལ་བར་

འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཡིད་དུ་སྡུག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ཙམ་གཅེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་སྟེ། གཅེས་པ་ཆུང་འབྲིང་ལ་མི་བཟོད་བ་ཞེས་

ཆུང་ལ། ཤེན་ཏུ་གཅེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བས་སོ། །དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ན་འབྲལ་འདོད་མི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད། དུད་དེ་ལས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དང་མ་བྲལ་ན་སྣམ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་དུ་མི་

@090B འོང་བས་ལན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞས་ཆེ་ཆུང་གིས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་ཞས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དགྲ་གཉེན་བར་མའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡང་མེད་ལ། དགའ་བ་ཡང་མེད་ལ། དགའ་བ་ཡང་མེད་པ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་

མེད་པས་ལན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གཉེན་དུ་སྐོམ་པ་ནི་ཡིད་འོང་བསྒྲིད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གཉེན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ནི་མ་ཡིན་པས། མར་སྐོམ་པ་དང་། དེའི་དྲིན་དྲན་པ་དང་། དྲིན་ལན་གཟོ་བ་གསུམ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་པ་

སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་སྙིང་དུ་སྡུག་པར་འཛིན་པའི་བྱམས་པ་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་

པ་མི་སྣང་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེན་དུ་སྐོམ་པ་འདི་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བགས་དང་། བཙུན་པ་ཟླ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བློ་རིམ་གྱིས་

སྣང་བས་སྐྱིང་རྡེ་སྐྱེས་པ་ན། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བས། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། བར་དེར་ལྷག་བསམ་བཏུག་པས་ཅི་བྱ་སྟམ་ན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་

བལ་ན་སྣམ་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྐྱིང་རྡེ་ཚད་མེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཁྱད་དུ་བཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་བས། སྐྱིང་སྟོབས་

@091A ཞེས། །ཀྱི་བསམ་པ་ལྷག་པའི་ལྷག་བསམ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་བར། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་བ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྐྲོལ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་རང་གི་ཐགས་སྐབས་འདི་ལྟ་

བྱས་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་རྫོགས་པར་བྱ་མི་ནུས་ལ། དེར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཉུང་ཟད་རེ་དང་། དེའི་དོན་ཡང་ཐར་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དགོངས་མི་

ནུས་པས། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཤིང་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་ཆོ་སྟུང་བ། སྟུང་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོ་དེ་སྐྱེ་

བའི་བསྟན་པ་དང་། ཆོ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྐྱེམས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་

སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་

པ་ལྟར་སྡོམ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་བླངས་ལ་བསྟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས། ཁ་ཅིག་ལ་སྡང་བའི་ཕྱོགས་རིས་སུ་གཅོད་པ་བཀག་

ནས་སེམས་སྐྱེམས་པ་མ་བསྟུབས་ན་བྱམས་

@091B པ་དང་སྐྱིང་རྡེ་གང་སྐྱེ་བ་དེ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་སྐྱེའི། ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བས་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྣུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་

ཞིག་དང་། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་ནས་སེམས་སྙོམས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །འདི་སྐོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི་སྐྱེ་སྣ་བས་ཐོག་མར་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་

རྟེན་བྱས་ནས། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་བསལ་ཏེ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་གྲུབ་ན། དེ་ནས་མཛའ་བཤེས་ལ་སེམས་སྙོམས་བ་བསྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་མ་སྙོམས་པ་ནི་ཆགས་སྡང་

གིས་རིས་སུ་གཅོད་པཅམ། ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་མ་སྙོམས་པའོ། །དེ་ལ་སྙོམས་ན་དགྲ་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ལ་མ་སྙོམས་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་བལྟས་ནས་ཞེ་སྡང་བའོ། །དེ་ལ་སྙོམས་ནས་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པས་ན། ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་བརྟུང་ནས་ཕན་འདོགས་ཤིང་། ཁ་

ཅིག་ལ་རིང་བར་བརྟུང་ནས་གནོད་པ་བྱེད་ཕའམ། ཕན་བ་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རང་གི་དོས་ནས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་བྱུང་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་

@092A ཞེས། །པས། གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱ་ལ། གནག་ལ་ནི་སྡང་བར་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། ཞེས་སྨོས་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་ལ་ནི། །བྱ་མོ་རྨྲ་བ་མཆོག་གིས་ཞུགས་པ་ལས། བདག

གིས་སྡོན་ཆང་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསད། །བདག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྡོན་ཆད་གཅགས་ཤིང་གཏུ་བས། །ཀུན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དབྱ་དང་གསོད་པ་ཡིན། །ཁྱེད་ཅག་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སྔར་ངེས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དགྲ་གཉེན་ཐམས་ཅད་སྙུར་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། དེས་ནི་ཁྲོ་ཆགས་གཉེས་ཀ་ལྡོག་གོ །འདི་དགྲའམ་གཉེན་ཁྲད་གཞིར་བཟུང་ནས་བྱེད་དགོས་པས།

དགྲ་གཉེན་གྱི་ཟློ་ལྡོག་མི་དགོས་ཀྱི། དགྲ་གཉེན་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆགས་སྡང་གིས་རིས་སུ་གཅོད་པའི་ཟློ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེས་པ་ལ་གསུམ། མར་བསྟོམ་པ། དྲིན་དན་པ། དྲིན་དུ་གཅོ་བ་བསྟོམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པས་ན་སྐྱེ་ཤི་བརྒྱད་མར་བྱས་ཏེ་འཁོར་བ་ན་ལུས་འདི་མ་བླངས་བྱ་བ་དང་། ཕྱོགས་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་མེད་ལ། མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དུ་ཡང་

མ་བྱུང་པ་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྔར་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་མ་འདོར་པ་ན་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་བསམས་ལ་རང་གི་མ་བྱས་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཙལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་སྐྱེས་ན་དེའི་དྲིན་དན་

@092B པ་སོགས་སྐྱེ་བྱ་ལ། འདི་མ་སྐྱེས་ན་དེའི་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོག་མར་ཆོ་འདིའི་མ་ལ་བསྒོམས་ན་སྐྱེ་སྐྱེར་བར་པོ་ཏེབ་བཞེད་པ་ལྟར་བསྒོམ་

པར་བྱ་སྟེ། མདུན་དུ་མ་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཞིག་བསམས་ལ། ད་ལྟར་དུ་མ་ཟད་འཚོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། འདིས་བདག་གི་མ་བབྱང་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་ལན་འགའ་ཞིག་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་དེས་མ་བྱས་

པའི་དུས་སུ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས། ཁྱད་པར་དུ་ཆོ་འདིར་ཡང་དང་པོར་མངལ་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བཟུང་། དེ་ནས་བཙས་པའི་དུས་སུ་སྤུ་སེར་ཟིང་ངོ་བ་ཞིག་ཤའི་དོད་ལ་བཅར། སོར་མོ་བཟུའི་ཁ་ལ་

གཡེངས། ནུ་ཞོ་བསྡུན། ནོམ་བུ་ཁས་བསྟོད། སྨབས་ཁས་ཕྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཕྱིས་ཀྱིན་ཐབས་སྨ་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱོང་ལ་ངལ་མེད་པར་གསོས། དེ་ཡང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་དུས་སུ་བཟའ་བཏུང་དང་། འཁྲུགས་པའི་དུས་སུ་གོས་དང་།

ཞོངས་པའི་དུས་སུ་ནོར་རང་གིས་སྨྱད་མི་བྱ་བ་རྣམས་བྱེད། ཡོ་བྱད་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་ནས་མིན་གྱི། སྲིག་སྡུག་གཏམ་ངན་དང་བསྟེས་ཀྱིན་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་བཙལ་ནས་བྱེན་པ་ཡིན། བུ་ལ་ན་ཚ་ཞོགས་སྡུག་བསྔལ་བྱང་ན་བྱ་འཆི་

བ་བས། རང་འཆི་བ་དང་། བུ་ན་བ་ལས་རང་ན་བ་སོགས་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འདམ་ཞིང་། སྙོར་བས་དེ་བས་ལ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། མདོར་ན་རྣག་གིས་ཤེས་ཚད་དང་ནུས་ཚད་ཀྱིས་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་སྨྲབ། གནོད་པ་དང་

@093A ྱྱ། །སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དེན་དུན་པའི་བློ་ཆོག་ཙམ་མ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན། དེ་ནས་ཕ་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གཞན་ལ་ཡང་མར་ཤེས་

པར་བྱས་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་བར་མ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ། དེ་ལ་མཛའ་བཤེས་འདྲ་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་དགྲ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལ་བསྒོམ། དེ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

མར་ཞེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ལ། རིམ་གྱིས་རྒྱུ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་བཏང་ལ་བསྟོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་རྣམས་གཅོགས་མེད་དུ་

དོར་ནས། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཅི་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་ཆུང་བ་མེད་དེ། སྟོབ་སྦྱིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །ཐྲོང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་སྣང་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཞེས་པ་དེ་བོར་

ནས། །ཀལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་མེད། ཅེས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དྲིན་ཅན་འདོར་བ་ནི་མ་རབས་རྣམས་ལའང་མི་རིགས་ན། བདག་གི་ཚུལ་དང་ག་ལ་མཐུན་སྐམ་དུ་བསམས་ནས་དྲིན་ལས་བསྒོར་བའི་ཁུར་གཟུང་དོ། །འོ་

ན་ཞན་ལན་བྱེད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེག་བྱ་སྐམ་ན། མ་རྣག་གིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་ཞེག་ཐོབ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་མེད། དེས་ན་བདག་གིས་སྟོད་ཚད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བརླམས་པའི་དབང་གིས་རྣ་ས་

@093B ནས་རྣ་དབག་པོ་བྱང་ཟིན་པ་ལ། བ་ཚ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྣར་ཡང་སྤྲུག་བསྐལ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱམས་པས་ཕན་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་

ནི་ཐར་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། སྐྱམ་དུ་ཕན་ལན་བྱ་དགོས་སོ། །མདོར་བསྡུ་ན་རང་གི་མ་དྲན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་སྐྱེ་ཞིང་མིག་ལོང་བ་ལོང་ཁྱིད་མེད་པ། གོམ་པ་རེ་རེ་ནས་བརྟེག་འཆའ་ཞིང་གཡང་

ཁ་འཛིགས་སུ་རྩང་བ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས་འགྲོ་ན་མ་དེས་ཀྱང་བུ་ལ་མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ། བུ་དེ་ལ་ཡང་མ་དེ་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྒོལ་བ་མི་འབབ་ན་སུ་ལ་འབབ་པས་དེ་ལས་སྒོལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་བ་དཀྲུགས་པས་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་ནི་སྟེ། མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བའི་མིག་དང་ནི་བྱལ། ཡང་དག་པའི་བཤེས་ཀྱི་ལོང་ཁྱིད་ནི་མེད། སྐད་

ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་ནི་བརྟག་འཚའ། སྤྱིར་འཛོར་བ་དང་། ཁྲད་པར་དུ་ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་འགྲིམ་པ་མཐོང་ན། མ་དེ་ཡང་བུ་ལ་རེ་དགོས་ལ། བུ་ལ་ཡང་མ་དེ་འདོན་པ་འབབ་པས། དེ་ལྟར་བསམས་

ནས་འཛོར་བ་ལས་ངེས་པར་འདོན་པའི་དྲིན་གཟོ་བྱ་སྟེ། བསྟབ་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤྱོ་གཏི་མུག་ལྡོངས། །གཡངས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་བརྟག་འཚའ་

བ། །བདག་དང་གཞན་རྒྱུ་མྱ་ངན་གཞི། །འགྲོ་

@094A ཞེས། །བ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཚུངས། ཞེས་དེ་ལྟར་བལྟས་ནས་གཞན་ལ་སྐྱོན་བཙལ་བར་མི་རིགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་མཐོང་ན་ངོ་མཚར་བར་གཟུང་ཞེས་གསུངས་མོད་

ཀྱང་། འདིར་ཡང་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་སྟྲུར་དུ་

རྟང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། ལྷག་བསམ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་

ཅི་མ་རྟུང་། བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་

བྱང་ཅིག་སྣམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་བྱའོ་སྣམ་པའོ། །ཕན་ཡོན་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ ཁྲིག་དཀྱིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཇི་སྙེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་

རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱངས་དང་ཆར་མི་ཕོད། ཅེས་དངོས་བོ་ཉིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས། ཡུལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཞིང་ལ། དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་

གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་ན་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན། དགེ་སློང་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་

བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །དེར་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱད་པ་བས་ནི་ཞིང་འདིར་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྒོམ་ན་སྤྲ་མ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་

@094B ནཀ་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སློས། ཞེས་བཤད་པ་དང་།རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། རྫིཏ་ཆོས་སྡུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྦྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་

ཕོད། ཁལ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསྡུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཆོག་གྱིས་གཙོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་

གློལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་བོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ཡོད་ན་ལྟ་མི་བྱམས་ཤིང་ངང་གིས་འདུ་བ་དང་། རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདུད་སྡེ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་པས་བསྡུང་བའི་

མཆག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །བྱམས་པ་སྒོམ་པའི་རིམ་བ་ནི་ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དེ་ནས་དགྲ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །སྒོམ་ཚུལ་

ནི་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་ཟག་བཅས་ཟས་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། བདེ་བས་ཕོངས་ལུགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་སྟེ། དེ་གོམས་

པ་ན་བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ངག་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བདེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པ་ནི་ སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར།

@095A ཞེས། །སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྣམ་པ་དང་། བྲལ་བར་བྱུར་ཅིག་སྣམ་པ་དང་། བྲལ་བར་བྱའོ་སྣམ་པའོ། །སྐྱོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་དང་། དེ་ནས་པར་མ་

དང་། དེ་ནས་དགྲ་དང་། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྐོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཏང་སྙོམས་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་སྐོམ་པ་ དེ་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་

ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཥྚི་ལས་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གནད་ཕིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་དང་པོ་ནས་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། དེ་དེ་ནས་བསམས་ན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྣང་ལ། དེ་དེ་ནས་

ཡིད་འཐྲུར་བའི་སྐྱོང་བ་སྟར་བཞད་བ་ལྟར་བཏོན་ནས་ཇེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ། མཐར་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་ནཆོག་བ་དང་། སོ་སོ་བ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ཚུལ་ནི་མར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་

དེ་རྣམས་སྤྱིད་པར་ལྷུང་ནས་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་རྣམས་སེམས་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ནི་བཞད་ཅིན་ཏོ། །སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་

བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྙིང་རྗེ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འཐྲུར་བ་དེའི་ཚེ། དེ་རྗེགས་པ་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་

@095B མིང་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་བྱ་ཆུང་དུ་སྐྱིང་དུ་ཆེས་སྨྲག་བསྟལ་བར་གྱུར་བ་ལ། མ་དེ་སྐྱིང་རྗེ་ཇོ་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ཙམ་པའི་བློའི་ཚོད་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱིང་རྗེ་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ན་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་

གསུངས་སོ། །འདིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པའི་མཐར། ཀྱེ་མ་བདག་ལ་སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་འདི་ལྟར་བདེ་བས་

ཐོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ན་འདི་དག་གི་ཇི་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་དག་སྤྲོལ་བའི་ཁྱར་འཁྱེར་བ་ལ་ཐ་ན་ཚོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བློ་སྦྱང་དོ། །འདི་ཅིན་ལན་གཅོ་བའི་

སྐབས་སུ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱུང་མོད་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྐམ་པའི་བྱམས་སྐྱིང་རྗེས་མི་ཚོག་གི །སེམས་ཅན་ལ་བདག་གིས་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་འབྲེན་རྒྱས་པའི་བྱམས་སྐྱིང་

རྗེ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་མིན་གྱི། ཐུན་རྗེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དན་པར་བྱས་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱང་བར་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་

པའི་རིམ་པས་བདག་ནས་གཞན་དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་དགོས་པར་མཐོང་ན། དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་སྔར་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་

@096A ཞེས། །ཉན་རྣམས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་དད་པ་ཅི་འཕེལ་བ། དེ་ནས་དད་པས་འདུན་པའི་རྐེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དེ། རང་དོན་ལ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་དུ་

མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་དྲང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་

མདོའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྨོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སྨོས་འཇུག་གཉིས་སུ་

གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སེམས་ནི་སྨོན་སེམས་ཡིན་ལ། སྟོབ་པ་བཟུང་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་སྤོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཞི་བ་སྐའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྨོང་བ་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་བརྗེས་པ་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། སེམས་དེ་གོམས་ན་བསྐྱེད་རྫས་སུ་བསྟན་པ། བདག་གཞན་

བརྗེ་ཚུལ་སྤོམ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྨོད་འཇུག་ལས། གང་ཞེག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །སྡུག་བྱ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་རང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྨྲ་པར་བྱ། ཞེས་དང་

@096B འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྨྲ་བསྟལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་

དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྷོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྨྲ་བསྟལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཚེང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག

གཅེས་འཛིན་ནི་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སྐྲོད་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་རང་གི་དགྲ་བྱེད་པ་མིང་ཐོས་ན་ཡང་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཕྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་མཛའ་

བ་ན། དེ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། བློ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ན་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང་། གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཡང་གོ་མས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དཀའ་ལས་ཕྱིར་ཟློག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་

ལྷར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྷར་དཀའ་བ་མེད། ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བདག

གི་ལུས་མིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་བློ་འབྲ་བ་ཇི་ལྟར་བསྟེད་དུ་རུང་སྣམ་ན། ལུས་འདི་ཡང་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བ

@097A ཞེས། །ལྷར། གཞན་ལུས་ལ་ཡང་རང་གི་བཞིན་གཅེས་འཛིན་གོམས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གི །ཁྲ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །ཁྲོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན

ལའང་གོམས་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། །དེ་ལྷར་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པས་ནི་སྐྱེང་ཐག་པ་ནས་དེ་སྤོས་པ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་སྐྱེ་ལ། གོམས་པར་བྱས་ན་བསྟེད་རྒྱས་སུ་མཐོང་ནས་སྤོས་སོ། །གསུམ་པ

ལ་གཉིས། གེགས་བསལ་བ་དང་། སྒོམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་ཞེས་པ་དང་བདག་གཞན་དུ་བྱ་ཞིང་། གཞན་བདག་ཏུ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་དང་། དེའི་མིག་སོགས་ལ་ངའི་

འོ་སྙམ་པའི་བློ་སྤྲོང་བ་མིན་གྱི། རང་གཅེས་འཛིན་དང་། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་གཉིས་གོ་ས་བརྩེས་ཏེ། གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཞིང་། རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་སྐྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་

བདག་གི་བདེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟས་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེད་ཆེད་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས།

གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཀག་ནས། དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་བ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་དོན་དུ་འཕྲག་པའོ། །བློ་དེ་སྤྲོང་བ་ན་གེགས་གཉིས་ཏེ། རང་

@097B གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་བདག་གཞན་གཉིས་སྤྲོ་སེར་ལྷར་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་བཅད་ནས་གྱུབ་པར་འཛིན་ཞིང་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྡུག་ལ་ཡང་འདི་ནི་ངའི་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པའམ་བསལ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་

པས་སྐམ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བས། དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་དེ། ཕན་ཚུན་ལྡོས་ནས་བདག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་བློ་སྐྱེ་ལ་གཞན་ལ་ཡང་བདག་གི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཕ་རི་ཚུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔེར་

ན་ཕ་རི་ལ་འདི་ངོས་ནས་ཕ་རིའི་བློ་སྐྱེ་ཡང་། ཕ་རིར་ཕྱིན་ན་ཚུ་རིའི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲོན་པ་ཁ་དོག་སུ་ལ་ལྡོས་ཀྱང་སྤྲོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་ཡི། ཁ་དོག་གཞན་གྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསླབ་བཏུས་ལས།

བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྡོས་པ་སྟེ། །ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ཇི་བཞིན་བརྗུན། །དོགས་ཏེ་རང་གིས་ཕ་རོལ་མིན། །གང་ལ་ལྡོས་ནས་ཚུ་རོལ་འགྱུར།།

བདག་ཉིད་རང་གིས་མ་གྲུབ་ན། །གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱུར། ཞེས་བལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས། རང་གི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པས་

དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་དོ་སྙམ་པའི་གེགས་བསལ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་རྒྱས་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་བར་དོགས་ནས་གཞོན་དུས་སུ་ནོར་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་

@098A ཞེས། །རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒང་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ལག་པས་མི་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྲོ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་སོགས་ལ་འང་སྣང་རོ། །གལ་ཏེ་རྒན་གཞོན་

རྒྱད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། རྒང་ལག་ཆོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲའོ་སྙམ་ན། རྒྱན་དང་ཆོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དང་། ཆོགས་པ་ཅན་མང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ལ་

རང་གི་བདག་དང་། གཞན་གྱི་བདག་ཀྱང་ཚོགས་རྒྱུན་དེ་ལ་འཇོག་དགོས་པས། བདག་གཞན་ལྷོས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅེས་འཛིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྡུག

བསྔལ་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པས། གཞན་ལ་ཡང་གཅེས་འཛིན་གོམས་ན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་བཟུང་བ་འདིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་

ནས་ད་བར་དུ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལ། རང་ཕུན་ཚོགས་ཤིག་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་དོན་གཅོ་བོར་བཟུང་སྟེ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པས། བསྒལ་པ་བགྲང་ལས་འདས་པ་མང་པོ་སོང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་

གྲུབ། མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བར་གྱུར། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤོས་ནས་ཞུགས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྡུ་བར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནས། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་

@098B འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པས་དུས་འདས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དགྲའི་མཚོག་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་འབད་པ་དུ་མས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་།

སྐྱེས་པ་རྒྱུན་འཕྱད་དུ་མི་གཞུག་གོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ན་ལན་དུ་མར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྤོ་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ། གཞན་

ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྒྱུན་འཕྱད་དུ་མི་གཞུག་ཅིང་། གཞན་ལ་ཕངས་པ་དང་། སྤྱག་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་སྐྱེའི་སྐོ་ནས་སྐར་རང་ལ་གཅེས་པར་ འཛིན་པ་བཞིན་གཞན་ལ་གཅེས་པར་

འཛིན་པའི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་སྤྱོད་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསུང་། འོ་ན་ཅི་ཙུག་བྱེད་ན། དང་པོ་ནས་གོ་རིམ་དུ་བསླབས་ནས་བྱེད་པ་ཞིག

དགོས་གསུང་གླང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། ཤ་བོ་བ་དང་། དེད་གཉིས་ལ་མི་ཐབས་བཅོ་བརྒྱད། རྟ་ཐབས་གཅིག་དང་བཅུ་དགུ་ཡོད། མི་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སློབ་པ་

དེ་ཡིན། རྟ་ཐབས་ནི་བྱང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད། སྐྱེས་པ་མི་གནས་ཤིང་འཕེལ་དུ་མི་སྟེར་བ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པས། འདི་ལ་རྟུར་བསྟན་ནས་ཅི་གནོད་དུ་སྤྱོད། སེམས་ཅན་ལ་ཐེལ་བསྟན་ནས་ཅི་ཕན་དུ་སྤྱོད་

@099A ཞེས། །བ་ཡིན་གསུངས། ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་གིས་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོལ་ལེ་ཕྱོད་དེ་བྱས་པས། སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཌུ་ཅག་ལ་དེ་ལྟར་འོང་གསུང་ངོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཚུགས་མི་ཚུགས་

དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ཏུ་ཚུད་མི་ཆུད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་པས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལ་བློ་བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་བ་ལྟས་ལ་སྐྱེས་ན་ནི་ལེགས། མ་སྐྱེས་ནའང་དེ་ལྟར་མི་བསྡད་པར་དེ་སྟོན་པའི་དགེ་བཤེས་བསྟེན་ནས། དེ་

ལྟར་བློ་སྦྱོང་བའི་བྱོགས་དང་རྟག་ཏུ་བྱོགས། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བལྟ། དེའི་རྒྱུར་ཆོགས་གསོག །སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། རང་ཡང་དེ་ལྟར་བློ་སྦྱངས་ན་ས་བོན་ཚང་བར་ཐབས་ངེས་པས། ལས་དོན་མི་

ཆུང་ཞིང་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྐོར་འཇུག་འདོད་པས། །སྡུག་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། །ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བསྐལ་པར་འབད་པས་སྐྱེ་ཡང་རུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལས་བློང་

པའི་ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྒྱུ། ཇི་ལྟར་བློང་པའི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་མ་རྣམས་སློབ་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཚེགས་གི་འཇུག་སྡོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། དབྱ་ལས་རྣམ་

@099B རྒྱལ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཀླུ་སོགས་ལུས་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་སེམས་སྐྱེར་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྐེན་དུ་རུང་ཡང་། འདིར་ནི་ལམ་སྒོམ་འགྲེལ་པར། འོན་རབ་ཕས་ཡིད་འབྱུང་ལ་འཆི་བ་དྲན་པ། ཤེས་རབ་

དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་རིམ་ལ་བློ་སྦྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འཕྱུར་བའི་ཉམས་མྱོང་སྐད་ཟད་རྣོད་པ་ཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྒོམ་བའི་ཚེག །དངོས་

གཞིའོ་ཚོ་གཅ། །མ་ཧྲག་གི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ། ཚོག་བསགཅ་པ། བསམ་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱན་ཅིང་རྟེན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྫས་བཞཅམ་པ། གསོལ་པ་གདབ་

ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེན་པའི་ས་ཕྱོགས་བྱི་དོར་བྱས་པར། བ་བྱང་ལྷས་བྱཅ་པ་བྱས་ལ། ཙོན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲྭི་ཆུ་ཕུལ་དུ་བྱང་བས་ཀྱང་བྱཅ་ཅིང་། དྲི་

ཞེམ་པའི་མེ་ཏོག་སིལ་མ་གཏོར་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟགས་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། པོ་ཏི་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་རྣམས་ཁྲིའུ་འམ་ཁྲིའུ་འམ་སྟེགས་བུ་བཟང་པོ་ལ་གཞུགས་

སུ་གཞུག་བྱ་ར་དང་མེ་ཏོག་སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཅི་འབྱོར་དང་། རོལ་མོ་དང་ཞལ་ཟས་སོགས་སྣ་གོན་བྱ། དགེ་བའི་ཉེས་གཉིན་བཞུགས་པའི་གདན་ཁྲི་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཡང་བཞག་མོ། །གོང་མ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་

@100A ཞེས། །གྱི་བསྟེན་བཀུར་དང་། འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ་བཏང་བའི་སྐོར་ནས་ཆོགས་གསོག་པ་དང་། མཆོད་པ་ཡང་མེད་ན་བསྒྲུབ་བཟང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། ཡོད་ན་

གཡོ་མེད་པར་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བཅལ་ནས་གྲོགས་པོའི་བློར་མི་ཤོང་བ་ཙམ་བཞག་དགོས་ཏེ། ཇོ་བོ་ལ། བོད་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་མང་ཡུལ་དང་བསམ་ཡས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་དུས་སུ་མཆོད་པ་ངན་པས་མི་སྐྱེ་གསུང་སྐད།

རྟེན་ཡང་བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྐུ་རབ་གནས་ཅན་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད། གྲྭགས་བམ་ཡང་སྡུད་པ་ཡན་ཚེར་ཕྱིན་ལ་བྱ་གསུང་ངོ་ ।དེ་ནས་འཕགས་པའི་ཚོགས་སྤྱན་དྲང་། སྒོབ་མ་ཁྲུས་བྱས། གོས་བཟང་པོ་བགོས།

ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལ་བློ་མས། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྣིང་ཐག་པ་ནས་དང་བ་སྐྱེད་དུ་བཅུག་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རེ་རེའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་འདུག་པར་བསམས་ནས། དལ་བུས་ཡན་ལག་བདུན་པ་

བྱེད་དུ་གཞུག་གོ ।གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བློ་མ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་མཐུ་ལ་ཕྱིན་ལ། བུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ངས་ལ་བཙུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆེན་པོས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བླ་ན་

@100B མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་

དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་འཁོར་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལམ་བདེན་དང་། དགེ་འདུན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་དུས་ད་ནས་བརྩེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སྦྱིན་པའི་བྱོགས་ཞུ་སྨན་པའི་བསམ་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་

པ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ལྡོག་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱས་ལ། སྤྱོད་ལམ་སྡུར་བཞག་པ་དང་འདྲ་བས་སྒྲུབས་འབྱོ་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་

ནས་བརྒྱང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཤུང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྒོ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་

པ་དུས་འདི་ནས་བརྒྱང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ནལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྒོ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བ་གྱི་བ་དུས་

@101A ྈ། །འདི་ནས་བརྒྱང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་

བརྗོད་དོ། །དཀོན་མཆོག་རི་རེའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་དགོངས་གསོལ་རེ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཡང་། ཇོ་བོས་མཛད་པའི་ཆོག་ཇེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྡུང་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་

བསླབ་བྱ་རྣམས་འདིར་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་དང་། སྔར་ཟཱད་པའི་ཚོགས་ཞིང་སྨྱན་སྔར་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྔར་བཞིན་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་ཟཱད་པ་

ལྷར་བྱམས་སྐྱིང་རྡེའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་གདབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ལ་བཞུགས་པའམ་ཅོག་པུ་ཡང་རུང་བས་འདུག་ལ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མིན་གྱི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར་དུ་མི་བཏང་ངོ། །སྙམ་དུ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པས། དེའི་བསམ་པ་ཆོག་ལ་བརྟེན་

ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སྨོན་མི་རྩུས་ན་མི་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་སྙ་འགྱུར་པར་བྱའོ། །སྙམ་པ་ཙམ་ཚོགས་སྐྱེད་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་

@101B བྱ་ལ་སྐོབ་ནུས་མི་ནུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་ཆོག་གོ །སྐོན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་རྫོང་གི་འཇུག་སེམས་ཆོགས་ལེན་པ་ལ་བསླབ་བྱ་ལ་མི་སྐོབ་ན་བྱར་མི་རུང་བས། ཀུ་སྐྱབ་དང་། ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་པ་སྟོམ་པའི་ཆོ་

གཅང་པོ་ལ་བྱར་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སྐོབ་མི་ནུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འགྱུབ་པ་ཁྱེད་ས

སུ་མཛད་ནས། གང་ཟ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐོབ་པར་མི་ནུས་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྐོམ་རིམ་དང་པོ་

ལས་གསུངས་པས། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་མི་སྐོབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱར་རུང་བ་དང་། སྟོམ་པ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་ཆེས་གསལ་ལོ། །སེམས་བསྐྱེད་གཟུང་བའི་ཆོག་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྨིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

དང་། བསྟོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་བསྟུལ་བ་དང་བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དག་བའི་རྩ་བ་དེས། ཇི་ལྟར་སྡོམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

@102A ྅། །པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་

བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས། ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆེས་ཀྱི་བར་དུ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་དགྱེའོ། །སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་ཕར་བགྱིའོ། །མ་

བྱོལ་བ་རྣམས་བྱོལ་བར་བགྱིའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་བཟལ་བར་བགྱིའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་དང་། འདི་

གཉིས་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བརྩས་དགོས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཇོ་བོས་མཛད་པ་ལས། དེ་ལྟར་

སྟོབ་དཔོན་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པའི་ཆོག་ལ་

སོགས་པ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་སྦྱངས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་སྟ་མ་བཞིན་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་སེམས་

@102B ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་ཆུ་ལ་བསླབ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཆུ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོ་

ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་དན་པ་ལ་བསླབ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དྲུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤང་བ་ལ་བསླབ། བསོད་

ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་བལྟ་བའམ་བློ་མ་ལས་མཉན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་སེམས་པ་སྟེ། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བལྟ་

དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྡུར་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུན་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་

ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། མདོར་བསྡུན་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས། མདོར་བསྡུན་དེ་དེའི་སྡོམ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པའི་སྡོམ་དུ་གསུངས་སོ། །བྱངས་ལས་

ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་ནི་སྨོན་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པས། དེ་ལས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཞིང་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གནོད་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །དང་

@103A ྅། །པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་དབུ་བཅོམ་པ་བདག

ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མའམ་གོང་མར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་། འཇིག

རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཧ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་སྲུང་བའི་སྲུངས་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྲུངས་པས་གཉིད་ལོག

གམ། སྐྱོས་སམ། བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་། གནོད་སྤྱིན་ནམ། མི་མ་ཡིན་གཞུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅོ་མི་ནུས་པའོ། །གསང་སྔགས་དང་། རིག་སྔགས་ཀྱི་ཆོག་ཡམས་དང་། གནོད་པ་དང་། ནད་འགོ་བ་ཞི་བར་བྱེད་

པ། སེམས་ཅན་གྱི་ལག་ན་འདུག་པ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་། འདིའི་ལག་ཏུ་འོངས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་གྲུབ་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདིས་ནི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཆོགས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ན་འགྲུབ་སྟེ་བར་བསྟན་པས།

ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་ན་མྱུར་བའོ། །གང་ན་གནས་པ་དེར་ཡང་འཇིགས་པ་དང་། མུ་གེ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་

@103B གནོད་པ་སྤྱང་ཞིང་། ནད་མེད་པ་སོགས་དང་། བཟོད་པ་དང་། ངེས་པ་དང་ལྡན་པས་ཚུར་གནོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་ཅིང་། ཕར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་སོགས་དང་། ངན་སོང་དུ་ཡང་སྐྱེ་དགའ་ཞིང་། སྐྱེས་ནའང་སྡུག་བྱ་ཐར་པ་དང་། དེར་

ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ཞིང་། དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་འཕོར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཡང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གཟུགས་སུ་བྱུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡང་མི་ཁོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཟང་

ཟིང་གིས་མཆོད་པས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་ཆོག་པ་ནི། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་གྲངས་མཚོན་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར།

གཱ(DG'A)འི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་གྲུབ་བགང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བཀྱིས་དེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་

ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྗེ་བོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་སྐོར་བ་མཛད་ནས། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་སྡུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དགོངས་པ་ན། སྐུ་གཟུགས་ཚུང་བ་རྣམས་བཞིངས་

ནས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་། གཅྱོ་ལའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱད་མེད་ཅན་པ་ཞིག་ལ་གཞོན་པ་ཞིག

@104A ྈ། །གིས་དྲིས་པ་ལ་ཡང་ལན་སྔར་ལྟར་མཛོད་པ་གསན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དེས་ཆེར་སོང་སྐད། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟན་པ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གཉེར་ཆེན་པོ། ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་སྤྱོད་པ་རྣབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐུལ་བའི་རྒྱུ་དམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་སྐོམ་པ་ལ་སྤྱོ་ཤུགས་ཇེ་འཕེལ་

དུ་བཏང་ནས་སྐོམ་པས་ཆུའི་གཏམ་ཐོས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བསྐལ་བ་དུ་མའི་བར་དུ་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་ཆེས་ཕྱ་བར་བྱས་ཏེ། ལམ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ན་འདི་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དམ་པར་རྟུལ་བ་

སྲས་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་སེམས་

བསྒྱིད་པ་མི་གཏོང་པ་དང་། སྟེལ་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བཞེས་གཉེན་དཔང་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྤྱན་སྔར་སེམས་ཅན་མ་བསླུལ་བ་བསླུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བྱས་ནས། སེམས་

ཅན་གྱངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པའམ། བསྐལ་པ་དུ་མར་འབད་དགོས་པའི་དུས་རིང་པོའམ། ཚོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་ཤིང་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་བསླབ་དགོས་པར་མཐོང་བས་ཞུམ་པའི་ཐུན་བྱས་ཏེ། སེམས་བསྒྱིད་ཀྱི་

@104B ཁྱོད་བཞག་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་ལས་ཀྱང་སྡིག་ཆེ་བར་སྣང་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁས་བླངས་པའི་སེམས་དོར་ན་ངན་འགྲོར་རིང་དུ་འཁྱམ་དགོས་པར་སྨྲོད་འཇུག་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལོང་བས་ཕྱག་དར་ཕྱང་པོ་

ལས། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྟེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཅི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་འདྲ་བ་བདག་གིས་རྟེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ། རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཏང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདོར་བའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་

སྤེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟར་བཤད་པའི་ཚོ་ག་རྒྱས་པ་གྱབ་ན་དེ་ལྟར་བྱ། མ་གྱབ་ན་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་སྒྲུབས་ཏེ། ལན་བྱུག་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཚོག་ནི་

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། འགྲོལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག། ཅེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་གསུམ་མོ།།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་བློས་སྤངས་པའི་ཚད་ནི། མི་འཐད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་བཤད་ནས། དཀི་དུས་ནམ་ཡང་འདིའི་དོན་མི་བྱའོ་སྟམ་པ་སྟེ། །བཞི་པ་ནི། སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་བརྟུང་

@105A ཞེས། །ཤས་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་དཀོན་མཆོག་པ་སོགས་ཆོག་གསོག་པ་ལ་འབད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་དང་མི་ཉམས་

པར་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བླང་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལན་གཅིག་བཞི་ལས། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། བླ་མ་དང་། སྤྱིན་གནས་སྐྱ་བ་ལ་ཡུལ་ནི། མཁན་སློབ་གོ་སྐ་ལ། བླ་མ་ནི་ཕན་པར་འདོད་

པ་དང་། སྨིན་གནས་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ནག་ཚོས་སུ་འགྱོ་སྙམ་ན། ཡུལ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་དབུ་སྐོར་ཐབས་བྱས་ན་ནག་ཚོས་

སོ། །འོན་ཀྱང་བརྟུན་མིན་བའི་གཡོ་སྒྱུ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་བརྟུན་ཤིས་དབུ་བསྐོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྒབ་བཏུས་སུ་ནག་པོའི་ཚོས་རྣམས་སྤོང་བ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འདིའི་གཉེན་པོ་ནི་དཀར་ཚོས་

བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འགྱོད་པ་མེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡུལ་ནི། གང་ཟག་གཞན་དག་བ་བྱད་པ་འགྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི་འགྱོད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་

འགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྤྱིད་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་སྒུ་ཐུབ་མཐུབ་དང་འགྱོད་པ་སྤྱིས་མ་སྤྱིས་ནི་འདྲའོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་བསྟུགས་པ་སོགས་སྒྲུབ་ལ་ཡུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་

@105B ཀུ་སེམས་བསྒྲིད་ཅིང་དུ་ལྟ་དེ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསྒང་སྟེ་མི་སྣོན་པ་བརྗོད་པའོ། །ཡུལ་གང་ལ་སྣོས་པ་ནི་དོན་གོ་བ་ལའོ། །འདི་འབྱུང་ཡང་ཉེ། ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་

སྟེ། སྡུང་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་ཟིན་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་བསྒྲིད་ན་ཡང་། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་བསྒལ་བར་བྱང་སེམས་དེ་དམྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་

པ་མ་གཏོགས་པ་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངན་ལྷོར་ལྟུང་མི་རུས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཚོ་འཕྲལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ཏེ་རྩོད་པ་བྱེད་ན། ཁོང་ཁྲོའི་སེམས་ཅི་ཙམ་སྐྱེས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྒལ་བར་གཞི་ནས་ལམ་བསྒོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་

ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་དགག་ཅིང་། བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་བཤགས་པ་དང་། སྡོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །སྒྲུ་དང་གཡོས་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གྱིས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་

གང་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ལ་ཞིག་བྱས་པ་ནི། གཡོ་སྒྱུས་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་གཡོ་ནི་བྱེ་སྡང་ལ་སྒྱུ་བྱེད་པ་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་ཡི་འབྱུང་གིས་རབ་མར་གཏོང་བ་ལ། སྤྱོད་ལུང་སུ་གཏོང་བྱས་ནས། ཕྱིས་རབ་མ་ཅི་བདེར་ཁས་

@106A ཞེས། །བློངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་ངོ་། །སྒྲུ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། གཡོ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀར་ཆོས་

དང་པོའི་ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གོ །བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་སྡོག་གམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྤྱོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་མཁན་སློབ་སོགས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྫུན་གྱིས་མགོ་བསྐོར་བ་

ཡི་འབྱུང་བོ། །དཀར་ཆོས་གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། དེ་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་སྟེ། བསམ་པ་དྲང་པོས་གནས་པའོ། །འདི་ནི་ནག་ཆོས་བཞི་པའི་གཉེན་པོའོ། །དཀར་ཆེས་

གསུམ་པའི་ཡུལ་ནི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དོན་གནས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཞིར་བརྗོད་པའོ། །ཤར་བའི་ཞལ་ནས་འོ་སྐོལ་དགེ་བ་འདྲ་བ་བྲད་བྱྱད་བྱེད་པར་འདུག

ཀྱང་། འཕེལ་རྒྱས་མེད་པར། ཟང་རྒྱས་མང་བ་དེ། བྱང་སེམས་དང་། ཁོག་ལ་ཞོ་སྣང་དང་། བརླས་པ་བྱས་ཤིང་རྨ་ཕྱུང་བས་ཟད། དེས་ན་འདི་དང་བྱང་སེམས་ལ་རྨ་འབྱིན་པ་སྟོང་བ་གཉིས་ཐུབ་ན། བསླབ་བཏུས་ནས་

གང་ཟགས་ལ་བརྟེན་པའི་གནོད་འགྱུར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འོང་གསུང་སྟེ། བྱང་སེམས་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། དག་སྣང་སྨྲོད་

@106B བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཡང་ཉན་པ་པོ་སྣབས་ལ་བབ་པ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཞིར་སོང་ནས་མ་བརྗོད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་ནག་ཚོས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོའོ། །དཀར་ཚོས་བཞི་པའི་ཡུལ་

ནི་རང་གིས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ན། །དེ་ལ་བྱ་བ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་ཐེག་པ་མི་འདོད་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཇིན་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་རང་དོན་ནས་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་སྨྲར་བ་དགོས་ཀྱི། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བསམ་པ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་

ཉེས་པར་འགྱོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྲབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནག་ཚོས་གཉིས་པ་སྤོང་སྟེ། གཞན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སློང་ཐག་པ་ནས་འཛིག་འདོད་ཡོད་ན། གཞན་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འགྱོད་པ་ཙམ་

ཞིག་བསྒྲིད་པའི་ཚེད་དུ། ཡིད་མི་བདེ་སྒྲིད་པའི་སྤོང་བ་ཆེད་དུ་མི་སྨྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེར་གོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲི་བ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རྫོ་ལམ་ན་ཡང་སེམས་འདི་ནི། །འདོར་མི་འགྱུར་ན་མ་ཉལ་ཚོ། །སྤྱོས་ཅི་འཚལ་བར་གང་གིས་འགྱུར། །བཀའ་

སྣ་ལ་པ། བྱོང་ངམ་བྱོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་ངམ། །གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་འཇུག །དེས་ན་སེམས་འདོར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་།

སེར་སྣ་སྤངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྟོན་ལམ་མི་འདོར་བར་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ལས། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་

@107A ཞེས། །ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་། དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་བྱས་ན། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མངའ་དུ་མིས་བརྟགས་ན། ཞེས་སོགས་

ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོན་སེམས་གཏོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་བློས་མི་གཏོང་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་དང་འགལ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་མི་ལྡན་གྱི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་པའི་ལྟང་བ་མེད་ཀྱང་། བར་མ་དག་བ་ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡོད་བས་ཉེས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བས། སྟོབས་བཞིས་བཤགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསླབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་

པའི་རྒྱུ་མཚན། ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བ་ལ་བསླབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུབ་པར་བསྟན་པ། བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲོས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨྲིས་པོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་པ་དེ་

ཡང་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ལུང་སྟར་དྲངས་པ་ལྟར། ཕན་ཡོན་ཆེ་མོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སྦྱབ་པ་སྐྱེ་པོར་མ་བྱས་ན་འཚང་རྒྱ་མི་སྲིད་པས་སློབ་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་བས་

ན་སྦྱབ་པ་སྐྱེ་པོར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞོན་ནུ་སྦྱབ་པ་སྐྱེ་པོར་བྱེད་པ་ལ་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེན་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སྟོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་

@107B པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུལ་བར་གཞན་མི་འདུལ་བར་ཤེས་ནས། བདག་ཉིད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །སྒྲུབ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་བོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པ་ཡང་སྟོམ་པ་

བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ཐབས་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ནོར་བའི་ལམ་ལ་ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། འོ་མ་བཞོ་བར་

འདོད་པས་རྭ་ལ་འཐེན་པ་བཞིན་ནོ། །མནོར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆ་མ་ཚང་ན་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ས་བོན་དང་། ཆུ་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་སྨུག་གུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་

སོ།། །།འོ་ན་རྒྱུ་ཀྱེན་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་བའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་

མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱིང་རྡེ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་། ཐབས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་

ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་རྒྱུན་ཉོན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དན་རྟོག་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་བཟང་རྟོག་ཡིན་ན་ཡང་འཁོར་བར་འཆིང་བས། དེའི་

@108A ཞེས། །འབྲས་བུ་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། གསེར་སྒོག་དང་ཐག་སྒོག་གིས་བཅིངས་པ་དང་། སྨིན་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁྱི་དཀར་ནག་གང་གིས་ཕུག་རྒྱུག་བསྐལ་སྐྱེད་པ་དང་

འདྲའོ། །དེས་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་སྐོམ་མི་རུས་པའི་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ངེས་དོན་རྣེད་ནས་སྦྱོང་

པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དམངས་སུ་བབས་པའམ། ཁྱང་པོ་རྟེད་ནས་ལྷང་པོའི་རྩེས་ཆོལ་བ་དང་འདྲ་བར་སྣོད། །དེ་ལ་ཀུ་ཤང་གིས་ནི། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་བསྟོགས་པ་མཛད་པའི་མདོའི་ཁྲངས་བརྒྱ་ཆུ་

དངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །འདིས་ནི་ཐབས་ཆ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རྣལ་མ་མིན་ནོ། ཞེས་སྐྱར་པ་ཆེན་པོ་བཏབ་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྐིང་པོ་བདག་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཀག

པས། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འདི་ནི། ཀ་མ་ལ་ཤྭི་ལས། ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱས་པར་མཛད་མོད་ཀྱང་། དུད་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བསྟུང

སྟོམ་སོགས་སྤྱོད་ཕྱོགས་རྣམས་ཁྱད་དུ་བསད་ནས། ལམ་སྐོམ་པའི་ཚེ་དེ་དག་འདོར་བ་སོགས་སྤྱ་མ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ལ་ལ་ནི་ཐབས་ཆ་ལ་སྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་བའི་གོ་ལྡོགས་དང་། གཞན་དག་ནི་སོ་སོར་རྟོག

@108B པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཆོལ་བ་དོར་ནས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པའི་རྒྱུ་ནག་གི་སྒོམ་དེ་ལེགས་པར་འདོད་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཕྱོགས་ནའང་མི་སྣང་ལ། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་སྒོམ་པར་བྱ་ལ། སྤྲུལ་ཕྱོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་སྒོམ་མི་དགོས་ཞེས་པ་ནི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པའི་ལམ་ལས་

འདས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ནི། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་དང་། ཟབ་མོའི་

ལམ་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ཞེས་པ་རྣམས་སྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། ཞི་བ་མྱང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཇི་སྙེད་པ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་དང་།

རྒྱུ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་

སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་

@109A ཞེས། །ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིའོ། ཞེས་དང་། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་། ཞེས་དྲིས་

པའི་ལན་དུ་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། ཞེས་

དང་། གա་ཡ་གོ་རི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་འདི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་བོ། ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལམ་སྒོམ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་

རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་སྒོམ་དང་། །བྱལ་བས་སྤྲིབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི། །སྤྲིབ་པ་མ་ལུས་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྣལ་འབྱོར། །རྟག་ཏུ་ཐབས་བཅས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཐབས་

དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་སྤངས་པའི། །སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས་

དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཞད། །ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞེག་ཤེས་རབ་རྣམ་སྨོམ་པ། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་དུ་འཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་པུ་

@109B བསྟོམས་པས་མིན། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་བྱུང་པའི། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཙུག་ན་རིན་

པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བླུན་པོ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཡི། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སྩན་འབྱིན་པར་སེམས་སོ། ཞེས་དང་། ཡང་མི་བླུན་

པོ་དག །ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་སློབ་པ་ནི། སྟོང་

ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན་ཡིན་གྱི། ཡོད་ན་དེས་ཆོག་གོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ནས་དང་པོ་སོགས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་སྲས་ལ་སྤྱོད་

པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱིན་སོགས་གཅོ་པོར་གྱུར་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཡང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པས། ས་རེ་རེ་ན་

@110A ཞེས། །ཞར་ཕྱིན་དྲུག་དྲུག་གམ། བཅུ་བཅུ་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཟད་པས། སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ར་ང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་འཐོབ་པས་སོ། །དེད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཡ་ཤེས་ངང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་ཤིག །དེད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་

པ་ཡང་ཁྱེད་ལ་མེད་ཀྱི། དེའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །སེམས་ཅན་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ་ལ་སོམས་ཤིག །བཟོད་པ་འདི་ཡང་མ་འདོར་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་

པ་ལ་སློབ་དགོས་པར་ཡཤད་ན། གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོའི་སྐབས་སུ་འདི་དང་མི་འབྲ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་སྟགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་

ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཐུན་མོང་བ་རགས་པ་ཞིག་ལ་འབྲ་བར་ནི་སྟར་ཡཤད་ཟེན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་དེ་ལ་དེ་དག་ཚང་སྟེ། སྤྱིན་བྱ། སྤྱིན་བྱེད།

སྤྱིན་རྫས་སུ་མི་ཞེན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཚང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚང་ཞིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐམ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚང་བར་འགྱུར་ན། སྙ་

@110B སྟེགས་ཅན་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་རྣམས་ལ་ཡང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ན། དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཉན་རང་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་བས་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་རེའི་ནང་དུ་བྱུག་བྱུག་འདུས་

པར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་ན། (MandA)ལ་དབུལ་བ་ལ་ཡང་། བ་ཡི་ལྷི་བ་ཆུར་བཅས་སྦྱིན་པ་སྟ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱུག་གི་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བས་ཟིན་པའི་

སྤྱོད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཞེས་རབ་ནི། དཔེར་ན་བྱ་སྟུག་པ་ཤེ་བའི་སྐུ་ངན་གྱིས་མནར་བའི་མ་དེ་གཞན་དང་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བློ་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་། སྐུ་ངན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་མ་བཏང་ཡང་བློ་ཐམས་ཅད་

སྐུ་ངན་གྱི་བློ་མིན་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤུགས་དགུ་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཕྱག་དང་། སྐོར་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དེ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ཡང་། དེའི་

ཤུགས་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ཐུན་མགོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དགུ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། དེའི་

@111A ཞེས། །རྩོལ་ཟིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཐབས་ཤེས་མ་བྱལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕེར་བའི་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཚེ་རིང་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ཡང་

འབྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེས་ཟིན་ན་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་ཤེས་ཏེ་རྟུང་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་གསོད་

ནམས་ཆོག་ལས་འབྱུང་སྟ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལུང་མཐའ་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཁྱིད་རེས་འགའ་ནི། ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་དང་། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེ་

ཤས་པར་སྣུ་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འགྱུར་ཟེར་བར་སྣང་

བས་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་

སྟོས་ཤིག །ཡང་མདོ་ལས། སྤྱིན་སོགས་དྲུག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། ཞེས་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྷུང་བས་སྤྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

མཆོག་འཛིན་ཀྱིས་

ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་སོ་སོར་བཤགས་པར་བགྱིའོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པའོ། །ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་

ནི་བྱང་ཆུབ་བོ། ཞེས་

@111B གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོའི་དོན་ནི་བདག་གཉིས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་པའི་སྒྲིབ་སོགས་ནི་མ་དག་པས་བདུད་ལས་སུ་ཟཁད་ཀྱི། སྒྲིབ་སོགས་བདུད་ལས་སུ་སྟོན་པ་

མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་པར་ལྷུང་ནས་སྒྲིབ་པ་སྤྱལ་བ། ཞེས་དམིགས་པར་ལྷུང་པ་མི་དགོས་པར། སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་བཏང་བ་ཟཁགས་སོ། ཞེས་གསུངས་རིགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་རིམ་

ཐ་མ་ལས། ལན་འདེབས་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་ཤེན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ནས། སྤྲོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་མཚན་འཛིན་དུ་བྱས་ནས། མཚན་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །རྟོག་འདི་གཏོང་ངོ་སྣམ་པའི་གཏོང་སེམས་དང་། ཉེས་སྤྱོད་འདི་བསྟམ་མོ་སྣམ་པའི་སྟོམ་སེམས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་དག་བའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དག་པར་རིག་ཀྱི། དེ་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ། །འདི་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཕོར་

གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ན། བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་སོགས་སེམས་པ་དང་། འཆི་བ་དྲན་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་པ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ལས་

@112A ཞེས། །འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོང་བ་དང་། འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ནི་འདིའོ། །འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ངོ། །འདི་

ལ་ཡོན་ཏན་དང་། ཉེས་དམིགས་འདི་ཡོང་བོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། ངེས་པ་དང་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྱོ་ལ། ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་བ་

ཇི་ཙམ་ཆེ་བར་བསྒྲུབས་པ་ལས། ལམ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ཇི་ཚུང་དུ་འགྲོ་བས། སྤྲོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཚ་བྱང་ལྟར་འགལ་འདུར་སོང་ནས། གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་ཤེས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྒྲིད་ས་མེད་པར་

འགྲོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བྱར་འཛོག་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ལྟར། ལམ་དུས་སུ་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྩལ་

ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྱུང་དང་། འདི་ལ་སྐྱོན་ཡོན་འདི་ཡོད་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཞིའི་ལྟ་བ་བདེན་གཉིས་

གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་ལ་རབ་ལས་པས། ལུང་རིགས་ཀྱིས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་སམ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་འཇོག

@112B པའི་ཚད་མ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་པ་ན་ཚུན་གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། གཅིག་གཅིག་གི་བྱོགས་སུ་

འབྱུང་བ་ལ་རེས་པ་རྣེད་ན། དེ་ནས་བདེན་ཞ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། མདོ་དེའི་སྐབས་དེ་སྐྱེ་བ་སོགས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་

ཡིན་པས། སྨྲིན་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་བར་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའོ། ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་གྱི། དེ་དག་མི་བསྟེན་པར་དོར་བྱར་སྟོན་པ་མིན་ཞར་སྐོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །ལམ་ཕྱོགས་རེ་བས་མི་

ཆོག་པ་ནི། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་བ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཟད་མོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ནི་རླུང་ལས་འབར་ཏེ་རླུང་མེད་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་འབར་གྱི། དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཐམས་ལ་མ་ཁས་

པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཡང་ཤེས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པའང་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་བྱེད། ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པའང་འབྱུང་བར་

@113A ཞེས། །མི་བྱེད་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དམིགས་པ་ལའང་འཇོག་པར་བྱེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ དམིགས་པ་ལའང་ལྟའོ། ཞེས་

དམིགས་པ་མེད་ལྷགས་དང་། དམིགས་པ་ཡོད་ལྷགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱིད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ལྷོད་དགོས་ལ། བསྒྲུབ་ པའི་ཐག་པས་དམ་དུ་བསྟམ་དགོས་

པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཞེག་དགོས་ལ། དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཞེག་དགོས་པས་བསླབ་པས་བསྡམ་པ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་གཉིས་མི་གཅེག་ཅིང་བསྡུང་སྡོམ་ལྡོད་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་

འཆིང་བ་ལྡོད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅེག་པས་ཞེག་པོ་དང་། རང་བྱོལ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བཀག་པའི་ཚུལ་ནི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་

ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་སྟོམ་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ལ་འཇོག་རྒྱུ་མེད་པར་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པའི་

ཙོམ་འཇོག་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་སྟོམ་དུ་བྱེད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྟབས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྟོང་བ་ལ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཚུལ་ཇི་

@113B ལྷར་ཡོད་ཐ་སོགས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཞེག་ཆེན་སྤྱིལ་བསྒྲབ་ཚུལ། ཁྱད་པར་དུ་རྫོ་རྗེ་ཞེག་པ་ལ་བསྒྲབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྒྲབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་སྣང་བ་དང་། སྣང་ནས་

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ། བཟུར་ནས་ཇི་ལྟར་བསྒྲབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་དང་སྡེགས་གཉིས་ལ། དང་པོར་རང་རང་གི་སྡོམ་པ་མ་བཟུང་བར། བསྒྲབ་བྱ་རྣམས་ཉན་དུ་མི་རུང་ཡང་། འདི་ནི་དེ་དག་དང་

མི་འདྲ་སྟེ། སྡོན་དུ་བསྒྲབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་སྣང་ནས། དེ་ནས་འཛིན་པར་སྤྲོ་བ་ན་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྒྲབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་དག་ལ་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་

སློབ་འདོད་སྣང་ངས་ཏེ་སྡོམ་པ་བླངས་ན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས། འདི་ནི་ཐབས་བཟང་པོའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་པར། དང་པོར་ཇི་ལྟར་ལེན་ལུགས་དང་། དེ་མ་ཐག་ནས་རྟ་ལྟང་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྟང་བ་

རྣམས་བསྡུང་ཚུལ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅས་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་བབ་ཅིན་པས། སྟོམ་པ་ལེན་པའི་སྐྱ་རོལ་དུ་ངེས་པར་ལྟ་དགོས་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསླབ་པའི་གཞི། དེར་

བསླབ་པ་རྣམས་འདུ་ཚུལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། རིགས་བསྡུ་ན། ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བས། ཕྱིན་དྲུག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་

@114A ཞེས། །གྲི་གནད་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་སྟོམ་ཆེན་པོའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྲངས་ངེས་པ། ཞར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྟོམ་ཙམ་མཛད་པ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་

དམ་པས། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གནད་རྣམས་དགོངས་པ་བཞིན་བཀླལ་ནས། ངེས་ཤེས་བསྟེད་པ་ནི། གྲངས་ངེས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཡིན་པས། འདི་དག་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ངེས་པ་རྣམ་དག། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་

གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ནོ། །འདི་ལ་དྲུག །མངོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་པའི་དང་། དོན་གཉིས་སྣང་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང་། གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྫོགས་པར་སྣང་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ལ་

ལྟོས་པའི་དང་། ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་དང་། བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྟོགས་ཆེ་བ་རྣམས་རྫོགས་པ་ལ། ཆོ་ཏའགས་མང་པོར་

བརྒྱད་དགོས་ལ། དེར་ཡང་ལམ་གྱི་ས་ཆོད་འོང་བ་ལ། རྟེན་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རེ་མེད་པར། ད་ལྟའི་རྟེན་འདི་འབྲ་བ་ཆ་རེ་རེ་ཙམ་ཡོད་པས་བསྟན་ཀྱང་བོགས་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པས། རྟེན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱུན་ཆོགས་

ཤེག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད། གང་གིས་སྤྱོད་པའི་ལུས། གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་བརྩམས་པ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་ཕྱུན་ཆོགས་བཞི་ལྡན་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་

@114B དག་ཕྱན་སྲུམ་ཆོགས་པ་ཙམ་བྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བ་མང་བས། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་པས། ཐུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་ཅིང་བློག་པའི་དམིགས་ལེགས་

པར་ཕྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྨིག་མ་དང་ཆུ་ཤིང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་། ངེའུ་མོ་སྨྲམ་པས་བརླག་པ་ལྟར། ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརླག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ཤེས་རབ་ཡོད་ན་སྟར་བྱི་བཟང་ཚེའི་ལས་

ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་ནས་སྣང་ཡང་རྒྱུ་རྣམས་ལ་འབད་དེ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྟར་བསགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱད་པས་ནི་ཟད། གསར་དུ་ནི་མི་སྒེལ་བས། ཕྱི་མ་ལ་སྟུག་བསྔལ་བའི་མཚོ་ཆུགས་པར་འགྱུར་

རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དྲུག་འབྱུང་བ་ཡང་། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྟེན་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་རུང་སོ། །ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལོངས་

སྤྱོད་སོགས་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་

ཡིན་ལ། ལུས་ཕུན་ཚོགས་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་མཐོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཕེར་རྩོམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་།

རྣག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྱོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་བ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་གཉིས་སུ་ཟད་དེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་

@115A ཞེས། །པའོ། །དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་ལས་ལེགས་པར་

ལྷོག་པ་ཉིད་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་སོ། །དེ་མཐར་འབྱིན་པ་ལ་ཡང་ཚུར་གནོད་མ་བཟོད་པར་གཅིག་ལན་དང་གཉིས་ལན་བྱས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་མི་འོང་བས་ཚུར་གནོད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་དགོས་

སོ་ཞ་འདིས་ལན་མ་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་སྨིག་གསོག་ཕ་དུ་མ་ཁེགས་ཤིང་། དེས་འདུན་ནས་དགེ་བ་ལ་སྤྱར་དུ་ཡོད་པས་གཞན་དོན་ཆེན་པོའོ། །རང་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་སེམས་

གཡེངས་ཤ་ལ་མི་འོང་བས་བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་གནས་པའི་ལས་རྟང་ཐོབ་དགོས། དེ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩེམ་

དགོས་པས་དེ་ནི་དེ་དག་གི་གཞིའོ། །དེས་ན་དོན་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། །གཏེར་དང་མི་གཙོད་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་སྒྲུབ། ཅེས་ཏེ་འདི་ལ་གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་མེད་དོ། །གནས་དང་གྲོལ་བ་ཞེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལག་ཇེས་དང་། འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་ཇེས་སུ་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེད་

@115B ན་ཞེ་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་མི་འཐུལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་བཏང་བས་དེའི་ཕོངས་པ་སེལ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཡང་ཕར་གཡོད་མི་བྱེད། དེར་མ་ཟད་ཚུར་གཡོད་བཟོད་པར་བྱས། ཅོའི་གྲོགས་བྱས་པས་

མི་སྐྱོ་བའི་བརྩེན་འགྲུས་བརྩམས་ཤིང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཇུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་སྟོང་རྩང་དུ་སོང་བ་ན་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བཞག་དེ་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་

བྱག་ཏུ་དེས་ཏེ། མི་ཕོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཚེ་དང་། །རྣམ་འཚེ་བཟོད་དང་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་དང་། །དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ཉེ་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་

རྣེད་པ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་མ་རྣེད་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཡོད་ན་བསླབ་པ་བསྲུང་རྒྱས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་རྩེ་དེ་ལ་གྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་

སྡུག་བསྔལ་ལ་བཟོད་པས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ལ་སྦྱོར་ཡང་སྦྱོ་བས་དེས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་དྲུག་གིས་ནི། འདིས་འགྲོ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་

དྲུག་གིས་རིམ་པར་སྒྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་བར་མི་དགའ་དང་། ।རབ་གྲུས་གཉིས་ལ་མི་སྐྱོ་དང་། ।རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ।ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། ཞེས་སོ། ।ལྟ་པ་ནི། ཐོབ་ཟིན་

@116A ྅། ।གྲི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་ལམ་མམ་ཐབས་ནི་སྨྲས་པ་སྟེ། གཉོང་བ་ལ་གོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ।ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པའི་དོན་དུ་རྩོལ་བའི་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པའི་ཐབས་ནི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའི་རྣམ་གཡེང་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ।སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ।དགེ་

བ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བསྒམས་པ་ལས་དེ་འཕེལ་བས་སོ། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་

པར་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་དེས་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་ལམ། །དེ་ཐོབ་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པ་གཉན། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་

སྦྱོང་བ་གཉན། ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ན་ལེན་པས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །བློངས་པ་ཡང་གཉེན་བ་ལ་སྐར་མི་གཉེ་བ་

སོགས་བཟོད་པས་སྡུང་བས་དེ་ནི་དེའི་འཁོར་

རོ། །བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་གཅ་ལ་གཏོགས་པས་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་དེས་ཏེ། བསླབ་གསུམ་

དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་

@116B རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཕུན་ཚོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པ་ཐེག་པ་གང་ལ་གནས་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་དང་ལྡན་པས། བསྟན་པ་གང་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་། དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་དང་། ཐབས་དང་། བསྟན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟུད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིན་དྲུག

ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོམ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་མ་རྙེད་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ། ཕྱ་རགས་ཀྱི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་མ་ཆགས་པའི་སྤྱིན་པ་ཡིད་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཅིང་། ཉས་སྤྱོད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་ལྷོག་ཅིན་ཉུང་བས་

བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ནུས་སོ། །ཉིན་མཚན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རྩང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེའོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔ་མ་

སྔ་མ་དམན་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལས་འཕྲུག་པ་དང་། བྱ་བ་སྣ་བས་རབས་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་སྔ་མ་རྣམས་ལས་འཕྲུག་པ་དང་བྱ་བ་དཀའ་བས་ཕྱ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྔ་

@117A ཞེས། །མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རབས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒོམ་པ་སྤྱི་ལ་བསྟན་ཚུལ། ཁྱད་པར་དུ་ཕར་

ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན། གཞན་རྒྱུད་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བ་ཞི་ལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

དྲུག ། །སྐྱེན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ།

བཙོན་འགྱེས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་བསླབ་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲིག་པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དག་བ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག

གི་ལས་ཏེ། དེ་ནི་ལུས་ངག་སྒྲིག་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲིག་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྩོགས་པ་ནི་སྒྲིག་བྱའི་རྩས་གཞན་ལ་བཏང་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་མི་ལྡོག་ཀྱི། སེར་སྣའི་འཇོམ་

པ་བཙོམ་ནས་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བློ་གཏོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྒྲིག་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་སོ་སོ་ལ་ལྡོག་པའི་རབ་དབྱེ། སྒྲིག་པ་རང་གི་

ངོ་བོའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིག་པ་ཁྲིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ལ། བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་བྱ་ཡི། ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིག་པ་མི་བྱ་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་

ཐར་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་

@117B ཐོས་པ་ལ་སོགས་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པར་བསྟན་བཀྲས་ལས་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱུང་གིས་ཟང་ཟིང་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་ནས་སྦྱིན་གཏོང་བྱེད་པ་བཀག་གི །རང་གི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་གནོད་པར་སྦྱོན་ཀྱི་བསོད་ནམས་

ཀྱི་མཐུས་མང་དུ་རྟེན་ན་ཟང་ཟིང་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེར་པའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ཁྱེད་ལ་གཏོང་བའི་ཕན་ཡོན་མི་བརྗོད་ཀྱི། འཛོམ་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། རབ་བྱུང་གིས་ཤ་ཐང་ཐུ་རྟེར་བཙལ་ཞིང་བསགས་

ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྣ་མང་དུ་ཕྱུང་སྟེ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་མ་དགྱེས་པའི་གཏམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པའི་འཛོམ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་

ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་རིགས་པར་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པའི་གཞི་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་སོགས་མིའི་འཇིགས་པ་དང་། སེང་གེ་དང་སྡུག་སོགས་མི་མ་ཡིན་དང་། ཆུ་དང་མེ་

སོགས་འབྱུང་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི་ཟང་ཟིང་གཞན་ལ་གཏོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེར་སྣ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཏུ་མི་

འགྱུར་ཏེ། སེར་སྣ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་ཟེགས་པ་ཙམ་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏོང་བའི་གེགས་སེར་སྣའི་ཀུན་འཇོམ་

@118A ཞེས། །བསལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་བ་སྐྱེད་ཐག་པ་ནས་སྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་གཉིས་དགོས་པའི་དང་

པོ་ནི་ཟླ་བ་སྤྲོན་མེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། སྲོག་དེ་གཟར་གྱི་ཚུ་ལྟར་གཡོ་བ་དང་། ལུས་སྲོག་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་དང་། རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བརྗུན་

པར་བལྟས་ནས་དེ་ལ་ཚགས་པ་དགག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ལོག་ན་ཚགས་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྣམས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་པར་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བསྒྲབ་བཏུས་ལས། འདི་ལྟར་བདག

གི་ལུས་དང་སེམས། །སྐད་ཅིག་རེ་རེས་འགྲོ་བ་ཉིད། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་དྲི་འབབ་པའི། །ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཅིང་དྲི་མེད་པའི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ནི་རིན་མེད་རྣེད་མིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱེད་ཚུལ་དངོས་

ནི།། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཞངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་

དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་ཡང་ཡང་གོམས་བར་བྱའོ། །ད་ལྟ་མོས་པ་མ་སྨིན་ཞིང་སྤྱོབས་ཆུང་བས་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པས་ལུས་བྱིན་ཟིན་ཡང་ཤ་ལ་སོགས་བ་དངོས་སུ་

@118B མི་སྟེར་མོད། འོན་ཀྱང་ལུས་སྡོག་གཏོང་བའི་བསམ་པ་མ་སྤྱངས་ན་གོམས་པ་མེད་པས། དག་ཅོད་ཀྱང་ལུས་སྡོག་གཏོང་མི་རྒྱས་པར་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་བས། དཔལ་ནས་བསམ་པ་སྤྱང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་

སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བའི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྦྱོད་པ་ན། གཞན་དོན་དུ་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་བརྗེད་ནས་རང་དོན་དུ་སྤྲད་པས་སྤྱོད་ན་ཉེན་མོངས་ཅན་དང་། སྤྲད་པ་ནི་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་

འདུ་ཤེས་བརྗེད་བའམ། སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཚགས་ན་ནི་ཉེན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བའོ། །གཞན་ལ་བསྟོས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཇས་སུ་འདུ་ཤེས་ནས་རང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་ན་མ་བྱིན་ལན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རིན་ཐང་

ཚང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་ལ་ཁོའི་དོན་གྱའོ་སྙམ་དུ་སྤྱོད་ན་ཉེས་མེད་དུ་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །ཕམ་པ་འོང་ཚུལ་ནི་མིའི་འགྲོ་བ་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྟོས་

ཤིང་དེས་ཀྱང་དེ་རིགā་ནས་བདགā་ཏུ་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་དུ་ལེན་པ་ལ་རིན་ཐང་ཕམ་པ་འོང་ས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་དང་བས། སྤྱིན་བྱའི་ཚེས་

སྣ་ཚོགས་པ་དཔག་མེད་ཏོག་པས་སྤུལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་པར་མོས་བའི་མོས་པ་སྤྲོང་བ་ནི་ཆོགས་ཆུང་དུས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འཕེལ་བ་དང་། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྤྱིན་བར་བྱང་ལ་ལས་གསུངས་

@119A ྱ།། །།སོ། །སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱས་ཏེ་སློབ་པ་བྱང་ན་སྟོབས་ཆེའོ། །དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྤོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཚེས་ལ་

མོས་ཤིང་བཟོད་ལ། གཞན་གྱིས་གཤེ་བ་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགེ་བ་དེ་རྣོན་བྱང་དུ་བསྟོ་བའི་

བསམ་གཏན་དང་། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྨྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དྲུག་ཚང་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་

ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྡོང་བའི་སེམས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཅོད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །སེམས་པ་དེའི་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་གནོད་འཚེ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་འཛུགས་ལས། སྡོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་

པར་བཤད། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཀུན་སློང་དང་བཅས་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་བ་བདུན་སྤོང་བའི་

@119B ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་བདུན་ནོ། །འདི་ལ་བྱང་ས་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པྲན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པྲན་ཡིན་ན་ནི། ཁྱིམ་པའམ་རབ་བྱུང་

གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱོད་སྡོམ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རྟུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པྲན་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་རང་

བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་པར་སྤྱོང་བའི་སྤྱོང་བའི་སྤྱོང་སྡོམ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་

སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དངོས་མིན་ལ། ལྷག་མ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་

པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་

ནི་འཇུག་ལྟོག་ལ་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་སྙང་འདོད་ཀྱགས་དྲག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྩེས་སུ་བྱེད་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མ་བསྒྲུབས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བསྒྲུབས་བའི་ཕན་ཡོན་རིང་དུ་སྐོམ་དགོས་སོ། །

@120A ཞེས། །དེ་ནི་སྔར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་རང་དོན་མི་ནུས་ན། །གཞན་དོན་ཚུལ་ལ་མཐུ་ཡོ་དག་ལས་འོང་། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་ལེགས་པར་བརྩོན་པ་

ཡིས། །འདི་ལ་རིམ་གྱོོགས་པར་རིགས་པ་མིན། ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕྲོ་བའི་ལམ། །སྐྱིང་རྗེའི་ངང་ཅན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་སྤྱད། །ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་ཕུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །སྐྱོན་བཅལ་རྒྱུན་དུ་འཇུར་བའི་མཚོག

ཅེས་བྱ། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་འོང་དྲི་བསུང་སྟེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་དང་མི་འགལ་བྱུག་པ་ཡིན། །ཆ་ལུགས་མཐུན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་གྱུར་ན། །མི་ཡི་ནང་ན་དེ་ནི་འཕགས་པར་འགྱུར། ཞེས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གོང་ནས་

གོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱིང་རྡེའི་དང་ཅན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་བསྟབ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོང་མ་འཐོབ་པ་དང་། རྒྱུན་གཞན་ནི་ཉ་ཅང་གཞོན་བ་

དང་རྣན་པ་ལ་མི་མཛེས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྣན་གཞོན་བར་མ་སྤུ་ལ་ལྡན་ཡང་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་སྐྱེད་པས་རྒྱུན་མཆོག་དང་། དྲི་བཟང་པོ་གཞན་ནི་རྩི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཡང་རྩི་ཕྱོགས་མིན་པར་མི་འགྲོ་བས་

ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གྲགས་བའི་དྲི་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཚ་གདུང་སེལ་བའི་ཙཏྟན་སོགས་ཀྱི་ལྷོ་གྱའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱང་ལ་འགལ་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚ་གདུང་སྐྱོབ་བའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱང་

@120B ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་རྒྱས་ཙམ་ལྡན་པར་འདུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་པ་ནི་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོག་ཏུ་མ་བརྟོད་ཆོགས་སུ་མ་བྱུར་ཀྱང་། །ཉམས་སུ་མ་ཁོ་

བའི་ལོངས་སྤྱོད་རིམ་གྱོ་འདུ། །བསྟོགས་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་འདུད་དེ། །ཆགས་མེད་མ་བསྒྲུབས་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བརྩོད་དུ་མ་འོས་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། །ཕན་ཞིང་དབེན་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་། །སྟོན་

ཚད་མི་བཞེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་འདུད། །ཤང་པས་བཀུ་ཤེས་གྱུར་པའི་རྟུལ་དག་ཀྱང་། །སྨྲེ་གཅྭག་དམ་པས་བླངས་ཤིང་ལྷ་དང་མི། །ཕྱག་འཚལ་མགོས་གཏུགས་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་འཁྲེར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་ཉིད་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་

སྟེ། དེ་བསྡུངས་ན་གཞན་དག་ཀྱང་བསྡུངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་བསྡུངས་ན་གཞན་དག་ཀྱང་མ་བསྡུངས་བར་འགྱུར་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བསྟུ་པ་ལས་གསུངས་

སོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བརྩང་ནས་དེའི་འཇུག་ལྟོག་གི་བཅས་པ་རྣམས་དོར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་གཞན་ཞིག་ལ་སློབ་དགོས་ཟེར་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གནད་

@121A ཞེས། །མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་བོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོག་བ་རྣམས་སྤོང་བ་

ཡིན་ལ། རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་གནད་བསྟུས་པ་ནི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཀུན་སྤོང་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བའི་སྡོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བྱ་སྟེ། ཞར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས། མཐོ་རིས་ཐར་པའི་བདེ་

ལམ་གྱུར་པ་སྟེ། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་བྱ། །འདི་ལ་གནས་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་བསམས་པའི། །བསམ་པའི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །ངག་ལུས་ཡིད་རྣམས་ཡང་དག་བསྟམ་བྱ་བ། །མདོར་

བསྡུས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ལུས་འདུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས། །དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱིས། ཞེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་རང་གིས་གང་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་སྡོམ་སེམས་སོགས་ཡང་ཡང་སྦྱོང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ། །ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ།

ལྷག་མ་ནི་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཉེད་པ་བྱེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བྱང་བས་མི་བརྩེ་བར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། ཆོས་ལ་མོས་

@121B པ་ཡིན་ཏུ་གནས་པའོ། །དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་ཞེ་སྡང་དང་། སྲོག་ཅི་བ་དང་། མ་མོས་ཤིང་མི་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་མ་ནི་རང་གི་ཁྲོ་བ་སོགས་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཞོམས་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སེམས་

ཅན་མི་བསྲུན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་བ་དར་ལེན་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན

དང་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སྨོམ་དགོས་པས་དང་པོ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་དགྲ་ཉང་བ་དང་། མཛའ་བོ་དང་མི་འབྲེལ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་མང་བ་དང་། འཕྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བ་དང་། ལུས་ཞིག་ནས་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

རོ། །སྣམ་དུ་སེམས་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས། གཞན་དོན་འདོར་བའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཚུལ་གྱི་དམ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །འཇིག་རྟེན་ལེགས་བ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག །ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་ལས་བཟོད་པས་

ཡོངས་སུ་སྐྱོབ། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་འཆང་རྣམས་ལ་སྟོན་ས་ཀྱི་ཕུལ། །གནོད་སེམས་འབྱོག་གི་མི་ལ་ཆུ་ཡི་རྒྱུན། །འདི་དང་གཞན་ལ་གནོད་དགུ་བཟོད་པས་སེལ། །སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་བཟོད་པའི་

གོ་ཆ་ལ། །མི་བསྡུན་སྐྱེ་བོའི་ཚོག་གི་མདའ་རྟགས་པས། །དེ་དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཏོག་བཟང་ཐྱུར་ཅིང་། །ཐུགས་པའི་ཕྱེང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འཐུར། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོས་ལྡན་མཚན་རབ་བརྒྱན་པ་ཡི། །གཟུགས་སྐུབ་བཟོ་

@122A ྃ།། །ཡི་གནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞན་ཡོན་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་མ་རྣེད་བར་དུ་བསྐོམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་འཕྲིག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྡིག་དང་བདེར་གཤེགས་

མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་དཔའ་བོས་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་པར་སྣང་ངོ། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་

རོལ་བའི་མདོ་ལས་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པར་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ལ་ནི། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་དགོས་པར་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ཡུལ་སྤྱི་ལ་བཞེད་པའི་སྡེ་མ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་

རྣམས་ལ་ཁྲེས་པ་ཡིས། །སྤྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ན། །ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་རྐེན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁྲོས་ན་ཡང་དག་རྟོ་འཇོམས་ན། བྱང་སེམས་མ་

ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་དང་། ཡུལ་དེ་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་མ་ངེས་དང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་བ་བདེན་མི་བདེན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་འཇོམས་པ་ལ་འབྲ་བར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་

སོ།། །སྤྱིར་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་མི་དགོས་ཏེ། བསླབ་བཏུལ་སུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སློའི་གཞུང་དྲངས་པ་ལས། དགེ་སློང་གིས་དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་སེམས་དང་བས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་

@122B ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་ན། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུས་ཇི་ཙམ་ནོན་པའི་རྟུལ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཁོར་སྐྱར་བྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྱུར་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དགེ་རྩ་དེ་ཚངས་པ་མཚུང་པར་སྨྲོད་

པ་ལ་རྣ་ཕྱུང་བ་དང་། རྣས་པར་བྱས་ན་འཛད་པར་འགྱུར་ར། །དེ་བསན་མཁལ་དུམ་ལ་ཡང་མི་ཁྲོན་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་ནི། སྔར་བྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་སྐྱར་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་རྒྱང་བསྲིངས་ཏེ། སྟོན་ལ་ཞེ་སྔར་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། དཔགོད་རྒྱུན་དང་ཕྲད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་

གང་གིས་ཀྱང་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྟོང་མི་ནུས་ན། ཉོན་མོངས་པས་ས་བོན་སྟོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གསུང་རོ། །རྒྱུ་མཆིན་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སོ་སྐྱེས་གཉིན་པོ་སྟོང་བས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྤྱངས་བའི་

དག་པ་ཡངས་བོན་སྤངས་པ་མིན་ཡང་དག་ཟེད་ཏྲིན་དང་ཕྲད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་མི་སྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོར་ལམ་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལོག་ལྟ་དང་དན་འགྲོའི་རྒྱུར་བྱུང་པའི་མི་དག་བའི་ས་བོན་མ་

སྤངས་ཀྱང་ཏྲིན་དང་ཕྲད་ནའང་ལོག་ལྟ་དང་དན་འགྲོར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྷུ་གང་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་མི་དགེའི་ལས་གང་སྟོན་ལ་སྨིན་པ་དེས་རེག་ལ་ལས་གཞན་དེ་སྨིན་པའི་

@123A ཞེས། །གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་འཛོམས་པར་གཞག་མི་ནུས་ཤིང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་རྣམ་སྨིན་རྒྱུད་བསྡུས་པ་ཙམ་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་མི་རྟང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་

བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དགེ་རྩ་འཛོམས་བྱེད་དུ་གསུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྨོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། སྡུར་བཤད་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྤྱངས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་གནོད་

སེམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ་ས་བོན་ཉམས་པ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། དཀོན་རྒྱན་དང་ཕྲད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྨིག་པ་བསགས་པ་སྟོབས་

བཞིས་སྡུངས་པས་འདུག་ཀྱང་། ལམ་གོང་མ་སྐྱེ་བ་བྱལ་དུ་སོང་བ་མི་འགལ་བ་ལྟར། ཁ་ཅིག་ལ་སྨིན་པ་བཏང་ནས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་། ལམ་གོང་མ་སྐྱེ་བ་བྱལ་དུ་སོང་བ་མི་འགལ་བ་ལྟར། ཁ་ཅིག་ལ་སྨིན་པ་བཏང་ནས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱོལ་ཞིང་ཚོགས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཅོ་མ་ཡང་།

གཉོང་བ་དང་སྡོང་སེམས་ལ་གོམས་པའི་བྱེད་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་སླར་ཡང་སྨིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་སླ་བ་འཇོམས་མི་ནུས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ནང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་རིགས་འདྲ་རྒྱུ་ན་

ཚགས་སུ་འབྱུང་བ་བཅོམ་ནས། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བ་མི་འཇོམས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་སྐྱེས་ན། བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་རྫོགས་

@123B པར་བསྒོད་རྒྱས་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོང་ཁྲོའི་བསམ་པ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་བཏང་ཡང་བསྒལ་པ་གཅིག་གིས་ལམ་བསྒོད་པ་པུལ་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་མི་དགེ་བ་འདག་པ་ལ་ཡང་དེའི་

བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདག་མི་དགོས་པ་དང་འབྲ་བར་དགེ་བ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཇོམས་མི་དགོས་སམ་སྟམ་མོ། །འོན་ཀྱང་འདི་གལ་ཆེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གི་ལུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་

པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བས། ལེགས་པར་གསུང་རབ་བཤད་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་སྨིན་ཡིད་ཀྱི་མི་འོང་བ་ཆེས་དྲག་པ་འཕེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་སྨིན་ཆེས་ཡིད་ཀྱི་འོང་བ་འབྱིན་པ་

འགག་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཡིད་ཞི་ཞིང་ངེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྟར་ཡོད་འཇིག་ཅིང་ཕྱི་མ་མི་འཐོབ་པ་དང་། གཉིད་མི་ཕེབས་ཤིང་སེམས་རྣལ་དུ་

མི་གནས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ཆེ་ན་སྡང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་ཀྱང་དྲིན་བརྩེད་ནས་གསོད་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སུན་ནས་སྤོང་བ་དང་། སྤྱིན་པས་བསྟས་ཀྱང་མི་སྡུད་པ་སོགས་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྤྱོད་

འཇུག་ལས། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྟ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ། སྒོ་དུ་མ་

@124A ཞེས། །ཉས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་འབད་དོ། །རྣམ་སྨིན་ཚབས་ཆེ་བ་དང་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ནི་ཞེ་སྡང་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་དང་། དམ་ཚོས་སྤོང་བ་དང་། བྱང་སེམས་

དང་བླ་མ་སོགས་ལ་ཁྲད་དུ་གསོད་ཅིང་རྒྱལ་སྐྱིད་པ་སོགས་ཏེ། བསྟན་བཅུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐམ་པའི་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། གནོད་བྱེད་དེས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་

པ་ན་རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱོན་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་སྐྱེད་ལ། དེས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་

རྣམས་སྐྱེད་ཅིང་དེས་གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་བྱུང་པས་བྱན་ལྟར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བསྒྲུལ་ནས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་

ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་གདོན་གྱིས་བརླམས་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་འགའ་ཞིག་རང་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཕན་འདོགས་མཁན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཅིང་། བརྡེག་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་འདི་ནི་གདོན་གྱིས་

རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ་སྙམ་ནས་དེ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྱོ་བར་གདོན་དེ་དང་ཅི་ཕྲིན་ལ་འབད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྱོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་པ་ལ། །སྨན་

@124B པ་འབྲུག་པ་མིན་དེ་ལྟར། །ཐུབ་བས་ཉོན་མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། ཞེས་དང་། སྒོང་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། འདི་འདིར་སེམས་ཅན་སྐྱོན་མིན་ཀྱི། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱོན་ཞེས། །རྣམ་པར་

དབྱད་ནས་མཁས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དག་ལ་འབྲུག་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་གཅོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ནི། རང་གི་སྡུང་བསགས་པའི་ལས་ངན་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ལས་དེ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམས་ན་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་གསར་དུ་མི་གསོག་ཅིང་། ཁྲོས་ན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་སོ། །དེས་ན་ནད་ཆེན་པོ་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་གཉར་སྲེག

བྱེད་པ་བཟོད་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་ལ་བཟོད་པར་ཤེན་ཏུ་རིགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་ཀྱི་བཟོད་པ་སྐོམ་ཚུལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བྱང་བ་དེ་སྣང་བཅོས་སུ་འདུག་ན་ནི་ཡིད་མི་དགའ་པ་བྱ་

མི་དགོས་ལ། བཅོས་སུ་མི་རུང་ན་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་ཕན་བ་མེད་པས་དགོས་རྒྱས་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བཟེ་རེ་ཆེན་སྤྱིག་བསྟལ་ཕྱ་མོའང་ཤིན་ཏུ་བཟོད་བཀའ་ལ། བཟེ་རེ་ཆུང་ན་སྤྱིག་བསྟལ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྲན་

རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚྭོས་སྤྱིག་བསྟལ་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། སྤྱིག་བསྟལ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་འདོད་མི་སྐྱེ་བས། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བསྐྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱིག་བསྟལ་གྱིས་ཟེབས་ན་རྦྱོམ་པས་

@125A ྱ།། །མཐོ་བ་འཛིག་པས་དྲིས་པ་སེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱིག་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་སྐྱོང་ན་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་བྱང་བས་འབྲས་བུ་དེ་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་དགོས་པས་སྤྲིག་ལ་འཛེམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱིག་བསྟལ་

གྱིས་གདུངས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་པས་དེ་དགོས་ན་དགེ་བ་སྒྲུབ་དགོས་པས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་ཡང་སྤྱིག་བསྟལ་ལོ། །སྐྱམ་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱས་

ལ། སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་འདོད་པའི་གནས་སོ་སྐྱམ་དུ་ཡང་ཡང་བློ་སྦྱང་དོ། །དེ་ཡང་། གོམས་ན་སྣ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གནོད་པ་ཆུང་གོམས་པས། །གནོད་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་བྱ། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་བཟུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་རིམ་དང་བསྟེས་ཀྱིན་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་སྟོབས་ཇེ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། དང་བའི་

ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། བླང་དོར་གྱི་ཡུལ་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་དག་གི་(PRA)ས་བྱ་དང་། བསྒོམ་པའི་

ཡུལ་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་འཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དམ་ཚོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་མོས་པ་སྤྱོད་

@125B པའོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བ་བསྟུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་མངོན་པར་སྤྱོད་དང་། དེས་བསྟུངས་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་གཡོ་

བ་ལ་བྱང་སར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བྱང་སེམས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་སྤྲོར་བའི་སྡུ་རོལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོ་བ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་བསྐལ་ཆེན་གྱངས་མེད་གསུམ་བྱེ་བ་

ཕྱག་འཚམ་འགྱུར་གྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འཕོ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་སྤྱོ་བར་བྱེད་དེ། རྩོགས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཞུགས་

པ་ཡང་མི་གཏོང་ན་དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཐུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྣམ་དུ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་ཀྱོན་པའོ། །དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཕྱིན་དྲུག་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་བའོ། །

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། སྡང་དང་(DVA)འོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བསྙམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། དགེ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག །འདི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་དེ་རྗེས་འཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཆོག །དངོས་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་འདས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྡུག་འདོད་པ་འཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དགེ་པར་རབ་

@126A ཞེས། །འགྲུར་ལྡན། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འཚང་རྒྱས། ཞེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་མེད་བརྩོན་འགྲུས་

ཚོ་ལྡན་ན། །མི་འཐོབ་མི་འགྲུབ་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད། ཅེས་དང་། མི་མིན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལ་ཕན་པར་དགའ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཉིན་མཚན་དུས་རྣམས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདའ། །ཡོན་ཏན་

ཆོག་ཀྱིས་དམའ་བར་འགྱུར་བ་མེད། །མི་ཡི་ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིས། །མེ་ཏོག་ཕྲུག་བཞིན་རྣམ་པར་འཕེལ། ཞེས་སོ། །མ་བརྒྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ལེ་

ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་ངོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྨིན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ། ཞེས་དང་།དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་

རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །བརྩེན་འགྲུས་སྐྱེད་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་

བའི་ཆོས་སྒྲབ་ནུས་སུ་མཐོང་ཡང་མི་འཇུག་པ་དང་། བདག་གིས་དེ་འདི་སྒྲུབ་གཉ་ནུས་སྙམ་སྟེ་ཞུམ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ད་དུང་ལོང་ཡོད་སྙམ་སྟེ་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་པ་དང་།དེ་མིན་ཡང་བྱ་བ་ངན་པ་རྣམས་ལ་

@126B ཚགས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོར་ནི་ལུས་ཐོབ་པ་སྐྱུར་དུ་འཇིག་པ་དང་།ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་དང་།སྣར་ཡང་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་རྙེད་དཀའ་བ་གསུམ་སྐོམ་པ་སྟེ་སྡུར་ཟིན་ཏོ། །ཚགས་

པའི་གཉེན་པོར་ནི། དམ་ཆོས་ནི་འདི་ཕྱིར་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུ་མིན་པ་དང་། དོན་མེད་ཀྱི་ཅལ་ཅོལ་སྨྲ་བ་དང་། ཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་ནི་འདིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མར་སྡུག

བསྔལ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་འགོག་པའོ། །ཞུམ་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པས། དེ་བདག་གིས་འཐོབ་པར་མི་རྩུས་སྐམ་པ་དང་། ཐབས་ཤད་ལག་གཏོང་བ་སོགས་བྱ

དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས། དེ་བདག་གིས་སྐྱབ་མི་རྩུས་སྐམ་པ་དང་། གནས་འཚོར་བར་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལེན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་འཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པས་སྐམ་དུ་ཞུམ་པའོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོར། སྟར་

སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་ལམ་མཐོན་པོ་ཐོབ་ཟིན་མིན་གྱི། བདག་(DRVA)་བ་ཞིག་ཏོ་ན་ལམ་ཇི་མཐོང་གསེགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག་ལས་ཆེས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་

འཐོབ་པར་གསུངས་པས། བདག་གིས་ཀྱང་བརྩོན་པ་མ་བཏང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐོབ་སྟམ་དུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་ལ་སོགས་པ་གཉེར་བ་ཡང་། བྱ་དཀའ་པའི་འདུ་ཤེས་སྤྱི་བའི་རིང་ལ་མི་གཉེར་ལ། གཉེར་བའི་ཚེ་ཆོད་

@127A ཞེས། །མ་སོགས་སྟེར་བ་དང་འདྲ་བར་མི་དཀའ་བས་སོ་སྟམ་དུ་བསམ་མོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྨིག་པ་སྤངས་པས། དེའི་འབྲས་བུ་ཆོར་བ་སྟུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་ལ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟུ

མ་ལྟར་རྟོགས་པ་བརྟན་པས། སེམས་ལ་སྟུག་བསྔལ་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་བདེ་བས་རྒྱས་ན་འཁོར་བར་སྡོད་ཀྱང་སྐྱོ་དོན་མེད་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་ཞུམ་པ་འགོག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པ་ལ་བཞི་ལས་མོས་པའི་

སྟོབས་ནི། ལས་འབྲས་བསྟོམས་ཏེ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །བརྟན་བའི་སྟོབས་ནི། མ་བརྟགས་པར་ཅི་རུང་རུང་དུ་མི་འཛུགས་ལ། བརྟགས་ནས་ཞུགས་པ་དེ་མཐར་འབྱིན་པའོ། །དགའ་བའི་སྟོབས་ནི། བྱིས་བ་རྩེད་མོ་

ལ་འཛུགས་པ་ལྟར་འཕྲོ་མི་གཅོད་པར་ངོམས་པ་མེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའོ། །ངོར་བའི་སྟོབས་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་དྲུབ་པ་ན་ངལ་བསོས་ཏེ་ཡང་སོས་མ་ཐག་ནས་རྩོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་འགལ་རྐྱེན་འགོག

པ་དང་མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ལྟང་བ་ཡང་བ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་སོང་སོང་གི་བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བརྩན་འགྲུས་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཚེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་ནི།།

རང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་པ་ལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་

@127B ནི། སེམས་དཔེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་ཞེག་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོའི་སྟོན་ནས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་།

དེ་གཉིས་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་གསུམ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། ཚེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དང་བོ་ནི། གང་

ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་བ་སྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས། རྣམ་ཐར། ཟད་པར། ཟིལ་གནོན་སོགས། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །གསུམ་

བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་བསྟོམས་པའི་ཚན་ཡོན་དང་། མ་བསྟོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་བ་སོགས་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་

སྙ་འཚད་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་སྒོམ་བའི་སྤྱིན་པ་ནི་རང་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྦྱ་མ་བཞིན་ནོ། །དྲུག་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་

ཀྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ནི་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མ་ཁས་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི།

@128A ཞེས། །དོན་དམ་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྐོར་ནས་འཇལ་བ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོར་ནས་

འཇལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མ་ཁས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་སྣང་བ་ཚུལ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་བསྒྲིད་མ་བསྒྲིད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་

དང་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀུན་གྱི་རྫ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསླུབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་

སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སློང་བ་པོ་ལ་ཤ་བྱིན་ཡང་། སྨན་གྱི་སྟོང་ངོ་ལས་བླངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་ཞུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་འབྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་བ་ལས་ཡིན་ལ། སྤྱིད་

ཞིའི་རྒྱད་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་ སེམས་བཀྲལ་བས། ལོག་སྤྱད་དང་སྦྱག

བསྟལ་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་གཞི་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བསྟོན་པས་ལམ་གྱི་ཚོད་ཆེ་བ་དང་།དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ གྱི་དགའ་བའི་མཆོག་ནི་རིགས་

@128B བའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་རབ་ལ་རབ་ལས་སོ། །འགལ་བར་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཞེས་རབ་དང་ལྡན་པས་མི་འགལ་

བར་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྐྱར་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན་འདོད་ཡོན་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནི། ཞེས་རབ་ཀྱི་བློན་པོ་དང་ལྡན་བའི་མཐུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་

བྱམས་པ་ཤུགས་དྲག་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ཀྱང་། མྱ་ངན་ཀྱིས་ནོན་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྱོ་བའི་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་།

དགའ་བ་ཆད་མེད་དང་ལྡན་ཡང་། སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་ཡ་ཡ་བོ་མེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུན་དུ་ལྡན་ཡང་། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བ་ནི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་དག

སྟོབས་མཚུངས་སུ་སྐྱབ་པའི་གེགས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲགས་འོས་བསྒྲགས་བསྟོད་ལས། ཆོས་ཉིད་འདོར་བར་མི་མཛད་ལ། །ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་རྟེས་སུ་མཐུན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་འཇིན་

གྱི་དམིགས་གཏད་བྱས་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྣེད་པའི་ཆོས་ཉིད་འདོར་མི་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་བ་གཏིང་ཐག་བ་ནས་རྣེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་མི་འགལ་

@129A ཞེས། །ཞིང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ། བློའི་མཐུ་མེད་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡང་། ཤེས་རབ་ཟན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གནང་བ་དང་ནི་བཀག་པ་ལ། ཁྱོད་བཀའ་ལ་ལར་གཅིག

ཏུ་ངེས། །ལ་ལ་ར་ངེས་པ་མ་ལགས་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བའང་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གོང་འོག་དང་། མདོ་སྡེགས་གཉིས་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་གང་ཟག

གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཉིས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ལ། བློའི་མཐུ་མེད་པ་ལ་འགལ་ཡང་། མཁས་པ་ལ་མི་འགལ་བ་ཡང་ཞེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་དམིགས་ནི་ཤས་རབ་དང་

བཟལ་ན་སྨིན་སོགས་ལྟ་དང་། ལྟ་པ་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཉིར་ལ། །སྨིན་པ་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་མི་འགྱུར། །གཞན་དོན་བཏང་བ་སྨིན་པའི་མཚོག

ཅེས་གསུངས། །ལྷག་མ་ནོར་སྤེལ་དོན་གྱི་སྤྱོར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་བས་སྐྱན་པ་མ་བསལ་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ལྡན་པར་དེ་མི་འགྱུར། །ཐལ་ཆེར་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག །ཤེས་པའི་སྐྱོན་

བྱིས་ཉོན་མོངས་རྣོག་བཅས་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ལོག་པའི་སྐྱོན་བྱིས་སེམས་བརྣོགས་ན། །བཟོང་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་གནས་མི་མོས། །ལེགས་ཉེས་རྟོག་ལ་མི་དགེའི་ཚུལ་འཆང་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་

@129B བྱགས་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཕུལ་དུ་བསྟགས་བྱུར་ཅིང་། །དེ་ལས་ཕྱ་ཞིང་ཟབ་པ་གཞན་མེད་པ། །འདོད་པའི་སྐྱོན་བྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བསྤྲིབས་པའི། །ཡིད་ལམ་དྲང་པོར་ཤེས་རབ་མེད་མི་འགྱོ།ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཆུལ་

ལ་བརྩེོན་མེད་བློ་འཆང་ན། །དེ་ཡི་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་དག་མི་འབྱུར། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ལ་བྱགས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱགས་པ་ལན་ཅིག་བྱུང་ཡང་ཉམས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཡང་

རྣམ་པར་དག་པའི་གཞང་ལ་བློ་ནུས་དང་བསྟུན་ནས་ཐོས་པ་བྱེད་བ་སྟེ། ཚར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ལས། ཐོས་ཉུང་དམུས་ལོང་སྐྱོམ་པའི་ཆུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེས་ཀོ་ཅེ་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བརྩོན་བྱ་དེ་རྒྱུ་ལས། །བསམ་

བཞིན་བསྒོམས་ལས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ

བར་འདོད། །ཤེས་རབ་ཡས་གཞན་འདི་དག་ནི། །སྒོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །དེ་

ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་བརྩེན་བྱ་ཞིང་། ཞེས་སོ། །དམ་པ་སྡ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྡར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་བློ་ལ་རྟག་གི་ཡོད་པར་བྱས་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེ། འཇལ་པར་

@130A ྱེ། །བྱེད། རྟོག་པར་བྱེད་དགོས། ཆོས་བརྗེད་དུ་བཅུག་ནས་སེམས་འཛིན་རྒྱང་པ་རེ་ལ་སློབ་པ་དེ་ལ་གྲོག་མེད། སྐོམ་ཆེན་རབ་ལ་སྟོན་པ་རབ། སྐོམ་ཆེན་འབྲིང་ལ་སྟོན་པ་འབྲིང་འོང་བ་ཡིན། ཇི་ཙམ་བསྐོམས་པ་དེ་

ཙམ་དུ་ཆོས་ཤེས་པ་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་བསམས་པས་དེས་ཤེས་བརྟན་ན། དག་མི་དགེའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། ཞེས་སྨིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིར་བ་ན། ཆོས་ནས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་སྙམ་ནས་ཁོའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་འོང་། དེ་མེད་ན་དད་པ་ནི་བགེ་རེ་ཡོད། ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་དུ་བའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དུག་བོ། དགོད་པའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དགོད་བོ། ཆུ་སྣ་བཞིན་

དུ་ཅི་ཟེར་ལ་བདེན་སྙམ་ནས་གང་ཁྲིད་སར་འགྲོ་གསུང་དོ། །ཤེས་རབ་ལ་སྐོབ་པའི་ཚེ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་སྤ་

མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་ནི། སྤང་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། སྙན་སྒྲ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྒྲུབ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གདུལ་བྱ་སྒྲུབ་དུ་འཇུག

པའམ། ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །དོན་མཐུན་ནི། གཞན་རྣམས་དོན་གང་ལ་སྒྲུབ་བ་དེ་ལ་རིང་གནས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། སྒྲིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་

@130B རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །ཉན་ཐར་སྒྲ་དང་དོན་སྒོམ་དང་། དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྟུབཞིར་ངེས་ཤེ་ན། འཁོར་དགེ་བ་ལ་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར་སྟུད་པ་ལ་ནི་ཐོག་མར་དེ་དགའ་དོགས་ལ། དེ་ཡང་ཟང་

ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་བྱིན་ནས་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྷོས་སོ། །དེ་ལྟར་དགའ་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐོག་མར་དེས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱན་ཕར་སྒྲ་བས་ཆོས་བཞད་པས། མི་ཤེས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དོར་ནས་

དོན་ཕྱིན་ཙམ་ལོག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་དོན་སྒོམ་པས་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བསྒྲུབས་ན་གཞན་ལ་འཇུག་ལྷོག་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཞད་པ་ན། ཞེས་

རང་ཡང་དོན་དེ་མི་སྐྱབ་ན་གཞན་ལ་དེ་སྐྱབས་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྨྲ། ཞེས་ཀྱང་ད་དུང་གཞན་གྱིས་བཅོས་དགོས་སོ། ཞེས་ཟེར་ནས་སྐྱབ་ཀུ་མི་ཉན་ལ། རང་གིས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བདག་གང་ལ་བཟུང་པའི་དགེ་བ་དེ་ལ་

ཁོང་རང་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པས་ན། འདི་བསླབས་ན་བདག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་ངེས་སྨོས་ནས་གསར་དུ་འཇུག་ཅིང་། ཞུགས་ཟིན་རྣམས་ཀྱང་མི་ལྡོག་པར་བརྟན་པས་དེ་ལ་ནི་དོན་མཐུན་དགོས་སོ། །

གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པ་དང་། ཐབས་བཟང་ཕོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ན། འཁོར་སྡུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། འཁོར་སྡུད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཡང་

@131A ཞེས། །དག་བརྟེན། །ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུང་བྱེད་ཅིང་། །ཐབས་བཟང་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་མཉམ་རྫོས་སུ་ཉར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྤྱོད་པ་ནི། །རྒྱབས་ཆེན་ཞ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སོགས། །མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཚོགས་ཀྱི་ལམ་འདི་བརྟན་པར་བསྒྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་བཟུང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་

དང་པོ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་རྗེས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒྲུང་ཞིང་། ལ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒྲུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གནས་དང་།

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་མཐོང་འགའ་ཞིག་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་ལ། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་འགའ་ཞིག་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒྲུང་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་

འོད་ལ། བཟོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་དོ། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་དུས་དག་ཏུ། །སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟ་བུར་ནི། །ཆོས་

ཀུན་ལྟ་བ་གོམས་བྱས་པས། །རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤྱང་བ་དང་། །ཐབས་ལ་སྦྱོད་པ་གཅོ་བོར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཞི་གནས་སྣག་མཐོང་ཚ་མཉམ་ཞིང་། །དེ་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་གོམས་པར་བྱ། ཞེས་སོ།།

@131B དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་པ་རྣད་དུ་བྱུང་བ་བྱ་དཀའ་པ་ཆོས་མ་སྨྲངས་པས་ཐོས་ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་མི་ནུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སློན་ཡུལ་ཚུན་ཆད་དུ་གོམས་

པར་བྱས་པ་ན། ཕྱིས་ནི་འབད་པ་ལ་མི་ལྷོས་པར་རང་ངང་གིས་འཇུག་པ་འོང་བས་གོམས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དངོས་སུ་འཇུག་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་བློ་སྤྲོང་བའི་གོམས་པ་ཡང་དར་ན་ལམ་རྣམ་དག་ལས་ཆེས་ཤིན་

ཏུ་འགྱངས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་ནའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གནོད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་། །གང་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྐུ་ཉམས་བཞེས་པར་མི་སྤྲོད་པའི། །སྤྲོད་

པ་དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གོམས་པས་དུས་སུ་རང་གི་ངང་ཉིད་འགྱུར། །དེ་སྐད་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བགྱིས་སྟེལ་བར་དཀའ་བ་ལགས། ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྲོད་པ་

ལ་མི་སློབ་པའི་ཐབས་མེད་ལ། འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་འདོད་སྤྱོད་བ་ལ་འབད་རྩས། སྤྱོད་པ་ལ་སློ་ཤུགས་འཕེལ་བ་ན་སྡོམ་པ་བཟུང་ན་ཡིན་ཏུ་བརྟན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་

པོའི་ལམ་རིམ་ལས་སློན་སེམས་སྦྱང་བ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་པའི་ལམ་རིམ་བཞད་ཟེན་ཏོ།། ༥ །།ཁྲད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ནི། ཞི་ལྷག་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་རིམ་

@132A ཀྱི། །པ་ལྷར་བསམ་གཏན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དྲུག །ཞི་ལྷག་བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྟུད་ཀྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ། གཉིས་ཀ་སྒོམ་

དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། སོ་སོའི་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་

པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ།།

ཞིག་ལྷག་ནི་བསྒོམས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ནམ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། ཞིག་ལྷག་དངོས་ནི་འཆད་པ་ལྟར་དང་བསྒོམས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས།

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་ཡང་། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུལ། ཇི་ལྟ་བཞམ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་སོ་སོར་

འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དག་ཏ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་

པོ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན། གནས་ངན་ལེན་ནི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོང་དུ་སྐྱེད་

@132B པའི་རྒྱས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང་། མཚན་མ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེན་པ་སྤྲུལ་འཁྲུང་བ་བག་ཆགས་དེ་གསོ་བ་དང་། སྤྲ་མ་ལྷག་མཐོང་དང་། ཕྱི་མ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྦོང་བར་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་བཤད་

དོ། །དེ་དག་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་གྱི། ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་མ་བཏགས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་

བ་ནི། ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་བ་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་ལྷག་གིས་བསྡུས་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་

རྟད་གཅད་མི་རྒྱས་པས། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆིངས་ཞེག་ལྷག་གི་སྐྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་རྟོག་བཅད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག

ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོར་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་

མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུང་ལ། དེའི་དོན་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་

@133A ཞེས། །པས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་དང་གིས་གནས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགའ་བའི་སྐྱེས་པ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་

ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། དངོས་བོའི་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས། དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་

སྣང་ནས། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཚེས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་

པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མ་ཁས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་འབྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ནི་རྩིང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དཔྱོད་པ་

ནི་ཞིབ་བར་དཔྱོད་པའོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྟོམས་པའང་འདི། །ཞི་གནས་ལམ་

@133B དུ་ཞེས་པར་བྱ། །ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཇོག་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་

ལྷག་མཐོང་ཡིན། ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཇོག་པ་ཞི་གནས་དང་། ཆོས་རབ་ཀུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསྟངས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསྟངས་ཤིང་།

སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་ནས། ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་

ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས། ས་སྡེ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་

གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་ལྷག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། ཞི་ལྷག་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞིག་གནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་

ལྷག་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུག་བ་ཞི་ནས། ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པས་ན་ཞིག་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། ལྷག་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་མཐོང་བས་ན། ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་སེམས་མི་

@134A ཞེས། །རྟོག་པར་གནས་པ། རིག་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ཞི་གནས་དང་། གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་པ་ལྷག་མཐོང་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྐར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་བྱེད་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བྱེད་བ་སངས་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ། བྱེད་བ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ངེས་པར་འོང་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་མིན་ནི་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་བློ་དེས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོས་གཟུང་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་

པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་རིང་ངེ་འཛིན་དཔག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་མ་རྣེད་ཀྱང་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཟུང་བས་ཆོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པས། སྟོང་ཉིད་མ་གོ་ཡང་མི།

རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་རིང་དུ་ཟིན་ན་སེམས་ཟིན་པའི་མཐུས་རླུང་ལས་རུང་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་ན་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་

བ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་པ་ན་དགའ་བདེའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་མཐུས་སེམས་ལ་གསལ་ཆ་འོང་བས་ན། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཇོག་མི་རུས་སོ། །དེས་

@134B ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟག་པ་འོང་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟག་པ་འབྱུང་བ་མང་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེད་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཅིའི་

ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངེ་ངེ་བ་བསྒོམས་པས་མི་ཚེགཔར་གཉིས་ཀ་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་སྙམ་ན། དཔེར་ན་མཚན་མོ་འོགས་རིས་བལྟ་བའི་དོན་དུ་མར་མེ་སྦར་བ་ན་མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རླུང་གིས་མི་གཡོ་བ་གཉིས་

དང་ལྡན་ན་བྱིས་སྐུ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མར་མེ་མི་གསལ་བཞམ། གསལ་ཡང་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ན་གཟུགས་རྣམས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཟད་མོའི་དོན་ལྟ་བ་ལྟ་བ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་གི །སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་གནས་པའི་མི་རྟག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཡོད་ཀྱང་། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་། ཡིན་ལུགས་རྟེགས་པ་མི་སྲིད་ལ། བདག་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་བརྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

མེད་ན། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་བ་ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བའི་སེམས་ཡུལ་ལ་

@135A ཞེས། །རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། རྒྱང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་གཉིས་ཀ་འདུ་བར་བསྟེན་པར་

བྱའོ། ཞེས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རླུང་མེད་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་སྤྲུངས་པས་

གཞན་དག་གིས་མི་ཕྱེད་དེ། རྒྱ་བསྟོན་མའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་བར་འགྱུར། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བྱིང་

རྟོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་བ་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། སེམས་ཆུང་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར། ཞིག་གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་

དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་བར་མི་རུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་གྱུབ་ན་བདག་མེད་ལ་ཚུལ་བཞིན་

@135B དུ་དཔྱོད་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་སྐྱོན་ལྡོག་པར་མ་ཟད་མི་རྟོག་པ་དང་། ལས་འབྲས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་།བྱམས་པ་དང་།སྙིང་རྗེ་དང་།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཞེས་རབ་

ཀྱིས་དཔྱད་སྤྱོམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བའི་སྐྱོན་ལོག་ནས་རང་རང་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་པར་འཇུག་པས། དགེ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཞི་གནས་མ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་ནི་ཤས་

ཆེར་དམིགས་པ་གཞན་ལ་གཡེང་བས་དགེ་སྒྲོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆུང་སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕུག་ན་གནས། ཞེས་དང་། བཟློས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། ཡུན་

རིང་དུས་སུ་སྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་བས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། སྒྲོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་

འཇིམས་པར་ཤེས་བྱས་ཏེ། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་ལ་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐོམ་དུ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ལ་

ངེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྔར་ཟཱད་པ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་བདག་མེད་པའི་དོན་གོ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་

@136A ཞེས། །བསྒོམས་པས། སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་ཞི་གནས་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པས་ཆོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ལ་ཞི་གནས་བཙལ་ནས། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་

པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་གོ་བསྐྲི་བ་ལ་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་པ་ལ་ཡང་ལྷ་བ་སྐྲི་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་དེ་ལ་ཡིད་

འགྲུར་བའི་རྒྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཡིད་འགྲུར་བ་སྐྱེ་བར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་ན་མི་

རྟག་པ་དང་འཛིན་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྲང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲུང་བ་ལ་ཡང་ཡིད་འགྲུར་བའི་རྒྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ཞི་གནས་ལ་རབ་ལས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྲུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཞི་གནས་སྒྲུབ་མཐོང་གི་

སྟོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་དེ་གང་ཡིན་སྨོས་ན། འདིར་སྒྲུབ་མཐོང་སྐྱེད་པ་ནི་སྤོས་བྱང་གི་རྩོགས་པ་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བདག་མེད་

སྤོས་པའི་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་མ་གཏོགས་པ། ཞར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བའི་དཔྱད་

@136B སྒོམ་མ་བྱས་པར་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བས་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ནི་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་བའི་སྔོན་དུ་བདག་མེད་པའི་གོ་བ་བཙལ་ནས་དེའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་ནི་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་

པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། མི་དཔྱོད་པར་འཇིག་སྒོམ་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱོང་ཚུལ་མེད་པས་ཕྱི་ནས་ལྷག་མཐོང་བཙལ་

དགོས་བའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བཙལ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་ཚུལ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེད་པ་ལ་མི་བྱེད་

ན། ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བཙལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མེད་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་ཆོས་མི་རིགས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་

སྒོམ་པར་སྤར་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། སྤ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། ཞེས་ཕྱིན་དྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཞི་

གནས་སྟོན་དུ་བསྟོམས་ནས་ལྷག་མཐོང་ཕྱིས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་སྣིང་པོ་དང་། སྟོང་འཇུག །སྒོམ་རིམ་གསུམ།

@137A ཞེས། །ཡི་ཤེས་བྱགས་པ། ཤུན་ཆི་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་བཙལ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་མ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་གང་བའི་སྒོང་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཞི་གནས་རྟྲད་དུ་མི་འཆོལ་བར་དང་པོ་ནས་སོ་སོར་རྟོག

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པར་བཞེད་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བས་གློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་བཏུན་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ། །ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་དང་པོར་གསར་དུ་

སྐྱེད་པའི་ཚོ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིས་ནི་ལྷག་མཐོང་སྔོན་དུ་བསྒོམས་ནས་ཞི་གནས་སྒོམ་པ་ཡང་བྱེད་པས་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལས་བཏུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་བྱས་ཀྱང་། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོག་པ་ཡིན་ཀྱི། ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟག

མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩེན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་མིན་ཀྱི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི

ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པསྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པསྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ནས་ལམ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་། ཡང

དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐོང་པསྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་འཇོག་པསྟེ། སེམས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་

@137B སྤྲོར་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲིར་ཐ་སྙད་ཟོར་ཡང་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་དགུ་ལ་ཞི་གནས་དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ལྷག་མཐོང་ཀྱང་ཞི་ལྷག་དངོས་ནི་འཆད་པ་ལྟར་ཕིན་སྤྱངས་སྐྱེས་པ་

ནས་གཞག་དགོས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བསླབ་ཚུལ། ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ། བསྒོམས་

པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཟས་གོས་སོགས་ཆོགས་མེད་དུ་རྟེན་པས་རྟེན་སྣ་བདང་། གཅན་གཟན་སོགས་སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུན་པ་དང་། དབྱ་

ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པས་གནས་བཟང་བ་དང་། ནད་མི་སྐྱེད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་མ་ཚུངས་པའི་གྲོགས་དང་ལྡན་པས་གྲོགས་བཟང་བ་དང་། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མེད་ཅིང་མཚན་མོ་སྣ་ཚུང་བས་ལེགས་

པར་ལྷན་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བློ་ལྡན་གང་དུ་སྣུབ་པའི་ཡུལ། ལེགས་པར་རྟེད་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་ཐོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་པ་ཆུང་བ་ནི། ཅོས་

གོས་སོགས་བཟང་པོའམ་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཚོག་ཤེས་པ་ནི། ཅོས་གོས་སོགས་དན་དོན་ཙམ་རྟེད་པས་རྟག་ཏུ་ཚོག་ཤེས་པའོ། །བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི་ཉོ་ཚོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ངན་པ་དང་། ཁྱིམ་

@138A ཀུན། །པ་དང་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་ཉ་ཅང་འདྲིས་འཁེལ་བྱེད་པ་དང་། སྨན་བྱེད་པ་དང་། སྐར་མ་རྩི་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སོ་ཐར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་

རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བསྣབ་པའི་གཞི་མི་འདྲལ་བ་དང་། བག་མེད་པས་རལ་ན་ཡང་སྐྱེན་པར་འགྱོད་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པའོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་

པ་རྣམས་ལ་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་སོགས་ཆོ་འདི་དང་། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སོགས་ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་ནས་སམ། ཡང་ན་འཕར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་སྟེ། ངེས་པར་

དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྱལ་བར་འགྱུར་ན། བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་སྣམ་དུ་བསྟོམས་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །ལམ་སྟོན་ལས་

ཀྱང་།ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་སྐོམ་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང་། ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཞི་ལྟག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱིང་ཐག་པ་

ནས་སྐྱབ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པའི་བཀུ་གསུམ་སོགས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་བ། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྟོང་བའི་

@138B ཆོས་དྲྭ་དང་བྷང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་སྒོམ་ཞིང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཅི་འདྲ་བས་སྒོམ་པ། སྒོམ་

པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤང་པ་ནི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་

པ་ཡང་རུང་སྟེ་ལྟར་བྱའོ། །མིག་ནི་ཤ་ཆང་ཕྱེ་བ་དང་བསྡུམས་པ་མིན་པར་སྣ་རྩེར་གཏད་དོ། །ལུས་ནི་ཤ་ཆང་དགྱེ་བ་དང་དགུ་བ་མིན་པར་དྲང་པོར་བསྲངས་ལ་དྲན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཕྱག་པ་ནི་ཐད་ཀར་མཉམ་

པར་བཞག་གོ །མགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཡོ་བར་བཞག་སྟེ་སྣ་ནས་ལྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་གོ །སོ་དང་མཚུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་པར་བཞག་གོ །ལྟེ་ནི་ཡ་སོའི་དྲུང་དུ་གཞར་རོ། །དབུགས་ནི་ཕྱི་ནང་

དུ་རྒྱུ་བ་སྟེ་ཅན་དང་རྟོག་བཞག་ཅན་དུ་མི་བཏང་གི་ཕེ་ནས་ཀྱང་ཕར་རྒྱུ་ཚུར་རྒྱུ་མི་ཚོར་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་ཁྲད་པར་དུ་རྟུང་ཚམ་

ལ་དབབ་པ་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་བཞིན་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་རིམ་ཕལ་མོ་ཆེར་དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་ལྟ་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཞི་གནས་བསྟུན་པར་གསུངས་ལ། དགེ་བའོས་

@139A ཞེས། །ལག་སོར་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལས་དེའི་སྟེང་དུ་ཉན་ས་ལས་བཞག་པའི་སྟོབས་དྲུག་དང་། ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་སེམས་དཔུམ་སྐྱབ་དགོས་པར་བཞག་དོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། མདོ་

སྡེའི་རྒྱན་དང་དབུས་མཐར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་། ། སྟོང་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གསུངས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལ། ཤྲཱདྡྷི་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། དེ་རྣམས་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་

སེལ་བའི་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེའི་ཡྱོགས་རྣམས་རྒྱས་པར་སྣང་དོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་སྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་

སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐོམ་པ་ལ་མི་སྨྱོ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་ཡྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་མ་རྟུས་

ན་དང་པོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་ཞིང་ལན་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱུན་འཐུད་མི་རྟུས་པས་མྱུར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ལེ་ལོ་འགོག་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལ་ལུས་སེམས་དགའ་བ་དེས་རྒྱས་པའི་ཤེན་

@139B སྒྲངས་ཐོབ་ན་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་ལ་སྤྱོར་བ་ལ་སྦྱོངས་དུབ་མི་འབྱུང་བས་ལེ་ལོ་ལྷོག་གོ །དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཤིན་སྒྲངས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྟེན་འགྲུས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་རྩོམ་ནུས་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་

འདུན་པ་དྲག་པོ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་ཕྱོགས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དགོས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དད་པ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས།

གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་།རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་རྩོལ་བའི་གནས་སོ། །གནས་པ་ནི་རྩོལ་བའམ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ། །རྩོལ་

པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་སྦྱངས་སོ། །འདིར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཞི་གནས་གྲུབ་ན་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་ལྡན་ལ་བདེ་བ་རྒྱུས་པས། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཏེད་

པས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བཞི་པས་ཉེས་སྤྱོད་མང་པོ་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བ་གང་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་

དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱབ་ནུས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བས། འཁོར་བའི་ཆ་བ་སྤྱད་དུ་གཅོད་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་བསམས་ན་ཏིང་ངེ་

@140A ཞེས། །འཇིན་སྟོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྟོམ་སྟེ། འདི་སྐྱེས་ན་ནད་ནས་ཏིང་ངེ་འཇིན་སྟོམ་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱལ་བས་ཏིང་ངེ་འཇིན་ཐོབ་སྐུ་ཞིང་། ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཡང་ཡང་སྟོམ་པ་ལ་

འཚུགས་པས་ཉམས་པར་དགའ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་གང་ལ་འཇོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །སྐབས་སུ་

བབ་པའི་དམིགས་པ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ། གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བའི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་

པ་ལ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། སྣོམ་ཚུལ་སྟ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་

པས་གནས་སྐྱེར་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །སྟུད་པ་རྣམ་སྨོང་གི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཆོ་སྟ་མར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཉི་ཤུག་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྣམ་རྟོག་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་

བཞིན་དུ་མི་སྡུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་སྐོམ་པའི་དམིགས་པ་ལྟོའོ། །མ་ཁས་པའི་དམིགས་པའང་ལྟ་སྟེ། ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་

@140B དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་དམིགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་གོང་འོག་གི་ཞི་རགས་དང་། བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ།

དེ་ལ་སྤྱད་པ་རྣམ་སྤྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཚགས་སོགས་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚགས་སོགས་ལྡོག་སྟ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཐོབ་སྟ་བས་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། མཁས་པའི་དམིགས་པ་

རྣམས་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཟང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་

ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་འགྱོ་བས་དོན་ཆེའོ། །ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་སྟ་མ་དེ་དག་ལས་ཟུར་ན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་

དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་དགོས་

པས་རྡེའུ་ངང་ཤིང་བུ་སོགས་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པར་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞས་ཆེ་བ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཞས་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག

ཡིན་ན་ནི་ནམ་གྱས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་སྡུག་པ་ནས་དབུགས་འབྱུང་རྟག་ཏུ་བར་ལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཚ་མཉམ་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེན་མོངས་ཆུང་བའི་

@141A ཞེས། །གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་སྟར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གང་ལ་དགའ་བ་ཞིག་ལ་སེམས་བརྟུང་བས་ཆོག་གི་ངེས་ཅན་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ལྟ་ཞས་ཆེ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟ་མར་ཆགས་སོགས་ལྟ་གོམས་པར་

བྱས་པས་ཆགས་སོགས་ལྟའི་ཡུལ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྟ་རྒྱུན་རིང་སྐྱེ་བའོ། །ཚ་མཉམ་པར་སྦྱོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟ་མར་ཆགས་སོགས་གོམས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མ་བལྟས་པས། དེ་དག་གི་ཡུལ་ལ་

ཚགས་སོགས་ཤས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་རིང་མི་སྐྱེ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཆུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཚགས་སོགས་གོམས་པར་མ་བྱས་ཤིང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་སོགས་བྱས་པས་ཚགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་

ལ་ཚགས་སོགས་བྱལ་བར་སྐྱེ་ལ། ཡུལ་འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་ལ་མི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་ཚགས་སོགས་ལྷ་ཤེས་ཆེ་བས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་དང་ཆ་མཉམ་པར་སྤྱད་པས་ནི་ཀ་ཅང་ཡུན་རིང་པོ་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆུང་བས་ནི་སྨྱར་བར་སེམས་

གནས་འགྱུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་སྟམ་ན། སྤྱིར་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་དམིགས་པ་སྔར་བཞག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་ནི་རླུང་སྐོམ་པ་གནང་

ཆེའོ། །གཞན་ཡང་དལ་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་རིང་ངེ་འཛིན་དང་། རིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐོམ་རིམ་བར་པ་དང་ཐ་མ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་ཏིང་ངེ་

@141B འཛིན་སྐྱབ་པ་གསུངས་ལ། སྒོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ལམ་སྒོན་འགྲེལ་པ་དྲངས་སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣོས་སུ་དྲན་

པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐུ་དེ་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་བཏུན་ན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སྒོན་ལམ་སོགས་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་བཞག་བསྡམ་སོགས་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བའི་ཞིང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་

བ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣས་དྲན་ལས་མི་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྟོམ་ན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་སྟང་ངོ། །ཏིང་ང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་

སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མཛོས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །དེ་ཡང་བློས་གསར་

དུ་བསྒྲིད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བཞུགས་པ་གསལ་འདེབས་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་དད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཞིང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་དང་མཐུན་པས་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱའོ། སྟོན་དུ་སེམས་གང་ལ་འཇོན་པའི་གཞི་

དམིགས་རྟེན་ཆོལ་བ་ན་བྱེས་སྐྱུ་དང་ལུགས་མ་སོགས་སྟོན་པའི་སྐྱུ་ལེགས་བ་ཞིག་བཙལ་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་དེའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག །ཡང་ན་བླ་མས་བརྟ་སྤྲད་པ་ཐོས་པའི་དོན་

@142A ཞེས། །བསམ་ཞིང་ཡིད་ངོར་འཆར་དུ་བཅུག་ལ་དམིགས་རྟེན་བཙལ་ལོ། །དམིགས་རྟེན་ཡང་བྱེས་སྐྱུ་དང་ལུགས་མ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྒྲུབ་བོ། །ཁ་ཅིག

སྐྱུ་གཟུགས་མདུན་དུ་བཞག་པ་ལ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་ཉར་སྒོམ་བྱེད་བ་སྤྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བཀག་པ་ནི་ཤེན་ཏུ་རིགས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་ཀྱི་དམིགས་

པ་ནི་ཡིད་ཀེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྟར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་དོན་སྤྱིའམ་གཟུགས་བརྙན་ཞར་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེའི་ཚ་

ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀྱང་དང་པོ་རགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་ཕྱིས་ཕྱ་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསུངས་ཤིང་། ཆུང་བ་ལ་ཡང་རགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཆར་སྣ་བས་སྐྱེའི་རགས་རིམ་ནས་དམིགས་

རྟེན་བྱ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་མ་གྲུབ་བར་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་མང་པོ་ལ་སྤྱོས་ནས་བྱེད་པ་མི་རུང་སྟེ། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་འཕོས་ཀྱིན་ཏིང་ངེ་

འཛིན་བསྒོམས་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། །དམིགས་པ་མང་པོ་རྣམ་པ་ལས། །

@142B ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འཁྲུག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ལམ་སྦྱོན་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་གཞག་པར་བྱ། ཞེས་གཅིག་དག་ལ་ཞེས་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་གིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོག

མར་སེམས་གང་ལ་འཇོན་པའི་དམིགས་རྟེན་རྣེད་པའི་ཚད་ནི། དབུ་དང་ཕྱག་གཉིས་དང་སྐུའི་ཁོག་གཞན་དང་ཞབས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་འགའ་ཟུང་གསལ་གདབ་ལ། དེའི་མཐར་སྐུའི་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཡིད་ངོར་

ཡན་ལག་རབས་པ་རྣམས་ཆ་ཕྲེད་ཙམ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་འོད་དང་བཅས་བའི་གསལ་པོ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་གཟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་སེམས་མི་འཇོན་པར་

དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ན་དམིགས་པ་གསལ་དུ་འགྲོ་ཡང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མི་རྟེད་པར་མ་ཟད་རྟེད་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ། དམིགས་པ་ཆར་མི་གསལ་ཡང་ཆ་ཕྲེད་ཙམ་དེ་ཉིད་

ལ་སེམས་བརྩེར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱུང་དུ་རྟེད་ཅིང་དེ་ནས་གསལ་བ་ལ་པོགས་བཏོན་པས་གསལ་ཆ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྒོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་གདམས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་བྱུང་ཚད་ཀྱིས་

སྐྱའི་སྤྱི་ལ་གཟུང་ཞིང་། སྐུ་དེའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་སྣང་ན་དེ་ལ་གཟུང་། དེ་མིགས་ལ་བར་སོང་ན་ཡང་སྤྱི་ལ་གཟུང་དོ། །དེའི་ཚེ་སེར་པོ་སྒོམ་འདོད་པ་ལ་དམར་པོ་ཤར་བ་སོགས་ཁ་དོག་དང་། བཞུགས་པའི་

@143A ཞི། །དབྱིབས་ཅན་སྒོམ་འདོད་པ་ལ་བཞིངས་པ་སོགས་དབྱིབས་དང་། གཅིག་སྒོམ་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཤར་བ་སོགས་གྲངས་དང་། ཆ་བ་སྒོམ་འདོད་པ་ལ་ཆུང་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཆ་ཆུང་མ་ངེས་པ་བྱུང་ན་དེ་དག་གི་རྗེས་

སུ་འབྲང་དུ་མི་རུང་བས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་སྤྱད་དགོས་པས་དེ་མ་ཤར་བར་དུ་ཐབས་དུ་མས་

དེ་སྐྱེད་ཐབས་བྱ་དགོས་ཀྱི། འདིར་ནི་ལྷའི་རྣམ་པ་འཆར་དཀའ་ན་སྔར་བསྟན་པའི་དམིགས་པ་གང་རུང་ཞིག་གམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་སེམས་བརྟང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། ཞེ་

གནས་བླུབ་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་མེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་པ། ཐུན་ཀྱི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ནི་ཁྲུད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྟོག་བའི་གནས་ཆ་དང་ལྡན་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་བསྟན་ནས་གསུམ་དུ་བྱེད་ལ། གཞན་

དག་དྭངས་པ་བསྟན་ཏེ་བཞིར་བྱེད་ཀྱང་། དྭངས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དྭངས་པ་ནི་རྡོ་མ་མེད་པའི་ཤེལ་གྱི་སྣོད་དུ་རྡོ་མ་མེད་པའི་ཆུས་བཀང་སྟེ། སྣོན་མེད་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཕོག་པ་ལས་ཀྱང་དྭངས་པ་སྣམ་བྱེད་པ་དང་། ཀ་

@143B བ་སོ་གས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན་དེ་དག་གི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཐུག་གི་བར་བགྲང་ཐུབ་པ་སྟམ་བྱེད་པའི་དྭངས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱིང་པ་ཕྲ་མོ་ནས་བཅད་པའི་གས་ལ་ཆའི་ངར་བསྒྲིད་དེ་བསྒྲངས་པ་ལས་འབྱུང་བས་དང་པོ་

ལས་ཟུར་དུ་སྣོས་མི་དོགས་ལ། ཚོར་བ་སིམ་བའི་རྣམ་བ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་

ལྷན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འདིར་མ་བགྲངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཆའི་ངར་ཐོན་པ་ལ་ནི་བྱིང་བས་བར་དུ་གཅོད་ལ། རྩེ་གཅིག་བའི་མི་རྟོག་པ་ལ་ནི་ཆོད་པས་བར་དུ་གཅོད་པས་བྱིང་ཆོད་གཉིས་ཀྱིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་དག་འགྲུབ་པའི་

གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ནི་དེའོ། །དེས་ན་བྱིང་ཆོད་ཕྲ་རགས་རྣམས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ཞེག་དང་། དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཀྱིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་རྣམ་དག་ཅེག་མི་ཤེས་ན་ལྟག་མཐོང་ལྟ་ཅི་

སྣོས། ཞེ་གནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིང་རྟོད་གཉིས་ནི་ཞེ་གནས་འགྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཡིན་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་ངོས་འཛིན་པ་དང་འགོག་ཚུལ་

དངོས་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་འདིར་ནི་ཞེ་གནས་འགྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྟོང་པ་

@144A ཞེས། །ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ནི་སེམས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ཅིག་དང་། གཡེང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་གཉིས་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་དྲན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་

བཞིན་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་ལས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཅིག་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲན་པ་ཉམས་ནས་དམིགས་པ་བརྗེད་ན་ཡིངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟོར་བར་འགྱུར་བས་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་དེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་ཚུལ་ནི།

སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་གསལ་བཏབ་ནས་མ་མཐའ་ཞིག་ཤར་བྱུང་བ་ན་དེ་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་འཛིན་སྟངས་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྒྲིད་ལ། སེམས་འཕང་མཐོ་བར་བྱས་ཏེ་གསར་དུ་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་གོ།

དྲན་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དྲན་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོང་

མ་འདྲིས་པའི་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་མི་སྐྱེའམ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནི་སྟོང་ངེས་པར་བྱས་པའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའོ། །འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་

@144B ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་སེམས་ཀྱིས་མ་བརྟེད་པའི་ཚ་སྟེ་སྐབས་འདིར་ནི་དམིགས་རྟེན་མ་བརྟེད་པའོ། །མ་བརྟེད་ཚུལ་ནི་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་དང་། རང་གིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་བཅུག་པ་ན་དམིགས་རྟེན་དེ་ནི་འདི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བླ་མས་བསྟན་

པ་དྲན་ཐུབ་པ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེ་ཐུབ་རེ་དྲན་ནས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཡེངས་པ་སྟེ། ཡེངས་ན་དེ་བྱུང་ཙམ་གྱིས་དྲན་པ་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་ཟིན་པ་དང་འདི་

ལྟར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་སོ་སྐམ་པ་ཞིག་བསྒྲིད་ལ། དེ་ནས་གསར་དུ་མི་རྟོག་པར། ཐོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཆད་པར། རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ནི་དྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དམིགས་

པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་འདུལ་བ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོང་པོའམ་ཀ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་ཐག་པ་སྟ་བ་དུ་མས། མི་བསྟུན་

པའི་གླང་པོ་བཏགས་ཏེ། གླང་རྩིས་ཇི་ལྟར་བསླབས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་ལེགས། མི་བྱེད་ན་ལྷགས་ཀྱི་རྟོག་པོས་ཡང་ཡང་བཏབ་ནས་ཚར་བཅད་དེ་འདུལ་བ་ལྟར། སེམས་གླང་པོ་ཆེ་མ་དུལ་པ་དང་འདྲ་བ་འདི་ཡང་། སྔར་ཟཱད་

པའི་དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ་དྲན་པའི་ཐག་པས་བཅིང་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོད་དུ་མ་བཏུབ་ན། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལྷགས་ཀྱུས་གཅོགས་ནས་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྐྱིང་པོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ལོག

@145A ཞེས། །འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དྲན་པའི་ཐག་པས་དེས་བཅིངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱུས་རིམ་དབང་བྱ། ཞེས་དང་། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས། ཡིད་

ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དྲན་པ་ཐག་པ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྟན་དུ་འདོགས་བྱེད་དུ་གསུངས་

པས།་ ཏིང་ངེ་འཛིན་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་སྐྱོང་ཚུལ་ནི་དན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དན་པ་ཡང་དེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྤྲངས་ཅན་ཡིན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོང་བ་ན་དེས་ཤེས་ཀྱི་
འཛིན་སྤྲངས་དམ་པོ་མེད་པར་

འཇོག་པ་ལ་སེམས་དྲངས་པའི་གསལ་ཆ་འོང་ཡང་། དེས་ཤེས་ཀྱི་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་མི་ཐོན་པས་དྲན་པ་སྟོབས་ཅན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་ཁེགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་ཅན་
དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་

དམིགས་རྟེན་གཞན་མི་འཇོག་པ་ཙམ་སྐྱོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲན་ནས། དེ་ནས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་མ་ཡིངས་པར་བྱ་
ལ། མ་ཡིངས་པ་

ཡང་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལྟར་སྣོམ་པ་དེས་ཀྱང་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཐོན་པའི་དྲན་པ་བསྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་འདི་ལྟ་

@145B བྱ་ཡོད་དེ། སྔར་ཨཱཌ་པ་ལྟར་ཤེས་པ་འཕང་བསྟོད་དེ་བསྒོམས་ནས་མི་རྟག་བར་བཞག་པ་ན་བྱིང་བ་མེད་ཀྱང་ཆོད་པ་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་རྒྱུན་འཐུད་ཐུབ་པ་མི་འོང་བ་མཐོང་སྟེ། རིག་པའི་གཟེངས་ཡང་སྣང་། བསྒོམས་པ་

ཤ་ཅང་བློད་པས་གནས་ཆ་སྐྱར་པོར་སྐྱེ་བ་མཐོང་སྟེ་ཐབས་བཟང་པོའོ་སྙམ་དུ་བརྩང་ནས་བློད་རབ་ལ་སྒོམ་རབ་ཅེས་སྣ་བ་མང་ཡང་། འདི་ནི་བྱིང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། སྒོམ་སྐྱེས་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁྱང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་

མེད་ནི་སྔར་ཨཱཌ་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་དགོས་ཀྱི། སེམས་མི་རྟག་པའི་གནས་ཆ་གཅིག་པུས་མི་ཆོག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཉོག་ཉོག་པོར་སོང་པའི་ཐེབས་པོ་ཡོད་ན་བྱིང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་མེད་པར་སེམས་

དྭངས་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་པས་ཁྱང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རྣམས་པ་དང་བྱིང་པ་མ་ཕྱེད་པར་སྣང་བས་འདི་རྣམས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་བསྒོམས་དྲགས་པའི་རིག་པ་ངར་ལྟན་དུ་བྱས་པ་ན་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་ཆོད་

ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་སྐྱེད་དཀའ་ལ། དེ་ཤ་ཅང་གློད་ནས་བསྐྱངས་པ་ན་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་བྱིང་ཤས་ཆེ་བས་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་བ་མེད་དོ། །གྲིམས་ལྷོད་རན་པའི་མཚམས་ཟིན་པའང་དཀའ་བས་བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

སྐྱེ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཙཎྜ་གྷི་མིས། བརྩེན་པ་བསྟེན་ན་ཆོད་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་སྣང་ས་ནི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འདི་ཡིས་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་རྣེད་དཀའ་ན། །བདག་གིས་སེམས་དཀྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི།

@146A ཞེས། །ཞེས་དང་། འབད་པས་འཇུག་ན་ཆོད་པ་འཕྱང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་གློད་ན་ནི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འདི་ཡིས་དབུ་མར་སྐྱབ་པའང་རྣེད་དཀའ་ན། །བདག་གིས་སེམས་དཀྲུགས་བས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། ཞེས་འབད་པས་

བསྒོམས་ཏེ་བརྩེན་པ་བསྟེན་ན་ནི་ཆོད་པ་འབྱུང་ལ། དེ་མཐོང་ནས་འབད་པས་འཇུག་པའི་སེམས་གློད་ཅིང་རྩོལ་བ་སྐྱེ་བས། བྱིང་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་སྟེ་ཆ་མཉམ་

དུ་གནས་པའི་སེམས་མཉམ་འཇུག་རྟེད་དཀའ་འོ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐོད་པ་རབ་བྱེད་ན་དགའ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་ཚུལ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྣང་བ་མི་རིགས་སོ། །བྱིམས་ལྷོད་རན་པའི་

མཚམས་ནི་རང་གིས་བརྟགས་པ་ན་རིག་པ་འཕང་འདི་ཙམ་ཞིག་བསྟོད་ན་རྟོད་པ་སྐྱེ་དེས་པར་འདུག་སྟམ་པའི་ཚད་དེ་ལས་ནི་ལྷོད་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་བཞག་ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་སྟ་བར་འདུག་སྟམ་པའི་ཚད་དེ་ལས་ཀྱང་འཕང་

མཐོ་བའི་འཇོག་ཚུལ་ལ་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། ཞེས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་

ཤིང་། སྟོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་བྱིང་བ་བསལ་ལ། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བརྟང་ངོ། ཞེས་བཤད་དོ། །དེན་པའི་བསྟེན་ལུགས་སྔར་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བསྒྲུབས་ན་སྟོམ་ཇི་ཙམ་མང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་དུ་བརྗེད་དས་ཆོ་བ་དང་། ཆོས་

@146B རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྨུལ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མང་པོ་འབྱུང་དོ། །འོ་ན་དྲན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་ཚོ་དམིགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན་ཀྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བསྒྱིད་དུ་རུང་ངམ་སྨམ་ན། འདི་

ནི་བྱ་དགོས་པར་སྣོམ་རིམ་པར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་མིན་ཀྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྤྲར་བཞག་པ་ལྟར་གནས་མི་གནས་དང་། མི་གནས་ན་

བྱིང་རྩོད་གང་དུ་སོང་ལྟ་ཅམ་བྱེད་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་ནས་ཏ་ཅང་ཐུང་བ་དང་། ཏ་ཅང་རིང་བ་མ་ཡིན་པར། བར་བར་དུ་བྱ་ར་བྱེད་དོ། །ཐྲོ་སྤྲ་མའི་ཤུགས་མ་ཟད་ཅམ་ནས་འདི་བྱས་པ་ན་ཐྲོ་དེའི་ངར་སྐྱེས་ནས། ངར་ལྡན་ལ་

གནས་པའི་ཡུན་རིང་བ་དང་། བྱིང་རྩོད་སྐྱར་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་བར་དུ་དམིགས་པ་སྤྲ་མ་དྲན་ཅམ་དྲན་ཅམ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ཡང་དྲན་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་དགོས་པས། དྲན་

པའི་སྒོང་ཚུལ་དེ་ནི་ཉན་ས་ལས་གསུངས་ལ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དྲན་པ་

བསྟེན་པ་ནི་དམིགས་པ་ལས་ཡེངས་ནས་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་འགོག་པའི་ཚེད་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་སྟེ་ཡང་ཡང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན་ཤེས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག

@147A ཞེས། །བརྗེད་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ན་བརྗེད་དཀའ་བ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་དྲན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ལ་འདི་ཙམ་བར་དུ་འཇོག །ཅེས་པའི་ཐུན་ཚད་ངེས་པ་ཡོད་དམ་

མེད་ཅེན། འདི་ལ་ཉན་ས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་ཐུན་ཚད་གསལ་བར་བཟུང་བ་མི་སྣང་ཡང་སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་འདིས་ཆུ་ཚོང་གཅིག་གམ་མེ་ལ་ཚེ་ཐུན་ཕྱེད་དམ། ཐུན་གཅིག་གམ་ཇི་སྲིད་

ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཞི་གནས་གྱིད་ཟིན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་སྣང་ཡང་། ཐོག་མར་ཞི་གནས་གྱིད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །དེ་ཡང་

སྔར་བཤད་ཚ་ལྟར་དན་ཤེས་སྐྱོང་ལུགས་པར་བར་དུ་དམིགས་པ་དན་པ་དང་། བར་བར་དུ་བྱང་བྱེད་ན་ཐུན་ཙུང་རིང་ཡང་སྐྱོན་མེད་མོད། །འོན་ཀྱང་ལས་ངང་ཁོ་ཚ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐུན་རིངས་ན། ཡང་ན་བརྟེད་ངས་སྐྱེས་ཏེ་ཡིངས་ནས་

འགྲོ་ཞིང་དེའི་ཚེ་བྱིང་ཟོད་གང་བྱུང་ཡང་ཡུན་རིང་ཁོ་ནས་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སྣུར་ཁོར་ངོས་མི་ཟིན་ལ། དན་པ་མ་བརྟེད་ཀྱང་བྱིང་ཟོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སྟ་ཞིང་། བྱིང་ཟོད་བྱུང་བ་སྣུར་ཁོར་ངོས་མི་ཟིན་ན། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟ་

མས་ནི་དན་པ་སྟོངས་ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ལ། ཕྱི་མས་ཤེས་བཞིན་སྟོངས་ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་ཕྱིང་ཟོད་གཅོད་པ་དཀའ་འོ། །ཁྱད་པར་དུ་དམིགས་པ་བརྟེད་ནས་ཡིངས་ཏེ་བྱིང་ཟོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟིན་པ་

@147B ནི། དམིགས་པ་མ་བརྟེད་པའི་ངང་ནས་བྱིང་རྩོད་བྱུང་བ་སྣུར་པོར་ངོས་མི་ཟིན་པ་ལས་ཆེས་ངན་པས། ཡིངས་ནས་དྲན་པ་ཉམས་པ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར་སྤང་བཞད་པ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་གལ་ཆེའོ། །ཡིངས་ནས་འགྱོ་

བའི་བརྟེད་ངས་ཆེ་བ་དང་། བྱིང་རྩོད་སྣུར་པོར་ངོས་མི་ཟིན་པའི་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ཆུང་ན། ཐུན་ཆུང་དགོས་ལ། བརྟེད་ངས་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་བྱིང་རྩོད་སྣུར་པོར་ཉོགས་ནུས་པར་སྣང་ན། ཐུན་ཐུང་རིང་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆུ་

ཚོད་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚད་མ་ངེས་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོར་ན་རང་གི་བློ་ནུས་དང་བསྟུན་དགོས་པས་ཇི་སྲིད་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་ལ་བློ་བུར་བའི་གནོད་པ་མ་བྱུང་ན་མཉམ་

པར་འཇོག་ལ། བྱུང་ན་ཕྱུ་ཚུགས་བྱས་ཏེ་མི་བསྒོམ་པར་ཁམས་ཀྱི་བར་ཆད་བསལ་ཏེ་སྒོམ་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་ཐུན་ཚད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཞེས་

པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་

བྱིང་རྩོད་བྱུང་དུས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། བྱིང་རྩོད་དང་བཞལ་དུས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྩོད་དོས་མི་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ། ངོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྟོག་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། བྱིང་རྩོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྐོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྩོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྨྲ་བའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་

@148A ཞེས། །འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚར་གཅོག་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་

སྨྲ་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚ་ཤས་ཤེག་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའོ། །

སེམས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ན་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་རྟོད་པས་དབང་མེད་དུ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སེམས་འདྲེན་ཞིང་གཡེང་སྟེ། བཞག་བསྟོད་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་ལ་དམིགས་ཤིང་། །དེ་

དང་དེར་ཡིད་ཡང་ཡང་གཏད་པ་ན། །དེ་དང་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཞགས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཐག་པས་དབང་མེད་དྲངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱིང་བ་ནི། འཇྲུམ་མང་པོ་ལས་ཞུམ་པར་ཡང་བསྟུར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག

ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གསལ་དྭངས་མེད་པའི་སེམས་རྣུགས་པ་ལ་བྱིང་བར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྐོམ་རིམ་བར་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣུགས་པ་ལས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། བྱིང་བ་ཉི་ཚེན་ཐྱི་རྣམ་གཡེང་གི་སྐབས་སུ་བཞད་མོད་ཀྱང་། དེར་བཞད་པའི་རྣམ་གཡེང་ལ་དགེ་བ་ཡང་བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ངེས་མོ། །དེས་ན་རྣུགས་པ་ནི། ཀུན་ལས་

@148B བཀྲས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཏི་མུག་གི་ཚ་ཞས་ལུས་སེམས་ལྷི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ལ་གསུངས་སོ། །བྱིང་བ་ནི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལྷིད་ནས། དམིགས་པ་གསལ་བའམ་དམ་

པར་མི་འཛིན་པས་དྭངས་ཚ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འགྱོ་སྟེ། སྐོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་དམུས་ལོད་ལྟ་བུའམ་མི་མུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། དམིགས་བཅུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་

ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱིང་བར་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །གཞུང་ཆ་ཀ་གཞན་ནས་བྱིང་བའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བརྗད་བར་བརྗད་བ་མ་མཐོང་

ངོ། །བྱིང་བ་ལ་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་

ཡོད་ལ། རྣམས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིགས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཚ་ཞས་ཁོ་ནའོ། །གཞུང་ཆ་ཀ་རྣམས་ནས་བྱིང་བ་སེལ་བ་ལ་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་དགའ་བའི་

ཡུལ་དང་། སྣང་བ་བསྒོམས་ནས་

སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དགོས་པར་གསུངས་བས། སེམས་ལ་སྐྱན་པ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་། ཆྭའི་འཛིན་སྐྱངས་དམའ་རུ་སོང་བ་བཀག་ནས། དམིགས་པ་གསལ་བ་དང་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཐྲིམས་ཆ་

གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །ཚོད་པ་རིག་སྟུ་ལ་བྱིང་བ་ཁྱངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ཆ་བ་ལས་གསལ་བར་ངོས་མ་བཟུང་བས་ཤེས་དཀའ་ཞིང་གལ་ཡང་ཆ་སྟེ། འདི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་མེད་དུ་འཐུལ་ས་ཆེ་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་

@149A ྱ།། །ཞི་བ་མོས་ཉམས་སྐྱོང་གི་སྟེང་ནས་སྒོམ་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་བར་བརྟགས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གོ་བ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །བསྒོམས་པའི་ཚོ་ན་བྱིང་ཚོད་

བྱུང་མ་བྱུང་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ཐུབ་ཕ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ངོས་ཟིན་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ཐུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དངོས་སུ་

མ་སྐྱེས་པར་སྐྱེ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྒོམ་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས། སེམས་བྱེད་ངམ་བྱེད་དུ་དགོས་པར་མཐོང་ན། ཞེས་དང་། སེམས་རྟོད་པའམ་རྟོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་

བ། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བཞིན་ཞིག་མ་སྐྱེས་བར་དུ་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་བྱིང་རྟོད་མེད་པའི་སྒོམ་སྐྱེན་མེད་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྟེང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། བྱིང་རྟོད་བྱུང་ཡང་ངེས་པར་མི་

ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། བྱིང་དང་རྟོད་བ་རྟོགས་བ་དང་། ཞེས་བྱིང་རྟོད་རྟོགས་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དགོས་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

ན་བྱིང་རྟོད་བྱུང་ན་མི་རིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བཞིན་མ་སྐྱེས་ན་དུས་རིང་པོར་སྒོམ་ལ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་རྟོད་བྱུང་བཞིན་དུ་མི་ཚོར་བར་བྱིང་རྟོད་ཕྱ་མོས་དུས་འདའོ། །འོ་ན་ཤེས་བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྟར་

@149B བསྟན་པའི་དན་པའི་སྐྱོང་ལུགས་དེ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཞོས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དན་པ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དེ་སྐྱེད་ནུས་ན་དམིགས་པ་བརྗེད་ནས་ཡིངས་འགྲོ་བ་དགག་ནུས་པས། བྱིང་རྟོད་སྐྱེས་པ་ཡུན་རིང་པོར་མི་ཚོར་བ་ལྟོག་པས་

བྱིང་རྟོད་རྐོགས་སྐ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དན་པ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་རྟོད་རིག་པ་དང་། མ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་རྟོད་རིག་པའི་དུས་རིང་ཐུང་གཉིས་སྐོང་བ་ལ་བསྐོར་ནས་བལྟས་ན་ཆས་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོང་འཇུག

ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་དན་པ་ཡིད་སྐོ་ནས། །བསྟང་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་ཤེས་བཞིན་འོང་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་དན་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ཅིག་ནི་སེམས་

ལྟ་སྐྱེ་སོགས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའམ་སྐྱོང་བ་རིག་ཙམ་གསལ་ཙམ་སོགས་འཛིན་རྣམ་ལ་དམིགས་ནས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དན་པ་བསྟེན་པའི་ངང་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་མི་འཕྲོ་ལ་བྱ་ར་ཐུ་རེ་བྱས་ནས་

སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གནད་དུ་གཟུང་ངོ ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་སྲུང་བའི་མཚན་

ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་བྱིང་རྟོད་སྐྱེ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ལ་དྲན་པ་བསེན་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཡིངས་ནས་འགྲོ་བའི་བརྟེད་ངས་འགོག་པས་ལེགས་པར་དམིགས་ཕྱེད་དགོས་

@150A ཞི། །སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུད་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་ལེགས་ཚར་བྱས་པས་དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེས་ཏེ་བྱིང་རྟོད་ཐུབ་མེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་རྒྱས་པས། བྱིང་རྟོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་

ཟིན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་བྱུང་མ་ཐག་ནས་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མི་བསྟེན་པར་དང་དུ་ལེན་པའི་མི་རྩོལ་བའམ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་བ་ཞེས་

བཀགས་པའི་སེམས་པ་བསྒོམ་མོ། །འདི་ལ་གཉིས། སེམས་པ་ངོས་གཟུང་ཞིང་བྱིང་རྩོད་འགོག་པའི་ཚུལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོད་སྤྲྱི་བའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་

ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྫོགས་ལེན་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷགས་རང་དབང་མེད་

པར་གཡོ་བ་ལྟར། སེམས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་གཡོ་ཞིང་བསྒུལ་བའི་སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱིང་རྩོད་གང་རུང་བྱུང་ན་དེ་སྤོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་ཤེད་པའི་

སེམས་པ་གཟུང་ངོ་། །འོན་བྱིང་རྩོད་འགོག་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བྱེད་ཅེན། སེམས་བྱིང་བ་ནི་ཉ་ཅང་ནང་དུ་བསྡུས་དྲག་ནས་དམིགས་པའི་འཇོག་སྟངས་ཤོར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་སེམས་ཤྱིར་འཕྱོ་བའི་རྒྱུ་དགའ་བའི་དངོས་

@150B པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་དགའ་བ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉི་འོད་སོགས་སྣང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་བྱིང་བ་སངས་བ་ན་དེ་མ་ཐག་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྐངས་དམ་པར་

བྱས་ལ་བསྒྲུང་བར་སྨོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་སྐྱོ་བའི་དམིགས་པ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱོ་ཤས་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པའི་ཚུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་དཔྱོད་འདོད་པའི་

ཡུལ་ལ་དཔྱད་ནས་སྤྲོས་ན་ཡང་བྱིང་བ་ལྟག་སྟེ། ཞར་ཕྱིན་བསྟས་པ་ལས། ལྟག་མཐོང་བརྩེན་པའི་སྤྲོབས་ཀྱི་མཐུས། །ཞུམ་པར་གྱུར་ན་གཟེངས་ཀྱང་བསྟོད། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱིང་བའམ་ཞུམ་པ་ནི་དམིགས་པའི་འཛིན་སྐངས་

འཕང་དམའ་རུ་སོང་བས་བྱིང་བ་དང་། ཏ་ཅང་ནང་དུ་བསྟས་པས་ན་ཞུམ་པ་ཡིན་པས། འཛིན་སྐངས་བསྟོད་པ་དང་། དམིགས་པ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོས་པས་ལྷོག་སྟེ། དབུ་མ་སྣྲིང་པོ་ལས། ཞུམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག།

བསྒོམས་པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་དང་། ཞུམ་པ་ཡང་ནི་བརྩེན་འགྱུས་ཀྱི། །ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་གཟངས་བསྟོད་བྱ། ཞེས་སོ། །བྱིང་བ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་

པན་ཡོན་དང་དལ་བ་ཐོབ་བ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་ན་གཉིད་ཡུར་བའི་གདོང་དུ་ཆུ་གྲང་བཏབ་ན་རིགས་པ་སིང་ཡིར་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལྟར་འགྲོ་ཐུབ་བ་ཞེག་དོགས་ཏེ། འདི་ནི་ཕན་ཡོན་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་

@151A ྱྱ། །རྩོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་རྒྱང་བ་ཐོན་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེགས་པ་དང་གཉིད་དང་། དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཆོས་སེམས་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སྣང་བ་སྒོམ་པའི་གཉེན་པོ་

བསྟེན་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིང་བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་ལྡོག་གོ། །འདི་ལ་སྒོད་ལམ་འཆག་པ་དང་སྣང་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བཟུང་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཉེར་

ང་དང་ལྷ་རྩེས་སུ་བདག་པ་བྱེད་གང་རུང་ངམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དང་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཟིངས་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱགས་གཉིད་ཀྱི་ཉེ་ས་དམིགས་སྟོན་པའི་ཚོས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་ཕྱོགས་དང་བྷ་སྐར་

ལ་ལྷ་བ་དང་གདོང་ཆུས་འབྲུ་བ་སོགས་བྱ་བར་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བྱིང་བ་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པ་དང་ལན་རེ་ཙམ་ལས་མི་འོང་ན་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཏྲིམས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་ལ། བྱིང་བ་འཐུག་པ་དང་ཡང་ཡང་འདོ་ན་

སྒོམ་པའི་འཕྲོ་བཞོལ་ཏེ་གཉེན་པོ་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་བསྟེན་ལ་བྱིང་བ་སངས་པ་དང་བསྒོམ་མོ། །སེམས་གང་ལ་བརྟུང་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་སེམས་ལ་མྱུན་པ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྣབ་འཐུག་གང་

རྩང་བྱུང་ན་དེའི་གཉེན་པོར་མར་མེ་དང་མེ་དང་ཉི་འོད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བའི་མཚན་མ་བརྟུང་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ན་སེམས་ཀྱི་གསལ་དྭངས་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཚོད་པ་ནི་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སྐྲ་སོགས་ཀྱི་

@151B ཡུལ་ལ་སེམས་རྒྱུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་ལ། དེས་རྟོད་པ་ཞི་མ་ཐག་ཡང་མཉམ་པར་འཇོག་གོ །དབུ་མ་སྣོང་པོ་ནས། རྟོད་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་

ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་དང་། གཡེངས་པ་གཡེངས་པའི་མཚན་མ་ལ། །ཉེས་དམིགས་ལྟ་བས་བསྟུ་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །རྟོད་པ་ཤུགས་དྲག་པའམ་རྒྱུན་རིང་བྱང་ན་རེ་ཞིག་སྐོམ་པ་བློད་ལ། སྐྱོ་ཤས་སྐོམ་པ་གནད་དུ་

འབྱོ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་འཕྲོ་རེས་ཀྱིས་བཀག་ཅིང་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །རྟད་པ་དེ་ཅམ་ཤས་མི་ཆེ་བ་ལ་ནི་འཕྲོས་པ་དེ་བཀག་ནས་དམིགས་པ་ལ་གདགས་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་བསྟས་པ་ལས། རྟད་པར་གང་ཆོ་བྱུར་པའི་ཡིད། །ཞི་

གནས་ཚུལ་གྱིས་བརྟེག་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །སེམས་རྟོད་པ་ལ་ནི་དང་ཞིང་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱིང་རྟོད་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ནི། དབང་

པོའི་སྒོ་མ་བསྡུངས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་མ་ཟིན་པ་དང་། ནམ་ཀྱི་ཆ་སྙོང་སྣང་ལ་མི་ཉལ་བའི་སྤྱོད་བ་ལ་མི་བརྩེན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱིང་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཆེ་བ་དང་། སེམས་དམིགས་

པ་འཛིན་པ་ལ་ཉ་ཅང་བྱད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་མ་མཉམ་པར་ཞི་གནས་བསྟེན་དྲགས་པ་དང་། སེམས་མྱུ་པ་ལྟར་འདྲུག་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་མི་དགའ་བོའོ། །རྟོད་པའི་རྒྱུ་ནི་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། སེམས་

@152A ཞེས། །དམིགས་པ་ལ་ཉ་ཅང་དམ་དྲགས་པ་དང་། བརྩོན་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཉེ་དུ་ལ་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེས་ན་བྱིང་རྟོད་ཆ་ཕྲ་མོ་ཡང་ཤེས་བཞིན་

གྱིས་རིག་པར་བྱས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་དགོས་པས་རྟོད་པ་དང་རྣམ་གཡེང་སོ་གས་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཐོག་མའི་དུས་སུ་བཅད་ཀྱང་མི་ཆོད་པས་སྣམ་ནས་འདོར་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཤུགས་དྲག་པ་དང་ཉ་ཅང་རྒྱུན་རིང་པའི་

ལུ་གུ་རྒྱུད་མེད་ན་རྒྱུན་ཐུང་དེ་བ་དང་ཤུགས་ཞན་པས་ལས་མི་གསོག་པས་བཅད་མི་དགོས་སོ་སྙམ་པས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་དག་སྣུབ་མི་ཤེས་ཏེ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྣུབ་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་

ཕབ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕྲོ་ཆོད་ལས་སེམས་བླུན་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་ལ་གནས་ཆ་བཙོལ། གནས་ཆ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་བྱིང་རྒོད་བྱས་ཏེ་གསལ་བའི་དར་གདོན། དེ་གཉིས་རེ་མོས་སུ་

བྱས་ནས་ཀིང་དེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བསྒྲུབ་ཀྱི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པའི་དྭངས་པ་བཙོམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱིང་རྒོད་ཞི་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཡང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ་བཅད་དེ་བསྒོམས་པས་ཡང་བྱིང་བ་དང་

ཡང་ན་རྒོད་པར་འཐྱུར་བའི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་ན་ཀིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བཀང་སྟེའམ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་བ་

@152B བྱས་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལུགས་ནི་སེམས་ནང་དུ་འགུགས་པ་དང་བྱིང་ན་གཟེངས་བསྟོད་དེ་བསྒོམས་པས་ཐུན་འཚམ་པ་རེ་ལ་བྱིང་རྟོད་མི་འོང་བའི་གདེང་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མའི་དུས་བཞིན་བྱིང་ཟེན་དང་རྟོད་ཟེན་ཆེན་

པོ་བྱས་ཤིང་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་གཡེང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚེ་གློད་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྩེ་ལ་བགྲོད་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་གཏོང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་བཏང་སྙོམས་སྐོམ་པ་འདི་བྱིང་རྟོད་མ་

བྱང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མིན་གྱི་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་དབལ་ཚོགས་པ་ནས་ཡིན་ཏེ། བྱིང་རྟོད་ཀྱི་དབལ་མ་ཚོགས་པའི་དུས་སུ་བཏང་སྙོམས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཏང་སྙོམས་དེ་གང་སྙམ་ན། ཚོར་བ་དང་། ཚད་

མེད་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལས་འདི་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཉན་ས་ལས། ཞི་ལྷག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་ལས་སུ་

རྒང་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཉའོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བཏང་སྙོམས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐོམ་པ་ན་བྱིང་རྩོད་མ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་བཏང་སྙོམས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་རྩེ་ལ་བ་མི་དགེ་བཞི་བར་བཞག་གོ །དེ་རྣམས་

ནི་དབུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སུ་རྩང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར། །ཉེས་པ་ལྟ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་

@153A ཞི། །དང་ཆོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་བྱུར་དང་། །བྱིང་དང་ཆོད་པ་རྟོགས་པ་

དང་། །དེ་སྟོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚོ་རྣལ་དུ་འཕྲག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེར་གནས་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལས་སོམས་

ལས་རུང་གི་རིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པའམ་གནས་ཡིན་པས་དོན་རྣམས་འབྱོར་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉེས་པ་

ལྷ་སྲོང་བ་དང་འདྲ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེའོ། །ཉེས་པ་ལྷ་ནི་སྲོར་བའི་ཚོ་ན་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྲོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩེན་པའི་ཚེ་གདམས་ངག་བརྟེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ་

དམིགས་པ་བརྟེད་ན་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱིང་རྩོད་ཉེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ལས་རྩང་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་རྩོད་བླུང་བའི་ཚེ་

མི་རྩོལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཞི་བར་མི་བྱེད་པས་སོ། །བྱིང་རྩོད་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་འདྲ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་སྟེ། བྱིང་(SRGO)དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ལྷ་ཡིན་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བྲྀག་ཏུ་ཡང་སྐོམ་རིམ་རྣམས་

@153B ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་ཤེས་སྦྱངས་སོ། །དེ་ནས་བརྗེད་ངས་དང་བྱིང་རྟོད་དང་འདུ་མི་བྱེད་རྟོད་དང་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་

རིམ་པ་ལྟར། དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་རྣལ་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྙོམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྟོད་དང་

བཟླ་བར་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་བའི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྐོས་ཆོས་ཡིན་གྱི་སྟབས་ལ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་དུ་མར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས། དེ་སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྡུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱུན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། ཞེས་སོ། །རྒྱུད་དུ་འཛོག་པ་ནི། དང་པོར་གཏད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་གཡེངས་

པར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་སྟེ། དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། ཞེས་སོ། །བླུན་ཏེ་འཛོག་པ་ནི། བཟློད་ངས་ཀྱིས་ཡེངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེངས་ན་དེ་ཞེས་པར་བྱས་ནས་སྣར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོགས་པ་

@154A ཞེས། །སྟེ། རྣམ་གཡེང་སྐྱང་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྣར་ནི་བླན་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །ཏེ་བར་འཛོག་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྡུས་ཏེ་ཕྱ་བར་བྱས་ནས་

གོང་ནས་གོང་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཟཕད་དེ། ཐོ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་སྟེ།

དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདྲལ་ལོ། ཞེས་སོ། ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཡེང་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་

ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་བ་ནི། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱང་བ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས།།

ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྟོམ་བརྩེ་ན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་

ཐོབ། ཅེས་སོ། །མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། སེམས་མཉམ་པར་བྱང་པ་ན་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྐྲོ་མ་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གོམས་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་རང་

@154B དབང་ཐོབ་པ་ལ་ཞེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། ཅེས་སོ། །སེམས་དགྱེའི་མིང་འདོགས་དེ་དག་ནི་སྐོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་

སོགས་པ་ལས་ཟཁའྱེ་ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབས་ནི་བྱེད་པས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་དྲན་པ་དང་ཞེས་བཞིན་ཆང་ཁྱེན་འགྱུས་དང་ཡོངས་སུ་འཛིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་དག་གིས་

སེམས་གང་འགྱུབ་ཚུལ་ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འཇོག་པའི་སེམས་འགྱུབ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་

ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པའི་སེམས་འགྱུབ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྒྲུབས་པ་

ལས་རྒྱུན་ཆུང་ཟད་འཐུད་ནུས་པ་ཐོག་མར་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་གླན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་ལས་ཡིངས་ནས་གཡེངས་པ་ན་སྟར་ཀྱི་དམིགས་པ་

དན་ནས་ནང་དུ་སྡུད་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དན་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བཞིན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱད་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་

@155A ཞེས། །རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་ཀྱིས་རིག་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་

ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་བྱང་བ་ཕྱི་མོ་ཡང་རྩོལ་བས་སྤོང་བས་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱིང་རྟོད་ལ་སོགས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་གཅོད་མི་

ནུས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སེམས་འགྱུར་སྟེ། སྔ་མ་རྣམས་ལ་གོམས་པ་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ངང་གིས་འཇུག

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ཉན་ས་འི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ན་ནི་དཔེར་ན་གཞུང་ལ་སོགས་པ་འདོན་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་

གོམས་ན། དང་པོར་འདོན་པའི་ཀུན་སློང་བྱང་ནས་བཏོན་ན་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་ཀྱང་ཁ་ཏོན་དེ་ཉིད་མི་འཆད་པར་རྩོལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར། དང་པོར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དྲན་པས་ལན་ཅིག

མཉམ་པར་བཞག་ན། དེ་ནས་དྲན་ཤེས་ན་རེ་རྒྱུན་ལྟན་དུ་བསྟེན་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་འཕྲོ་མི་འཆད་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་རྒྱུན་རིང་པོར་འཇུག་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ། །དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྟན་ན་རེ་བསྟེན་པའི་རྩོལ་བ་

@155B མི་དགོས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་རྩོལ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྡུག་བྱས་པ་དང་ཤེས་བཞིན་རྩོལ་བས་ན་རེ་བསྟེན་ན། བྱིང་རྟོག་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་རྒྱས་པར་ཐུབ་རིང་པོ་འཆྱོངས་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེག་སྐྱེ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སེམས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དང་དགུ་པ་གཉིས་བྱིང་རྟོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་རྒྱས་པར་འདུ་ཡང་། འདི་ལ་དྲན་ཤེས་བར་མ་ཚད་དུ་བསྟེན་དགོས་

པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱིང་རྟོད་སོགས་ཕྱ་མོ་ཡང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་འགོག་པ་ཞེག་དགོས་པས་སེམས་བདུན་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་

ཉེ་ཉོན་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཤེས་ནས་དེ་དག་ལ་མི་འཕྲོ་བར་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་དགོས་པས་སེམས་ལྟ་པ་དང་རྟུག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་སུ་བྱུར་པས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ལས་ཡིངས་ན་ཡང་དམིགས་པ་སྣུར་དུ་དན་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་གཡིང་བར་མི་བྱེད་པའི་དན་པ་དགོས་པས་སེམས་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་དན་

པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་དང་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་མི་གཡེང་བ་དགོས་པས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྡུ་ན་

@156A ཞེས། །དང་པོར་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་པར་བྱ། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་རྒྱུན་ཆུང་ཟད་འཐུད་ཐུབ་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱུན་བསྐྱང་། དེ་ནས་དན་

པ་ཉམས་ནས་གཡེངས་ན་སྣུར་དུ་བསྡུས་ལ་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་སྣུར་དུ་དན་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་དན་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ལ། དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་མི་ཡེངས་པའི་དན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དན་པ་སྟོབས་ཅན་གྱུབ་པ་

དང་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་བྱིང་རྟོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དུག་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་བརྟེད་ངས་ཕྱ་མོས་གཡེངས་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་རིག་ནས་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང་། བཅད་ནས་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱུན་ཇེ་རིང་དུ་གཏོང་བའི་རྩོལ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འབད་ནས་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་ཟློད་དུ་གྱུར་ནས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་དེའི་འཛིན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་དགུ་

པ་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན་སེམས་དགུ་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇོག་པའི་རྩོལ་བ་ཕར་བྱ་དགོས་ལ། སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ནས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་། སེམས་

ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཧེལ་ཧེལ་འགྲོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དགུ་པ་འདི་ཐོབ་ཀྱང་ཤེས་སྒྲུབ་པ་མ་ཐོབ་ན་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ད་དུང་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འཇོག་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གསུམ་པ་ནི།

@156B ཉན་ས་ལས། སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པར་ཉའོད་པ་ལྟར་བཤད་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་འབད་པས་སྒྲིམ་དགོས་པས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ལྟའི་སྐབས་སུ་ནི་བྱིང་

ཆོད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་ནས་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་མི་ནུས་པས་སྐབས་སུ་ཚད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་བརྟུལ་པ་ལ་ནི་བྱིང་ཆོད་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོད་ཐུབ་པས་སྐབས་སུ་ཚད་པ་མེད་པར་འཇུག

པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་དགུ་པ་ལ་ནི་བར་ཡང་མི་འཆད་ཅིང་རྩོལ་བ་ཡང་རྒྱུན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་པས་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འཇོག་གོ །འོན་ཀ་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པ་

ཡོད་ལ། སེམས་བར་པ་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲིམ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལ། དང་པོ་གཉིས་ལ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་དང་། བར་པ་ལྟ་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་

པ་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱོ་བ་དང་། དེར་མི་འགྱོ་བ་གཉིས་ཕྱི་མ་ཆེས་རིང་ལ། བར་པ་ལྟ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཆེས་རིང་བས་ཕྱི་མ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་བཅད་པའི་

ཐ་སྙད་མཇད་ལ། སྟ་མ་ལ་མ་མཇད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་འདུ་མོད་ཀྱང་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་མི་འདུ་བས། བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་སེམས་

@157A ཞེས། །ལྟ་པོ་དེ་མ་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་ཞར་ཕྱིན་བསྟོས་པ་ལས། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་བསོ་ན། །གཅྱོབས་པས་མི་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། ।

རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྲོད་པར་མ་ཐོབ་གཏང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བབྱོང་

ཚུལ་སྤྲིར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསྒོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དོགས་གཅོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤིན་སྦྱངས་རྫོགས་པར་

ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀུ་བསྟན་པ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་རྫོས་པར་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་འགྱུབ་ལུགས་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་དགུ་པ་བྱེང་རྟོག་ཕར་མོ་དང་བྲལ་བར་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་ནུས་ཤིང་། དེ་

ཡང་དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་ལྟ་བསྟེན་པའི་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྷོས་པར་ལྷུག་གུ་ཀུ་འཕྲུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྣང་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་

ཡོད་པས་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྙེས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་མིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་

@157B ལ་བགྱིད་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྡུངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྡུངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་

ལྷན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྡུངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། ཞེས་

ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་སོ། །སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྡུངས་པར་གྱུར་པ་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་

ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་གནས་བཅས་ལ་ཇི་ལྟར་

བསམས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྒྲངས་ནས་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ས་གང་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཞེན། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་སོ། །དེ་ལ་དེ་

@158A ཞེས། །འདྲ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ཡི་ཀྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་མི་འཇོག་པ་ནི། འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་དགའ་བའོ་མཆོག་དང་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་མ་བསྟུབས་པའི་རྒྱུ་

མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་དྲན་པ་ནར་མར་མ་བསྟེན་ཡང་སེམས་མི་རྟོག་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཞིང་དེ་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་

ཅད་དང་འདྲི་ཐུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་དངོས་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེན་སྒྲུབས་ཐོབ་ལུགས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་སུ་འགྲོ་ལུགས་

ཀྱང་ཇི་འདྲ་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་ཏེན་སྒྲུབས་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཏེན་ཏུ་སྒྲུབས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རྟང་བ་ཉིད་དེ་སྐྱིབ་པ་

ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་སོ། །ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ལུས་སེམས་དག་བའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་སེམས་ཏིན་སྒྲུབས་ནི་ལུས་སེམས་

ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་དག་བའི་བྱ་བ་ལ་དག་བའི་བྱ་བ་ལ་བཀོལ་པ་ལ་ཏིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་པའོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་

@158B ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ལ་རྩོལ་བ་ན་ལུས་ལྷི་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་ལྡང་བ་ཡང་བ་ནི་ལུས་ལས་རུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་

ཕྱོགས་སུ་ཐྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩོལ་བ་ན། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་འགྱུར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་

པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ལས་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོབ་དཔོན་ཐྲོ་བཏུན་གྱིས། དེ་ལ་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྡང་བ་ཡང་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའོ། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་དང་ཡང་བར་འཕྱུར་བའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་

ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཤེས་སྦྱངས་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་རྩོལ་བར་འདོད་ཀྱང་། ལས་ལ་ངན་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མཆོར་སྐང་གིས་འཇུག་པར་དཀའ་བའི་ལུས་སེམས་

ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལོག་ནས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བཀོལ་བའི་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་ལས་རུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་མ་རྙེད་པ་ནས་ཆ་ཤུ་མོ་རེ་འབྱུང་བས། ཇེ་ཆེར་སོང་

@159A ཞེས། །བ་ལས་མཐར་ཤིན་སྦྱངས་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་ཕུ་བས་རིག་དཀའ་ཞིང་ཕྱི་ནས་རི་རིག་སྣ་བ་འབྱུང་བར་ཉམ་ས་ལས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

ཤིང་བརྟག་པར་སྣ་བའི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྡུ་ལྟས་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཀུན་པ་ལྷེ་བམ་པ་སྟམ་བྱེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། མི་བདེ་བའི་ལྷེ་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྤོང་

བ་ལ་དགའ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྟོན་ལ་སྐྱེ་སྟེ་ཉན་ས་ལས། ཇི་ཙམ་ན་དེའི་རགས་ཤིང་བརྟག་པར་སྣ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་

ཉིད་དང་། སེམས་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་དེའི་སྐད་པ་ལྟེ་བར་སྣང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གཙོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྒོང་བ་

ལ་དགའ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་སྐྱེ་

བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་སྐྱེས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱང་པའི་རྟུང་ལུས་ལ་རྒྱུའོ། །རྟུང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པར་བརྒྱུས་པ་ན་ལུས་

@159B ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྟེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྟུང་གི་མཐུས་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ས་ལས།

དེ་སྐྱེས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྟུང་དག་ལུས་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་བའི་དུས་ན་སྤྲོང་བ་ལ་དག་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་

ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཏེ་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རིགា་བྱ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་

བ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་མིན་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་རིགા་བྱའི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རིགા་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཀིན་སྣང་སེམས་ཤིས་པའི་ཚོ་ན་རྒྱང་གི་མཐུས་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡང་དགའ་བ་དེའི་ཉམས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཀིན་

སྣང་སེམས་ཤིས་པའི་ཤུགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཆུང་དུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀིན་སྣང་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་མིན་གྱི་རགས་པ་དེས་སེམས་ཀ་ཅང་གཡོ་བས་དེ་ལོག་ནས་གྲིབ་མ་ལྟར་སྣབ་པའི་ཀིན་

སྣང་མི་གཡོ་བ་ཉིད་ངེ་འཛིན་དང་

@160A ཞེས། །མཐུན་པ་འབྱུང་རོ། །སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཡང་ལོག་ནས་དེ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་ཀིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པའི་མ་ཞི་བ་དང་

བྲལ་བའི་ཞི་གནས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་

ལས།ཅ དང་པོར་དེ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ན་སེམས་དགའ་བ་དང་སེམས་ཀིན་ཏུ་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་བྲན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་

བཅས་པར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་

འོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྣང་བའི་ཤུགས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བས་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དཔའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྟོང་བར་

འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ན་ཡིད་བྱེད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ

པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པར་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དངོས། དོགས་གཅོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གཞན་གྱིས་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་

རིག་པར་བྱ་བའི་མཚན་མ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ངེས་གཟུགས་ཀྱིས་ས་བསྡུས་པའི་སེམས་དང་། ལུས་དང་། སེམས་ཤིན་སྦྱངས་དང་། རྩེ་གཅིག་པ་བཞི་པོ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པ་དང་ཞི་རབས་སམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་

@160B ཉོན་མོངས་སྤྱོང་པ་ལ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཞལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཉམ་

གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འགའ་རེ་དང་ལྡན་པར་ཉན་ས་ལས་གསུངས་སོ། །རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་ཤས་ནི་ཞི་གནས་གྱི་ལམ་དག་པར་འབྱུང་བསྟལ་སྟེ། སེམས་རྩེ་གཅིག

པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཇུག་ཏུ། སྐྱེ་བོར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་ནུས་པས་ཤིན་སྦྱངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཤིན་སྦྱངས་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་འཕེལ་བས་ཕན་

ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟེལ་བར་ཉན་ས་བཤད་དོ། །མདོར་ན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ན་རླུང་བ་ན་རླུང་ལས་རུང་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཞན་འབྱུང་ཞིང་དེ་བྱུང་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཞན་སྐྱེ་བ་དང་།

དེས་ཀྱང་རྟུང་ལས་རྩང་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་བསྟུབས་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འདུག་ཟེ། །གཞན་ཡང་ཉན་ས་ལས། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་ཉེ་བར་

གཏོང་པས་ནི་དན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་པོར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཚེ་དན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་འཇོག་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་ན་ཉན་ས་

@161A ཞེས། །ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་དང་། ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་རིམ་གྱིས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་གཏད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ན། གལ་ཏེ་བརྟེད་དས་པ་དང་མ་གོམས་པའི་ཉེས་པས་མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་སྣང་བར་འགྱུར། སྒོ་སྡེབ་པར་འགྱུར། དམིགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་དག་བྱང་ངོ་ཅོག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་དམིགས་སྡུར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དན་པ་མེད་

པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་དེ་རྣམ་བར་ཞིག་ཅིང་རྣམ་པར་བསལ་ན་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །བཞིན་བཟང་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཕྱ་

བ་དང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་འབད་པ་དྲག་ཏུ་བྱའོ། ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་ཚུལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡན་ཆད་ནི་སྔ་མ་ལྟར་བསྟྱངས་

པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་སོགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་མེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཞི་གནས་གླུབ་ཀྱང་དེ་ལ་གོམས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོ་ནས་ལྷོ་ལ་མཚན་མ་སོགས་

@161B སྣང་བར་གྱུར་ན། སེམས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་འཇོག་དགོས་པར་བཞག་དོ། །དེ་ནས་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་གོམས་པར་

བྱས་བས་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་གང་བྱུང་བ་དེ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པའི་གོམས་ཤུགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཏད་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་རང་ཞིར་སོང་ནས།གསུམ་པོ་དེ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་གནས་ནས། དེ་དག་གིས་མི་འཕྲོགས་

པར་བཞག་ལ། ལྷག་མས་ནི་ཞི་གནས་དེ་ཕྱ་བ་དང་། དེའི་བཞག་པ་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་མཚན་མ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔའི་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་བཟུང་

བཞག་ལ། དེ་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་དང་པོར་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་ཤེག་འཆར་ལ། ཤར་མ་ཐག་རང་ཞི་རང་དག་ཏུ་འབྱོ་ཞིང་། མཐར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་

གཟུགས་སྐྲ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་

འཆར་བར་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་བ་དང་བདེ་སིང་ངེ་བ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་འཆར་རོ། །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྔར་ལྟར་དྲན་པ་དང་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་བཞག་བས་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་པ་རྣམས་

ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་བྱུང་བཞིན་དུ་འཕྲོ་ཆེར་འཕྱད་མི་ཐུབ་པར་རང་ཞིར་འགྲོ་ཞིང་དེ་ནས་སྔར་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་རྒྱོང་རིག་དང་བདེ་བདེ་བར་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བཀག་པ་མིན་བར་ཤར་མ་ཐག་ནས་ཤུན་པ་བྱད་པ་བཞིན་དུ།

@162A ཞེས། །གཏད་མི་བཟོད་པར་རང་ཞིར་དག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། བདེ་བ་དང་རྒྱོང་རིག་རྣམས་ཕྱི་རུ་སོང་བའོ། །དེའི་དུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་ལ། སེམས་ནི་

ནམ་མཁའ་དང་དབྱེར་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་ལུས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་རོ། །རྗེས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པ་རྣམས་

ཀུང་སྡར་དང་ཡི་མི་འབྲ་བར་ཤུགས་ཞན་པ་དང་རྒྱུན་ཆེན་པོ་འཐུད་མི་ཐུབ་བོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཉམས་ཆེ་བ་ལ་ཁང་པའི་ཀ་བ་དང་རྩི་ག་པ་སོགས་ཀྱི་རྟུལ་

ཕྱ་རབ་རྣམས་ཀུང་བགང་ཐུབ་པ་སྣམ་བྱེད་པ་དང་། གནས་ཆ་འཐུག་པས་གཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡང་སྡུར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པའི་དུས་བཞིན་གྱི་གཉིད་མི་འོང་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འབྲེས་པ་སྣམ་འབྱུང་ལ། རྨི་ལམ་བྱི་སྐྱང་བ་

མང་པོ་དག་པ་སོགས་ཀུང་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། སྡུར་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འབྲ་བ་དེ་ཐོབ་ན་ལམ་ལྟའི་སྐབས་གང་དུ་འཇོག་སྣམ་ན། སྡུར་བཤད་པ་དེ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ནས།

ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་བསྒོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན། སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐར་ལམ་དུ་འཇོག་རུས་ཀུང་། དེ་འབྲ་བ་དེ་མིན་པར་བསྒྲུབས་པའི་སྒོམ་ཡིན་ནི། ཉན་ས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྐྱབ་

@162B པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྣུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་འོག་མ་

ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་དགོས་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐུན་མོང་དོ། །གཞན་ཡང་བདག་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྡིད་

པ་མཐའ་དག་གི་སྐྱོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། ཐར་པ་དོན་གཉིར་བྱེ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་ན་ཐར་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཡང་

འགྱུར་ཏེ། དེལེར་ན་དྲུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྟེར་བའི་སྨིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུ་གཅིག་བསྲུང་བ་ཡང་བསམ་པ་དེས་ཟིན་ན། རིམ་པ་ལྟར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ། །

འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་ལམ་གཞན་ཞིག་གིས་ཟིན་པའི་སྣོ་ནས་ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དཔྱོད་པ་མིན་གྱི། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྣོ་ནས་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དྲན་པ་མེད་

པ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྐོམ་ལ་བློས་མ་བཅོས་པ་དང་། འཛིན་མེད་དུ་མིང་བཏགས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐོམ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་

@163A ཞེས། །པས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལའང་རྟོགས་པར་འབྱུལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟར་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཕྱེད་ན་ནི་ཆོས་འདི་པ་དང་གཞན་པ་ཐུན་མོང་

པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བློ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་འོང་བས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟར་བཤད་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དེས་

གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མི་རྟོག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུང་བར་བྱའམ་ཞེན། འདི་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་འཇོམས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་

པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་མ་སྐྱེས་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་ན། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་

དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་

གྱིས་བགྲོད་པའི་ལྷག་མཐོང་

གཉིས་ཡོད་ལ། སྔ་མ་ནི་ས་འོག་མ་ལ་རྟགས་པ་དང་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཞི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་སྒོམ་

གཉིས་ཉན་ས་བསྟན་

@163B པའི་གཙོ་བོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྟོམས་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམས་

ནས་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བ་གང་ཡིན་ཡང་། ཐོག་མར་སྟར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་གཞིར་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཡང་སྟོགས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པས། ཞི་གནས་

འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་གཞིར་གལ་ཆེའོ། །སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་སྟ་མ་ནི་མེད་མི་རྟུང་མིན་ལ། ཕྱི་མ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི་མེད་མི་རྟུང་གི་ཡན་ལག་

གོ། །དེ་ཡང་སྟར་བཞག་པའི་

ཞེ་གནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་ས་བསྡུས་པ་ཞེག་ཡོད་ན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཞེག་གནས་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་བས་འཐོར་བའི་

འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ནུས་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་ཤིང་མ་བསྒོམས་ན་སྟར་བཞད་པའི་ཞེག་ནས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་

@164A ཞེས། །མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྤིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་འཐོར་བ་ལས་མི་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་འོས་བསྟན་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་ལ་མི་ཡོག་པའི།

སྐྱེ་བོ་གཏི་མུག་གིས་ལྷོངས་པ། །སྤིད་རྩེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་སྤིད་པ་སྐྱབ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འཛིན། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ།

སྲིད་པ་དག་ནི་ཟློག་པར་བགྱིད། ཅེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་བྲྀ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཞི་གནས་མི་སྐྱེད་ཀྱང་ཞི་

གནས་ཤིག་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱེ་མཚམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་སེམས་དཔུ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོག་པའི་བར་དུ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་

པ་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་ཐོག་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་འདོད་པས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་སྤྲོམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྲོང་གི་ལས་དང་པོ་པར་ཉན་ས་བཞད་དོ། །ཉན་ས་ནས་བཞད་པ་འདི་ལེགས་པར་མ་

ངེས་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམའ་ཞོས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དུག་བཞད་པའི་ཐོག་མ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་པས། ཉེར་པ་སྟོགས་

@164B ཀྱིས་བསྟས་པའི་སེམས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟེང་ན་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཞེ་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱེས་མེད་ལ།

ཉེར་བསྟོགས་དེ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་པས་དེ་བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་སྔར་མ་ཐོབ་གསར་དུ་སྒྲུབ་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་

དྲུག་གི་ཐོག་མ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་མགོ་ཡིན་གྱི། ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་ཙམ་གྱི་ཐོག་མ་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཞི་གནས་འགྲོ་དགོས་པས་སོ། །ཉེར་བསྟོགས་དང་

པོས་བསྟུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། གཞུང་ཆ་བ་རྣམས་དང་བསྟུན་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡང་ཤེན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་

ངོ། །འདིར་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་

དྲུག་གིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཆོག་མངས་སྙེད་གས་པས་མ་བྱིས་སོ།། ༥ །།གཉིས་བ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་བསྟེན་པ། ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེ།

ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་མ་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་བསྟེན་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། ཁྱད་པར་དུ་ལྷ་བ་གཉན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་

@165A ྈ། །བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་བཙལ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་གསུམ་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་

པའི་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དྲི་མ་མེད་པའི་གཞུང་ཉན་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེད་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུའི་ཆོགས་མེད་མི་རྟང་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པའི་

ལྷ་བ་མེད་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་བ་ཡང་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན། དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞེག་གིས་བཅལ་དགོས་པས། དྲང་དེས་ཀྱི་ཁྲད་བར་ཤེས་ནས་དེས་

དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ལ། འདི་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་ཞེག་གིས་དགོངས་པ་བཀལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་ན། དམྱས་ལོང་ལོང་ཁྲིད་མེད་པར་ཉམ་པ་པའི་ཕྱོགས་

སུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བས། དགོངས་འགྲེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཇི་འདྲ་ཞེག་ལ་བརྟེན་སྨམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་

ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་

མོའི་དོན་འགྲེལ་བར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས། ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་བཀས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བཙལ་

@165B པར་བྱའོ། །འདི་ལ་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དང་། ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པའི་དབུམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྒོབ་དཔོན་དང་འདྲ་བར་ཚད་

མར་མཛད་པས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱངས་ཡིན་པས། སྔ་རབས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་

བྱེད་དོ། །སྔ་རབས་པའི་ཁཞེས་གཉེན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་

འདོད་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྡུ་ཀུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་ཚོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྐྱེར་མ་རིགས་

བྱུབ་པ་དང་། སྣང་བ་ལ་སློས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཡོངས་གཅེད་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་སྣྭ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཥི་ལ་སོགས་ཡིན་པར་འདོད་ལ།

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྒྱུ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དོ། །དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་རྣོངས་པ་ངོ་མཚར་སྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །ཞེས་ལོ་སྟོ་བ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ། །འདི་

@166A ཞེས། །ལ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ན་རེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལས་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་

རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུན་ཕྱུང་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་བཞག་གོ །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སེམས་རང་བཞིན་

མེད་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་པས་དབུ་མ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཞིང་སྔ་མ་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་

བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོས་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱང་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་མདོར་ན། །འོན་ཀྱང་སྤོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་ཟག་མཐའ་སྤྲ་བ་གཞན་དང་སྤྲོ་མི་བསྟན་པས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་ཞེས་

བྱར་མི་རུང་ལ། བྱ་བྲག་སྤྲ་བ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གང་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱི་དར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་ཆོག་གསལ་དང་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་

རོལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་ན་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །འོ་ན་སྤྲོབ་དཔོན་དེ་དག་སུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་

@166B ཀྱི་དགོངས་པ་འཚོལ་སྐམ་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་སྒོང་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་གདམས་ངག་འདིའི་བླ་མ་གོང་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་དེ་གཙོ་བོར་འཛིན་ནོ། །སྒོང་དཔོན་

རྒྱ་བས་ནི་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྒོང་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རྩོགས་པར་བཀྲལ་བར་གཟིགས་ནས་ལུགས་དེ་ཁ་ཤེས་འདོག་ཅིང་། སྒོང་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་

ཀྱིའང་ལེགས་བཤད་མང་པོ་བླངས་ལ། རྒྱང་ཟད་མི་འཐད་པར་སྣང་བ་རྣམས་སུན་ཕྱུང་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལོ། །སྒོང་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་འཆད་

པ་ལ་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་བས་ན། འདིར་ནི་སྒོང་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་དང་བླ་བའི་ཞལས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་བ་གཉན་ལ་དབབ་

བོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས

ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ངེས་གཟུང་བ། དེ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་དེ་སྲོང་བར་འདོད་པས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་གཉེན་

པོ་གསུངས་པ་ནི་ཕྱོགས་རེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བས་མ་རིག་པ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་

@167A ཞེས། །ཀྱིས་མོད་ཡི་སྟེ་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་བརྟེན་བསྟན་པ་རྣམ་པ་དགུ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ངོར་རྒྱ་ཆེ་གང་ཞིག་འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྟན་གྱུར་པ། དེར་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་ཕྱིར་གསུངས་

པས་ཞེ་སྡང་ཟད་པར་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཞེ་སྡང་བསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་འགྱུར་མིན། །གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་སོགས་ཟད་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་དྲི་མ་གཞན་མི་འཛོམས། །དེ་ཕྱིར་

དེ་ནི་ཆེས་ཁྲབ་མ་ཡིན་གསུང་དེ་དག་དང་དེ་དག་དོན་ཆེན་མིན། །གཏི་མུག་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཇོམས། །ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཏི་མུག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་

ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ངོས་མ་ཟིན་ན་དེའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་མི་ཤེས་པས་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་རིག

པའི་བརྒྱག་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། རིག་པ་ཡང་གང་རུང་རུང་ལ་མི་བྱའི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེའི་བརྒྱག་ཕྱོགས་ནི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པ་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་རུང་བས་དེའི་འགལ་

ཟློའོ། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ཆས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་རིག་

པའོ། །དེས་སྣ་འདོགས་ལུགས་ནི་

@167B ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་སམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཉེ་བར་འཚེར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་

བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། ཞེས་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་།

རིགས་བ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅེས་མི་འཐད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་བར་འཇིག

རྟེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟཱཊ་ཅེང་། བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡིད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་

སུ་ཞིག་འཛིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཙོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མཆོག་པར་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྒྲུབ་ལྟར་

རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། ཞེས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བཏགས་བའི་ཚ་ནས། ཚགས་སོགས་རྣམས་ཐག་པ་ལ་སྒྲུབ་དུ་བཏགས་པ་དང་འདྲ་བར་བཞག་དེ། །དེ་དང་ཚགས་སོགས་རྣམས་ཐ་སྙད་

@168A ཞེ། །དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ན་དགག་བྱ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྟེང་

དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཉིད་ཁྲུད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་རྣ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག

མེད་དུ་གསུངས་བས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་སོ། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་

གཞན་ལ་རག་ས་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མངོན་སོས་བཀྲ་བའི་སྟེ་བ་ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་པུ་བདག་ལྟའི་རྟེན་ནམ་དམིགས་པར་འདོད་པར་འཇུག་པ་ལས་ བཤད་ཅིང་། སེམས་ཀྱང་

སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་མི་འདོད་པའི་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་དང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་མང་པོ་ཡིད་ ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པར་

@168B འདོད་པ་ཡོད་ལ། འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལམ་སྟོམ་པ་པོ་དང་། འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དོན་ནི། །དཀའ་དང་། ང་དེའི་མཚན་གཞིར་ཀུན་གཞི་སོགས་འཇོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་

ཤེས་དགོས་སོ། །བདག་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ནི། འཇུག་པར་ཕུང་པོ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་འགྲེལ་བར་བཏེན་ནས་བཀྲགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་ལ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་

བདག་མིན་པར་གསུངས་པས། དུས་གཅིག་པའི་ཚོགས་པ་དང་། དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་གང་ཡང་དམིགས་པ་མིན་གྱི། ངའི་སྐམ་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པའི་ང་ཙམ་དང་། གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་ལ་

དམིགས་པར་བྱ་ལ། ང་དེའི་མཚན་གཞིར་ནི་ཕུང་པོ་ཁ་ཡར་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇོག་གོ། །འདི་ཡང་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་བློ་ན་མེད་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་

པ་ལ་ངའོ་སྣམ་པའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་དགོས་པས། རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཡང་། གང་ཟག་དེའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་

མིན་ནོ། །བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། །ང་ཡིའོ་སྣམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ང་ཡི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་མི་གཟུང་

ངོ། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་

@169A ཞེས། །ལ་དམིགས་ནས། ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས་ཕུང་སོགས་

དང་། མིག་རྣ་སོགས་དང་། རྒྱུད་

ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་སྣོད་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྐར་བཞད་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཏི་མུག་སྟེ་མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་

པ། རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྤྲིང་

པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས། ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མ་རིག་པ་དང་། དེ་

ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་འཇོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་

ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུབ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་

པར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག །ཅེས་གསུངས་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའམ་བདེན་པར་འཛིན་

@169B པའོ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ཅེས་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ལོག་བར་དུ་འཇིག་ལྟ་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་དོན་འདྲའོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་

ཀྱང་། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག

འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གཏི་མུག་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་ཀྱལ་གྱི་གཏི་མུག་ངེས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཉོན་

མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྡོག་པ་ལ། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་

གཏི་མུག་ནི་གཞུང་དེའི་

འབྱེལ་པར། དངོས་པོ་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཤུ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་

པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཡང་། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་

@170A ཞེས། །ཅན་དང་། གཟུང་བ་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་དང་། དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། འཛིན་པ་ནང་ཤེས་རིག་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་ཤེས་པ་

སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། དེ་འཕྲད་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང་། དེ་འདྲ་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་བའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མིན་ཀྱི། གྲུབ་མཐས་

བློ་བསྒྲུར་མ་བསྒྲུར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོངས་དུ་ཡོད་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྟད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདིར་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གཟུང་

སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་མང་བསྐྱལ་ཐྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། ।ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ངེས་པ་དམིགས་ཕྱིད་པར་

རྣོད་པ་ཤེས་ཀྱ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་ནི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བརྟགས་

@170B ཀྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུན་འབྱིན་པ་མི་ཤེས་པར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་འབྱིན་པ་དོར་ནས་བདག་གཉིས་འགོག་པ་ན་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་

བཀག་པའི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པས། སྒོམ་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་ཏེ། ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་།

གོམས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ན་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གཉིས་མེད་པར་མཐོང་བས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྡོག་པར་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། འཇུག

པ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་ཚོ་རྟག་པའི་བདག་དོན་འདི་ཉི་དེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རང་ཞྱེམ་རྩི་གུ་ཕུག་སྟལ་གནས་མཐོང་བཞིན་ཏུ། །འདི་ན་ཀུང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཚར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་འགྲེལ་

པ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་གསུངས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་ག་བརྟགས་བདག་སྤྱོང་ @171A ཞེས། །ཞིང་། ཁདི་ནི་མ་རིག་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་མ་རིག་པ། །དབྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། ཞེས་སྨྲས་རོ། །གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་

འཇོན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཇོན་ཡོད། །ངར་འཇོན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཀྱི། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་ཕུང་པོ་བདེན་འཇོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇོན་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་རྩ་བར་བཤད་ལ། འཕྲུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་

རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་སྐྱར་ཅིང་། །ཞེས་འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་

པའི་ལུགས་ཀྱིས་བདག་འཇོན་གཉིས་དམིགས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱི། འཇོན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་

རྩ་བ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཛོག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་ན། མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་

གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ན་རང་དང་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་མི་

@171B འགལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་སྐྱོས་སུ་མ་རིག་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་སོ་སོར་

མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པར་བཞེད་ལ། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱང་འཁོར་

བའི་རྩ་བར་མང་དུ་ཚའོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བཞེད་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིན་སྣང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཛོག་པ་འགལ་བས། གཉིས་ཀ་མ་རིག་པར་བྱའོ། །སྟར་ཚའོད་

པའི་མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་བཟུང་ནས་འཇུག་པས། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་བཞི་

ག་ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཀྱི། དེ་ལས་ཡུལ་རང་དབང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པས། གཏི་མུག་གཅོད་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ།

ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ།

@172A ཞེས། །སྟུག་པ་དང་མི་སྟུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ།

གཏི་མུག་གཅོོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཏི་མུག་གིས་ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བརྟུད་བ་ན། བརྟུད་བའི་ཡུལ་དེ་རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཞེག་ཡིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་

འདོད་ཆགས་དང་། གལ་ཏེ་རང་གི་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་ན་ནི་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་ལ། ཅི་སྟེ་ཡུལ་དེ་ཡིད་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གང་དུ་ཡང་མི་སྣང་བ་ཐ་མལ་པ་བར་མར་གནས་པ་ཞེག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལ་དམིགས་

ནས་གཞན་གཉིས་མི་སྐྱེ་ཡང་གཏི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་། །གང་ཚོ་ཐམལ་འདུག་པ་ཡང་

ཉོན་མོངས་སྤྱལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་སྟང་བཞིན་ཞཱཌ་དོ། །ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལས་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་བ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ཡང་དགོངས་པར་སྣང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ལྟག

མའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཞད་པ་ལས་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། ང་ཞེས་རྟག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། །ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྡིད་

@172B འགྱུར་ཏེ། །སྡིད་པས་སྐྱོན་རྣམས་སྤྲིའ་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྡིད་པ། །ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན། །དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་ལུགས་དང་སྟར་བཞད་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་ངའོ་

སྙམ་པའི་དམིགས་པ་ང་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བརྟད་བ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ། དེས་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྡེད་པ་སྐྱེད་ལ། བདག་གི་བདེ་བ་ཡང་བདག་གི་བ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་མེད་པས་ བདག་གི་བ་ལ་སྡིད་ལ། དེས་

ནི་དེའི་སྐྱོན་བསྟིགས་ནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཐ་འཇུག་གོ །དེ་ནས་ནི་བདག་གི་བ་རྣམས་བདག་གི་བདེ་བ་སྤྱད་བྱེད་ཐ་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ནི་ལས་འདུ་བྱེད་ལ། ལས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕོར་བར་ཉིད་

མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུ་པ་ལས། ལས་ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་མཚན་ཅན། །འདུ་བྱེད་ཉོན་མོངས་ལས་བདག་ཉིད། །ལུས་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན། །འདུ་བྱེད་ཉོན་མོངས་ལས་ བདག་ཉིད། །ལུས་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན། །གསུམ་གྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ।

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཕོར་བར་འཕོར་བའི་རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་རྣོན་དུ་སྟོང་ངོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མ་རིག་པ་དེ་སྟོང་འདོད་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འཆོལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་ མཚན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་

@173A ཞེས། །ལྷ་བ་སྐྱེད་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །དང་པོ་ནི། སྔར་ཟཱད་པའི་མ་རིག་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་སྣང་ས་ཏེ་ཟད་པ་ཞིག་ནི་འདོད་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ་འདོད་ཀྱང་འདོད་པར་སྣང་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་

དུ་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་མི་འབད་པ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་མཐོང་ཡོད་ཀྱང་། བདག་འཛིན་གྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་དེས་དེན་གྱི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས། བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་

རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མི་འབད་པ་ནི། དབང་པོ་ཤེན་ཏུ་རྣུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་སྲོག་སྟོར་ཡང་ཇི་མི་སྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དཔལ་ལྡན་

ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། འདི་ཡུལ་སྣུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྲོང་བར་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། །དེ་སྲོང་བར་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྟེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྐྲང་སོགས་སྲོང་བ་

ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་དག་གིས་

མིན། ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བྱ་ཚོར་མ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདོན་པ་ན། དེས་ཇི་ལྟར་བརྟང་བའི་ཡུལ་སྲུན་འབྱིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཁབ་ལྟ་བུས་རྩ་བ་ནས་འདོན་པ་ལྟར། ནང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྣང་བྱ་སྟོང་བ་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་

མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་དེས་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟང་བའི་དོན་དེ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་། སྐྱེ་རྒ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་

@173B ཅད་བདག་འཛིན་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ན། དེ་འགོག་ཅིང་སྟོང་འདོད་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་བདག་འཛིན་གྱི་སྟོབ་བཀྲས་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་རྟོག་འབྱོར་པས་རིགས་པས་འགོག་པར་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པ་

ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། རྟག་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅེས་གསལ་བར་

གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་པོས་བྱ་དགོས་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིའང་དགོངས་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། ।

དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱང་། །གང་གིས་དེ་ཤེས་འགྱུར་སྣམ་ན། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་སྟེ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་མཁྱེན་

པའི་མཆོག་གིས་གསུངས། ཞེས་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་

པའི་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་སྤྲོང་བར་བསྟན་ལ། རང་བཞིན་དེ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་མཐུན་པར་

@174A ། །འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་དྲངས་ཟིན་ལ། ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་བདག་འཛིན་གྱིས་གཟུང་བའི་དམིགས་

ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་གཅོད་པར་གསུངས་སོ། །རྟེ་བཙུན་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ལྷར་ཤེས་ཀྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཞི་བའི་བློ་གྲོས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་བ་ནས་ཆད་ན་ཡལ་གā་དང་ལོ་མ་དང་ཡལ་གā་ཕྲ་

མོ་ཐམས་ཅད་བསྐམས་

པར་འགྱུར་རོ། །ཞི་བའི་བློ་གྲོས། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ཞེན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གང་

ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་

སྟོང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་བསྒོམས་པས་འཇིག་ལྟ་ལྡོག་པ་དང་། དེ་ལོག་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་གསུངས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱི་ཡུལ་སྲན་མ་ཕྱུང་བར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དེས་ནི་འཇིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་མ་རིག་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་

ཡང་མ་རིག་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཟབ་

@174B མོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བའི་མཁས་མཆོག་དུ་མས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ལུང་རིགས་དུ་མས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་བདག་དེ་མེད་པ་དང་། བདག་དེས་

སྟོང་བར་མ་མཐོང་བར་བདག་མེད་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་རྟུས་པར་གཟིགས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྣམ་པ་གལ་ཆེའོ། །འདི་ལྟར་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

གི་ཡུལ་བཀག་པའི་དོན་མ་བསྒོམས་ན།

དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཟབ་པར་འདོད་པ་བསྟོམས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཉེད་དེ། བློ་བདག་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ལ་མ་ཞུགས་པར་བདག་འཛིན་ལྡོག་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྣན་མ་

ཕྱུང་བར་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཕར་འགྲོ་བ་ཚུར་བསྡུས་པ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་། དེས་ནི་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་པར་འཇོག་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དང་།

བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དང་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་མེད་དུ་མ་བརྗོད་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་།

བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་ཏེ། བློ་ཕྱུང་པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་གཅོད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པས།

@175A ྈ།། །གང་ལ་འཁྲུལ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུན་མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་སྡང་ལ་རྩད་གཅོད་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་

ཕན་པའི་དོན་བསྒོམས་པས་འཁྲུལ་པ་ཟད་པར་བྱེད་པས། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཏོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཆོག་ཡིན་གྱི། དེ་ངོར་བའི་དེ་ཏོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། འདོད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་

དུ་ཟད་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱར་པར་ཟུངས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སོགས་གང་ཟག་དང་། གཟུགས་ཚོར་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ནི། བདག

མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཆེད་ནས་དེ་བསྒོམས་པས་ལྷོག་ལ། དེ་ལོག་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་མི་སྡུག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྤྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལྷོག

གོ་རྟེ་ལོག་ན་འཇིག་ལྟའི་རྟ་བ་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ལྡོག་གོ །དེ་ལོག་ན་དེས་ཀུན་ནས་བསྟངས་པའི་ལས་ལྡོག་གོ །དེ་ལོག་ན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འཚོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་

བ་ལྡོག་པས། ཐར་པ་ཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་རེས་པ་བརྟན་པོ་བསྒྲུབ་ལ། དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་པ་ཕྱུ་ཐག་ཆོང་པར་བཙལ་ཏེ། རྟ་ཤེ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་མཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག

@175B ལས།། རྟེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཚོར་བ་ལྡོག་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཤེས་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་

ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པའི་ཏིམ་འཇུག་གིས་མི་འོང་ངོ་ །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། ལྟ་བ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དངོས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་

བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན། སྟོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲིད་ནས།

དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་

བུ་གང་། །སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། ཞེས་སྟོན་དུ་གང་ཟག་དང་། དེ་ནས་དེར་བཏགས་པའི་གཞི་ས་ལས་སོགས་

པའི་ཁམས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོགས་གསལ་དང་བྱད་ཆ་པུ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནས་འཇུག་པར་

བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཞི་བ་

@176A ཞེས། ལྷས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་དེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་ཞུ་རགས་མེད་ཀྱང་། ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་

སྟོང་དུ་དེས་སྨྲ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་དེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་མིག་རྟ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་དེས་དཀའ་ཞིང་། གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་དེས་སྨྲ་བས། དེ་རྣམས་སྦྱངས་ཤའི་སྟོང་དུ་བདག

མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྨྲ་བྱ། ། ཆོས་རྣམས་

ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། ། གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། ། གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། ཞེས་ངའོ་སྐྱམ་པའི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་གང་ལ་འཇུག་པའི་

ངའི་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ན། མིག་རྣ་སོགས་ནང་དང་། བྱམ་པ་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་ཀུན་ལ་དེའི་རིགས་པ་སྣང་ནས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན། ཆོས་གཅིག་གི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་

མཐོང་བས་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བར་རྟོག་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་

@176B པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རིགས་དྲུག་གི་གང་ཟག་དང་། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག

སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཀར་ནག་གི་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བ་པོ་དང་། འཕོ་བར་འཕོ་མཁན་དང་། ཐར་པའི་དོན་དུ་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པ་པོ་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་འཇུག

འབྲེལ་སོགས་སུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྲོད་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།

བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཙོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་དོན་དམ་པར་གང་ཟག་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་ཏེ། ཤིང་པ་

དང་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བདུད་ཀྱི་སེམས་སུ་དང་། གཉིས་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་མ་ཁན་ལྟ་ངན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བར་གསུངས་ལ། ཆོགས་

བཅད་གཉིས་པས་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཤིང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དབ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དུ་སྟན་ནས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །མདོ་འདིས་ཕུང་

@177A ཞེས། །པོའི་ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་གསུངས་ཤིང་། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་ལ། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ནི་དུས་གཅིག་དང་སྦྱི་བའི་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་དགོས་པས།

ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་ལ། ཚོགས་པ་གདགས་གཞིར་འཇོག་པ་ན། ཚོགས་པ་ཅན་ཡང་གདགས་གཞིར་འཇོག་པས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མདོ་

ལས་ཕུང་པོ་བཅིན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག

འགོག་པ་སྟེ། །གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་གང་དག་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་བའི་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་

ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཡོད་པ་ནི་ཁོ་ནའི་སྒྲས་བཀག་ལ། དེ་བཀག་ནས་ཕུང་པོ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་

པོ་ལྟ་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན། བདག་ཏུ་གཞག་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་

@177B པའི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉཱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ང་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་

དུའང་མེད་པར་གསུངས་པ་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་བྱ་ཡི། ལུགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་མི་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་ལུགས་བློ་ན་མེད་པ་

འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། འདི་ལེགས་

པར་ངེས་པ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་ཞེག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ང་ཡི་ག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྨྲ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་གནད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་ལུགས་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྟར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་ཐབས་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱིར་བྱམ་པ་དང་ཀ་བཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟླ

བཅས་སུ་ཚུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། ཟླ་མེད་ཡིན་པ་ཐར་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང་། བྱམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟླ་མེད་དུ་ཚུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། ཟླ་བཅས་ཡིན་པ་ཐར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པས། གཅིག་དང་དུ་མ་

@178A ཞེས། །གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་

གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ལེགས་པར་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ཚང་ན་དེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་

རྣམ་དག་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་བདག་ཕྱང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པའི་གནོད་བྱེད་དང་པོ་བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་པ་ནི། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་བྱ་བ་

གཏན་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་བློ་གང་ལ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྗེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་འོང་བ་མི་འགལ་

ཡང་། བདེན་པར་གྱུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྱུབ་གང་ལ་སྣང་བའི་བློ་དེ་ལ་དེའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི་ཕྱང་པོ།

འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོ་སྣུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་སོང་ན་དེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚེ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག

@178B ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་ནི། བདག་ཕྱང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་ཕྱང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་

ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་

སོ་ཞ་ཁགས་ཤ་བདག་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་

འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གམ་གང་ཟག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་སྨམ་ན། ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། ཚ་རོལ་པོས་གང་ཟག་རང་

མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྐྱོན་གསུམ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གང་དག

རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གིའོགས་པར་རེགས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ། ཕྱི་མ་སྟ་མ་ལ་ལྷོས་པའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ། སྟ་ཕྱི་རྣམས་

@179A ཞེས། །རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་ཐུབ་ཀུ་གྲུབ་པས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་ན་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། ཞེས་སྨྲེ་བ་དྲན་བ་མི་རིགས་ཏེ།

རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ལྟ་སྨིན་གྱིས་སྨྲེ་བ་དྲན་པ་ན། ང་མཚོད་སྨིན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྐྱམ་དུ་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འགལ་བས་སྨྲེ་བ་དྲན་པ་འཐད་དོ། །འདིའི་

དོན་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་ལས། ང་ནི་སྔོན་འདིར་གྱུར་ཅིས་མང་དུ་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། དེའི་སྔོན་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐད་

ཅིག་གིས་འཇིག་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་རྟག་པའོ། ཞེས་སྔོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་ངོར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེར་མ་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྨྲེ་བ་དྲན་

པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྨྲིར་ང་ཞེས་བྱན་པའི་དན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་ཅ་ལས་བྱས་པ་ཆུང་ཟོས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལས་བྱེད་པ་པོ་

དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་གཉིས་གཞི་ང་ཙམ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུར་མི་རུང་བའོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པའི་ཉེས་པ་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཞན་གྱིས་གང་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཀུན་ཡང་། རྒྱུད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་

@179B མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །ཉེས་པ་འདི་གཉིས་འཇུག་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ན། སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱིར་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་

གཞན། །ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། ཕྱང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོག་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་

འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་བ་ལང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པས་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་སྨམ་ན། འོན་དེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིག་པས་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་དམིགས་པར་མི་

འཐད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གམ་སྐུང་འདས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་དུ་དམིགས་དགོས་

ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་སེམས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་པ་ཡང་མེད་པས་བདག་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། རྫ་ཞེ་ལས། བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་

ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་

@180A ཞེས། །ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་བྱུང་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་

བུའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྣོན་རྣོན་དུ་སྣང་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་འདི་གཉིས་ལ་

གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་རྣམ་དག་མ་

འདྲེས་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྱོ་བས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མི་རྣོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་

མེད་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན། གཅིག

དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པས་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་དམིགས་ན་དེའི་བདག་གི་བ

མིག་སོགས་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་གཅུས། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་

བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངའོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་ངའམ་བདག་གམ་གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་

@180B གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེས། དམྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གང་ཟག་དང་དེའི་བདག་གི་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གདགས་གཞི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག

པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུབ་

ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་མ་ལྡུབ་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པ། ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མ་ལྡུབ་འཆར་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། སྒྲ་

མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་ལྡར་སྣང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྡར་སྨིག་རྒྱུ་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། །སྒྲུབ་མ་ཇི་བཞིན་རྣྀ་ལམ་ཇི་ལྡ་བུར། །མཚན་མ་སྣོམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ཚོས་རྣམས་

ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་དང་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྒྲུ་མ་ལྡུབ་དེ་ནོ་

གཉིས་ཀྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲུ་མ་ལྡུབ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའོ། །འདི་ལ་ནི་དེར་སྣང་བ་

@181A ཞེས། །དང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱི། རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་དང་། སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པར་མི་འཆར་ན་ཡང་

སྣང་བ་སྐྱེ་མ་ལུ་བུའི་དོན་བྱོ་ལ་མི་འཆར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་མའི་དཔེ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་མ་དེ། རྟ་བྱང་གིས་གདོད་མ་ནས་སྟོངས་ཀྱང་རྟ་བྱང་དུ་སྣང་བ་

བསྒོམ་མི་རྒྱས་པར་འཆར་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་སྟེང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་སྟོངས་ཀྱང་། དེར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལ་བསྒོམ་མི་རྒྱས་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་

དང་མི་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ནི་གང་ཟག་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་དོན་ནི་ཆོས་སུ་འཛིག་པས། གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། ལས་གསོག་པ་

པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བལྟ་བ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐད་དོ། །བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཆད་སྟོང་མིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཡེ་གདོད་མ་ནས་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ལ་སྟོང་བར་ཤེས་

པ་ཙམ་ཡིན་པས་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་བའང་མིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་བའང་མིན་པས། དེ་བསྟོམས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་མངོན་ཞེན་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཡང་འགྱོའོ། །ཟབ་མོའི་དོན་

@181B དེ་བློ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སྐོམ་པའི་སྐོམ་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནུས་པས། ལམ་དུས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས་པ་དང་། རིག་རྒྱུ་དང་རྟོགས་རྒྱུ་ཅི་

ཡང་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པར་རིས་པ་འདི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་

འབྲུར་བས་དེ་དག་འཕགས་པར་འབྲུར་རོ། །མིན་ན་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་ཇི་ལྟར་རྟུང་སྐྱམ་ན། འདི་ལ་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་

ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་པོ་འམ་རྟོགས་པ་པོ་དེས་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་པར་བཤད་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་

རྟོགས་པས་ནི། གཟུགས་བརྙན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་ཅིང་། དེའི་ཡུལ་སྣང་ཕྱུང་བ་མེད་པར་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར། བློ་དེས་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །འདིས་ནི་སྒྲུབ་མ་རྟ་གྲང་གིས་སྟོང་བ་དང་། རྫི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་སོགས་གང་དུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་བར་རྟོགས་ཀྱང་། སྒྲུབ་མ་དང་རྫི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་

@182A ཞེས། །དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་རྣེད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས། འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྣ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་དོ་

བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ནི། ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རང་གི་ཁམས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཐོ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བས། དེ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

འཇིག་རྟེན་ཇུན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་བཅུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་ཇུན་པར་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་དགོས་

ཤེང་། དེ་ཉིས་ལ་སྟ་ཕྱེའི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་བློ་ཁ་

ཕྱོགས་པ་ན་རྟོགས་རྒྱས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྫི་ལམ་ལ་དེར་ཤེས་ནས་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་སོགས་སུ་སྣང་བ་ངེས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། རྫི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་

རྣམས་ཀུན། །རྫོ་ལམ་

ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། ཞེས་རྫོ་ལམ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོ་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ། བྱམ་སྣམ་སོགས་སུ་

@182B སྣང་བ་རྣམས་གང་དུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་པས། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། བསྟན་བཅོས་ནས་སྒྲུ་

མ་དང་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བརྟན་ལམ་བྱང་བའི་བྱེས་པས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་

བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྒྲུ་མའི་རྒྱུས་མེད་པའི་ལྟད་མོ་བས་སྒྲུ་མའི་སྣང་བ་ལ་རྟ་བྲང་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རྨི་ལམ་ལ་དེར་མ་ཤེས་པས་དར་སྣང་བའི་རི་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་

ལ་དེ་རྣམས་དངོས་ཡིན་པར་འཛིན་

པ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་ལ། ཡང་ཏན་པོ་བརྟ་ལ་བྱང་བ་དང་། སྒྲུ་མ་སྤྱལ་མཁན་དང་། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སུ་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་སྟེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེ་ཁོན་

ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣེད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པར། ཡུལ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་གསོལ་བ་ན་ཡུལ་དེ་མི་འདུག་པ་སྣམ་པ་དང་པོར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་དཔྱད་མཁན་

ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ནས། མེད་པར་ངེས་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངེས་པ་བྱས་མེད་པར་སོང་ནས། སྣང་བ་བན་བྱན་དུ་སོང་བའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་

@183A ཞེས། །དང་། ཡོད་མེད་ཙམ་མ་ཕྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སྟོང་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་རྟོགས་པས་དྲངས་པའི་སྣང་བ་

བན་བུན་དུ་ཤར་བ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་

དོན་གཉན་མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་གང་ཟག་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟོད་ཚུལ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་གི་སྣ་མ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བན་བུན་དུ་འཆར་བ་ཙམ་དཀའ་

པ་མིན་གྱི། དེ་འདྲ་དེ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མོས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐན་ཐུན་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཡང་། དཀའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པར་ཞེགས་པ་དང་། རང་

བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡས་གསོག་པ་པོ་དང་། འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་ལ་དེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཇོག་ཐུབ་པའི་གཉིས་ཚོགས་དེ་སྤྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་

སོང་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་རྩེ་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟེད་པས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་

གི །སྐྱེ་འགག་སོགས་གང་

ཡིན་ཀུན་མི་འགོག་པ་དང་། དེ་བཀག་ན་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ངོང་གི་ཤ་དང་མོ་གཤའམ་ཀྱི་བུ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཀྱི། སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་

@183B ཅད་འཐད་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུར། །སྲིད་པ་སྐྱུ་མ་འདྲ་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ན། སྐྱུ་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཀྱི།

མོ་གཤའམ་ཀྱི་བུ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཀྱི། མོ་གཤའམ་

ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས། དེ་དག་དང་བསྟུན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་མི་

འགལ་བསྒྲུམ་ལ་སོགས་པ་

དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ་སོར་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལྟག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་

སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་བ་ཙམ་དུ་འཇིག་པ་སྐྱོན་ཅན་ཀྱི་སྒྱུ་འཇིག་མིན་ཀྱི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་འཇིག་ན་སྐྱོན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཇིག་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྤྲིད་

པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སྟུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །ཆུ་ཡི་རླུ་བ་འདྲ་ཞིང་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན།

@184A ཞེས། །མི་འགའ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤི་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་མེད་ཀྱང་། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་

འབྲས་བུ་སྨིན། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་

རིགས་པས་བཙལ་བ་ན། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་བཟོད་པ་རྣལ་ཙམ་ཡང་མི་རྙེད་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཆགས་པ་

དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་མཉམ་གཞག་གཞན་ཀུ་ཡིན་ལུགས་ཕྱི་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་ཐོག་ཀྱི་བསྒྲུབས་པ་མིན་པར། སེམས་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ཙམ་བརྟན་པོ་རྙེད་པའི་མཐུས། དེ་ལས་ལངས་ན་རི་ལ་སོགས་

པའི་སྣང་པ་རྣམས། སྔར་སྣ་ཐས་སུ་འཆར་བ་བཞིན་མིན་པར་འཛའ་ཚོན་ནམ། དུ་བ་སྣབ་མོ་བཞིན་དུ་བཀག་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡང་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཤར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐོགས་བཅས་རགས་པ་ཞིག

གིས་སྟོང་བར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྣང་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་སྣང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་བཅས་སྣ་ཐས་པར་མེད་པ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པའི་དོན་དུ་

གཏན་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཇའ་ཚོན་སོགས་ཁྱད་གཞིར་བརྟེན་བའི་ཚེ་བདེན་འཛིན་སྐྱེར་མི་རྟང་བ་དང་། ཐོགས་བཅས་ཁྱད་གཞིར་བརྟེན་བའི་ཚེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྟེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།

@184B འོན་ཏེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲུབ་མའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆར་སྙམ་ན། དཔེར་ན་སྒྲུབ་མའི་རྟ་གྲུང་མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང་། སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྟ་གྲུང་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟ་གྲུང་དུ་སྣང་བ་དེ་སྒྲུབ་མཉམ་

རྗུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྣང་བ་དང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་

ནས།། གང་ཟག་དེ་སྒྲུབ་མཉམ་རྗུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་

ཉིད་སྒོམ་པ་གནད་དུ་སོང་ན། དེ་

ལས་ལངས་ནས་ཡུལ་སྣང་འཆར་བ་ལ་བལྟས་ན་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣོང་པ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མང་དུ་དཔྱད་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་

ངེས་པ་ཤཱསྟས་དྲག་བསྒྲིད་པའི་རྟེས་སུ། སྣང་བ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣོང་པ་ལོགས་སུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཕྱག་སྐྱེར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོད་ཕྱོགས་ལ་

འཇུག་ན་ཡང་སྔར་ལྟར་དཔྱད་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་ལ་ཞུགས་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་སྟེ། དེའི་ངང་ནས་དེ་དག་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ནས་ནི་ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྐྱུ་མ་

@185A ཞེས། །བཞིན་དུ་འཆར་རོ། །ངེས་པ་དེའི་འཆོལ་ལུགས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། སྔར་བཞད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་ལེགས་པར་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་

པས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་སྐྱོ་

བཀགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོང་ལུགས་དམིགས་ཕྱེད་པར་

བསམས་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་དྲང་ཞིང་། མཐར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དེ་འདྲ་མང་དུ་སྨྲང་། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་

བསྟོན་མི་ནུས་པར་སྣང་བ་རྣམས་བློའི་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོར་འཛིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་ལུགས་

རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྟོད་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་འགལ་པར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དཔེར་བླངས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མིག་

རྣ་སོགས་གང་དུ་སྣང་བ་རྣམས་

ཀྱིས་སྟོང་ཀྱང་། བྱད་དང་མི་འོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་དེ་དག་འགའ་ཞིག་འོག་ཏུ་ཐེག་པ་གཉིས་བསྟོན་མི་རྣམ་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་

@185B མེད་ཀྱང་། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་། འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དང་། སྟོན་ཀྱི་ལས་ཉོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་འོ་སྙམ་དུ་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་

པ་ནི། གང་ཟག་ཀུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དྲུག་དང་། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ནི་ཆོས་དེ་དག

གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁ་སྦྱོས་ནས་འགོག་པ་དང་། སྔར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་

པོ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་

དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རང་གི་ཤའ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང་། ཆ་ཅན་གཉིས་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་སྟ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང་། ཆ་ཅན་

གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བརྟགས་ནས། སྟར་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་ཐུགས་སྣང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་

མདོ་སྟར་དྲངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟག་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ། དེ་དང་རིགས་པ་སྟ་མས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། ཐུགས་

@186A ཀྱི། །རྒྱུ་མཚོན་ཞུས་པ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད། ཅེས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་

གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། མ་དྲོས་

པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །གང་ཞིག་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དེ་སྟོང་གསུངས། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་

ནི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆ་རྣམས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་དོ། །དེ་ཡང་རྣང་པ་དང་པོས་མ་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་པ་གཉིས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བཤད་པས། སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྣང་བ་

ཡིན་ལ། ལང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་ཆོག་གསལ་དུ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྱད་པར་མ་སྣང་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་

གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་པར་བཟློད་དོགས་ནས། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་བླངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རྣང་པ་

གསུམ་པས་རྒྱུན་ལ་རབ་ལས་

ཤིང་ལྷོས་པ། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་རྣེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཙམ་བཀག་པའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །རྩ་ཤེ་ལས་

@186B ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། ཞེས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བས་ཞི་བཅམ་སྟོང་པར་གསུངས་པས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་

ཀྱིས། མ་སྐྱེས་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི། སྐྱན་སྨྲལ་གང་ཅིའང་རུང་སྨྲ་བ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པས་ཏེ། མ་དྲོས་པས་

ཞུས་པ་ལས། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཚོས་རྣམས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཡོང་མི་བྱེད། ཅེས་རྟེན་འབྱུང་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་ལ་མི་རྟེན་པར་

གསུངས་པའི་དོན། འཇུག

པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རྒྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ལྟ་ངན་དུ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་བདག

ཉིད་ཆེན་པོ་ཀུན་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་བློན་ན་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་གེགས་གོལ་སའི་གཙོ་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་

རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་རྟག་ལྟ་དང་སྐྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚད་མ་ཟིན་པར་ཐལ་དྲགས་ནས། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་པ་རང་ལུགས་ལ་དྲང་ངེ་

@187A ཞེས། །མེད་པར་སོང་ནས། འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་གཟུང་བྱ་མེད་པ། ཚད་ལྟ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ལ་

ངེས་པ་དྲངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་

ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་མ་ལུས་པར་སྣོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངེས་པས་ནི་ཆད་ལྡན་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ངེས་པས་ནི་རྟག་ལྡ་རུ་བ་ནས་སྒྲུབ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུ་གྲུ་ལ་སོགས་

པ་ཕྱི་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་

འཐད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ནི། རང་ལ་རང་དབང་བའི་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་དགོས་པས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་

འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་

དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་གནག་ཟག་དང་བྱམ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་

ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སོ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ།

@187B གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུའང་མེད་དེ། ཡོན་ན་ནི་འབྲེལ་པ་འགོག་ཆུས་པས། དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གང་

ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟ་གა་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྟུག་བསྔལ་རང་གིས་བྱས་

པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱུ་མེད་པར་ནི་རྟོག་གེ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་

པར་བཞེད། །དངོས་པོ་རང་དབང་

ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉམ་མེད་ཁྲོད་ཀྱིས་སེང་གེའི་སྒྲ། ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྐྱེ་བའི་མཐའ་བཞིར་འཛིན་པ་འགོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཚན་འཛིན་ཀྱི་

དམིགས་གཏད་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་དྲངས་ནས། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་མི་འདོར་བས། འདོར་ལེན་བསྟེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྟགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འཁྲིལ་ལས། ཚོས་རྣམས་

སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འོང་བ་ལ་ནེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་ཙམ་དང་།

@188A ཞེས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་

ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ། མཁས་པ་སྟེ་

ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་

གྱིས་སྟེ་བ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।དེ་དག་མ་ཕྱེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས། སྟོང་འདོགས་དང་སྐྱེ་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་

མི་འདའ་སྟེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ལྟར་ན། ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་

པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས། གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་

འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་རང་

གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆུ་འབྲས་འཇོག་ནུས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱོལ། མཐའ་ལ་རྣམ་བཞག་རིགས་པ་ལས། །མཐའ་ནི་ཟད་དང་འཇུག་ཅང་། །ཉི་

@188B དང་ཕྱོགས་དང་སྣང་པ་ལའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཐའ་རྣམས་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་། མཐའ་བྲལ་ཞེས་པའི་ལྟ་བའི་ཚོལ་སའི་མཐའ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དབུ་མ་ལ་སེམས་ཀྱི། རང་གི་

ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པ་བ་ཅི་ཡང་རྟུང་བ་ཞེག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེའམ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་བོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ལྟང་བའི་གནས་སོ། ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དོན་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ལྟུང་

བའི་གནས་མིན་པས་མཐར་

འཇོན་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ན་བྱག་གཡང་ལ་མཐའ་དང་། དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྷུང་ཞེས་སྨོ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་འཇོན་པ་དང་། ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པར་

འཇོན་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོན་པ་སོགས་ནི་ མཐར་འཇོན་མིན་ཏེ། བརྒྱད་བ་ལྟར་

དུ་ཡུལ་དེ་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་བརྒྱོ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་དེར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ དང་། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་

@189A ཞེས། །པར། །དེད་ཅག་འཚད་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུ་པ་ལས། འདི་བརྟེན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། །འཇིག་རྟེན་ཚུལ་འདི་འགོག་མི་མཛད། ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་དེ་ཡོད་པ་

མིན་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་དང་། མེད་པ་མིན་པ་དང་། མེད་ཅེས་པའི་ཁྱད་འབྱེད་ནི། སྣ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། གཉིས་ཀའི་དོན་བློ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལ་ཇི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན།

ཚུལ་དེས་མཐར་ལྷུང་མི་ལྷུང་དུ་སྣ་ན་ནི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆོལ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྟར་བཞད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་བྱབ་ན། ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་

བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་ཆོགས་ཆུང་དུས་འགྱུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྩ་ཤེ་ལས། འདུས་བྱས་རང་ཀུ་མ་

བྱུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུབ། ཅེས་གསུངས་སོ། །འགྱུབ་སྟེ་ལུགས་ནི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་སྟར་ལྟར་བཀག་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་

འཆིང་བྱོལ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་

དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་སོགས་བྱ་བྱེད་བཞག་པས་ཆོག་པ་འགྱུར་ལ། དེ་གྱུར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཉིད་དང་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་། གདུལ་བྱའི་

@189B སྐྱབས་གནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཏུ་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་བཞག་པས་ཆོག་པས། དེ་རྣམས་བདེན་བར་ཁས་མ་བླངས་ན། དེ་རྣམས་གཞག་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་མི་འཐད་ཅེས་གང་ཡང་

སྨོར་མེད་པས་དེ་རྣམས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་བདེན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་དག་གི་མཚན་མཚོན་དང་། བྱལ་རྒྱུ་དང་། བྱལ་འབྲས་དང་། ཚད་མ་འདིས་གཞལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འདོད་

དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ། འདོད་ཀྱང་འདོད་དོ། །དེའི་ཚེ་དེ་རྣམས་རང་གི་ཐབ་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་དང་འཇལ་བྱེད་སོགས་ལ་མ་འབྲེལ་ན་ནི། འབྲེལ་མེད་ཐམས་ཅད་མཚན་མཚོན་སོགས་སུ་

འགྱུར་བ་བརྒྱོག་མི་ནུས་ལ། འབྲེལ་བ་

འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་ལ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བས། འབྲེལ་པ་འཇོག་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་ཀྱང་དགག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་དཔྱོད་པ་འདིས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་

ཏུ་འདོད་པ་དགག་མི་ནུས་ན། འདུས་བྱས་ལའང་རྟག་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་བདེན་པ་ཉུང་ཟད་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་

དེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དངཞིན་ཉིད་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་སྣམ་ན། དེ་ནི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིན་ཅི་

@190A ལྟོ། །ལོག་གི་གོལ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྣང་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྟག་ལྟ་མི་བཟད་

པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་

ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་ཁོ་རང་ལ་ཁོ་རང་མེད་པ་ཡིན་ན། རང་ལ་མེད་པ་ནི་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས་ཆོས་འགའ་ཞིག་

བདེན་པར་དམ་འཆའ་མཁན་དང་། དེ་སྐྱབ་

པའི་ལུང་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟང་བ་ཡིན་པས་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཇོག་པ་ནི་མ་བརྟགས་པར་

བྱང་ཆུབ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཚུལ་འདིའི་རིགས་

པའི་འགྲེས་རྣམས་ལེགས་བར་མཐོང་ནས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་རང་སྡེ་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཀུ་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་རིས་པར་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀུ་སྐྱ་བས་དེ་དག་ལ་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་ཞེས་ཟེར་ལ་

དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱ་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་གང་

ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀུ་མི་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་འདིའི་སྐུ་ཅོར་སྐྱ་བ་རྣམས་ལས་ཆེས་ཆར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱས་སུ་སྣང་ངོ། །འདི་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་སྐྱ་བ་རྣམས་

ཀུང་ཀུན་རྫོབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

གླུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བློ་མཐུན་བྱས་ནས་དོན་དམ་པ་དོན་དམ་དུ་གླུབ་མ་གླུབ་ལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དུ་སོང་བ་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རིགས་

@190B པས་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པ་ཁེགས་ནས་དངོས་པོ་དང་ཆོས་ཀུན་ལ་བདེན་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། སྟོང་པའི་གོ་ལྡོགས་ཉེས་པའི་ཆད་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དང་། ཆོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་སྨྲ་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། འདུས་བྱས་རང་ཏུ་མ་གླུབ་པས། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། ཅེས་པའི་དོན་སྟར་ལྟར་ཡིན་ན་རིགས་པ་དྲྭ་ཐུ་པ་ལས། སྐྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུར། །རྒྱལ་

བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྟག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་སྐྱང་འདས་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི་གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་

དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་

པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བརྟེག །ཁམས་འདི་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནི། ཉོན་མོངས་

སྟོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཀྱི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྣམ་ན། དེ་དག་ནི་ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུང་སྡུད་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སླུ་བའི་ཚོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱད་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཚོས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་

པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་དེས་

@191A ཀྱི། །ཀྱང་སྐྱང་འདས་བདེན་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་གསུངས་ལ། བདེན་པའི་དོན་ནི་མདོ་སྡེ་མས་མི་སླུ་བ་དང་། རྫུན་པའི་དོན་ནི་མདོ་ཕྱི་མས་སླུ་བ་ལ་ཡིན་ཏུ་

གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་

སྐྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཟློ་དེའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སྐྱེ་མེད་ལ། ལྷག་མ་འདུ་བྱེད་

རྣམས་ནི་རང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་ཟློའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་བ་མིན་པས་དོན་ལ་

ཞིབ་ཏུ་མ་བསམས་པར་མིང་ཙམ་ལ་ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། སྲིད་པ་དང་ནི་སྐྱ་དན་འདས། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །སྐྱ་དན་འདས་ཞེས་བྱ་བར་

བརྗོད། ཅེས་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། སྲིད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་སྐྱང་འདས་འཇོག་པར་བཤད་པས་འཁོར་བ་བདེན་པ་

མེད་པའི་སྟོང་བ་ཚད་སྟོང་དུ་

འདོད་པའི་ཕྱོགས་གა་ལ་ཡིན། བསྟོད་པའི་ལུང་དོན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་བརྗོག་པའི་དོན་དུ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་

@191B མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདག་གཉིས་བཀག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་བ་མིན་པས་ལུང་དེ་དགག

བྱ་བདེན་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤོང་བ་ལ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་འགོག་པ་ལ་ཁྱངས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བསྟོད་པ་དེ་ཉིད་ལས།

མི་རྟག་སྟོང་པ་སྨྲག་བསྟལ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་སེམས་སྦྱོང་བྱེད། །མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་

ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེམ་པར་

བྱ་ཞེས་ཆོས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བསྐྱེམ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་སྐྱེམ་པ་ཉིད་སེམས་སྟོང་བའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཆད་སྟོང་ཡིན་པས་དེ་ལས་འོག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་བསྐྱེམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་དྲང་ངེད། དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྤྲུལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་བརྟུང་

ནས་འཇིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་པ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྤྲུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་ཡི། ནུབ་ཕྱོགས་ན་ཤིང་སྟོང་ཡོད་ཅེས་བསྟན་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་

@192A ཞེས། །ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ལ་གང་ལ་བདེན་པར་བརྟུང་བའི་གཞི་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་ཡི། གཞི་གཞན་དོན་མེད་ཅིག་བདེན་པར་

ཡོད་པར་བསྟན་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་གང་ལས་འབྱེད་པའི་གཞི། ཇི་ལྟར་དུ་ཕྱེ་བའི་གྲངས། དེ་ལྟར་དུ་ཕྱེ་བའི་དོན། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་སྦྱ་མ་རྣམས་ལ་འདོད་

ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བསྟབ་བཏུས་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་བྱ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫ་ཤེ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་དགོས་པས་ཐ་དད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན།

འདི་ལ་སྦྱ་རབས་པ་མང་པོ་བྱམ་པ་དང་སྟམ་བྱ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ནི། ཐ་དད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གང་

རྒྱང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་

པའི་ཐ་དད་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་གཉིས་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་སྣང་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། །དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། བདག

@192B གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པས་ཐ་དད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། གང་རྟེན་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཅར་ལའང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་

མི་འགལ་ལོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ཅན་རེ་རེའི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་

པོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཕེན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་པས་དེ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་

དུ་མར་ཡོད་པ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པའི་

ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུ་གྱུ་ལྟ་བུ་དེ་རང་

གི་དོན་དམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་བདེན་སྟོང་དང་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་རྒྱུ་གྱུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་གྱུ་ནི་རང་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་

ནི་མིན་ནོ། །གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ལ་དགོངས་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ལྡོག་པ་གཅིག

@193A ཞེས། །པ་གཉིས་ཀར་མིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱངས་ངེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་ཚའང་

པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྣོན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་ཚའང་ངོང་། ཕྱི་མ་ནི་

བརྫོད་བྱ་དང་རྫོད་བྱེད་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཚའང་པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྫོད་ཙམ་མིན་ལ། ཤེས་བྱ་དང་བརྫོད་བྱ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་གཟུང་ངོ།།

དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་

པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་བདེན་པར་འཛིག་པ་ནི་བློའི་ངོར་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་མིན་པའི་བློའི་ངོར་བདེན་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་འཇུག་པ་ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་

སྣོན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེ་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྨིད་

@193B པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་

སྣང་སར། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མངོན་པར་རྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་

སྣུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་

ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྣམས་མ་རིག་པས་

ཡོད་པར་འཇོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཉན་རང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་འཇོག་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་

ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས། དེས་བརྒྱང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་འཇོག་སའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་

ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་དགོས་སོ། །ཁཉིས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་

@194A ཞེས། །པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དེ་དག་གི་ངོར་མི་བདེན་པར་བསྟན་ཏོ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ངོར་འདུ་བྱེད་

རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་ནི། དེའི་ངོར་ཀུན་

རྫོབ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ནི་བདེན་པ་གཅོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་གཅོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་

བྱའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཕྲུག་འབྱེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེས་གང་ཞིག་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སོ་སོར་

སྣང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕྱིར་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེའི་དོར་བདེན་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཡི། ཐ་སྙད་

དུ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གྱུབ་འགོག་པ་དང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་

རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚུལ་འདིས་སྒོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་གནས་པར་ཟཁད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀ་ཚོས་ཉིད་དང་བདག་གཉིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོད་པའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་

@194B སྐྱམ་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོད་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནི་མི་སྨྲའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དེའི་

ངོར་བདེན་ཚུལ་ཟཁད་པ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྒྲུ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཞེག་ལ་མཚོན་ན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གཟིགས་

པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེད་པའི་སྒྲུ་གྲའི་ངོ་བོ་དང་། ཤེས་བྱ་རྫུན་པ་སྨྲ་བའི་དོན་འཛལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་རྟེད་པའི་སྒྲུ་གྲའི་ངོ་བོའོ། །དེའི་སྟ་མ་ནི་སྒྲུ་གྲའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་

ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྐྱུ་གྲུའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་

པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས།

ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་སྐྱུ་གྲུའི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་དམ་ནི་ཤེས་པ་སྟུ་མ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་རྟེན་ཅིང་། སྐྱུ་གྲུའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཤེས་པ་སྟུ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་བདེན་པ་

གཉིས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་དངོས་པོ་རེ་རེའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དོན་

@195A ཞེས། །དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་གཟིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ནི་རྫུན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་པར་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་དོན་ལ་མི་བདེན་ཀྱི་

བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་

དོན་ལྟོག་ངེས་པ་ལ་རྟུན་པར་ངེས་དགོས་སོ། །མཚན་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེག་ཤེས་བྱ་རྟུན་པ་སྣུ་བའི་དོན་དུ་ངེས་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སུན་ཕྱུང་བའི་ལྟ་བ་རྟེད་དགོས་ཏེ། བདེན་

པ་རིགས་པས་མ་ཁེགས་པར་རྟུན་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་སྟམ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་བློས་གྲུབ་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་བློས་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། བྱམ་སྟམ་སོགས་རང་བཞིན་

མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གྲུབ་པའི་བློས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱམ་སྟམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འཕགས་

པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་འདིའི་ལུགས་སུ་སྣུ་བ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། འཕགས་པ་སྟང་བ་

དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་

རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བརྟེག་ནས་སྣ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱམ་པ་སོགས་ལ་བདེན་པར་

@195B འཛིན་ལ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱམ་སོགས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ངོར་དོན་དམ་པར་གྱུར་བའི་གཞི་བྱམ་སོགས་

རྣམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ན་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག

གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པས་བྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་དོན་དམ་མོ་ཞེས་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། བྱམ་སོགས་འཕགས་པ་ལ་དོན་

དམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡང་

དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་སོགས་མ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཤེས་པ་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་རིས་པས། ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་འོག་གཉིས་མི་འབྱེད་པར་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་

མེད་འབྱེད་པ་རྣམས་ནི། བདེན་གཉིས་

ལས།ཅ སྣང་དུ་འདུ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་དོ། །ལུགས་འདི་ནི་

མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་གི་མཚན་

@196A ཉིད། །ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་སྣང་བར་བཞེད་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་འོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། །འདིར་

འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་ཞེག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་

རྫུན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྟ་ལ་བྱང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་

ནོ།། །དེ་ལྟ་ནའང་ཞེས་བྱ་རྫུན་བ་སྨྲ་བའི་དོན་མཐོང་བས་རྟེད་པའི་དོན་ནི་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །གཟུགས་བརྟན་སྣང་བའི་ཞེས་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཕྲུལ་བ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཟང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་སྣང་ཡུལ་ལ་འཕྲུལ་པར་མཚུངས་སོ། །གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཇིག་ན་དེ་ལྟར་འཕྲུལ་པ་དེས་འཇིག་པ་འགལ་ཡང་། གཞལ་བྱ་རྫུན་པ་འཇིག་པ་ལ་དེ་ཉིད་གྲོགས་སུ་འགྱོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

ན་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇིག་མི་རུས་པས། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་རྫུན་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་འཇིག་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞག་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་

བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་

རྒྱས་མ་བསླད་པའི་ཞེས་པ་བྱུག་དང་། དེ་ལས་བརྩོག་པའི་ཞེས་པ་བྱུག་དང་། ཞེས་པ་སྔ་མ་བྱུག་གིས་བརྒྱང་བའི་ཡུལ་བྱུག་དང་། ཕྱི་མ་བྱུག་གིས་བརྒྱང་བའི་ཡུལ་བྱུག་སྟེ། འོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བྱུག་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ

@196B དང་། མ་འོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བྱུག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྷོས་ནས་ཡང་དག་དང་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་འཇོག་གི །འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་

བའི་རིགས་ཞེས་ལ་ལྷོས་ནས་མིན་པས། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང་། སྟོ་སོགས་སྣང་བ་གཉིས་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་ལྷོས་ཏེ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག

དང་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་བྱུག་རྣམས་ཀྱིས། །བརྒྱང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་

ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་

ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། །ཅེས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་གཉེན་ཡོད་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དན་པས་འཕྲལ་དུ་ཡིད་བསྐྱད་པ་ལས་

བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་བརྗོད

ཕྱོགས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་དམིགས་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱོད་པའི་རྒྱུ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཤར་བ་ཡང་། སྣང་ཡུལ་

ལ་འཁྲུལ་བ་ནི་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞན་དུ་ཟཱཊ་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་དང་བདེན་པའི་དོན་ཟཱཊ་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟཱཊ་པ། དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་

ཟཱཊ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག

@197A ཀ།། །གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་

ཀ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །དོན་

དམ་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ནི་མི་སྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག

པ་ཙམ་ཡིན་པར་རིགས་པ་དྲྭ་ཐུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཀུབ་རྩོལ་བདེན་པའི་བདེན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སྐྲ་དོན་མི་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་

དོན་དང་། རྟོག་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཕྲགས་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བས་རྣེད་པ་ལ་གསུངས་པ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་

དག་པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་དེ་

ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཟབ་མེད་

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། མཉམ་གཞག་ཟག་ཟུང་ཐ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྨྲ་བ་ཁགག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་གསུངས་བས་ནི་འཕགས་

@197B པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་གྱིས་རྟེན་པས་མི་ཆོག་གི །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་ཞེག་དོན་དམ་བདེན་པར་སྟོན་པའོ། །རྟེན་པའི་དོན་ནི་ཤེས་པ་དེས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་

ཡང་འདྲའོ། །ཡང་དེས་ཇི་ལྟར་རྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་བར་སྣང་གི་གཞིར་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་མཐོང་བ་ན་རབ་རིབ་མེད་བའི་མིག་གིས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་འཛག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མ་རིག

པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱང་ཡོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤོང་པའི་མཉམ་

གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་བཞིན་དུ་གཉིས་སྣང་ཕྱ་མོ་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་

ཤད་ལ་སོགས་པ། །ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་བྱིས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་

དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་

@198A ཅེས། །གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་དོན་དམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་བའི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་

བྱུང་པས་སྟོར་བའི་རང་བཞིན་

རྣམ་དག་གི་སྐུང་འདས་དང་། དེ་ཉིད་དྲི་མའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་གྱི་སྐུང་འདས་གཉིས་ཡིན་པས། རིགས་པ་དྲུག་རྒྱ་བའི་འཕེལ་པ་ལས། ཅི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྐུང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་

པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཛོག་གི །ལུགས་འདིས་སྐུང་འདས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། འཕེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། སྐུང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་

ཅིང་། འཕྲག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐུང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ན་དོན་དམ་བདེན་

པར་གསྲུངས་པ་དང་འགལ་

བར་བསྙད་པའི་ལན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་བར་གསྲུངས་སོ། ཞེས་གསྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་

@198B འབྲུམ་པ་ལས། ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །སྟོང་ཉིད་བདུན་སྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་

མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། སངས་རྒྱས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་(SNYD)་དབང་གིས། །གསྲུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་། དམ་ན་མཆོག་འབྱིང་གསུམ་དང་། འདི་ཡིད་འདི་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་སྙེད་

ཅིག་གསྲུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གསྲུངས་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡང་དག་པའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་

གིས་བཞག་པ་མིན་པར་གསུངས་ས་

སྟོབ་དཔོན་ཡི་ཤེས་སྣིང་པོས་དོན་དམ་པར་བདེན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། ཞེས་ཟཁད་པ་ཡང་། དེས་རིགས་ཤེས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་ཟཁད་པས། དེའི་ངོར་མི་སྣུ་བ་ལ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཏེ།

གཞུང་དེར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དོན་དམ་དུ་མི་བདེན་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྣུ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་སྔ་མར་མ་གྲུབ་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་

སྣུ་ན་ནི། བདེན་པ་བཀག་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་དགག་གཞི་ཚོས་ཅན་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་དགག་གཞི་ཚོས་ཅན་ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་

@199A ཞེས། །ཅན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་འཕེན་པ་ནི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཁེན་ཏུ་ཡང་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཅན་སྣང་བ་རྣམས་བདེན་

བླུབ་ཀུ་མེད་པ་བདེན་པར་མ་བླུབ་པ་ཉིད་

ཀྱིས་དགག་གཞི་རྣམས་རྫུན་པར་འགྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འགྱུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག

དགོས་ཏེ། རིགས་པ་བྱུག་རྩུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་བཞིར་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་གནས་པས་དེ་བཞིར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྟག་སོགས་བཞིར་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡང་གནས་པ་མེད་

པས་དེ་བཞིར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀུ་བཞད་ཅིང་། འཇུག་པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བཏགས་པ་དང་། །སྐྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །

དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ཅེས་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་དང་གཅོ་བོ་སོགས་དང་། སྐྱུ་མའི་རྟ་བྱང་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་

གསུངས་པས་བློ་འབྲུལ་པ་ཞེག་གི་

ངོར་ཡོད་ཅམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་སྣང་བ་ནི་སྐྱེ་པོ་མེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །འཇུག་པ་ལས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་

@199B མཛད་པ་ཡང་སྨྲོར་ཡོད་མེད་ཙམ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པའོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་དེའི་དབང་གིས་གང་

བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱང་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པ་གཅོད་པ་དང་། འཇོག་པའི་དོན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་

གཏན་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་འཇོག་པས་མ་ཚོམ་པར་དེ་ཙམ་མིན་པའི་བཏགས་དོན་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་ནས་རྟེད་ན་ཡོད་པར་འཇོག་ལ། མ་རྟེད་ན་མེད་

པར་འཛོག་པ་ལྟར་ལུགས་འདིས་མི་བྱེད་

ཀྱི། ཆོས་ལུགས་དེས་བཙལ་ནས་རྣེད་བྱུང་ན་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འགྱུར་བར་བཞེད་པས་དེ་འདྲ་བའི་དཔྱད་ནས་ཡོད་པར་རྣེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་མ་དཔྱད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཀྱང་དེ་ནས་འཛོག་པས་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་དེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོག་ན། འཕྲུག་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྟོམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་

@200A ཞེས། །རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས། དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་

ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པ་

ལ་དེ་ཁོ་ན་གཟིགས་པར་ཟཱཊ་ཅིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་ཟཱཊ་པ་དྲངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག

པར་ཟཱཊ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་ན་སྟོབས་བཅུའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཟཱཊ་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེན། མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་གང་ཡིན་

ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་

གཟིགས་པའི་སྐོན་ནས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་དགག་བྱ་བཀག་པ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་

པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྣུད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་

@200B ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཚོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཤམ་མ་ཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོང་པ། །ཤམ་མ་ཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་

ཚོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟད་པར་རྟུས་མ་ཡིན། ཞེས་མི་མཐོང་པ་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། མཐོང་བ་ནི་ཚོས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སུས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་

དེས་ཚོས་མཐོང་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རིགས་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་ངམ་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྐྲག་པོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་

རྒྱང་བ་ལས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་

འདྲ་སྟེ། དེར་ཡང་མཐོང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མ་མཐོང་བ་ནི་སྐྱིབ་ཐོགས་སོ། །དེའི་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མིན་པར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་ཤར་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་གོ །ཕྱང་པོ་ལྟ་མི་མཐོང་བར་གསུངས་

པས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་ཚོས་ཅན་མཐོང་བ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་དག །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་

ལྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན། བློ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ་

@201A ཞེས། །སོར་སྣང་བ་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་ཟཱཊ་པས་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་ཁུངས་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པའི་ཁུངས་མིན་ནོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་

བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཇད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ

དུས་སྐུ་གཏན་ལོག་པ་མིན་ཀྱི། སངས་

རྒྱས་པའི་དུས་སྐུ་གཏན་ལོག་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་

དོན་མེད་པར་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་

@201B བསྟུབས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅི་ན། དེ་དག་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་

ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཅི་དེ་

ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་སྨོས་སྟེ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་

དཀའ་བ་བརྩུལ་ཞུགས་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་

རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱང་འདས་ཀྱི་

ཚངས་པའི་དོན་དུ་སྤྱད་པ་སྟོང་པ་དོན་མེད་པ་དང་གདུལ་

བྱས་དེ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས། དེས་དེ་རྟོགས་བར་བྱ་བའི་དོར་དུ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དོན་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་མིན་པར་འགྱུར་

བས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་

མདོ་སྡེ་དྲངས་པས་ན་སྟོང་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་མིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མིང་པར་སྣང་བ་ནི་ལོག་

པར་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཇུག

@202A ྅།། །འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཀག་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི །དངོས་སུ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་

ག་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོའི་དོན་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་ཙམ་དུ་འཇོག་གི། །ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་མི་འཇོག

(FPA)འི་དོན་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་མི་འཇུག་པས། སྐྱ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་

མཛད།། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། མཁྱེན་པ་པོའོ། །དེས་དེ་མངོན་

དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཀུན་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། སྐུ་གང་གིས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་སེམས་སེམས་བྱུང་

དང་བྲལ་བས་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བཤད་པས་

ཤེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་ན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་པ་འདེབས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

@202B ན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ལ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་རྣམས་སྣང་དགོས་ཤིང་། རྣམ་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་འདི་པའི་ལུགས་མིན་པས་རྣམ་པར་ཤར་ནས་སོ། །སྣང་ཡུལ་ཇི་སྙེད་པ་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་

དཔེ་སོགས་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྷོག་པའི་དོན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ས་དེར་རྒྱུ་ལོག་པས་ལྷོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་ཚུལ་ནི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྣང་བ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་ནི། ཡུལ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་

བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་དེ་མ་རིག་པའི་བག

ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ཟག་གཉན་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ངོར་ནས་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་སྣང་བ་མིན་པར་རང་ངོར་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། མ་

རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་ངོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་དོན་རྣམས་སྣང་བ་ནི། མ་རིག་པའི་བསྒྲུབ་པ་ཡོང་བའི་གང་ཟག་དེ་དག་སྣང་བ་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་རས་རངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་

ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་ལྷོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྣང་བ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐྱོན་པ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ངོས་ནས།

@203A ཞེས། །ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དེ་ལ་དེར་སྣང་བ་ལ་མ་ལྷོས་པར་སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཆུལ་གྱིས་མཐྱོན་པ་མིན་པས། དེར་སྣང་བས་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་

དོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་ན་སྣང་

བ་མིན་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རང་དོས་ནས་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བས་རྟུན་པ་སྟུ་མ་

བཞིན་དུ་སྣང་གི། །བདེན་པར་མི་སྣང་ལ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བ་ན། གང་ཟག་གཞན་དེ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བར་ཤར་བཙམ་མོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་ལ་མ་ཁས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་པོ་མི་རྟག་སྟུ་བའི་ཚོས། །གསོག་དང་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ། །རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བར་མཛོང་། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་

ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། ཞེས་ཇི་སྙེད་པ་

ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ས་ལེ་གཟིགས་པ་

དང་། གང་ཚོ་ཤེས་དགུ་ཤེས་བྱ་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ནི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་བའི། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། ཞེས་གཉིས་སྣང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་དྲུས་ནམ་ཡང་མི་བཞེངས་པར་བཞག་པ་གཉིས་

@203B ཀའི་ཆུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཇི་བཞིན་དུ་མ་གོ་བ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མ་གཏོགས་པ། གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་སྣང་ཡང་འགལ་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་

ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིགས་ཤེས་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འགྱོ་བ་རྣམ་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་གཞིའི་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟོང་ནས་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་

མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་ཡང་། འགལ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྟག་ལས་སོ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛལ་བ་ན། དེ་

ཙོམ་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་

གཉིས་གང་དུ་སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་རྟུས་ཏེ། འདིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞི་བ་('CH'A)ང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་

པ་ལ་དབྱེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྒྱས་པར་ཕྱེད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་བྱུག་དང་། འབྱིང་དུ་ཕྱེ་ན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་། རང་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཞི་དང་། བསྡུས་ན་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་ནི་དོན་དམ་པ་དངོས་དང་། མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཡི།

@204A ྀ།། །།དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ན་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་

ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྟོས་

པ་ཡི། །ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་བྱོལ་ཡིན། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། བདེན་གཉིས་རང་འབྱེལ་དང་རྒྱུན་ལས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཀུན་རྫོབ་པར་བཞག་དོ། །དེ་རྣམས་

ཀྱི་དོན་ནི་སྟོན་ཀྱི་མང་པོས་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་མིན་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་བྱས་ནས། གཟུགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དོན་དམ་

བདེན་པ་བཏགས་པ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་

པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བློ་གང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱ་མ་རྟུས་པས་ཤེས་བྱ་མིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མིན་པས་འདི་ལྟར་བཞག་ན། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་རིགས་ཤེས་ལ་

ཡང་དེར་བཞག་པ་མང་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲུབ་མེད་པས་རིགས་པ་ནི། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྣས་པ་དེ་ལ་ཡང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པར་

འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེགས་གསུངས་པ་

@204B ལྟར་རོ། །རིགས་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེད་དང་། རྗེས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལ་སོགས་པའོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་ལ་མི་རྟོག

ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའང་པའི་དགོངས་པ་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་དོན་དམ་གཉིས་ཀའང་པ་གཉིས་ནི་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་པས། དོན་དམ་གཉིས་ཀའང་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་གྱི་

དོན་དམ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། བདེན་པ་དང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཅིག་ཅར་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཅོད་རྒྱས་པས་དོན་དམ་པ་

དངོས་ཡིན་ཏེ། སྒོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཞེས་

པའི་དོན་ཡང་དེའི། །གཉིས་པས་ནི་རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་སྒོས་པ་འགོག་ཀྱས་ཀྱང་། གཉིས་སྣང་གི་སྒོས་པ་གཅོད་མི་ཀྱས་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་དང་རྣམ་པ་རྟེས་སུ་མཐུན་པས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མོ། །གཟུགས་

སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་ཡང་ཆུལ་གཉིས་བཤད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྣང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་སྒོས་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་

རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་ནི་སྒོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས། སྒོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས། སྒོས་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་གྱི། སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་བློ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྒོས་པ་

@205A ཞེས། །ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་པ། བདེན་སྟོང་དེ་སྣང་བའི་སྒོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་གི་སྒོས་པ་ཐམས་ཅད་

དང་བྲལ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་

ནོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་མ་རིགས་གྲུབ་པས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་བྱ་དང་བདེན་སྟོང་གི་སྣང་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་རིགས་ཤེས་རྟེས་(BPA)ཀ་གཅིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི། མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་བདེན་

པ་མིན་ནོ། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྣང་བས་སྒྱུ་ག་སོགས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྣང་བར་སྣུབ་པ་ཡང་། གཞི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མཚོད་པའི་གང་ཟག་རྟོགས་ལྡན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྣུབ་པའི་དོན་མེད་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་

ལ་ནི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྣམས་ཅད་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཅིག་དང་དུ་མ་མིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་རྟགས་སུ་བྱས་ཀྱང་འདུ་བར་

གསུངས་པ་ནི། མ་ཡིན་དགག་ལ་མི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཤེས་པས། སྒོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་། སྒོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །སྣང་བ་

ལ་དགག་བྱའི་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་

ལ་རྣམས་ཅད་དང་ལོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །ཚུལ་འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་འདི་དག་གི་རྣམ་

@205B གཞག་ཨཱད་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་སོགས་བཀག་པ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་ཨཱད་པའི་འཕྲོ་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འབྱེལ་ལས། གཞན་དག་ནི་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་

རིག་པས་དཔྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། ཞེས་གཞན་དག་སེམས་ཙམ་པ་དག་གཞི་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་དགག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་ཏུ་བྱུབ་

པར་འདོད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་དགག་པ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཀུན་རྫོབ་པར་

བཤད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་

གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་སོགས། དངོས་པོ་སྟང་བ་ན་མི་སྟང་བས། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་སྟང་བ་མི་སྟང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་མི་སྟང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟང་བ་ན། དེའི་བདེན་སྟོང་སྟང་བར་བཤད་པ་ནི། བདེན་པ་མེད་

པར་བཀག་པའི་རྣམ་བཅད་ཙམ་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་སྟང་བ་མིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་ལ་དགོངས་པས། དེ་འདྲ་དེ་ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འགལ་ལོ། །དབུ་མ་རྒྱན་

@206A ཞེས། །ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཏོགས་པ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པས་དེར་བཤད་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་

སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་དྲ་མཐའ་དག་སྤངས་

པར་གསུངས་པའི་སྤྲོས་པའི་དྲ་ནི། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོང་མིན། །མི་སྟོང་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན། །མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་སྐྱེ་མིན་ཞེས། །དེ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་གསུངས། ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །དེ་ཁོ་ན་ནི་རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་རྟོག་པའི་དྲ་བ་ལ་སྤྲོས་པའི་དྲ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བའི་ངོར་ཟློག་པས། དེ་ནི་དོན་

དམ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུར་པའི་རིགས་ཤེས་ཡུལ་བཅས་ནི་སྐྱ་མའི་རྟེས་མཐུན་པ་ཡིན་པ་སོགས་ནི་སྐར་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ལ་ཡང་། འདིས་བཀག་པའི་རིགས་ཤེས་དང་། དེའི་གཞལ་བྱ་

གཉིས་ཡོད་པས། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་གཏོགས་ཚུལ་ཡང་དེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་དྲ་བ་དང་བྲལ་བར་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་སྐབས་མང་པོ་

ཞིག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞི་

གང་ཞིག་རྟོན་པ་སྣུ་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན། མི་སྣུ་བའི་དོན་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས། སྣུ་མི་སྣུ་ནི་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་ཏེ་གནས་པའི་འགལ་བའོ། །དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཁྲབ་

@206B བྱེད་དུ་འཛུག་པས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡང་རྫོགས་གོ །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་གྲུབས་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་

ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ། ཞེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཟང་པར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བརྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་བདེན་གཉིས་སུ་བྱེ་བྲག་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་

སྤྱན་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྟོངས་པ་དང་། མི་ཤེས་ན་

ནི་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་གླུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། སློབ་དཔོན་གླུ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱིང་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དེ། །དེ་དག

ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གདན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་

ལམ་ངན་ཞུགས། ཞེས་གསུངས་པས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐར་བཞད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟག་མཐོང་གི་ཚེགས་བསྟེན་པ་ལས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་

@207A ཞེས། །ལྟ་བ་རྣེད་པ་ན་ལྟག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ལྟག་མཐོང་དུ་ཞེག་ཡོད་སྨོས་ན། འདིར་ནི་ས་མཐོན་པོའི་ལྟག་མཐོང་རྣམས་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་གྱི། སོ་སྐྱེའི་དུས་ཀྱི་

བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་གཅོ་བོར་སྟོན་ནོ།།

དེའི་ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་རྣོན་པར་བྱས་ན། ངོ་བོ་ཉིད་བཞིའི་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་དང་། ཚོལ་བ་དྲུག་གི་ལྷག་མཐོང་ངོ། །བཞི་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞིའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་སྐད་

པ་ལ་དམིགས་བའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཡད་དེ། དོན་རཏྣ་པ་དང་ཕྲ་བ་རྣམས་

འབྱེད་པའོ། །དེ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ནི་ཉན་ས་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །སྐོ་གསུམ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་

གསུངས་པའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་ནི་བདག་མེད་ངེས་ཟིན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱི། གཏན་ལ་འབེབས་

པ་མང་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྔར་མ་

ངེས་པ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ངེས་ཟིན་བྱི་དོན་ལ་སྟར་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཚོལ་བ་དྲུག་ནི་དོན་དང་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཉིད་དང་ཕྱོགས་དང་དུས་དང་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་

@207B བར་བྱེད་ཅིང་བཙལ་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ཚོལ་བ་ནི་ཆོག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །དངོས་པོ་ཚོལ་བ་ནི་འདི་ནི་ནང་གིའོ། །འདི་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོའོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་

འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་པའམ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཚོལ་བའོ། །ཕྱོགས་ཚོལ་བ་ནི་ནགཕྱོགས་སྐྱེན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་

ཀྱི་སྐོན་ཚོལ་བའོ། །དུས་ཚོལ་བ་ནི་འདས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་བྱུང་ངོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ། །ད་ལྟར་བའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །རིགས་པ་

ཆོལ་བ་ནི་རིགས་པ་བཞི་ལས། ལྷོས་པའི་

རིགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའོ། །འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའི་སྐོ་ནས་ཆོལ་བའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་མེས་སྦེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་

ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་འདི་ནི་ཆོས་སོ། །འདི་ནི་བྱེད་པའོ། །ཆོས་འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ། ཞེས་ཚུལ་བའོ། །འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ཡང་ཅི་འདི་ལ་

མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྨམ་དུ་ཚོལ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་མི་ཚབ་དང་ཆུ་རླན་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་

@208A ཞེས། །དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོལ་

བའོ། །དེ་ལྟར་བྱུག་ཏུ་བཞག་པས་ནི་རྣལ་

འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གསུམ་དུ་དེས་ཏེ། སྐྱས་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོལ་བ་དང་པོའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ཆོལ་བ་དང་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཆོལ་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་ཆོལ་བ་བཞག་གོ །དང་པོར་བཤད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞིའི་སྐོར་གི་གསུམ་ཡིན་ལ། ཆོལ་ལུགས་ནི་བྱུག་ཏུ་གསུངས་པས་སྐོར་གསུམ་

དང་ཆོལ་བ་བྱུག་ནི་སྔ་མ་བཞིར་འདུའོ། །སྔར་བཤད་པའི་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་བསྟུངས་པས་ལྷག་

མཐོང་ལ་ཡང་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་

པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པ། ལུགས་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ལམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་

མཐོང་སྟོམ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་གྱུབ་པར་བྱས་ནས། ཕྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རྗེ་བཙུན་གྲྭ་གཉིང་དང་། བྱངས་དང་། ཉན་ས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་། ཞི་བ་ལྷ་དང་། ཀ་

@208B མ་ལ་ཤྲི་ལའི་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སོགས་གཉང་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་སྟོན་དུ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པར་དམིགས་པ་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་

བསྒྲིད་ནས། ཕྱིས་བདག་མེད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་

ནས་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲིད་པའི་འགག་ཏུ། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་པ་

ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བཤད་ཅིང་

སྟོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲིད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་སྤྲེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་སྔར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་སྒྲུབ་ན་ནི། དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་དཔྱད་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། སྔ་མ་ལྟར་བྱས་ན་འགྲུབ་ཀྱི། ཕྱི་མ་

ལྟར་བྱས་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་གནས་སྟོན་དུ་གྱུབ་ཟེན་གྱིས་ནི། སྔར་བཞིན་འཇིག་སྟེན་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་སྲིད་པ་ལས། ཇི་ལྟ་བའམ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་སྣང་བས་སུ་གང་བབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་

@209A ཞི། །པའི་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ན། དེའི་མཐར་རྟེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྲད་པར་ཅན་འབྱེན་ཐུབ་པས། དེས་ནི་རྟེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་འགྲུབ་པ་འདྲ་བ་

སྔ་མས་མི་རྟག་པས་དཔྱད་སྦྱོར་བསྟན་

སོ། །སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་བཅོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིས་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས། བདག་མེད་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བའི་ཕྱུ་

མཚན་སྤྱི་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁམས་གོང་འོག་གི་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཞི་རཏྣས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག

མཐོང་སྒྲོམ་པ་ནི། ངས་པ་ཤྲཱ་བས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པས། སོ་སོའི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའི་ཞི་རཏྣས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་

སྒྲོམ་པར་མ་ཟད། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དཔྱད་སྒྲོམ་ཡང་ཡིན་པས། དེས་མཆོག་ནས་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་

སྒོམ་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉན་

ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྒྲིད་པའི་སྟོན་དུ། ཇི་སྙེད་ཕ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྒྲིད་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་

@209B ཞི་བ་ལྷ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར། སྟོན་དུ་ཞི་གནས་གང་རུང་ཞིག་བསྒྲིད་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཞི་ལྷག་རིམ་

ཅན་དུ་སྒྲིད་ཚུལ་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་མདོ་སྡེགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཉན་རང་དང་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་དང་། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་བཞེའི་མཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྡེགས་ཀྱི་རྒྱུད་

སྡེ་གསུམ་ལའང་འདྲ་བར་རྒྱུད་སོ་སོར་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་མཛད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པར་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་བྲྀམེད་ལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། རང་

གི་སེམས་ནི་བརྟགས་པ་ན། །ཚོས་

ཀུན་རང་གི་སེམས་ལ་གནས། །ཚོས་འདི་ནམ་མཁའི་རྟ་རྀར་གནས། །ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་མེད་པའོ། ཞེས་གསང་འདུས་ལས་གསུངས་པས་ཀྱང་། ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་

ལ་མི་བརྟག་གོ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་སྟོན་པར་འཆད་ཅིང་། ས་དང་པོ་ གཉིས་ལ་འཇོག་སྟོམ་དང་དཔྱད་

སྤོམ་གྱིས་ཞི་ལྷག་སྒྲུབ་ཚུལ་སྟར་བཞིན་འཆད་པར་སྣང་བས། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་འདྲ་བར་བཞེད་དོ། །རང་གི་ལུགས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷ་བའི་ གོ་བ་སྐྱེད་ལུགས་དབུ་མའི་གཞུང་

@210A ཞེས། །ཤས་འབྱུང་བ་ལྔར་བྱ་དགོས་ལ། སྐྱོང་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།

ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ཆུས་

པ་ཐོབ་པའི་རྩོགས་རིམ་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོང་བ་ན་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒོམ་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱང་། ལྟག་མཐོང་གི་དཔྱད་སྒོམ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྐབས་དེར་དཔྱད་སྒོམ་

འཇོག་པའི་ཞར་ལ་ལྟ་ཐོག་ནས་རྩེ་གཅིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་མ་འཇོག་ཅིག །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་འདིར་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་མབབ་པས། འདིར་ལམ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་ན་སྒོམ་ལུགས་གང་བྱས་ཀྱང་སྒོམ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པས། ལྟ་བ་དེ་རྟོག་དགོས་ལ། ལྟ་བའི་གོ་བ་ཡོང་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

སྒོམ་པའི་ཚེ་ལྟ་བ་དྲན་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་མ་བསྒོམས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་པར་མི་འགྱུར་བས། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་ཚར་རེ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་མཐར་ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་

འཇོག་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

སྐྱོང་བ་མིན་ནོ། །ལྷ་བ་དྲན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་ཡང་སྟར་བྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཀྱོང་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཟད་པས། དེ་ལས་ཟུར་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱོང་ཚུལ་བཞད་པའི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག

@210B མེད་པའི་དོན་ལ་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་དཔྱད་ནས་བསྒྲུབ་བར་བྱའོ། །དཔྱད་པའི་སྒོམ་གཅིག་པུ་བྱས་ནའང་སྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཞི་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། ཞི་གནས་ཀྱི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་དཔྱད་དེ་སྐྱོང་བ་དང་།

བར་བར་དུ་འཇོག་སྒོམ་སྤེལ་མར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔྱད་སྒོམ་མངས་པས་གནས་ཚ་ཆུང་དུ་སོང་ན་འཇོག་སྒོམ་མང་དུ་བྱས་ལ་གནས་ཚ་སོར་གཞུག །འཇོག་སྒོམ་མངས་པས་དཔྱོད་སྣོང་མི་འདོད་པ་དང་། དཔྱད་ཀྱང་འགྲོ་མི་ཉན་པར་

སེམས་གནས་ཚ་ལ་རྟོལ་རྟོལ་འགྲོན་དཔྱད་སྒོམ་མང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཚམ་ཉམ་གྱིན་བསྒོམས་ན་སྟོབས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཡང་གང་གི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་

བསྟོམས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་

བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཆུང་ས་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་རླུང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་གཡོ་བས། དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ན་ཡང་

གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེའི་ཚེའང་ཤེས་རབ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་

པའི་མཚན་འཛིན་དུ་བརྟད་ནས་འགོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཡིན་པར་སྣང་མང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་གང་དུ་བརྟད་བ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་

@211A ྀ།། །པར་མཐོང་བ་ནི། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཐལ་ཆེས་པའི་སྐུར་འདེབས་ཡིན་ཞིང་། ལུང་གི་དོན་ཡང་མིན་པར་བསྟན་ལ། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱང་ཆོས་

ཉིད་ལ་བློས་གང་དུ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་

བདེན་ཞེན་གྱི་མཚན་འཛིན་ནོ་སྣམ་ན། དེ་ཡང་འཛིན་ཚུལ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་བྱོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་གཅོད་དགོས་པར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་མི་རྟོག་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་ནི་དེ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣམ་ན། འདི་ལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་

ལན་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས། འོད་སྲུངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རླུང་གིས་དྲུད་པ་དེ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་ནས་ཤིང་གཉིས་སྲེག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུངས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག

པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་གསུངས་

ལ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་།

དེས་དེ་ལྟར་ཞེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནམ་པར་རིས་པར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

@211B མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །གང་ཞེག་ཞེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྣོམ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་འབའ་ཞེག་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་རྒྱུག་ཅིང་། ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་རྟོགས་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་དུ་ཞེས་པའི་མེ་བྱུང་ན་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་

རྟོག་པའི་ཤིང་སྲེག་གོ །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ལས་ཟག་མེད་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ལས་སངས་རྒྱས་

དང་། སོ་སྐྱེ་ལས་འཕགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་དུ་རྣམ་རྟོག་སྣང་བྱར་པ། །དེར་ནི་སྟོང་ཉིད་གཅལ་ལོ་ཡོད། །བརྟག་བྱ་རྟོག་བྱེད་

རྣམ་པའི་སེམས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས། །གང་ན་བརྟག་བྱ་རྟོག་བྱེད་ཡོད། །དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྟག་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་

མེད་པར་སྟོན་གྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་འགོག་པ་དང་། བརྟག་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་ཙམ་འགོག་ན། གཞུང་དེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་པའི་སྒོ་དུ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་

@212A ཞེས། །ཀྱིས་མ་གཟིགས་ན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་མེད་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་བྱར་སྟོང་པ་ཉིད། །བདག་ཉིད་དམན་པར་གང་

སྒོམ་པ། །དེ་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མིན། ཞེས་

གསུངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་མི་འགོག་གི །དེ་དག་ཀུ་བདེན་པར་བརྟུང་བའི་བདག་ཉིད་དམན་པ་སྟེ། སྣང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་

ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞེག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྲོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་

པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བ་དག །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བརྗོག །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པར་

མ་གྲུབ་པས། དེ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་ལྟ་བ་བརྗོག་པ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་མི་འགོག་སྟེ། སྟར་རྩོད་བྱོག་དྲངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་

ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྟུད་པ་ལས། ཕུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡུམ་ཆེན་མོ་ལས་གཟུགས་

@212B སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ན་མཚན་མས་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་སྟོང་ཉིད་སོགས་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་

མ་ཡིན། ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དད་པ་ཡང་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་རྣམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱུང་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། གང་ཚེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ན་རྟུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཚེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྱངས་འགྲོ།ཞེས་

དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་

ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གང་ཞིག་དེ་སྐོམ་པ། །འབྲས་བུ་སྐྱ་དན་འདས་འཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱེ་པོ་ལས་ཀྱང་།

ཤྲཱ་རིའི་བུས། བྱང་སེམས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས། ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་

བལྟའོ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསངས་པ་དང་འགལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་འཛིན་པས། །ཇི་

@213A ཞེས། །སྲིད་ཕྱི་རོལ་རྣམ་བཏགས་པ། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་

གི་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་

རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་བདག་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་བར་བྱའོ། །འདིར་སྟོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། ཡིད་

ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྟོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེར་ཡིང་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུང་རབ་ལས་

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བསྐོམས་པས་མཚན་འཛིན་སྟོང་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མི་

དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་

མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་ལ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བཅལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཀྱང་ཆུ་བཅལ་ན་སྟོང་པར་

@213B རྟོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་འབྱུང་དོ། །འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་

ཙམ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དཔྱོད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེས། སྟོན་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་

དཔྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྟེན་པ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བློ་ལས་འདས་

པ་སོགས་གསུངས་པ་དེར་ནི་ཟབ་མོའི་

དོན་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་རློམ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་འཕགས་པའི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། གཞན་གྱིས་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་

ལ་བདེན་པར་བརྟུང་ནས་ཆུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་འགོག་པ་མིན་པ་དང་། དེ་འགོག་ན་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་

འགལ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཆུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་

@214A ཞེས། །པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོས་ལྷང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྷ་བ་མ་རྣེད་ཀྱང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་

མཉམ་པར་བཞག་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྨྲ་བ་འགོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་སྟ་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། པོ་ཏ་བའི་བཞུ་བྱམ་ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་

རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། །སྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒོམ་ཟེར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །ལོགས་སུ་བསྒོམས་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྒོམ་དུས་ཉིད་ཤའང་། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་

རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས། །གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་། །ཐུང་ཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུ་འབ་གནས་བྱ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་ན་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོར། །ལྷ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ཅིང་། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་ལུགས་སྨྲོད་པར་འདོད་

བས། རྣམེས་རབ་སྒོམ་པའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་ཡང་གང་ཟག་བདག་མེད་གོམས་པས། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཇུག་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་རྗེ་བོས། སྟོང་ཉིད་གང་

གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །ཀུན་སྣྲུབ་སློབ་མ་རྣམ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་

ཤིང་། དེའི་འཁྲིད་ཚུལ་ཡང་རོ་

@214B བོས་དབུ་མའི་གདམས་ངག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་དགོངས་པ་གཉིས་འདྲ་བར་སྣང་བརྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟག་མཐོང་སྐྱོང་བ་ལ་སློབ་བའི་ཆོས་དྲུག་བསྟེན་པ་དང་། ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་།

ཐུན་རྗེས་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་དང་། ཁྲད་པར་དུ་བྱིང་རྟོག་དང་བྲལ་བར་སྐྱོང་ཚུལ་རྣམས་སྟར་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་བསྒོམས་པས་ལྟག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི། དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་

ནས་བསྒོམས་པ་ན་སྟར་བཞག་པའི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་དུ་ལྟག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་ནས་ལྟག་མཐོང་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་ལུགས་

ནི་སྡུར་ཚཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་

ཞི་གནས་བླུབ་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཤེན་སྦྱངས་ཀྱང་ཡོད་པས་ན། ཤེན་སྦྱངས་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་ནོ། །འོན་གང་ཡིན་སྟམ་ན་དཔྱད་སྐོམ་བླས་བ་དེའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེན་སྦྱངས་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན། དེ་ནས་

ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ལ་འདུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་

ལུས་དང་སེམས་ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚེས་དེ་དག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བཀྱིད་པའི་ཡིད་ལ་རྟེ་ཞེས་བགྱི། བྱམས་

@215A ཞེས། །པ་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་།

དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་

སྣང་ས་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྤྲུལ་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་

སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །ཤིན་སྦྱངས་རང་སྤྲོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཐུབ་ན་ སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡང་འདྲན་ནུས་

པས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྦྱོམ་གྱིས་རང་སྤྲོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་འདྲེན་པ་འདི་ནི་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་དཔྱད་སྦྱོམ་བྱས་པས་ཀྱང་

ཞི་གནས་ཆེས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱོ་བས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྦྱོམ་བྱས་ན་གནས་ཚ་ཆུང་དུ་འགྱོད་སྐམ་དུ་མི་གཅོད་དོ། །གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་གྲུབ་

པའི་ཚད་ཀྱི་སྐབས་

སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཞེ་ལྷག་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་རྒྱུ་མི་འོང་བས། ཟུང་འབྲེལ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་སོ། །འདི་ཡང་ནམ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཚུལ་ནི་

@215B ལྟར་ཀྱི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་སྤོམ་བྱས་པའི་མཐུས། སྟར་ཞེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཉན་ས་

ལས།ཅ དེ་ལ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། གང་གིས་ན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྒོམ་པ། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དག

ལས།ཅ འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་

བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་ན་

ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའི་ལམ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་

བྱང་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྩེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཉམས་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། དེའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འདྲིས་པར་གྱུར་ཅང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་

དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྙེ་གང་གི་ཚེ་བྱིང་བ་དང་རྟོད་པ་ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་པར་ཞུགས་ཤིང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་

@216A ཞེས། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། རྩོལ་བ་གློད་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལྷ་

མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་མཚམས་ནས་ཡིན་ནོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཚོ་རྒྱུན་མི་འཆད་

པ་དང་བར་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཟུང་ཡིན་ལ་འབྲེལ་པ་ནི་ལྟར་

སྟེ་ཕན་ཚུན་བཅིངས་ནས་འཇུག་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་བར་མ་ཆད་པ་ནི་དཔྱད་སྒོམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་བཞག་ནས། མི་རྟག་པར་གཞག་མི་དགོས་པར་དཔྱད་སྒོམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་འདྲེན་པའོ། །གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་

མྱོང་བ་ནི་མི་རྟག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །རྒྱུན་

གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ལྟ་

མཐོང་དང་དཔྱད་མཐར་གནས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དཔྱད་སྤྱོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དངོས་དྲངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་

@216B ཀྱི་ལྟག་མཐོང་དང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཞི་གནས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚོ་ནི་ཞི་ལྟག་གཉིས་འབྲེས་པ་སྟེ་མཉམ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་

རྟོགས་པ་ཐོབ་དགོས་པས། ཆུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་སྟེང་ན་ཕར་ཉེའུ་ཆུང་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ་གནས་ཆ་བརྟན་པོའི་མི་རྟོག་པའི་རྟེ་མ་ཞིག་པའི་ངང་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པས་ཚོག་པའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་

ཞི་ལྟག་རྗེས་མཐུན་པར་འཇོག་ན་མ་གཏོགས་པ་ཞི་ལྟག་དངོས་ཀྱི་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྟག་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་ཁུངས་མ་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་

ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོ་

བཏགས་ནས་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱིའི་མ་པའི་རིགས་པའི་མཐའ་གཅིག་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱིས་ལྡང་དང་། སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པར་ནི། ལམ་རིམ་ཁྲིམས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ལམ་

སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་ཅང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཐུགས་པས། དེའི་བདར་ཤ་བཅད་དེ། དེ་ནས་དལ་བ་ལ་སྐྱིང་པོ་ལེན་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་

སྒེགས་ན་དེས་སྨྲབ་པ་ལ་ནང་ནས་

བསྒུལ་བས། དེ་བསྒྲིད་པའི་ཆེད་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་རྣམས་བསྟོམ། དེ་ནས་ཚེ་འདི་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་མ་ལོག་ན་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དོན་གཉིར་དུག་པོ་མི་འབྱུང་བས། ལུས་ཐོབ་པ་རིང་དུ་མི་

སྡོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཤི་ནས་

@217A ཞེས། །ངན་འགྲོར་འཁྱམ་ཚུལ་སྟོམ་པ་ལ་འབད། དེའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དྲན་པའི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བས། སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་བསྒྲིད་ལ། སྐྱབས་

འབྲོ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ།

དེ་ནས་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལས་འབྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་འབད་ཅིང་སྟོབས་བཞིའི་ལམ་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་

ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་བྱག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསམས་ལ་འཁོར་བ་སྡུག་ལས་བློ་ཅི་ལྡོག་བྱ། དེ་ནས་འཁོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྲོང་འདོད་བཅོས་མིན་བསྒྲིད། འཁོར་

བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་བསླབ་གསུམ་སྡུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རང་གིས་གང་ཁས་བླངས་པའི་སོ་ཐར་ལ་འབད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན་རང་སྲིད་མཆོར་ལྷུང་བ་ཇི་འབྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རྣམས་

ཀྱང་དེ་འབྲ་བར་སོང་བ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ལ་ཅི་སྐྱེ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཕྱིན་བྱུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་རྣང་མེད་པའི་ཐོག་

བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱོང་བའི་རྣམ་པ་

ཐན་ཐུན་སྐྱེས་ན། ཆོ་གས་བཟུང་ལ་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་འབད་དེ་སློབ་སེམས་ཅི་བརྟན་བྱ། དེ་ནས་སྤྲོད་པ་རྣབས་ཆེ་བ་རྣམས་མཉན་ལ། ལྷོག་འཇུག་གི་མཚམས་རྣམས་ཤེས་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་འདོད་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འཇུག་སྟོམ་ཚོགས་

@217B བཟུང་ལ། རང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཕྱིན་དྲུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བཞི་སོགས་ལ་བསླབ། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་ལྟང་ལ་སྦྱོག་བསྟོས་བྱ། ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་མགོས་པ་ལ་འབད། གོས་ནའང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་འབད་

དོ། །དེ་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསླབ་དགོས་པས། བསམ་གཏན་སྐྱོང་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསླུབ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བ་སྟེ་རྣེད་པ་དང་ལྡ་ཐོག་ཏུ་བཞག

ན་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱང་ངོ། །དེ་འདྲ་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཞི་ལྷག་གི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལས་རྟེར་པ་ཞིག་མེད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་

སྟོམ་པ་བརྒྱང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པའི་གསེབ་

ནས་འོང་ངོ། །འདི་ཡང་ལམ་འོག་མ་བསྟོམས་ཀྱིན་གོང་མ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཆེར་འགྱོ་བ་དང་། གོང་མ་མཉན་པ་ན་འོག་མ་ལ་བསླབ་འདོད་ཇེ་ཆེར་འགྱོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་སྟོམ་པའི་ཆོ་ཡང་རྟོག་པ་སྣང་བར་བྱས་ནས་བློ་ཆ་མཉམ་

དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་ཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ཆུང་བར་སྣང་ན་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འབད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་ཆུང་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་དང་། ཆོ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེར་

སོང་ན་མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་སྐོམ་པ་ལ་གཅོ་བོར་བྱ། ཁས་བླངས་པའི་བཅས་མཚམས་ལ་གཡེལ་བར་སྣང་ན་ལས་འབྲས་སྐོམ་པ་ལ་གཅོ་བོར་བྱ། འཚོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཆོག་ཙམ་དུ་

@218A ྀ།། །འགྲོ་བས་འཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྣང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་འཆད་པས་སྟོན་སེམས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་

སྣང་། ཆུལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་

ན་མཚན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བལྟགས་དྲག་པར་སྣང་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཤེག་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྣང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་སྡོད་པར་རྣམ་གཡེང་གི་བྱན་

དུ་གྱུར་པར་སྣང་ན་རྩེ་གཅིག་པའི་གནས་ཚ་ལ་གཅོ་བོར་སྐྱོང་བར་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་མ་བཞད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་རྒྱུད་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོལ་

རྟེན་ཞིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་འོག་ཏུ། གདོན་མི་ཟ་བར་སྡེགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་ཚོས་

གཞན་རྣམས་ལས་ཆེས་དཀོན་པ་དང་། སྐྱེ་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཇུག་ན་ནི་ལམ་སྤྲོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་སྡུར་བཞད་

པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལས་

བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུད་སྡེ་ཁུངས་མ་ནས་བཤད་པའི་དབང་ཞིག་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ། དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བརྟུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་མཉན་ནས་

@218B ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྡུང་སྟེ། རྫ་ལྟྭང་ཐོག་ན་སྒར་བླང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆེས་འགྱངས་པས་དེས་མ་གོས་པ་ལ་འབད། སྒོམ་པོའི་ལྟང་བས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། བརྒྱ་ལ་གོས་ནའང་། སྒར་འཆོས་པའི་

ཐབས་རྣམས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ལམ་སྒོམ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་མེད་ན་འགྲམ་རྩ་ཟགས་པའི་ཁང་རྩུལ་ལྟར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐྱབ་དབང་གིས། །སྟན་

འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱུབ་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་བློ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དམ་ཚིག་མི་སྡུང་བ་དང་། དབང་བསྐུར་

དམན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་གསུམ་

གྱིས་བསླབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྱུང་པ་གསུངས་པས་ན་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་མེད་པའི་ལམ་སྐོམ་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་སྐྱག་གྱི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་འཕྲུལས་པའོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་དེས་སྐྱག་གི་ལམ་

བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལྟར་ན་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་རིམ་གྱིས་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒབ་བོ། །འདི་དག་ནི་འདིར་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་

སྐྱག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྒྱས་པར་ནི་སྐྱག་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབས་ན་མདོ་སྡེ་གསུམ་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་

@219A ྀ།། །།ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསླབས་པར་འགྱུར་བས་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དུ་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་

ནོ།། །།རྒྱལ་བས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ལམ་གྱི་ཚུལ། །རྣམ་

གཉིས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གསུང་རབ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལམ་ལ་ནི། །མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་བྱིན་པས་གཞུང་བཟང་རྣམས། །བདེ་བླག་ཉིད་དུ་གདམས་པར་འཆར་བ་དང་། །རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་ཕྱོགས་ཆེན་

ཐུན་མོང་ལམ། །མ་ལུས་གསལ་བྱེད་རྒྱུད་ནི་སྤྱོང་བྱེད་མཆོག །ལྷག་པར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་དང་། །ཕྱོགས་ཆ་ཆུང་ཕྱོགས་རྣམ་གཉིས་དང་། །རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་རིམ་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །སྐབས་སུ་སྟྲི་བའི་ཉིང་འཛིན་ཐུན་མོང་བ། །ཤེས་

ཏུ་གསལ་བར་མཁས་མང་གཞུང་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བཤད་པས་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་གྱི། །ལམ་གྱི་གོལ་ས་ལེགས་པར་རྟོགས་འགྱུར་བའི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་འདི། །སྨྲ་ཡང་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྨྲར།།

ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལམ། །རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས། །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞི་བ་ལྷའི། །བརྒྱད་པའི་ཆུ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་འདྲེས་པ། །དཔལ་

ལྷན་ཐ་ཏི་ཤ་ཡི་གདམས་པ་མཆོག །འདིར་

འབད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཡིས། །སྐྱེ་དགུའི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །དེ་མ་བསྡུད་རིང་དུ་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུ་སྡུབ་དང་ཐོགས་མེད་

@219B གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཚོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་ལྡང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དགོན་པ་པ་ནས་སྨིན་ཟིན་པ་

ལ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤྱན་སྔ་བ་ནས་བརྒྱད་པ་གཉིས་དང་། པོ་ཏ་བ་ནས་ཤ་ར་བ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། པོ་ཏ་བ་ནས་དོལ་པ་ལ་བརྒྱད་པའི་གདམས་ངག་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན། ལམ་རིམ་རྒྱས་པ་ལས་སྣར་ཡང་བསྟན་པ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་

པའི་དགེ་སློང་སྡོང་བ་ཤ་ར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་དུ་སྦྱར་བའོ། །མངྒ་ལཾ།།